

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Yıl 8 / Sayı 100 / 30 Nisan 1990 / 2.50 DM

28 MART KARARNAMESİYLE TC, YENİ BİR UMUTSUZLUĞUN GİRDABINDA

Kürdistan halkı ile gerillanın kenetlenerek yükselttiği 90 bahar atılımı Türk rejimini yeni bir çıkmazla karşı karşıya getirdi. 12 Eylül rejimi kurduğu faşist sistemle, karşısında direnen, savaşan hiçbir güç bırakmamayı hedeflemişti. Fakat daha 4. yılında Kürdistan'da ciddi bir devrim odağıyla karşılaşmış; kurduğu ve mükemmel gördüğü sistem 15 Ağustos 1984 Atılımı ile darbelenmiş ve büyük bir sarsıntı geçirmişti. Sonraki yıllarda kurtuluş savaşımız yükseldikçe rejimdeki çürüme ve dağılma sürat kazanarak derinleşti. Rejimde açılan gediklerdeki büyümeyi durdurabilmek için sömürgeciler özel savaşın bütün biçimlerini hem de en inceltilmiş şekliyle uyguladılar. Fakat bütün bunlara rağmen, devrimimizdeki gelişmelerin durdurulması bir yana, devlet giderek bütün kurum ve kuruluşlarıyla kendisini özel savaşa göre yeniden biçimlendirmek zorunda kaldı ve tümden bir savaş aygıtı durumuna geldi.

Kürdistan'da yükselen ulusal bağımsızlık mücadelemiz, 90 baharıyla kitlesel bir isyana dönüştü. Bu durum TC'yi yeni bir yönelime girmek zorunda bıraktı. Çünkü kurtuluş savaşımızın kitlesel boyutlarda bir ayaklanmayı ortaya çıkarması, onu yıkımın eşiğine getirdi. Dolayısıyla, bütün gücünü savaşa sürmek zorunluluğu dayatınca, 28 Mart Kararnamesiyle TC, yeni düzenlemeye geçişi de "yasallaştırmış" oldu. Gerçi yeni düzenlemenin, diğer bir ifadeyle savaşın resmen ilanı anlamına

Devamı 3. sayfada

Berxwedan 100. sayıya ulaştı

Gazetemiz **Berxwedan**, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişiminin ortaya çıkardığı kitle eğitimi ve örgütlenmesi işlevini üstlenmek amacıyla 1983 yılında Kürtçe olarak yayın hayatına başladı.

Ancak, mücadelenin hızlı gelişimi ve kitleselleşmesinin ortaya çıkardığı örgütlenme, eğitim ve mücadele sorunları karşısında, **Berxwedan**'ın saptanan kapsamı dar gelmeye başladı.

Çünkü; 15 Ağustos 1984 Ulusal Kurtuluş Atılımı oluyor, silahlı ulusal kurtuluş birlikleri kuruluyor, PKK öncülüğünde geliştirilen direniş tüm ulusu etkilediği gibi, Kürdistan sorununu tüm gerçekliği ile uluslararası alana taşırıyor ve kitle kabarması 21 Mart 1985'te **Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi-ERNK**'nin kuruluşuna varıyordu.

Bu gelişme devrimci-yurtsever yayıncılık alanında yeni görevler demekti. Devrimci-yurtsever görevleri konusunda kitleleri eğitmek, silahlı ve siyasal mücadelenin sesi olmak, savaş esirlerinin direnişini ve yurtseverlerin ulusal kurtuluşçu öfkelerini dile getirmek ve tüm yurtseverlerin elinde eğitici, örgütleyici, eyleme kaldırıcı bir silah olma işleviyle **Berxwedan**, belli bir aradan sonra 1985 yılı sonlarında Kürtçe ve Türkçe olarak aylık çıkmaya başladı.

Berxwedan; Ulusal Bağımsızlık ve Halk Demokrasisi hedefine ve bu mücadelede PKK'nin öncülüğüne inanmaktadır.

Berxwedan; ulusal kurtuluş mücadelemizin cephesel karakterinden hareketle yurtsever kitlelerin özgücüne ve katkılarına dayanmaktadır.

Berxwedan; yayın tarihi boyunca bu ilkelere sıkı sıkıya bağlı kaldı. Kitleler tarafından o denli tutuldu ki öyle bir an geldi artık aylık yayın taleplerini karşılayamadı. 1987 Eylül'ünden itibaren daha güçlü bir içerikle 15 günlük olarak yayınlanmaya başlandı.

Berxwedan; sol ve yurtsever yayıncılık adına emperyalist güçlerden ödenek alan pekçok Kürt milliyetçi grubun halktan ve mücadeleden kopuk dergiciliğinin aksine, tümüyle zengin ulusal kurtuluşçu mücadele, birikim ve pratiğine dayanmaktadır.

Berxwedan; ihanetin ve teslimiyetin üzerine gitmiş, emperyalist komploları teşhir etmiş, gelişmeleri sıcağı sıcağına aktarmış ve tüm yurtseverlerin elinde pratik bir eylem klavuzu, bir mücadele silahı olmuştur.

Başarılı ve istikrarlı yayıncılığımıza rağmen, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin vardığı gelişim aşamasının ve kitlelerin taleplerini tam karşılamada halen mevcut olan eksikliklerimizin bilincindeyiz. İnanıyoruz ki teknik sorunları kısa sürede çözebildikten sonra haftalık olarak **Berxwedan**'ı hazırlayabiliriz. Mücadele potansiyelimiz ve örgütlü kitle desteğimiz bu görevi başarmak için yeterli bir zemindir.

Beş yıldır düzenli ve istikrarlı yayınını sürdüren **Berxwedan**'ı 100. sayıya vardırma başarısı; savaşan gerillası, cezaevlerinden yazan savaş esirleri, gönüllü yüzlerce muhabiri, binlerce dağıtıcısı, okuyucuları, yazarları ve hazırlıyanları ile hepimize, tüm yurtsever kitlemize aittir.

Hiçbir organ bu kadar kollektif çalışan kitle devinin ortak çabasının ürünü değildir. **Berxwedan**'da ulusal kurtuluşa gönül veren milyonların emeği yoğunlaşıyor.

Hedefimiz daha yetkin, daha kısa aralıklarla çıkan, daha geniş çevrelere ulaşabilen ve daha da eğitici, örgütleyici ve eyleme kaldırıcı bir **Berxwedan**'a ulaşmaktır.

100. sayıyı çıkarırken **Berxwedan** redaksiyonu olarak okuyucusundan, yazarına ve dağıtıcısına kadar tüm devrimci-yurtsever **Berxwedan** kitlesini ve çalışanlarını bir kez daha kutlarız.

Berxwedan Yazı Kurulu

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın genelde Kürdistan, özelde Antep, Urfa, Maraş ve Malatya halkına mesajı:

"1990-2000 yılları arası, bütün Kürdistan halkının birlik, dayanışma, ayağa kalkma ve isyan yılları olmalıdır"

Ne gariptir ki, işgallere karşı kahramanlık, şanlılık, gazilik ünvanlarını hakkederek savaşan halkımız, bugün kendisine dayatılan katliamla yerini, yurdunu, evini, barkını terketmeye zorlanıyor. Savaşarak kazanmanın onuru bugün, hiç de hakketmediği halde, çok hainane ve sinsi bir düşman tarafından kendisine dayatılan katmerli bir zorla, milliyeti unutturularak, özgürlük adına neyi varsa yerle bir edilerek elinden alınıyor. Halkımız topraklarından silinip ve bir daha dirilmemecesine dünyanın dört bir tarafına savrularak imha edilmeyle karşı karşıya bırakılıyor. Genelde Kürdistan'ımızın, özelde bu bölgemizin halkı -özellikle de Kürt halkıtarihin en acı bir döneminden geçmektedir. Türk faşizmi buraya çok azgın yükleniyor. Ve adeta Fırat'ın batısında Kürtlük adına ne varsa silip süpüreyim, elimde bir şey kalacaksa, hiç olmazsa burası kalsın diyerek saldırıyor.

Devamı 14. sayfada

- **Kürdistan ve Türkiye'de, yasaklara rağmen 1 Mayıs kitlesel kutlandı.**
- **Gazetemiz basıma girerken aldığımız ilk haberlere göre Diyarbakır, Urfa, Antep, Erzincan, Adana, İzmir, Ankara İzmit, İstanbul ve Bursa'da kitleler yürüyüş, gösteri, toplantı ve iş durdurmayla 1 Mayıs'ı kutladı.**

Polis ve askerler, yine saldırdı. Kitleler direndi. Çıkan çatışmalarda sadece İstanbul'da en az 35 yaralı ve 2500'ün üstünde tutuklu var.

Önümüzdeki sayıda gelişmeleri detaylarıyla aktaracağız.

TC'nin Kürdistan'a yönelik saldırılarını protesto ve ulusal kurtuluş mücadelesi ile dayanışma eylemleri

Köln'deki görkemli yürüyüş ve mitingde

SÖMÜRGECİ SOYKIRIM YASALARI PROTESTO EDİLDİ

Kürdistan Halk Ayaklanmalarıyla dayanışma ve faşist Türk sömürgeciliğinin son soykırım yasalarını protesto amacıyla düzenlenen mitinge 14.000'in üstünde Kürdistanlı ve Türkiyeli devrimci ve yurtsever katıldı. Mitingi, Devrimci Birlik (PKK, SVP, TKP-B, DKP, Kurtuluş Hareketi, 16 Haziran, THKP-C Aciller) ve EKİM örgütü düzenlediler. Devrimci Dayanışma örgütü de mitinge destekçi olarak katıldı.

YAZISI 7. SAYFADA

Ulusal kurtuluş mücadelesinin, kitlesel Newroz atılımına karşı, düzenini mevcut tedbirleriyle savunamayan TC sömürgeciliği, ömrünü uzatacağını sandığı yeni bir yönelim içerisine girdi. Olağanüstü seri toplantılar ardından Kürdistan halkını düşman gören politikasını resmileştirdi. Tüm devlet kurumlarını, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı görevli kıldı. Devlete uşaklığı sır olmayan basının sivriliklerini de törpüleyerek, halkımıza karşı çağdışı savaşını daha kolayca yürütmenin olanaklarını yarattı.

Son olarak, "Kanun gücünde kararname" ile TC'nin Kürdistan

Devamı 6. sayfada

Direniş kahramanlarımız

Vatan topraklarına hasret hasret yürüyen bir militan

Behiye YAŞIT

Yoldaşım
yolun gözler bu çorak topraklar
hasret hasret
umut umut
seni bekler
donanmak için gelincesine
allı yeşilli morlu.
En güzel çiçekleri yurdumun
bebeler
bebelerimiz
yolun gözler
minicik adımlar
kalkmak için dolu dizgin ayağa
işaretin gözler
(...)
Sürmek gerek bu toprağı
bu toprağı mavzer mavzer
bu toprağı kurşun kurşun
bu toprağın altını üste
getirmek gerek.
Yarınlar
en güzel yarınları yurdumun
bir ana kucağı olmuş
sıcak sıcak
hasret hasret
seni bekler, bizi bekler
bu kucağa ulaşmak gerek
bu hasreti dindirmek gerek.
Tohum tohum olmuş bu kavga
bu kavgayı meyvaya salmak gerek
bu kavgayı dişe diş
bu kavgayı başa baş
bu kavgayı vermek gerek
bu kavgayı doyurmak gerek
bu kavgaya girmek gerek
girmek gerek girmek...

Halkımız, PKK'nin bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi ile kimliğine kavuşma ve var olma sürecine girdi. Partimizin bu devrimci çıkışı, halk tarihimizde bir dönüm noktası oldu. Bu ilk adımla, Kürdistan toplumu üzerinde sömürgeciler tarafından egemen kılınan her türlü insanlığa aykırı uygulamalara; baskıya, köleliğe, aşağılanmaya, yabancılaşmaya ve korku karanlığında hapsolmaya başkaldırdı.

Bu temelde Kürdistan halkı, PKK önderliğinde ölüm-kalım savaşına atıldı. PKK, keskin kararlılığın pratik adımlara ve yol göstericiliğe dönüşmesinin bir ifadesidir. Halk, bağımsızlık mücadelesi yol aldıkça desteğini güçlendirdi ve katılımını bugünkü düzeye ulaştırdı. Çünkü PKK devrimciliğinde karanlıktan aydınlığa, boyunduruk ve kölelikten bağımsızlık ve özgürlüğe giden yol vardı. Gerçek kurtuluşu devrimci silahlı mücadelede gören insanlarımız, PKK saflarına akın ettiler, ediyorlar. Bunlardan biri de **Behiye YAŞIT (Hacer)** yoldaştır. Bu can yoldaşı çeşitli yönleri ile tanıtmaya çalışacağım. Gerçi O'nu tam anlatamayacağımın bilincindeyim. Fakat O'nu yakından tanıyan biri olarak, anısına bağlılığın bir gereği olarak yapabildiğim kadarıyla anlatmayı bir borç biliyorum.

Behiye yoldaş, 1965 yılında Siirt'in Kurtalan ilçesinde doğdu. Daha küçük yaşta ailesi yoksulluktan ötürü aynı ilin Beşiri ilçesine bağlı köylerden birine yerleşti. Ailesi belli bir dönem bu köyde çobanlık yaparak geçimini temin etti. **Hacer** yoldaş, bu dönemde köyde ilkokulu bitirdi. Fakat gerek yoksulluk ve gerekse de kadınlar konusunda taşınan önyargılardan dolayı öğrenimini sürdüremedi. Aile içinde en çok çalışan, ağır başlı ve coşkulu bir kişiydi. Yardımseverdi; ailesinin yanısıra yardıma muhtaç komşuların da yardımına hep koşardı. Kürt kadınının toplumdaki yeri ve rolünü çok iyi bilirdi. Geleneklere bağlı, sade ve özlü bir kişiliği vardı.

1985 yılında Almanya'da bulunan abisinin yanına geldi. Buraya gelinceye kadar henüz mücadele ile tanışmamıştı. Fakat yeni geldiği aile ortamı ve çevresi yurtseverdi ve hareketle ilişki içindeydi. Bu durum, O'nu, gelir gelmez hemen hareketle ilişki kurmaya götürdü. Zaten O daha önceden Partiyi tanımamış da olsa, geleneksel Kürt özellikleriyle büyümüş olduğundan, sömürgecilikten hemen hemen hiç etkilenmemiş bir kişiliğe sahipti. Fakat bunları ifade etmesi, açığa vurması engellenmiş, bastırılmıştı. Bu anlamda genelde Kürdistan'ın olduğu gibi, **Behiye** yoldaşın da özgürlüğü gaspedilmişti. Bir de yoldaşımızın hem kadın ve hem de Yezidi dinine mensup olması, üzerindeki baskının dozajının daha da artmasına neden olmuştur. O, yıllarca içinde buna bir kin ve öfke duysa da, nedenlerinin bilincinde değildi. Bunu bir kader olarak değerlendirmekteydi. Tanık olduğu sömürgeci vahşetten nefret etse de, kendini güçsüz görüyor, açık tavır almaya yönelemiyordu. Açık ki, bu kinin soyluluğu, önderlik ve mücadele koşullarıyla bütünleştiğinde hemen eyleme geçecek potansiyel bir güçtür.

Türk egemenlerinin, halkımızı parçalamada dinleri, mezhepler arası çelişkiyi iyi kullandıkları bilinmektedir. Özellikle en çok Yezidi-Müslüman çelişkisini kullandılar. Bu politika doğrultusunda Yezidileri dışlalamaya, tecrit etmeye çalıştılar. Dolayısıyla Yezidiler üzerinde baskının katmerlisini uyguladılar. Doğal olarak **Behiye** yoldaş da, bu durumun ağır etkisini yaşayacaktı. Bütün bunların birikimiyle kendisinde oluşan kin ve nefret, Parti ile bütünleştiğinde, düşmana karşı sınırsız bir direnmeye ve savaşa dönüşecekti. Nitekim **Behiye** yoldaş, Partiyle tanıştıktan sonra, TC'ye karşı savaşmakta sonsuz bir istek ve arzuyla dolu hale gelir. **Hacer** yoldaşın geldiği Almanya'daki aile çevresinin yurtsever ve Partiyle ilişkilerinin olması, O'nun hemen hareketle tanışmasına da bir vesile olur. Partiyle tanışması, düşünce ufkunu açar ve zenginleştirir. Daha önce kader olarak bellediği ve karşı koymada güçsüz olduğu sorunlar netlik kazanmaya başlar. Kafasındaki sorular çözümlendikçe, Partinin kazandırıcı özelliklerini kavradıkça, kendini güçlü hissetmeye ve çözüm gücü olarak görmeye başlar.

Behiye yoldaş, Parti ile sanki yeniden doğmuştur. Çünkü artık dünyaya çok farklı bakmaktadır. Kader olarak gördüğü ve yaşamına yön veren bütün olgu ve olayların düşüncesine gem vurduğunu, kendisini köleştirdiğini ve bunalttığını görmüştür. İnsanca yaşamanın kişinin en doğal hakkı ve özgürlüğün ise bunun en büyük ölçütü olduğunu, bunsuz yaşamanın olmazsa olmaz kabilinden bir şart olduğunu kavramıştır. Bu temelde sömürgeciliğe karşı duyduğu kin ve öfke bilimsel ölçülerle donanmış ve savaşıp kazanmanın kaçınılmazlığını duyumsamaya başlamıştır.

Avrupa'da gördüğü yoz, kişiliksiz yaşam **Hacer** yoldaşı, daha çok Partiye ve mücadeleye bağlar. İlişkiye geçer geçmez coşkulu ve içten faaliyetlere katılır. Bir yandan kitle çalışmaları yürütürken, ağırlıklı olarak da Kürdistan kadınının örgütlendirilmesi ve mücadeleye seferber edilmesinde aktif rol oynar. Çalışmalarını salt bunlarla sınırlı tutmayıp, Kürt kültürünü örgütleyip mücadelenin hizmetine sunmada da görevler üstlenir.

Hacer yoldaş, 1987'lerde mücadeleye profesyonelce katılmaya yönelir. Çünkü sınırlı bir destekle ülkenin kurtarılamayacağını, onun için savaşmanın zorunluluğunu iyice kavramıştır. Bunun her Kürdün görevi olduğunu ve en başta da bu görevin gençliğe düştüğünü bilmektedir. Özellikle kendisinin ileri düzeyde mücadeleye katılım göstermesinin anlamını da iyice görmektedir. Kadının kölelikten kurtularak özgürleşmesinin çok daha elzem olması ve Yezidilerin sömürgecilik şartlarında ağır baskıları yaşaması, **Hacer** yoldaşa çok daha büyük görevler yüklüyor, O, bunların bilincinde olarak mücadeleye atılıyordu. PKK'nin önderlik ettiği bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi toplumumuzdaki her türlü gericiliği ortadan kaldırma ve çağdaşlaşmayı sağlama çizgisiydi. Dolayısıyla dönem tarihi, mücadeleye atılmak kutsaldı.

Bu bilinç ve ruhla donanan **Behiye** yoldaş, önündeki engellere takılmadı ve Avrupa emperyalizminin dayattığı sahte kurtuluş yollarına itibar etmedi. Bütün zorlukları aşarak tereddütsüzce Parti saflarında yerini aldı.

1988 yılında Yunanistan alanına gider. Burada da ağırbaşlı ve olgun kişiliği ile uzun süre Yunan halkına kültürümüzü tanıtır. Kültürümüzün tanıtımında başarılı olarak önemli sonuçlar ortaya çıkarır. Ancak bu başarıları O'nu tatmin etmemektedir. O kurtuluşa daha çok değer katmak arzusundadır. Sürekli Partiden ülkeye dönüş talebinde bulunur. Bu talebi 1989'da kabul edilince, O belki de dünyanın en mutlu insanı olur. Çünkü içine gireceği yeni sürecin tarihselliğini görmekte ve kendisinin buna yapacağı katkıyı düşündükçe sonsuz mutlulukla coşmaktadır.

Mahsum Korkmaz Akademisi'ndeki siyasi ve askeri eğitime coşkuyla katılır. Her türlü yanılgı ve yetmezlikten kurtularak, Partiye doğru bir katılımı gerçekleştirmek için, siyasi ve askeri eğitime ağırlık verir. Parti yaşamına güçlü katılım için yoğun bir çabanın sahibi olur. Özellikle sık sık kendisinin vurguladığı darlığı aşma ve politik bir kişilik kazanma konusunda kısa sürede önemli gelişmeler sağlar. İlişkilerinde çok yönlü, seviyeli ve bir düzey tutturmada itinalı davranır. Partinin ilişki tarzını esas alarak, buna ulaşmak için üstün bir fedakarlık gösterir. Bütün yoldaşlarına yardım etmekten çekinmez ve bu yönlü çabasını ortaya koyar. Bu yönleriyle kendini tümden Partiye açtığından, eğitim sürecinde büyük gelişmeler sağlar. Partinin sunduğu olanaklardan en iyi yararlanan arkadaşlardan biri durumunda olur. Bu temelde Akademi'den üstün dereceyle mezun olmaya hak kazanır.

Eğitim sonucunda, siyasi ve askeri olarak yetkinleşmede ve Parti yaşamıyla bütünleşmede önemli gelişmeler sağlayarak, kurtuluş savaşına katılmaya hazır hale gelir. Kendisinin en büyük istemi silahlı mücadelede hemen yer almak olur. Partinin vereceği görevler nasıl ve nerede olursa olsun büyük bir istekle üzerine yürüyeceğini özenle vurgular. Nitekim Partinin kendisini Ortadoğu alanında kitle faaliyetlerinde görevlendirmesi üzerine, etkin tarzda bu çalışmalara katıldı. Burada yaptığı kısa dönem çalışmalarında da önemli sonuçlar ortaya çıkardı. Fakat O'nun gönlünde yatan aslan sıcak savaş içinde bizzat yer almaktı. Bu yüzden ülkeye giden arkadaşlarla karşılaştığında büyük bir mutluluğa kapılırdı. Fakat kendisi onlarla gidemediğinden yüreği burkulur, biraz hüzünlenirdi.

Sabırsızlıkla beklediği haber, Kasım ayı başında kendisine bildirildiğinde, **Hacer** yoldaş, adeta sevincinden uçuyordu. Bütün duygu ve düşünceleri tek noktada düğümlenmişti. Sömürgeciliğe duyduğu kin ve öfkeyi eyleme dönüştürecekti. Bunu nasıl yapacağının plan, tasarı ve sonuçlarını düşündükçe kabına sığmaz oluyordu.

Hacer yoldaş, **Berivan** yoldaşın açtığı çığırda yürüyecekti. **Berivan** da kendisi gibi sömürgeciler tarafından kutsal topraklarından koparılmış, Avrupa'lara savrulmuş, PKK'nin açtığı bağımsızlık ve özgürlük bayrağı altında öncü düzeyde kaynağa dönmüş, kurtuluş savaşında büyük kahramanlıklar göstermiş ve buna layık bir şekilde şehit düşmüştü. **Berivan** yoldaş, bu eylemiyle sömürgeciliğin dayattığı her türlü oyunu bozmanın simgesi olmuştu.

Behiye yoldaş da ülkeye yönelirken, **Berivan**'ın attığı bu adımın takipçisi olmuş, bu duygu ve düşüncelerle Kürdistan'a yürümüştür. Fakat 29 Kasım 1989 günü sınırı geçerken sömürgecilerle girilen çatışmada, 12 yoldaşıyla birlikte kahramanca savaşarak sınır boyunda şehit düşmüştür.

Behiye yoldaş, Kürdistan kadınının özgürlük hareketinin militanı olarak kaynağa dönmüş, bütün yeteneklerini en iyi şekilde konuşturacağı bir zamanda fiziki olarak aramızdan ayrılmıştır. Fakat O, kısa süren devrimci pratiğinde üzerine düşen bütün görev ve sorumluluklara olgun bir tarzda sahip çıkmıştır. Partiye ve şehitlere bağlılıkta sınır tanımamış ve onların kararlı takipçisi olmuştur.

Sana söz veriyoruz **Hacer** yoldaş; uğruna canını feda ettiğin vatan topraklarını faşist Türk sömürgeciliğinden kurtarmak için taşıdığın kızıl bayrak yere düşmeyecektir. Kutsal görevlere daha iyi sahiplik ederek, mücadelemizi kızgınlaştıracağız ve seni halk demokrasisinin inşasında yaşatacağız!

Rûken
Mart 1990

28 MART KARARNAMESİYLE TC, YENİ BİR UMUTSUZLUĞUN GİRDABINDA

Baştarafı 1. sayfada

gelen bu son durumun kurtuluş savaşımızı ciddi boyutlarda etkilemesinden sözedilemez. Çünkü PKK, başından beri, mücadele yükseldikçe düşman saldırılarının da buna paralel olarak tırmanışa geçeceğini gayet iyi biliyordu. Dolayısıyla güçlerini düşman cephesindeki gelişmeleri dikkate alarak ona göre konumlandırmış ve gerekli tedbirleri almıştır. Bu yüzden mevcut gelişmelerin TC'nin aleyhine sonuçlanacağı kesindir.

Kürdistan'da savaşın geldiği noktada, kızışan mücadelenin halkımızın lehine neticeleneceği kesin olmakla birlikte, TC'nin yeni yöneliminin arkasında yatan asıl niyete kısa da olsa bakmakta yarar vardır. Her şeyden önce TC, durumu lehine çevirmek için olağanüstü önlem ve uygulamalara başvursa da istediği sonuca ulaşabileceğine kendisi de inanmıyor. Yani Kürdistan halkında uyanan ve eyleme dönüşen ulusal ruhu ve bilinçlenmeyi öldüremeyeceğini iyi biliyor. Çünkü halkta Kürt milli benliği artık köklü bir tarzda yer etmiştir. Türkleştirme planı bir bütünüyle suya düşmüştür. Zira durum Cumhuriyet dönemindeki yerel ayaklanmaların gerçekleştiği duruma hiçbir yönüyle benzememektedir. Kürdistan'ın genelinde ulusal uyanış bilimsel sosyalizmin rehberliğinde gelişmiştir. Buna, uygun örgüt ve eylem hattıyla cevap verilip uzun dönemli bir yıpratma savaşı yükseltilmektedir. Yine, uluslararası alanda bağlaşıklarını önemli oranda yaratmış, tecrit durumunu da aşmıştır. Ayrıca TC, siyasal, ekonomik ve kültürel olarak en zayıf dönemini yaşamaktadır. Bu vesileyle Türkiye halkı üzerinde de öyle ciddi bir otoritesinden sözedilemez. Türkiye halkı da açlığa, sömürüye, baskıya karşı bir savaş yürütme durumuyla karşı karşıyadır. Artık "vatan, millet, sakarya" edebiyatı Türkiye halkını da heyecanlandırmamaktadır. Dolayısıyla Cumhuriyetin kitle tabanı da büyük oranda daralmış, az sayıda bir vurguncu tabaka içinde hapsolup kalmıştır. Bu tablo, eskiden çok daha fazla rejimi orduyla eşanlamlı hale getirmiştir.

PKK'nin önderliğinde gelişen ve ayakları üzerine sağlam oturan halk savaşı, rejimin tek dayanağı olan ordudan da her gün bir parça alıp götürüyor. Rejimin içine düştüğü batağın kendisi de bu oluyor. Şimdi bu bataktan kurtulmaya çalışan TC, umutsuz bir tarzda 28 Mart Kararnamesini yürürlüğe koydu. Kararnamede sıralanan savaş maddeleri sadece işin şiddet yönünün daha da ileri çıkarılması ifade etmektedir. Ama sorunun lehine çözümlenmeyeceğini de görüyor. Bu yüzden kendisi açısından çözüm olarak tasarladığı farklı bir planı da geliştirmiş bulunmaktadır. Ve bu planı şimdilik gizleyerek, ağır ağır yürürlüğe koymayı hedeflemektedir.

Konuya ilişkin, TÜSİAD (Türkiye Sanayici ve İşadamları Derneği)'da yaptığı konuşmada rejimin başı Turgut Özal şunları söylemektedir: *"Güneydoğu'yla ilgili geniş tedbirler aldık. Bu iş, sadece ilan edilen kararname değil. Ancak, aldığımız diğer kararları şimdi burada açıklayamam. Bulunduğumuz ülkenin şartları var. Serbestlikte aşama aşama gitmemiz gerek."* (Hürriyet, 21 Nisan 1990) Özal bu konuşmasında, Kürdistan için İspanya'daki Bask türü bir özerklik planının varlığından sözediyor.

TC'nin inkarcılıktan vazgeçme ve Kürdistan halkının varlığını tanıma hazırlığına girmesi savaşımızın geldiği aşamanın bir sonucudur. Bu ayrı bir değerlendirme konusu olsa da, dikkat çekici yön; rejimin şiddetle halkımızı ve mücadelesini ezemeyeceğini itiraf etmesidir. Fakat özerklik planını hayata geçirmesinin şartı olarak da PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini ezmeyi öngörmektedir. Bu planını PKK'siz uygulamak istemektedir. Çünkü PKK'nin anlamı, olmazsa olmaz şartına bağlı olarak bağımsızlığa yürümesi, bunun tek garantisi olmasıdır. Rejimin mevcut hedefi, bütün gücünü savaşa sürerek Partiyi ezme, ya da güçsüz düşürerek kendisi için tehlike olmaktan çıkardıktan sonra asıl planını uygulamaya koymaktır. Çünkü, bilmektedir ki, PKK'yi ezse de toplumdaki ulusal bilinci artık öldüremeyecektir. Bu yüzden de uyanan ulusal bilinci bazı kırıntılar vererek frenlemeyi, kendi rotasına kanalize etmeyi hesaplıyor.

Aslında bu plana sağıyla, soluyla düzen içi bütün sözde muhalif güçler ve aydınlar da onay vermektedirler. Kararnamede yer alan sürgün maddesine karşı çıkmaları, sürgünün kitlelerin savaşla daha çok bütünleşmesine yol açması endişesindendir. Hatta sürgünlerle savaşın daha da hızlı Türkiye'ye de yayılacağı korkusundan dolayıdır. Yine, basına konan sansürün, özel savaşın psikolojik cephesini zayıf düşüreceğinden endişe duymaktadırlar. Zira halk, savaşta kendi haberleşme ve iletişim ağını da yaratmıştır. Ki, buna burjuva gazeteleri "fısıltı gazetesi" diyorlar. Dolayısıyla basına getirilen sansür de çözüm olamayacağı gibi, uluslararası kamuoyunda TC'nin görüntüsünün daha da bozulmasına neden olacaktır. Sonuç itibarıyla devrimci savaşımıza hizmet edecektir. Sözde 28 Mart Kararnamesine eleştiri getiren "muhalefet" çevreleri, bunun için getiriyorlar.

Peki TC, bu planını uygulayabilir mi, veya böyle bir gücü var mı? Yukarıda da kısaca vurgulandığı üzere, TC bu güce sahip olmadığı gibi, en zayıf olduğu bir dönemi yaşamaktadır. Buna karşın PKK ile Kürdistan halkı et ile tırnak gibi bir bütünselliğe sahiptir. PKK bu halkı "öldü" denen bir seviyeden, bugün ayaklanan bir halk düzeyine çıkardı. Artık PKK'siz Kürdistan olmayacaktır. Dolayısıyla rejimin Kürdistan halkına karşı tırmandırarak uyguladığı özel savaşın vereceği tek sonuç vardır: O da, sömürgeci şiddete karşı kitlelerin daha çok direnme ve savaşa yönelmesidir. Şiddet şiddeti doğurur ilkesi bugün ülkemizde her zamankinden çok daha fazla geçerliliğini koruyor. Bu anlamda önümüzdeki dönem, Türk sömürgeciliğinin her alanda olduğu gibi, ordu gücüyle de Kürdistan'dan tasfiyesi sürecektir.

Nitekim, kararnamenin ilanıyla birlikte halk savaşımız giderek yükselen bir seyir içine girmiştir. Özellikle Botan'da gerilla salt dağları denetiminde tutmakla kalmamakta; çeşitli yerleşim birimleri ve çevre yollarını da günlerce kontrolü altına almaktadır. Bu alanlara sömürgeci güçler girememektedir. Yine düşman, ancak Hakkari gibi büyük yerleşim birimlerini kontrol etmeye çalışmakta, giriş-çıkışlarda kimlik kontrolleri yapabilmektedir. Burdan çıkan sonuç; Botan'da düşmanın zora dayalı iktidarı hızla tasfiye olmakta, onun yerine kurtuluş güçlerinin otoritesi tesis edilmektedir. Yani, halk demokrasisi inşa edilmektedir. Kürdistan'ın diğer alanlarında da hem kitlesel başkaldırılar, hem de silahlı mücadele giderek daha da gelişmektedir.

Son dönemlerde Kürdistan'ın değişik alanlarında gerçekleştirilen eylemler ve düşmana vurulan darbelerin düzeyine baktığımızda bu gerçek net bir biçimde görülmektedir. Sonuç olarak, sömürgeci 28 Mart Kararnamesi TC faşizminin çöküşünü hızlandırmaktan başka bir şansa sahip olamayacak, Kürdistan ve Türkiye halklarının yükselen mücadelesi bu kararnameyi sahiplerinin başında parçalamayı bilecektir.

BOTAN'DA KIZIŞAN SAVAŞTA 2 HELİKOPTER DÜŞÜRÜLDÜ

25 Mart'ta Çukurca'da Türk özel savaş birlikleri ile ARGK kuvvetleri arasında büyük bir muharebe yaşandı. Uzun süre devam eden çatışmalarda düşman güçlerine ağır kayıplar verdirildi. Yine aynı tarihte Çukurca'da bulunan Şifreza taburuna bir gerilla birliği baskın düzenledi. Baskında taburdaki sömürgeci güçlere büyük kayıplar verdirildi. Çok sayıda askerin yanısıra, 1 binbaşı öldürüldü, 1 helikopter düşürüldü. Helikopterdeki sömürgeci güçlerden birçoğu ölürken, kalanlar da ağır yaralandı.

Her iki eylemde de gerillalar, yetkin bir savaş pratiği sergilediler. Çatışmaların başından sonuna kadar inisiyatifi ellerinde tutarak özel savaş güçleri üzerinde tam bir hakimiyet kurdular. Bu durum çatışmaların Ordumuz ARGK'nin lehine sonuçlanmasını getirirken, sömürgeci güçlerinse giderek daralan bir yapı içine sürüklenmesine neden olmuştur. Bu, düşmanın kayıplarının artmasını da birlikte getirmiştir. Ancak düşman, kayıplarını hep gizleyerek yenilgisini gözden ırak tutma çabası içine girmektedir. Fakat tüm çabalarına rağmen, diğerlerinde olduğu gibi, bu iki çatışma da halktan gizlenemedi. Eylemler halk üzerinde büyük etki yaratarak coşkuya yol açtı.

Aynı gün düşman güçleri, Hakkari'nin Beytüşşebap ilçesi Ertuş mıntıkasında ARGK gerillalarına pusu kurdular. Fakat gerillalar, düşmanın pusu attığı noktanın istihbaratını alarak, pusuyu imha etmeyi planladılar. Geliştirilen plan doğrultusunda eyleme geçen gerillalar, pusuda kendinden emin bekleyen düşman güçlerini gafil avladılar ve iyi bir ders verdiler. Ani baskına uğrayan özel tim ve asker büyük bir paniğe kapıldı. Bu panik ortamında sağa sola kaçışan düşman, gerillaların etkili atışlarıyla çok sayıda ölü ve yaralı verdi. Eylem, sömürgecilerde büyük bir şok etkisi yarattı.

14 Nisan'da Şırnak-Cizre karayolunda seyreden bir araç tarandı. Hain ve işbirlikçileri taşıyan araçtakilerden 1'i ölürken çok sayıda yaralanan oldu.

Aynı tarihte Şırnak-Uludere arasında yer alan Besta Belicle'nin Xabise mıntıkasında elektrik döşeyen bir gruba gerillalar propaganda yaptılar. Daha sonra düşmana ait 1 vinç, 1 dozer ve 5 pikap yakılarak imha edildi. Eylem alanına müdahale için gelen sömürgeci güçler ve çetelerle çatışma çıktı. Çatışmada 1 üsteğmen ve 2 jandarma öldürüldü. 1 helikopter düşürüldü, içindekilerin hepsi öldü. Ayrıca, sömürgecilerle birlikte gerillalara karşı savaşan hain Osmanê Ahmede Kasım'ın iki çetesini gerillalar birlikte götürdüler. Çatışmada yaralanan 1 ARGK gerillası kurtarılamayarak şehit düştü. Savaşçının silahı arkadaşlarınca alındı, düşmana bırakılmadı.

SHP Van İl Başkanı L. Öztunç öldürüldü. İl Başkanının cezalandırılması eyleminde yer aldığı gerekçesiyle Mamxuran aşiretinden bir kişi tutuklandı. Cezalandırılan il başkanı Jirki aşiretinin ileri gelenlerindendir. Köy koruculuğunun örgütlendirilmesinde ileri düzeyde görevler üstlenmiş, etkin rol oynamıştır. Nitekim 1990 yılı başında ne kadar hain ağa ve aşiret lideri varsa hepsini Van'da toplamıştır. Bunlara PKK'ye karşı savaşma andı içtirmişti. Günlerce Türk burjuva basınında boy boy bu toplantıya katılanların resimleri yayınlanmış, bu yolla çetecilik teşvik edilmişti.

Bu haini cezalandırdığı savıyla tutuklanan kişinin mensubu olduğu Mamxuran aşireti, direnişçi bir özelliğe sahiptir. Son dönemde TC'nin zorla dayattığı çeteciliği reddetmiş, hatta aşiretin bazı mensupları, düşmanın verdiği silahları alıp ARGK'ye katılmışlardır. Aşiret bu direnişçi özelliğinden dolayı sürekli hem çetelerin, hem de TC'nin saldırılarına maruz kalmıştır. Bu saldırılarda da sözü geçen il başkanı büyük rol oynamıştır.

SHP Van İl Başkanının cezalandırılması eylemini ARGK Van'da yaygın dağıttığı bir bildiriyle üstlendi. Bildiride ayrıca, koruculara silah bırakma çağrısı yapıldı.

Operasyon yürüten özel savaş güçlerine ARGK gerillaları pusu kurdular. Gerillarla sömürgeci güçler arasında büyük bir çatışma oldu. 18 Nisan günü Şırnak'ın Işıkveren köyü yakınlarında gerçekleşen çatışma günboyu sürdü. Gerillaların inisiyatifinde gelişen çatışmada sömürgeciler onlarca ölü ve yaralı verdi. Fakat kayıplarını "1 asker öldü, 2 asker de yaralandı" şeklinde açıkladılar. Gerillalar ise kayıp vermeden çatışmadan çıkmayı başardılar.

Düşmanın operasyon yürüten güçlerine ikinci bir saldırı da Şırnak şehir merkezinde gerçekleşti. 19 Nisan günü şehirde operasyon yapan özel savaş güçle-

rine ARGK şehir gerilla timi bir saldırı düzenledi. Bu saldırıda 2 özel tim elemanı öldü, 2'si de yaralandı. Şehir merkezinde de düşmana vurulması ve kayıp verdirilmesi halkta coşku ve moral yarattı ve düşmana korku saldı.

Yine aynı tarihlerde ARGK gerillaları Şırnak şehir merkezinde gösteri yaptılar. Hükümet konağı ağır silahlarla tarandı ve binada büyük hasar meydana geldi. Düşmanın karşı koyamadığı baskın eylemini başarıyla tamamlayan gerillalar geri çekildiler.

Ayrıca gerillalar çete reisi Tahir Adıyaman'ın evini yıkarak yerlebir ettiler. Eylem anında evde bulunmayan çete reisi şimdilik pis canını kurtardı. Fakat bu hain döktüğü kanların hesabını er geç ödemekten kaçamayacaktır.

19 Nisan'da Şırnak'ın Bağtepe bölgesinde çatışma oldu. Operasyon yürüten düşman güçlerine gerillaların saldırmasıyla başlayan çatışmada sömürgeciler ağır kayıplar verdiler.

23 Nisan tarihinde Şırnak'a bağlı Kırkkuyu köyü yakınlarında çatışma çıktı. Çatışma, yüzlerce özel tim elemanı, asker ve çetenin bulunduğu düşmanın operasyon yapan güçleriyle ARGK gerillaları arasında oldu. Saatlerce süren çatışmada düşman güçleri çok sayıda ölü ve yaralı verdiler. Fakat basına sadece 1 askerin öldüğünü açıkladılar.

Çukurca'nın Dibek köyü yakınlarında operasyon yürüten sömürgecilerle ARGK gerillaları arasında büyük bir çatışma gerçekleşti. 23 Nisan'da olan çatışmada düşman onlarca ölü ve yaralı verdi.

Yine aynı gün Siirt'in Pervari ilçesi Doğanca bucağı Sığırlı mezrasında operasyon yapan sömürgeci güçlere gerillalar pusu kurdular. Yoğun gerilla ateşi altında kalan düşman, onlarca ölü ve yaralı verdi. Sömürgeci basın yalnızca "1 jandarma onbaşısı öldü" tarzında kayıpları açıkladı.

DERSİM EYALETİ'NDEKİ ÇATIŞMALARDA TC'YE AĞIR KAYIPLAR VERDİRİLDİ

Operasyon yürüten özel savaş güçlerine gerillalar bir pusu kurdu. Büyük çatışmanın meydana geldiği pusu, Elazığ'ın Palu ilçesinin Akdoğa mıntıkasında kuruldu. Gerillaların yoğun ateşi altında özel savaş güçleri ağır kayıplar verdiler. Fakat düşman kayıpları hakkında kesin rakam alınamadı. Gerillalar ise hiç kayıp vermeden geri çekildiler. Eylem 10 Nisan 1990 günü gerçekleşti.

13 Nisan günü de Bingöl'ün Genç ilçesine bağlı Doğanlı köyü yakınlarında büyük bir çatışma oldu. Çatışma ARGK gerillalarının üstünlüğü ile sonuçlandı ve düşman ciddi darbeler aldı.

Elazığ'da sömürgeci eğitime ağır darbe indirildi. Eylem 14 Nisan günü Arıcak ilçesinin Bukardi köyü ve buraya bağlı Yenimahalle mezrasındaki okul lojmanlarına yönelik gerçekleştirildi. Burada TC'ye ajanlık yapan 5 öğretmen ölümle cezalandırıldı. Bu darbe, 90 bahar atılımında Kürdistan'da Türk eğitim sistemine indirilen en büyük darbe oldu.

20 Nisan günü Dersim'in Nazimiye ilçesinde bulunan özel tim binasını gerillalar roketatarlarla taradı. Düşmanın karşılık veremediği çatışmada 4 özel tim elemanı öldü, 20'ye yakını da yaralandı. Bu eylemle, halkımıza en alçakça saldırıların faili olan katil özel tim güruhu bizzat kendi ininde saldırıya uğrayarak en büyük darbeyi aldı. Sömürgecilerin özel timin "başarıları" etrafında çığlıklar attıkları bir dönemde gerçekleşen bu eylemle, Kürdistan'ın sömürgecilere mezar olacağı gerçeği bir kez daha gözler önüne serildi.

GÜNEY-BATI EYALETİ'NDE BAHAR EYLEMLİLİĞİ YÜKSELİYOR

Urfa'nın Bozova ilçesi Kiralık köyü korucusu Hasan Bozkuş cezalandırıldı. 12 Nisan günü çetenin evine baskın düzenleyen gerillalar, bu haini dışarı çıkararak kurşuna dizdiler. Böylece uzun dönemdir çetecilik yapan bu unsur da hakkettiği cezayı bulmuş oldu.

15 Nisan günü Maraş'ın Elbistan Şeker Fabrikası'na saldırı düzenlendi. Akşam saatlerinde gerçekleşen eylemde, fabrikaya bomba atıldı ve silahlarla tarandı. Çıkan yangında fabrika büyük hasar gördü. ARGK gerillalarının gerçekleştirdiği eylemle sömürgeci ekonomiye bir darbe daha indirilmiş oldu.

Antep'in İslahiye ilçesinin Suriye sınırında çıkan bir çatışmada **İbrahim BÜLBÜL** şehit oldu. Nisan ayı ortalarında bir grup gerilla ile hareket eden **İbrahim** yoldaş, düşman güçleri ile çıkan çatışmada gruptan koptu. Yoldaşları hiç kayıp vermeden geri çekilirken, kendisi araziye yabancılığından dolayı geri çekilmeyi gerçekleştiremedi. Yeniden düştüğü düşman çemberinde kahramanca savaşarak şehit düştü.

İbrahim yoldaş, Kayseri ilinin Sarız ilçesinin Delizbur köyündendir. Ayrıca daha önce Dersim'de şehit olan **Hasan BÜLBÜL**'ün de kardeşidir.

Diğer taraftan sömürgeci güçler Antep'in Araban ilçesinin köylerinde yaptıkları operasyonlarda 8 yurtseveri tutukladılar. Yurtseverlerin tutuklanmasındaki gerekçe "gerillalara yataklık ve kuryelik yapmak"tır. Bu tür tutuklamalar halkımızı sindirip teslim alma hedefinin bir parçası olarak gelişmektedir. Fakat şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da sömürgeciler bu saldırılarından sonuç alamayacak, halkımızın her geçen gün ulusal kurtuluş mücadelemizle daha da bütünleşmesini engelleyemeyeceklerdir.

İDİL EMNİYET BİNASINA SALDIRI

23 Nisan akşamı ARGK gerillaları Mardin'in İdil ilçesi Emniyet Amirliğine roketatarlarla saldırdılar. Düşman güçlerinin karşılık vermeye fırsat bulamadığı saldırıda, bina büyük hasar gördü. Bina yıkıntıları altında kalan onlarca polis öldü veya yaralandı. TC ise yalnızca 2 polisin yaralandığını açıkladı.

Halk milislerinin bir minibüse yerleştirdikleri saatli bombanın patlaması sonucu 3 çete öldü, 12 çete de yaralandı. Eylem, 16 Nisan günü Mardin'in Derik ilçesinden Aşağıkonak mezrasına çeteleri götüren minibüse yönelik geliştirildi. Bu eylem bir daha göstermiştir ki, çetecilik Kürdistan'da yaşatılmayacaktır. Çeteciliğin son kalıntıları da ya gerillaların namlularına hedef olmakta, ya da kendi savaş araçlarını yaratan halkımızın saldırılarına hedef olup yok olmaktadırlar.

Ağrı Dağı'nda çatışma

25 Nisan 1990 günü, Ağrı Dağı'nda çatışma oldu. Çatışma, ihbar alan sömürgeci güçlerin bir ARGK gerilla birliğini çembere almasıyla başladı. Gerillalar kararlı ve üstün savaşımlarıyla çemberi yardılar. Çatışmada düşman çok sayıda ölü ve yaralı verdi. Operasyonunu daha sonra da sürdüren sömürgeci güçlerle gerillalar arasında yer yer çatışmalar devam etmektedir.

HALKIMIZ BURJUVA BASININI BOYKOT EDİYOR

Kürdistan halkı Nisan ayı içinde de serihildan'ı yükseltti. Özellikle 28 Mart Kararnamesiyle tırmandırılan özel savaşa halk yeni eylemlilikle karşılık verdi. Halkımız değişik biçimlerde başkaldırısını ve sömürgeci uygulamalara karşı itaatsizliğini sürdürüyor. Bu itaatsizliğin başta geleni; ulusal, sosyalist ve demokratik basına getirilen yasaklamalara gösterdiği tepki oldu. TC'nin bu yasağına karşılık, başta Diyarbakır, Siirt, Hakkari, Mardin ve ilçelerinden Nusaybin, Cizre, İdil, Midyat ve Silopi olmak üzere tüm Kürdistan'da sömürgeci burjuva basınını satın almama ve okumama boykotu başlatıldı.

20 Nisan'da başlayan boykot, dünya proletaryasının tarihinde anlamlı yeri olan 1 Mayıs gününe kadar devam ediyor. Boykot, Kürdistan'da etkili oldu. Boyalı burjuva basının satışı büyük çapta durdu. Bu gerçeği bizzat sömürgeci yetkililer itiraf etmek zorunda kaldılar. Halkımız, bu eylemiyle sömürgeci özel savaşın yeni yönelimine iyi bir cevap verirken, 1 Mayıs Proletaryanın Birlik, Dayanışma ve Mücadele Günü'ne hangi ruhla hazırlandığını ortaya koymaktadır.

Ayrıca çeşitli alanlarda kepenk indirme ve değişik eylemlerle serihildan yürütüldü.

11 Nisan'da Beytüşşebap'ta yaşanan büyük savaşa destek sunmak ve Türk sömürgeciliğinin vahşetini protesto etmek için Uludere'de bütün esnaf kepenk kapattı. Akşama kadar devam eden eylem, sırasında özel savaş güçlerinin bütün saldırılarına rağmen, halkın desteğindeki esnaf eylemini kararlıca sürdürdü.

14 Nisan'da da Dersim merkezindeki esnaf kepenkleri kapattı. Sömürgeciler esnafa ve halka vahşice saldırdılar. İşyerlerine saldıran düşman güçleri, çok sayıda kapı ve vitrini kırdılar, dükkanları yağmaladılar. Sokaklarda kitlelere vahşice saldırdılar, işkence yaptılar. Bütün bu uygulamalara rağmen eylem amacına ulaştı.

Bundan iki gün sonra da Dersim'in Nazimiye ilçesindeki esnaf kepenkleri indirdi. Burada da düşman saldırılarını yoğunlaştırarak devam ettirdi. Fakat eylem başarıyla sonuçlandı.

TC'NİN HALKIMIZA SALDIRISI SONUNU YAKINLAŞTIRACAKTIR

Sömürgeciler, Bitlis şehir merkezinde 16 Nisan'da yaptıkları bir operasyonda 16 kişiyi tutukladılar. Bu operasyon, 28 Mart Kararnamesinin uygulanmasının ilk örneklerindendir. Tutuklamalara neden olarak Kürtçe kaset ve yayın bulundurulması ve dağıtılması gösterilmiştir. Bu örnek de, sömürgecilerin sahtekarlıklarını bir kez daha göstermiş; en yetkili ağızlardan "Kürtçe'nin yasaklanmadığı" şeklindeki yalanların içyüzünü sergilemiştir.

Beytüşşebap şehitlerimiz "bir parça özgür vatan toprağı yaratma" savaşımında yaşayacaklardır

Bir önceki sayımızda muhabirimizin Beytüşşebap'taki muharebeye ilişkin mektubunu yayınlamıştık. Bu süreçte yaptığımız araştırmalara göre çatışmanın gelişimi şöyledir:

Kaşuri aşiretinin yerleşik bulunduğu alanda ARGK savaşçılarını eğitmek üzere bir kamp kurulur. Buradaki kampın varlığını tespit eden Kaşuri çeteleri bu durumu kabullenmez ve saldırırlar. Fakat saldırıları gerillalarca püskürtülür ve sonuçta çeteler etkisiz kılınırlar.

Bu çatışmanın ardından alandaki kampın varlığı çevre köylerde duyulur. Ancak sert coğrafik koşullar, kar nedeniyle ulaşımın hemen hemen olanaksız olması ve çevre köylerin yurtsever desteğinin kazanılması nedeniyle, gerillalar kamp yerini değiştirmez ve eğitimlerini devam ettirirler.

Kaşurilerin reislerinden, gizli ajanlık yapan Behçet Ediş, düşmana ve Jirki çetelerine, ilk saldırılarından 15 gün sonra kampın yerini ihbar eder. Bunun üzerine, çete kılığına bürünen özel tim elemanları ve çeteler kampı kuşatmaya alırlar.

7 Nisan'da başlayan çatışma, 8 Nisan akşamına kadar sürer. 8 Nisan'da düşman, kampın bulunduğu Berman köyü çevresini ve Habur Vadisi'ni savaş uçaklarıyla bombalar.

Bombalamalar ve sert arazi şartları savaşçıların hareket alanını daraltır. Savaşçıların çoğu bombalardan şehit düşer. Esir düşen 8 savaşçıyı da Jirkili çetebaşı Ebubekir kurşuna dizerek alçakça katleder. Bununla, katliamdaki rollerini gizlemeyi amaçlar.

Sonuçta, 21 savaşçı şehit olurken, 15'i de esir düşer. Şehit ve yaralı savaşçıların hemen hepsi saflara yeni gelmiş ve henüz yeni eğitilen savaşçılardır. Şehit ve yaralı olarak esir düşen savaşçılardan tümüne yakını Beytüşşebap aşiretlerindendir. Gewdan aşiretinden 8, Jirkilerden 5, Mamxuran, Pirozan ve Hemkanlılardan 9 ve Uludere aşireti olan Guyilerden 5 savaşçı şehit olmuş veya yaralı halde esir düşmüştür.

Savaşçılar, sonuna kadar kahramanca savaşırlar. Düşman çok sayıda ölü ve yaralı vermiştir. Çatışmanın başından sonuna kadar düşman, muharebe alanından helikopterlerle ölü ve yaralılarını taşımıştır. Fakat TC, savaş alanına gazeteciler başta olmak üzere kimseyi sokmamıştır. Sömürgeciler bu yolla kayıplarını gizleyerek, gerçekleştirdikleri vahşi katliamlarını "başarı" diye sunmuşlardır.

Sömürgeciler, bu katliamı serîhildan'ın önüne geçirmeyi amaç edindiler. Bizzat İçişleri Bakanı çeteleri ziyaret etti, tören düzenledi ve çetelere "ödül" dağıttı. Sömürgeci basın haftalarca olayı çarpıtarak işledi. Ancak, TC'nin bu katliamı cevapsız kalmadı. Daha şehitlerimizin bedenleri soğumadan aynı gün Derahine Geçidi'nde pusu kuran ARGK gerillaları 3 Jirki çetesini ölümle cazalandırdılar. Yine çetelere karşı çeşitli alanlarda geliştirilen bir dizi başka eylemde de onlarca köy korucusu öldürüldü.

TC şunu iyi bilir ki; yaptığı katliamların hesabı misliyle sorulmuştur, sorulacaktır. Bu katliamın hesabı da misliyle sorulacak, şehitlerimiz "bir parça özgür vatan toprağı yaratmanın" gerekçesi haline getirilecektir.

SOYKIRIM VE SANSÜR KARARNAMESİNE TEPKİLER BÜYÜYOR

Basında ve politik çevrelerde KKK-413 (Kanun Kuvvetinde Kararname) ve S.S. (Sürgün ve Sansür) kararnamesi olarak adlandırılan ve 9 Nisan 1990 tarihinde ANAP hükümeti tarafından yasallaştırılan savaş kararnamesine politik çevrelerden, basından, sol çevrelerden, hukukçulardan, sendikalardan, halktan ve uluslararası kuruluşlardan tepkiler yağıyor.

Türk burjuva partileri iki yüzlü davranmaya devam ediyor

Önce zirve toplantısına katıldıkları ve Milli Güvenlik Kurulu'ndan gelen tüm yasalara kayıtsız destek verdikleri halde gerek SHP gerekse DYP Genel Başkanları, zirvede kararnameye konu olan sansür ve sürgün maddelerini müzakere etmediklerini ileri sürmektedirler. Cumhuriyet gazetesinden **İlhan Selçuk**'un da dediği gibi "Turgut Özal, bu iki politikacıyı faka bastırmıştır."(!)

Erdal İnönü, *"Açıklanan önlemleri tartışmadık. Alınan önlemlerin bu toplantıda kararlaştırıldığı izlenimlerini veren çabaları üzüntü ve esefle karşılıyoruz... Yörenin sorunları sadece kolluk önlemleri ile çözülemez. Konu ekonomik, siyasal, toplumsal ve kültürel nedenleri ile bir bütün olarak ele alınmalıdır... Bunun yerine geçici ve siyasal amaçlı kullanıma açık, zorunlu yerleşmeyi finanse etmeye yönelik kadrolar oluşturmakla sorun çözülemez. Sansür baskısıyla basını susturmak, insanların iradesi dışında yerinden yurdundan etmek çözüm olamaz..."*

Doldurulmuş plak gibi aynı şeyleri tekrarlayan Erdal İnönü'ye Genel Sekreteri Deniz Baykal da katılıyor ve şunları beyan ediyor; *"Hükümet 2 'S'ye umut bağladı. Sansür ve sürgüne umud bağlayan bir güvenlik politikası çağımızda geçerli olamaz. Türkiye'de sansürle bir sonuç almak mümkün değildir."*

SHP'nin aşırı devletçi, iz bırakmayacak ve kimseyi rahatsız etmeyecek tepkisine DYP liderleri daha radikal çıkışlarla katılacaklardır. DYP Genel Başkanı, bayram beyanında kararnameyi şöyle eleştirir;

"Hiç bir tedbir, halkı arkasına alamadan, onun desteğini sağlamadan başarılı olamaz... Açık söylemek gerekirse, Osmanlı devlet idaresinde de, cumhuriyet idaresinde de denenmiş bulunan sürgünü etkili bir tedbir olarak kabullenmek zordur.

"Sürgün, çok haksızlığa sebep olacaktır. Devlet, birbirini ihbar eden hasımlar arasında haklıyı haksızı ayırdetmekte güçlük çeker. Devletin gücü yok yere yıpranır ve haksızlığa alet olur. Tarihimiz bu konuda sayısız misallerle doludur.

Türkiye, 'sürgün'e, 'mecburi iskan'a başvurmadan sorunu çözmelidir."

Süleyman Demirel'e DYP'nin Genel Başkan Yardımcısı Esat Kıratlıoğlu da, *"Alınan tedbirler üstü kapalı sıkıyönetimin de ötesindedir."* biçimindeki beyanıyla katılır.

DYP'nin eski Genel Başkanı Hüsamettin Cindoruk'un yeni yasaları nitelemesi daha nettir; "TC bir bütündür. Güneydoğu için ayrı hukuk kuralları konması demokratik ilkelere ve ülke bütünlüğüne aykırıdır. Alınan kararlarla ilgili bir başka endişem de 50 bin memur ve 40 bin işçi kadrosunun yeni koruculuk kadrosu olarak kullanılmasıdır. Eğer, bu kadrolar, korucu kadrosu olarak kullanılırsa çok yanlış sonuçlar doğar. Diğer bir konu da aşiretler olayıdır. Aşiretlerle devlet egemenliği sağlanamaz. O zaman yeni bir Çerkez Ethem olayı gündeme gelir."

Yenj yasaları eleştirmeye RP ve DSP de katılır. DSP Genel Sekreteri Selçuk Sönmez yeni yasalar hakkında; *"Çözüm önerisi olarak ortaya konulan önlemler büyük ölçüde hukuk devleti değil, polis devleti, açık demokratik özgürlükçü değil, kapalı anti-demokratik ve baskıcı devlet uygulamalarını çözüm olarak ortaya koymaktır."* beyanında bulundu.

Türk burjuva partileri, önlemlerin başarısız kalacağından endişe duyuyor ve parlamentonun tümüyle dıştalanmasını kabullenmek istemiyorlar. Çünkü, hükümet kararnamesiyle çıkan yasaların uygulanmasını Anayasa Mahkemesi denetleyemediği ve parlamento müzakere edemediği gibi, yeni yasalarla *"Bölgedeki (Kürdistan bn.) ve bölge dışındaki beyanlarıyla, bölgedeki kamu düzeninin bozulmasına veya bölge halkının heyecanlanmasına neden olan milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasına gerek olmaksızın, Olağanüstü Hal Bölge Valisi'nin teklifi üzerine İçişleri Bakanlığınca gözaltına alınabilir."*

Dünyada örneği olmayan bu yasaya karşı bile Türk burjuva partilerinin muhalefeti devede kulak kalır. Kürdistan'da ne yapılsa kimse eleştiremeyecek ya da fikir beyan edemeyecektir. Aksi durumda mevkisi mebus bile olsa sömürge valisinin bir emriyle tutuklanabilir.

Burjuva partilerinin iki yüzlü tepkisi, radikal bir muhalefete soyunan ve çoğu Kürt asıllı SHP'den atılan bağımsız milletvekillerine de yansıdı. Tepkileri, birkaç demeç ve 19 Nisan tarihinde TBMM'de yaptıkları bir günlük **oturma eylemi**'ni aşamadı. Oturma eylemine katılan 18 parlamenter adına basın açıklamasında bulunan **Fehmi Işıklar**; *"Türkiye'de sivil görünümlü bir darbe yapıldı ve demokrasi askıya alındı"* değerlendirmesinde bulundu. Kars bağımsız milletvekili **Mahmut Alınak** TBMM' de yaptığı konuşmada şu değerlendirmede bulundu: *"Olay, teröristlere karşı tedbir boyutlarını aşmıştır. Bu kararname ile halka ve demokrasiye karşı örtülü savaş ilan edilmiştir. Bu kararname belli ki generallerin baskısı ile düzenlenmiştir."*

ANAP içindeki Kürt kökenli uşak milletvekillerinden bazıları, yeni yasalara karşı "milletvekilliğinden istifa" vb. iddialarla ortaya çıktılarsa da, Turgut Özal ve İçişler Bakanı Abdülkadir Aksu'yla yaptıkları toplantılarda kulakları çekildikten ve uşaklık ücretleri biraz daha artırıldıktan sonra suskunluğa gömüldüler.

Görünürde kararnamenin sahibi görünen ANAP'lılar ise yasaları vargüçleriyle savundular. BBC'nin sorularını cevaplandıran TBMM İçişleri Komisyonu Başkanı **Galip Demirel**; *"Alınan önlemlerin yeterli olmaması durumunda kısmi seferberliği de deneyebileceklerini"* söyledi. ANAP Eski Genel Sekreteri **Akın Gönen**; *"Bölgede sürgün ve sansür uygulaması için hükümler Olağanüstü Hal ve İller İdaresi kanunlarında var. Bu tedbirler sıkıyönetim döneminde de bütün Türkiye'de uygulandı. Ama hastalık iyileştirilemedi. Hastalığın iyileştirilmesi için köklü tedbir gerekir."*

Sömürgeci devletin başı Turgut Özal ise 19 Nisan tarihinde İstanbul'da işverenlerle yaptığı bir toplantıda, yeni yasaları savunur, öte yandan da Kürdistan sorunu konusundaki **"gizli çözümleri"** üzerine ipuçları verir. Osman Kavalı adlı bir işadamının Bask sorununda İspanya çözümünü hatırlatması üzerine Turgut Özal şunları söyler; *"Burada söyleyecek durumda olmadığım, söyleyemeyeceğim başka tedbir var. Ama sizin söylediğiniz hususları da kapsayacak şekilde geniş tedbirlerimiz var. Mesele sadece bugün ilan edilmiş kararname meselesi değildir. Bunları şimdi söyleyemem."*

Burjuva basın kalemşörlerinin "gaf" adını verdikleri bu açıklamanın izahı nettir. Bir yanda katliam, öte yandan çekmece de tutulan kültürel özerklik.

Türk burjuva basınının tepkisi

413 sayılı KKK yasalarını değerlendiren **Gazeteciler Cemiyeti**, yasaların sadece basını bağlayan sansür yönü üzerinde durdu ve tepkilerini bu husus üzerinde yoğunlaştırdı. Cemiyet'in toplantısında konuşan gazeteciler, Kürt halkının katledilmesi planına ses çıkarmazken ortak olarak sadece *"Kararname insanların haberalma özgürlüğünü yoketme niteliğindedir"* sonucuna vardılar. Fakat bunu aktif bir eyleme dönüştürmeyi de reddettiler.

Burjuva basın kalemşörleri, yasaları, "Takrir-i Sükûn" yasalarına benzetmeye devam ediyorlar. Cumhuriyet'in "cumhuriyet"çi başyazarı **Hasan Cemal**; *"Güneydoğu bölgesinde örtülü bir savaş koşulları yaşanıyor. Bu yörede güvenlik güçlerimizin görev yaptıklarını biliyoruz. İşlevi hiç kolay değil. Onların 'Misak-i Milli' sınırlarını korumak için verdikleri mücadeleye yardımcı olmak bir yurtseverlik görevidir."* beyanında bulunuyor. **Uğur Mumcu**, **Ali Sirmen** ve **Oktay Akbal**'de bu görüşlere katılıyor. Haliyle, Cumhuriyet yazarlarının "sansür"e karşı görünmelerinin ve yasaları, insan haklarını ihlal edeceği için eleştirmelerinin hiçbir anlamı kalmıyor.

Milliyet'ten **Altan Öymen**, ad vermese de yasaların bir dikta yönetimini kurumlaştırdığını makalelerinde işliyor; *"Varsayalım ki Türkiye'nin başına günün birinde öyle bir başka iktidar geldi ki, amacı fiilen bir dikta yönetimi kurmaktır. Bugün örneği görülen uygulamanın 'usül' olması halinde, onu rahatça gerçekleştirebilir."*

Yine Milliyet'ten **Hasan Pulur**, Takrir-i sükûn kanununun günümüzde başarılı olamayacağını yazıyor; *"Hem ne 1925'in şartları 1990 Türkiye'sinde vardır, nede 1990 Türkiye'sinde Atatürk vardır. her devir kendi şartları içinde gerçekleştirebilir."*

Cumhuriyet ve Milliyet'in SHP çizgisindeki bu yorumlarına ve yumuşak tepkilerine karşılık, Tercüman vb. sağda yer alan gazetelerin yorumları daha radikal içerikte oldu.

Burjuva basın organlarının, bu gevşek tepkisi onların basın özgürlüğüne ne kadar inandıklarının ölçütüdüdr. Basın özgürlüğüne inanmayan ve bu özgürlük için en ufak bir eylemde bulunmaktan korkanların, başkasından özgürlük beklemelerinin ne kadar anlamsız olduğu ortadadır. Böyle yönetime böyle basın yakışır. Burjuva basın organları şimdiden istenenin ötesinde kendilerini sansüre uğrattılar.

Burjuva basın organları, bırakalım direnmeyi, yasalara gelen tepkileri önlemek için ellerinden geleni yapıyorlar. Suni olarak ortaya sürülen "Hasan Celal Güzel-Hande olayı", açlık grevi direnişinin adını bile lekeleyen "Haydar Kutlu-Nihat Sargın"ı günlerce manşet yapmaları, polis köpeklerinin reklamını yaparak, 1 Mayıs'a çıkacak kitleleri korkutmanın, başka ne anlamı olabilir.

yayınlandılar. Sol dergilerin tümü yeni kararnameye tavır aldıkları halde, aralarında somut bir eylem birliğine varamadılar.

Bu durum görünüşe bakılırsa tüm dergiler tarafından eleştirilmektedir. Dergilerle sınırlı olmayan ve Türkiye sol güçlerini de kapsayan bu yetmezliğin kaynağında burjuva şovenizminin sol güçler üzerindeki etkisi, sol güçlerin parçalanmışlığı ve legalizme yatkınlıkları yatmaktadır. Kararnamelerin neden çıktığını tam teşhir edemeyen, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi'ni desteklemeyen ve Türkiye'de birleşik bir direnişi, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi'nin müttefiki olarak geliştiremeyen Türkiye sol güçleri, kararnamenin getirdiği baskılar, yasaklamalar ve sansür karşısında güçsüz kalma durumundadırlar.

Geçmişi ne olursa olsun, hiçbir eleştiri kabul etmeyen birçok sol dergiye oranla çok cesur davranan ve bu yüzden basımı Hürriyet matbaası tarafından reddedilen **2000'e Doğru** dergisinin yazı işleri müdürü **Hüseyin Karanlık**, yeni yasalara tepkilerini şöyle dile getirdi; *"Bugünkü ince durum fiili bir darbedir. Geçmiş darbelere oranla bugün demokratik güçlerin mücadele gücü fazladır... Dergimizin çökertilmesi, Türkiye'nin daha ağır faturalar ödemesine neden olacaktır. Hürriyet'in matbaasının kapatılabileceği endişesini de gerçekçi görmüyoruz. Hürriyet, devletin sıkıyönetim komutanından, emniyet müdüründen önce ve inisiyatifli davranmıştır. Bu, Türk basını için yüzkarasıdır."*

Sendikalar ve Sol güçlerin tepkileri

Türk-İş, doğrudan Türkiye işçi sınıfına da yönelen 413 sayılı KKK'ye seyirci kaldı. İpleri faşist yönetimin elindeki konfederasyon yönetiminden doğrusu başka bir tutum beklenemezdi. Türk-İş bünyesinde yeralan Petrol-İş ve diğer 12 sendika yönetiminin yayınladığı bildiriye ise hiç bir burjuva gazetesi yer vermedi. Bildiri, son yasaları basına ve işçi haklarına yöneldiği için, Kürdistan'daki baskıları da dolaylı işleyerek eleştiriyordu.

Sendika yönetimlerinin pasif tutumuna rağmen, işçi sınıfı içinde kararnameye tepki büyüktür. Kürdistan sorunu, mevcut durumda Türkiye emekçilerinin en fazla tartıştığı birkaç temel sorun arasında yeralmaktadır.

Çoğu basın holdinglerinin elinde olan matbaaların basmaması nedeniyle çoğu sol dergi ya yayınlanamadı ya da gecikmeli ve oldukça daraltılmış olarak

"413" sayılı kararnameye tepkilere tüm toplum kesimleri katılır. **İstanbul ve Ankara İnsan Hakları Derneği**, **Barolar Birliği**, vd. kurum ve kuruluşlar kararnameyi eleştirirler. **Türkiye Barolar Birliği** Başkanı **Önder Sav**'ın açıklaması şöyle;

"Kamu düzeninin bozulması, bölge halkının heyecanlanması gibi soyut kavram ve göstergeler konularak basının haber vermesi, yorum yapması engellenmekte, matbaaların kapatılması yetkisi tanınmaktadır... Türkiye Barolar Birliği, bütün yeni değişikliklere gerek olmadığına inanarak Güneydoğu'ya ve ülkemize iç huzur, barışı getirme görüntüsü altında yeni sıkıntılar, yeni hukuk çiğnemeleri, yeni insan hak ve özgürlüklerini kısıtlama ve ihlalleri, ülkede ve yörede onarılması zor sosyal çalkantı ve bunalım getireceğinden ciddi şekilde endişe duymaktadır."

Devamı 23. sayfada

TC'nin Kürdistan'a yönelik saldırılarını protesto ve ulusal kurtuluş mücadelesi ile dayanışma eylemleri

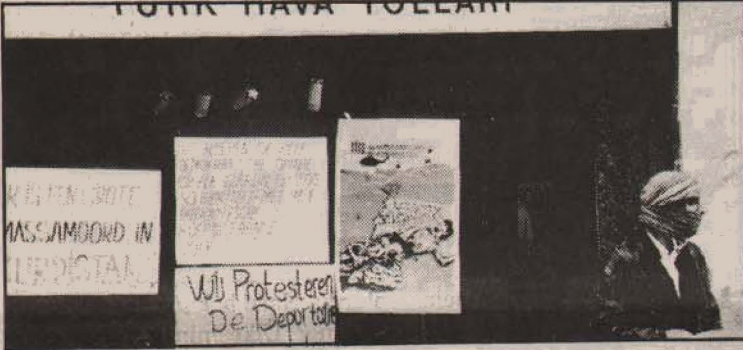
Baştarafı 1. sayfada

halkı üzerindeki baskı ve terör uygulamaları pervasızlaştırıldı.

Türk sömürgeciliği, Kürdistan'da devlet terörünü tırmandırmasına karşın, Avrupa ve dünyanın başka bazı ülkelerinde yurtseverler protesto eylemlerini yaygınlaştırıyorlar. Yürüyüş, miting, işgal vb. eylem biçimleriyle ulusal kurtuluş mücadelesi ile dayanışmayı dile getirdiler ve sömürgeci devlet terörünü teşhir ederek dünya kamuoyuna duyurdular.

BATI ALMANYA

7.4.1990 günü Lübeck'te yaklaşık olarak 50 civarında ERNK taraftarı, bir miting düzenledi. Devrim şehitlerine saygı duruşuyla başlayan eylemde, Almanca ve Türkçe bildiriler dağıtıldı ve ayrıca bu bildiriler okunarak çevredeki kitleler bilgilendirildi. Eyleme birçok Alman demokratı da katıldı. Ayrıca bir de folklorik gösteri yapılarak, eyleme dikkatler daha çok çekildi. Lübeck'te ilk defa bu tür bir eylem oldu.

7.4.1990'da Bielefeld'de ERNK, Av. Dev-Genç, EKİM ve dost Alman örgütleri ortaklaşa bir yürüyüş gerçekleştirdiler. Yürüyüşe 400 civarında kitle katıldı. Yürüyüş boyunca konuşmalar yapıldı, sloganlar atıldı, bildiriler dağıtıldı ve müzik kasetleri çalındı. Şehir ortasında 5 dakikalık oturma eylemine geçildi. Yürüyüş sonunda miting yapılarak Almanca, Türkçe ve Kürtçe konuşmalar yapıldı. Eylem canlı ve coşkulu geçti.

12 Nisan'da ise Bielefeld'de TC'ye ait Pamukbank, 50'nin üzerinde bir kitle ile işgal edildi. Yaklaşık 2 saat süren eylemin talepleri yerine getirildi. Eylem alanda önemli yankı yarattı.

Bonn'da Kürdistanlı kadın ve çocuklardan oluşan 100 kişilik bir grup, CDU bürosunu işgal etti. CDU yetkililerinin haber vermesi üzerine polis eylem alanına geldi. Eylemcilerin bir kısmı polisin saldırıları arasında içeri girdi ve bir kısmı ise dışarda kaldı. Polislerin, kadın ve çocuk demeden rastgele vurmalarına rağmen, eylemciler gür sloganlar ve kararlı direnişleriyle karşı koydular. Polisin dayağı sonucu 8 yaşındaki bir kız çocuğu kanlar içinde yere düştü. Çocuğun annesi kendisine sahip çıkarak, "Kahrolsun faşizm" ve "Yaşasın Serok APO" sloganını haykırdı. Yine polisin saldırısı sonucu genç bir eylemci bayılarak yere düştü. Yurtseverler, gür sloganlar atarak duruma büyük tepki gösterdiler. Olay yerine gelen doktorların bütün ısrarlarına rağmen, eylemciler baygın arkadaşlarını vermediler ve onu el üstünde tutarak, şehir merkezine kadar yürüyüş yaptılar. Eylem başarılı bir şekilde gerçekleşerek, önemli yankı yarattı.

HOLLANDA

Den Haag'da 29 Mart'ta ERNK, TKP-B, Av. Dev-Genç, EKİM, TDKP ve TKP-ML örgütleri ortaklaşa hareket ederek parlamento önünde bir gösteri yaptılar. 200'e yakın Kürdistanlı ve Türkiyelinin katıldığı eylemde, basına ve kamuoyuna bildiriler dağıtıldı ve sloganlar atıldı. Eylemin amacı yazılı olarak, Hollanda parlamentosunda yer alan Yeşil Sol (Grden Links) milletvekillerinden Andre van Es'e ulaştırıldı; bunun üzerine olayı parlamentoya götüreceğini söyledi.

31 Mart günü ise Rotterdam'da, yine aynı örgütler tarafından 170 kişinin katıldığı bir yürüyüş gerçekleştirildi. Eylem TC konsolosluğu önünde gösteriye dönüştürüldü.

11 Nisan günü 25 dolayında yaşlı kadın ve erkeklerden oluşan bir grup Kürdistanlı yurtsever, Amsterdam'da Türk Hava Yolları Bürosu'nu işgal etti. Eylemde pankart açıldı, yazılı afişler asıldı, bildiriler dağıtıldı ve sloganlar atıldı. Polis eylem alanına gelip müdahale etmesine karşılık direniş gösterildi. Yaşlı anaların kararlılığı, çevredeki Hollandalıların büyük ilgisini çekti ve alkışlarını topladı. Eylem, basın-yayın organlarında haber olarak yer aldı.

İSVEÇ

8 Nisan günü Söderhemn'da bir miting düzenlendi. Eyleme Kuzey Kürdistan ve diğer Kürdistan parçalarından yaklaşık 150 yurtsever katıldı. Eylemde bildiriler dağıtılarak, konuşma yapılarak ve sloganlar atılarak kamuoyunun dikkati çekildi. Ayrıca, TC sömürgeciliğinin Kürdistan'daki uygulamalarını teşhir ederek protesto eden bir metin, TC devletine ve Stockholm konsolosluğuna iletilmek üzere imzaya açıldı.

FRANSA

13 Nisan günü Paris'te ERNK, TDKP, TKP-ML, Kawa, Partizan, Dev-Sol, Sosyalist ve TKP-B örgütleri ortak eylem gerçekleştirdiler. TC Konsolosluğu önünde düzenlenen mitinge çoğunluğunu ERNK taraftarlarının oluşturduğu 500'e yakın kişi katıldı. Daha sonra yürüyüş halinde gidilerek, Radio France'nin önünde gösteride bulunuldu. Radyo yetkilileri ile görüşüldü ve eylemcilerin talepleri kabul edildi. Ayrıca radyo ile röportaj yapıldı.

AVUSTURALYA

19 Nisan günü, Malbourne şehrinde Kürt Derneği bir miting düzenledi. Mitinge yaklaşık olarak 60 yurtsever katıldı. Slogan, konuşma ve bildirilerle gelişmelere ilişkin kamuoyuna yönelik propaganda yapıldı. Eyleme, Türkiyeli İşçiler Birliği de dayanışmacı olarak katıldı.

AVUSTURYA

13 Nisan günü Viyana'da Av. Dev-Genç, Devrimci Partizan, ERNK, MLSPB, TDKP, TKP-ML, KSSE, Kurdisches Centrum ortaklaşa bir bildiri yayınlayarak, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ile dayanışmanın yükseltilmesi çağrısında bulundular.

Bildiride, Avusturya devletinin ve basının TC'nin Kürdistan'daki terörüne sessiz kalması kınanarak; demokrat kamuoyu, yurtsever ve ilerici çevrelere Türk devletinin uygulamalarının protesto edilmesi ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin desteklenmesi çağrısında bulunuldu.

BELÇİKA

13 Nisan'da 60'ın üzerinde bir grup ERNK taraftarı, Brüksel'de TC Konsolosluğu önünde bir gösteri eylemi yaptı. Eylemin amacı TV ve basın mensuplarına açıklandı ve ayrıca çevredeki kitlelere bildiriler dağıtıldı. Eylemde G.V.A, De Standaard, Hürriyet, Tercüman, Anadolu Ajansı muhabirleri ve Super Shenel TV'si hazır bulundu. Amacına ulaşan eyleme Belçika ve Türk basını haber olarak yer verdi.

Norveç'in anti-demokratik uygulamalarını protesto eylemi

9 Nisan günü, Norveç'in Türkiye'den gelen İranlıları, "Türkiye'de demokrasi yönünde gelişmeler var" gerekçesi ile Türkiye'ye geri göndermek istemesini ve yine 19 Mart günü ERNK taraftarlarının Türk Hava Yolları'nı işgal eyleminde Norveç polisinin anti-demokratik uygulamalarını protesto etmek amacıyla, Norveç-Latin Amerika Grubu, Enternasyonal Sosyalistler, İranlılarla Dayanışma Komitesi, Blitz Şili Sol Luna Grubu, Kızıl Gençlik, Norveç'te bir İranlı Grup ve ERNK taraftarları ortaklaşa bir eylem düzenlediler.

Eylem günü, ERNK taraftarları Norveçli demokratik güçlerle birlikte ortak bir bildiri yayınlayarak Norveç devlet yetkililerinin Türkiye'de demokrasinin geliştiğine ilişkin iddialarının tersini ortaya koydular. Kürt halkına karşı katliam provalarında bulunan ve terör estiren faşist Türk devletinin protestosuna yönelik hazırlanan bildiride, Türkiye'de demokrasinin değil, faşizmin hüküm sürdüğü görüşüne yer verildi. Ayrıca, Norveç polisinin ERNK taraftarlarının demokratik işgal eylemine karşı insanlığa yakışmayan tutumuna da dikkat çekildi ve Kürdistan'daki ulusal kurtuluş mücadelesi ile dayanışma dile getirildi.

Diğer taraftan Norveç yetkililerinin Türkiye'ye ilişkin iddiaları üzerinde de durulan bildiride, bu iddianın TC'nin bir NATO ülkesi olmasından ve Norveç'in Türkiye ile olan ekonomik vb. ilişkilerinden kaynaklandığı belirtildi.

Bu ortak protesto eylemine 100'ün üzerinde kitle katıldı. Eylem, ilticacıların bulunduğu cezaevi önünde gerçekleştirildi. Eylemciler, amaçlarına ilişkin basına açıklamalarda bulundular. Eyleme Norveç radyosu ve Norveç'in en yüksek tirajlı gazetesi olan Aftenposten geniş şekilde yer verdi.

Bielefeld'de şehit Hayrettin AK (Cesur) yoldaşı anma toplantısı

Hayrettin AK yoldaşı anmak ve O'nun mücadeleci yaşamını bilince çıkararak örnek almak için Bielefeld'de, 16.4.1990 günü 150'nin üzerinde ERNK taraftarının katıldığı bir toplantı yapıldı.

Hayrettin yoldaş, kod adı gibi cesur ve kararlı bir kişiliğe sahipti. 1988'lerde mücadeleye profesyonelce katıldı. Provokatörlerin kendilerini saflarda saklayamadığı ve korkakların soylu ulusal kurtuluş saflarını terkettiği bir dönemde, O, adına layık cesurca bir çıkış yaparak, ulusal kurtuluşçu bir savaşçı olmaya karar verdi. Yine, düşmanın üzerinde çok çeşitli oyunlar oynayarak mücadelemizden koparmaya çalıştığı Yezidi halk kitlemizden biri olarak bu güçlü çıkışı yaparak, bu yönlü emelleri sahiplerinin kursağında bıraktı.

Cesur yoldaş, mücadeleye profesyonelce katıldıktan sonra, kısa bir süre içerisinde kendisini geliştirdi ve özlemini çektiği vatana yöneldi. Mahsum Korkmaz Akademisi'ne gitti ve burada kendisine sunulan eğitim olanaklarını en iyi bir şekilde değerlendirerek, Kürdistan savaş cephesinde yer alabilecek düzeyde gelişme sağladı.

Cesur yoldaşımız, henüz gencecik yaşındaydı. İyi bir gelecek için umut doluydu. Düşmana karşı büyük bir kin ve nefretle dolup taşıyordu. Yoldaşlarıyla omuz omuza savaşarak, barbar Türk sömürgeciliğini vatanından temizlemek istiyordu. Ancak O, sömürgecilerin oluşturduğu suni sınırlardan geçiş yaparken, çıkan çatışmada 12 yoldaşıyla birlikte kahraman şehitler ordusuna katıldı.

Cesur yoldaşın ölümsüzleştiğine dair haberi, onun ailesi Serxwebûn'dan öğrenmişti. ERNK taraftarları olarak **Cesur** yoldaşın ailesini ziyarete gittiğimizde, olumlu bir tavırla karşılaştık. **Cesur** yoldaşın anne ve babasının ilk sözleri; **"Partimizin ve Parti Önderliğimizin başı sağolsun"** oldu. Yoldaşımızın yurtsever ailesi, bu olgun konumuyla ziyaretçileri derinden etkiledi. Aile, ulusal kurtuluş mücadelesine bir şehit vermekle gurur duyuyordu.

Cesur yoldaşın anısına yapılan toplantıda, O'nun içinden geldiği koşullar, süreç içerisinde edindiği güçlü özellikler değerlendirildi ve bir bütün olarak şehitlerimizin mücadelemizdeki yerleri açıklandı. Birçok yurtsever de, Cesur yoldaşın olumlu ve örnek alınması gereken özelliklerine işaret etti. Ayrıca O'nun anısına bağlılığın bir gereği olarak, Bielefeld'de çalışma yürüten kültür grubu **"Koma Cesur"** olarak adını değiştirdi.

-Cesur yoldaş hep bizimle yaşayacaktır!

Bielefeld-ERNK taraftarları

DOSTLUK VE NEWROZ FESTİVALİ

24 Mart 1990 günü, bir grup Alman demokratı ve ERNK taraftarları ortaklaşa Dostluk Festivali (Freuendschaft fest) düzenlediler. Festivale başka halklardan gruplar da davetliydi. Ancak bu gruplar çeşitli nedenlerden dolayı gelemeyince ve bir de festival Newroz dönemine denk düştüğünden, festivalin ismi "Dostluk ve Newroz Festivali" olarak değiştirildi.

Festte yapılan Almanca konuşmada, Newroz'un önemi, intifadanın biçimi ve ulusal kurtuluş mücadelesinin kaydettiği gelişmeler değerlendirildi. Zalim Dehak'ın barbarlığını ve Devrimci Kawa'nın kahramanlığını içeren tiyatro oyunu, Koma Amed tarafından Almanca olarak sunuldu. Oyun Alman dostların büyük ilgisini çekti. Bir Alman dost, "Gerçekten Newroz'un sizler için ne kadar önemli olduğunu şimdi kavrayabildim" diyerek, ilgisini dile getirdi. Daha sonra program Koma Amed tarafından sürdürüldü. Kürdistan'dan folklor oyunları sergilendi, kısa bir skeç ve oyun sahnelendi ve türküler söylendi.

300'e yakın kitlenin katıldığı şenlik, "Apo Hatê Hilvanê" halayı çekilerek sonlandı. ❐

Köln'deki görkemli yürüyüş ve mitingde

SÖMÜRGECİ SOYKIRIM YASALARI PROTESTO EDİLDİ

Köln Ebertplatz'da saat 10'da başlayan yürüyüş, Neumarkt alanında düzenlenen mitingin ardından saat 17'de sonuçlandırıldı.

Bayraklar, flamalar, pankartlar taşıyan, renga-renk giysili coşkulu kitleler, düzenli gruplar halinde yürüyüş korteji oluşturdular. Yürüyüşte 14 binin üstünde sayı ile en büyük korteji PKK oluşturdu. PKK'nin kortejinde **Kürdistan Yurtsever İşçiler Birliği-YKWK, Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği-YJWK**, çocuklar, **Kürdistan Devrimci-Yurtsever Gençlik Birliği-YXK, Kürdistan Yurtsever Aydınlar Birliği-YRWK, Hunerkon-Kürdistan Yurtsever Sanatçılar Birliği** ve **Feyka-Kurdistan**, PKK, ERNK, ARGK bayrakları ve birlik amblemleri altında yürüdüler.

Yürüyüş kortejinde Devrimci-Birlik'in yanısıra, Türkiye'li devrimci güçler ve 150 dolayında Alman devrimci-demokrat dayanışmacı da yer aldı. Dayanışmacı Almanlar bando eşliğinde söyledikleri Enternasyonal Marşı ile yürüyüş ve mitinge ayrı bir canlılık kattılar.

Yürüyüş ve miting boyunca kitleler; "Yaşasın Kürt İntifadası", "Bijî Serîhildana Kürdistan", "Yaşasın PKK, ERNK, ARGK", "Vur gerilla vur", "Yaşasın Türk ve Kürt halklarının mücadele birliği", "Yaşasın proletarya enternasyonalizmi", "Kahrolsun faşist Türk sömürgeciliği" vd. sloganları attılar.

Miting alanında yapılan saygı duruşundan sonra, son sömürgeci yasalar, Kürdistan'daki ayaklanmalar ve iki halkın mücadele ittifakı üzerine Kürtçe, Türkçe ve Almanca konuşmalar yapıldı. Ozan Zozan (Kürtçe), Ozan Seyitxan (Kürtçe), Ozan Zamani (Türkçe), Gitarist Mehmet Celal (Türkçe) sundukları devrimci türküler ve Koma Welat (Hamburg) ile Koma Serkeftin (Frankfurt) folklor ekiplerinin sergiledikleri folklor oyunları ile kitlenin coşkusunu doruğa çıkardılar. Konuşma aralarında ise Kürtçe ve Türkçe devrimci şiirler okundu.

Miting alanında düzenleyici ve dayanışmacı güçler açtıkları çeşitli standlarda kitap, dergi, bayrak, kartpostal sattılar; afiş ve bildiri dağıttılar.

Mitingde en fazla ilgi toplayan köşe ise İsmail Beşikçi için açılan bölüm oldu. Açılan masalarda İsmail Beşikçi ile dayanışma amacıyla imza toplandı, dayanışma kartları, bildiri ve afişi dağıtıldı. Ayrıca Türkiye Başbakanı Yıldırım Akbulut ve Adalet Bakanı Oltan Sungurlu'ya gönderilecek protesto kartları dağıtıldı. Miting boyunca tüm kitle İsmail Beşikçi'yle dayanışma sloganları attı.

Miting alanında yapılan anonslarla, sömürgecilerin koydukları Kürdistan'daki haber yasağını, bu yasağa karşı Türk burjuva gazetelerinin kayıtsız kalmalarını ve uymalarını protesto etmek amacıyla Kürdistan da başlatılan Türk burjuva gazetelerini okumama boykotunu desteklemek için Avrupa'da 1 Mayısa kadar Türk burjuva gazetelerini okumama kampanyası başlatıldı. Kürdistan'da başlatılan kampanya ile burjuva gazetelerinin satışı %50 civarında azaldı.

Coşkulu olan miting, başladığı gibi düzenli bir şekilde de sonuçlandırıldı.

Yürüyüş ve miting çok kısa sürede hazırlanmasına rağmen, sağlanan büyük kitlesel katılım bir daha gösterdi ki halkımız, faşist Türk sömürgeciliğinin hiç bir tehdit ve katliam planlarından yılmayacak, tam aksine daha kitlesel ve daha direngen olarak PKK, ERNK ve ARGK öncülüğünde ulusal kurtuluş mücadelesine katılacaktır. Kitlesel mitingin, Devrimci-Birlik adına düzenlenmesi gösterdi ki Kürdistan ve Türkiye devrimci güçleri arasındaki dayanışma, kitlelerin acil talebi durumundadır.

Dönemin devrimci görevleri devrimci, yurtsever ve demokrat güçler arasındaki dayanışmayı zorunlu kılarken, Türkiye'nin kendilerine devrimci ve sosyalist diyen birçok gücü, kendilerine önceden çağrı yapıldığı halde mitinge katılmadılar ve destek vermediler. Bunların başında Dev-Sol gelmektedir. Dev-Sol, yüzeysel gerekçeler ileri sürerek mitinge katılmadı. Dev-Sol'un bu sekter ve bölücü tavrı, gençlik heyecanından kurtulamamanın, sosyal-şövenizmi aşamamanın, olgunlaşamamanın, kendine güvenememenin, güçsüzlüğün ve devrimci-dayanışma görevlerini kavrayamamanın tavrı olarak değerlendirildi. Keza adı bile sıralanmaya değmez diğer miting protestocusu güçlerin duruma da ayrı değildir. Her zaman olduğu gibi Kürt reformist grupları, kitlenin devrimci coşkusunun olduğu yerlerden uzak durdular. Zaten mitinge katılan kitleler, faşist Türk sömürgeciliğinin yanısıra, coşkularıyla reformculuğu ve sol adına bozgunculuk ve bölücülüğü de güçlü bir tarzda bir kez daha lanetlediler.

Mitingde yapılan ortak konuşma:

Türkiye ve Kürdistan'da mücadele yeni bir aşamaya ulaşmıştır

(...) Bilindiği gibi 12 Mart günü Mardin-Savur yakınlarında Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu-ARGK'ye bağlı bir gerilla birliği ile faşist Türk ordu birlikleri arasındaki muharebede 13 ARGK savaşçısı şehit düştü. Ama faşist rejim buna sevinemedi. Çünkü Onlar, şehadetleriyle Kürdistan'da halk intifadasını tutuşturan kıvılcım oldular.

14 Mart 1990 günü Nusaybin halkı şehit düşen yiğit evlatlarına sahip çıkarak ayaklandı. Taşlardan barikatlar kurdu. "Kahrolsun sömürgeci zulüm", "Yaşasın bağımsız Kürdistan" diye haykırdı ve zulme başkaldırdı. Kadın, çocuk, yaşlı ve genç yurtsever Nusaybin halkı sokaklara döküldü. Esnaf kepenk kapattı. Öğrenciler okulları boykot etti. En görkemlisi ise, halk tek bir yumruk halinde taşlarla, sopalarla polise ve özel time karşı kahramanca savaştı. Silahsız halka silah kullanan polis ve faşist ordu güçleri, iki yurtseveri alçakça katlederken onlarcasını yaraladı, yüzlercesini tutukladılar.

Nusaybin'den sonra Newroz özgürlük ateşi ile birleşen intifada, direniş kalesi Cizre'de daha bir görkemli patladı.

Cizre'de Halk komiteleri'nin örgütledeği kepenk indirme eylemi 19 Mart günü şanlı bir ayaklanmaya dönüştü. 20 Mart'ta Newroz bayramını kutlamak, ulusal kurtuluş şehitlerini anmak, Nusaybin'deki vahşeti protesto etmek ve Nusaybin halkını desteklemek amacıyla Cizre yürüdü. İşçisi ve köylüsü, esnafı ve öğrencisi, kadını ve erkeği, yaşlısı ve genci, çoluğu ve çocuğu ile 10.000'in üzerinde bir kitle şehir merkezinde toplanarak, ellerinde ERNK bayrakları, "Kahrolsun sömürgecilik", "Yaşasın bağımsızlık ve özgürlük", "Yaşasın Newroz" diye haykırdı, cuşkuyla yürüdü ve şehirde bağımsızlığın sembolü Newroz ateşini yaktı...

Beklemediği bu gelişmeler karşısında çılgına dönen faşist Türk devleti polisi, özel timi ve ordusuyla saldırıya geçti. Tank ve panzerlerini halkın üzerine sürdü. Bir kez daha vahşice kan döktü. Faşist ordunun açtığı ateş sonucunda beş yurtsever şehit düşerken onlarcası da yaralandı. Faşist Türk devletinin bu kanlı katliamı karşısında bilinçli ve örgütlü hareket eden Cizre halkı, geri adım atmayarak eylemini intifadaya dönüştürdü. "Yaşasın bağımsız Kürdistan!" şiariyla savaştı. Çocuk ve kadınlar başta olmak üzere tüm halk göğsünü düşmanın kurşunlarına siper ederek yiğitçe, cesurca çarpıştı. Kahramanlık timsali eylemci kadınlar ellerindeki taşlarla tank ve panzerlerin üzerine yürüdü. Cizre'deki tüm sömürgeci devlet kurumları halk tarafından tahrip edildi. Tank, top ve tüfek sesleri ile zılgıt sesleri birbirine karıştı.

Türk devleti zırhlı birlikleri ve helikopter desteğinde 50 bin kişilik ordu gücüyle Cizre'yi kuşattı. Sokağa çıkma yasağı ilan etti. Kuralsız savaşını hızlandırdı. Bunlarla Cizre halkının gözünü korkutup, intifadayı bastırmayı hedefledi. Ama, tüm tedbirlerine ve jenosid tehditlerine rağmen savaşkan Cizre halkı kepenk kapatma eylemini sürdürdü. 20 bin kişiden oluşan kitle gücü ile tekrar yürüyüşe geçmekte ve "Yaşasın bağımsız Kürdistan" sloganını haykırmakta tereddüt göstermedi. Camiler bile bağımsızlığın haykırıldığı mücadele alanları haline getirildi.

14 Mart'tan günümüze kadar Kürdistan'da yeni yeni Nusaybinler, Cizreler yaşatıldı, yaşatılıyor ve daha da yaşatılacaktır. Kürt halkının intifadası kısa zamanda Silopi'ye, İdil'e, Midyat'a, Derik'e Kızıltepe'ye, Uludere'ye, Yüksekova'ya, Şırnak'a, Kozluk'a, Dersim'e, Çınar'a, Silvan'a, Diyarbakır'a, Hani'ye, Batman'a ve Lice'ye yayılarak sömürgeciliğin ve emperyalizmin Kürt halkı için imzalamış olduğu kölelik fermanını yırtıp, onu layık olduğu yere, yani tarihin antika müzesine atmıştır. Kepenk kapatmayla yetinilmeyip yürüyüşler, toplantılar, gösteriler peşpeşe yapıldı. Artık kölece yaşamak istenmediği, bağımsız ve özgür yaşamak istendiği bizzat Kürt halkının dilinden tüm dünyaya ilan edilmiştir.

Kürdistan halkının intifadasını destekleyen üniversite gençliği enternasyonalist dayanışmanın en iyi örnekleriyle eyleme kalkmış, Newroz bayramını kutlamış ve Türk devletinin barbarlığını lanetlemiştir. Bunun için başta İstanbul, Ankara, İzmir, Elazığ, Diyarbakır ve Siirt'te toplantı ve gösterilerle eylemliğinini açlık grevleriyle sürdürmüştür.

Kürdistan'da gelişen bağımsızlık savaşının kitlelerle bütünleşip intifada da ifadesini bulması, faşist Türk rejimini köşeye sıkıştırdı. Kürdistan'da incelemelerde bulunan TC parlamenterleri bile, "iş bitmiş, halkın yüzde sekseni bağımsız Kürdistan istiyor ve PKK'yi destekliyor" itirafını yapmaya zorlandılar. Bu nedenle, halk intifadasını bastırmak ve yeni imha politikalarını geliştirmek amacıyla Türk devletinin Milli Güvenli Kurulu bir zirve toplantısı gerçekleştirdi. Kürdistan'da önceden yürütülen özel savaş daha da sistemleştirildi. Şimdi Kürt halkının bağımsızlık mücadelesini kanla bastırma hedefi, "Bu sorunu silahla haledeceğiz" denilerek, bizzat hükümetin başı tarafından açıkça ilan edilmiştir.

Faşist Türk rejimi, iktidarı ve sözde muhalefetini, tüm partileri kapsayacak şekilde birleştirerek bir milli mutabakat programı oluşturdu. Bunun merkezine de, katliam ve jenosidi oturttu.

İlk pratik adım olarak, kanun kuvvetinde bir kararname çıkartıldı. Bununla halklarımız başına ne getirilmek isteniyor?.. Açık ki, bu kararname sömürgeci şiddet uygulamalarını en uç noktaya vardıracaktır. Önceden, zaten "Kürdistan valisi" ilan edilmiş Kozakçıoğlu, bu kez de Kürdistan'a "padişah" yapıldı. Ama, Kürdistan'da tek bir ferdin bile fermanına boyun eğmediği ve kendisini dikkati nazara almadığı türünden bir padişah, yani bir padişah bozuntusu!

Türk sömürgeci devleti açısından bir başarıyı değil, aksine hiçbir şekilde kurtulamayacağı bir çıkmazı belgeleyen kararnamenin önüne koydukları kısaca şunlar oluyur:

-Kürdistan'la ilgili haber yansıtacak her türlü yayın yasaklanıyor. Yayınları basacak matbaalar kapatılabiliyor, gazete yazı işleri müdürleri ve sahiplerine tutuklanma ve yargılanma yanında para cezası verilmesi öngürülüyor. Aynı sonuçlar Türkiye için de geçerlidir. Böylece ulusal, sosyalist ve demokrat içerikli yayın organları yasaklandığı gibi, burjuva gazeteleri bile tarihlerinin en koyu sansürü ile karşılaşıyorlar.

- "Takrir-i Sükûn" yasaları geri getiriliyor. Mecburi iskan uygulaması sömürge valisi "takdiri"ne bırakılıyor. Bu kez Kürdistan kentleri de buna tabii kılınmıştır.

- Zaten olmayan tüm insanı ve siyasi haklar bir kez daha kaldırılıyor. Her türlü siyasi, demokratik, sendikal ve derneksel faaliyet yasaklanıyor. Burjuva partilerin siyasi çalışmaları dahi biçimseleştiriliyor.

- İçişleri Bakanlığı ve Olağanüstü Hal Valiliği'nin atadığı kişiler ve partiler hakkında idari ve hukuki hiçbir işlem yapılmayacak. Yani, istendiği kadar başta cezaevlerinde işkence edilebilir, yurtseverler katledilebilir, köylüler yakılabilir, "terörist" demeye gerek olmadan Kürt insanı kurşuna dizilebilir.

- Kürdistan'a yönelik faşist ve ırkçı televizyon ve radyo yayınları sistemleştiriliyor.

- Kürt oldukları ve ajan, muhbir, faşist olmadıkları için binlere çalışan, işçi, öğretmen, imam vb. işten atılabilecek, sürgün edilebilecektir. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde yer alanlar ve destekleyenlerin cezası iki katına çıkarılıyor. Böylece "İstiklal Mahkemeleri" daha sert yeniden geri getiriliyor.

- Zor ve para yoluyla Kürdistan'da ihanet ve komplolar yaygınlaştırılmak isteniyor. Pişman olanlara ceza indirimine ek olarak birde para mükafatı öngürülüyor.

- Batman ve Şırnak'ın il yapılması yanında ek olarak Silopi, Cizre, Nusaybin, Pervari, Eruh, Kızıltepe, Midyat, Yüksekova ve Uludere pilot noktalar durumuna getiriliyor. Sömürgeci askeri ve siyasi denetim yasalaştırılıyor. Kaymakam ve tüm idari ve siyasi yöneticilerin asker kökenli ve özel savaş uzmanı olması yasalaştırılıyor. Korucuların sayısı katlanıyor ve maaşları yasayla arttırılıyor.

Ayrıca, karara bağlanan daha bir çok husus, uluslararası siyasal etkilerden dolayı kamuoyuna açıklanmamıştır.

Tüm bu gelişmeler Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin gelmiş olduğu aşamayı bize açık bir şekilde göstermektedir. Ulusal kurtuluş mücadelelerini kan ve barutla bastırmak mümkün olmamıştır, olamazda. Faşist Türk rejiminin tedbirleri, onu biraz daha yıkımın eşiğine getirecek, yeni Nusaybinlerin, Cizrelerin patlamasını engelleyemeyecektir.

Kürdistan'daki halk ayaklanması Türk halkı için de yepyeni bir müjde, bir çağrıdır; bu çağrıya cevap verilmelidir.

Sömürge valisinin deyimiyle "ya PKK'den yana tavır almak ya da devletten, üçüncü bir yol yoktur" biçiminde egemenlerin ele aldığı "milli dava"ya halklarımızın da cevabı net ve bellidir:

- Kürdistan bağımsızlık savaşının kırlardan şehirleri kucaklamasıdır, / Dağdaki, köydeki, şehirdeki direniştir, / Devrim askerleri çocuk, kadın ve yaşlıların direnişidir, / Direnişin silahı taş, yumruk, sopa, kürek, slogan ve barikatlardır, / Esnafın kepenk kapatması, üniversite gençliğinin yaygın ve anlamlı eylemidir, / Zılgıttır, yürüyüştür, gösteridir, toplantıdır, / Diyarbakır, Hakkari, Siirt, Mardin, Nusaybin, Cizre, İdil, Silopi ve Midyat'ta halkın gazeteleri boykot eylemidir.

Kürdistan'da yaşanan bir gerçeklik var. Buna karşı tavır almak, Türk ve Kürt halklarının kardeşliği ve enternasyonalist dayanışmasının gereğidir. Devrimci, demokrat ve sosyalist olmanın koşulu budur.

Türk faşist rejiminin son aldığı kararlarla Kürdistan ulusal kurtuluş savaşını kan ve barutla bastırmayı hedeflemesi karşısında devrimcilere tarihi ve büyük görevler düşmektedir. Bu görev, faşist Türk rejimini bir daha dirilmemecesine yıkmaktır. Bunun biricik yolu da Türk ve Kürt halklarının enternasyonalist dayanışmasından geçmektedir. Bu yönlü atılan adımları bir başlangıç ve gelecek için bir umut olarak görüyoruz.

Düzenleyenler: **Devrimci Birlik (PKK, SVP, Kurtuluş Hareketi, 16 Haziran Hareketi, THKP-C/Acilciler, TKP-B, DKP) ve EKİM.** *Destekleyen:* **Devrimci Dayanışma.**

LONDRA'DA NEWROZ COŞKUSU

1 Nisan 1990 günü İngiltere'nin başkenti Londra'da Kürt halkının birlik, isyan ve direniş günü olan Newroz kutlamasına 1300 civarında yurtsever katıldı.

Zengin bir programın sunulduğu gece, devrim şehitlerinin anısına saygı duruşuyla başladı. Üç dilde (Kürtçe, Türkçe, İngilizce) program sunulduktan sonra, kalabalık koro çeşitli marşlar sundu. Yapılan siyasi konuşmada Newroz'un Kürdistan halkı için anlam ve önemi, son siyasal gelişmeler ve buna karşı görevler üzerinde duruldu. Ozan Xemgîn direnişçi türkülerle adeta Newroz ateşini, -yurtseverler halaylarla eşlik ederek- tutuşturdu. Programa, T. Özal'ın Hakkari gezisini konu alan tiyatro oyunuyla devam edildi. Daha sonra Ozan Meçhuli, birbirinden güzel devrimci türküleriyle kitleyi coşturdu. Gece, karma folklor ekibinin Kürdistan'ın çeşitli yörelerinden sergilediği halk oyunlarıyla devam etti. Ozan Dilgeş yeni besteleriyle kitleye canlı ve coşkulu anlar yaşattı. Kürdistan ile Dayanışma Komitesi adına bayan E., Kürdistan üzerine anlamlı bir şiir okudu ve Newroz vesilesiyle Kürdistan halkına dayanışma mesajını sundu.

İkinci bölümde programa çıkan Ozan Zamani türküleriyle hem kitleyi coşturdu, hem de esprileriyle geceye renk kattı. Ardından birbirinden güzel folklor oyunlarını sergileyen bayan folklor ekibi, yurtseverlerin beğenisini kazandı. TC'nin halkımıza yönelik ajanlaştırma faaliyetlerini konu alan tiyatro oyunu yurtseverler tarafından ilgiyle izlendi. Daha sonra Ozan Zozan'ın devrimci ve direnişçi türküleriyle gecenin coşkusu doruğa ulaştı. Program davul-zurna eşliğinde, "Apo Hatê Hilvanê" halayıyla sonuçlandırıldı.

Geceye; F. Almanya-PKK Davası tutukluları, TKİH (Türkiye Komünist İşçi Hareketi), Sosyalist Parti-Londra taraftarları ve ERNK'ye bağlı birlikler mesajlar sundular.

LOZAN NEWROZ KUTLAMASINDA BİNLERİN COŞKUSU

Kürdistan halkı intifadasıyla ERNK örgütlülüğü içinde iktidara yürüyüşün ileri adımlarını attı. Bu adımların Newroz birlik ve direniş günlerinde atılması bir rastlantı değildir, bilinçli, örgütlü, uzun süreli çalışmaların sonucudur. Artık Kürdistan halkı önünde hiçbir engel yoktur. Halkımız kendisini kanıtlamış bulunuyor. Kürdistan'da yükselen Newroz ateşi Avrupa alanında da halkımızı büyük ölçüde etkiledi ve coşkulu kıldı.

Aynı coşku İsviçre'nin Lozan şehrinde de yaşandı. 7 Nisan 1990 tarihinde gerçekleştirilen Newroz direniş gecesine 6000'in üzerinde katılım sağlandı.

Gece üç dilde yapılan açılış ve programın sunuluşuyla başladı. ERNK'nin kuruluş yıldönümü coşkuyla karşılandı. 100 kişilik koro devrimci direniş türküleriyle geceyi başlattı ve büyük ilgi gördü. Aylardır büyük bir coşkuyla hazırlanan Hunerkom Basel, Lozan Snt-Galle, Fribourg folklor ekipleri birbirinden çekici oyunlarıyla kitleyi coşturdular. Üç dilde yapılan siyasi konuşmalar ardından geceye katılan misafir sanatçılardan Şah Turna, Şiyar ve Zamani türküler programı sundular ve kitlenin beğenisini kazandılar. Hunerkom ozanlarından Xelîl Xemgîn ve Bedirxan sundukları devrimci, direnişçi türküleriyle kitlede coşku yarattılar. Programın en heyecanlı noktası ikinci bölümde sunulan özel programdı. 70 kişilik Hunerkom folklor ekibi ellerinde meşalelerle, karartılan salonda yanan mumlarla dizili Kürdistan haritası önünde birleştiler. Bir anda tüm kitleler çakmaklarını yakarak Newroz'un ateşini adeta Lozan'a yaydılar. 6000 Kürdistanlı ellerindeki mum ve çakmaklarla intifadayı selamladı. Ardından 30 kişilik çocuk folklor ekibi çeşitli yörelerden sunduğu oyunlarla kitleleri daha da coşturdu.

Geceye Türkiye Komünist Partisi-Birlik İsviçre taraftarları, TKP/ML-H İsviçre taraftarları, TKP-ML İsviçre taraftarları, MLSPB taraftarları, Kurtuluş Hareketi, Sosyalist Vatan Partisi İsviçre taraftarları, TKP-ML Devrimci Partizan taraftarları ve Kadınların Kurtuluşu mesajlarını gönderdiler. Ayrıca İsviçre AKAT Başkanı Jean de Haas, gecede konuşma yaparak mücadelemize duyduğu güveni dile getirdi ve başarılar diledi.

Gecede ayrıca Türkiyeli bir demokrat tarafından Kürdistan haritası ve Cephe bayrağı hediye edildi.

Lozan devrimci direniş ve birlik gecesi gelenekselleşen "Apo Hatê Hilvanê" türküsüyle sonuçlandı.

Viyana'da 90 Newroz'u Vietnamlaşan Kürdistan ruhuyla kutlandı

Avusturya'nın başkenti Viyana'da 16 Nisan 1990 tarihinde, Kürt halkının birlik, direniş günü ve ulusal bayramı Newroz kutlamasına yaklaşık olarak 2000 kişi katıldı. Viyana'da şimdiye kadar ilk defa bu kadar kalabalık kitle Newroz kutlamasına katılmıştır. Salon dar olmasına rağmen, kitleler ayakta programı coşkuyla sonuna kadar izlediler.

Kutlama programı devrim şehitlerine saygı duruşuyla başladı. Özel programda folklor ekibi, Newroz'un anlamını oyunlarıyla temsil etti. Ozan Evin, Xemgîn ve Dilgeş'in türkülerine kitle alkış ve sloganlarla eşlik etti. Frankfurt'tan foklor ekibi, sergilediği oyunlarla kitleleri coşturdu. Üç dilde yapılan siyasi konuşmada Newroz'un anlamı, önemi ve son gelişmeler üzerinde duruldu. Geceye Ali Asker dayanışmacı olarak katılarak devrimci türküler sundu ve kitle halay çekerek eşlik etti. Ozan Zamani ve Meçhuli'nin şiir ve türküleri alkışlandı ve **"Selam selam APO'ya bin selam"** sloganlarıyla karşılandı. Bir Filistinli sanatçı mesaj ve türküleriyle geceye katılarak dayanışma gösterdi. Kitleler, Kürdistan ve Filistin halkının dayanışmasını dile getiren sloganlar attılar.

Kutlamaya Türkiyeli ve Avusturyalı dost örgütlerin gönderdikleri mesajlar okunduktan sonra, Anti-faşistler Komitesi Başkanı Avusturyalı dost Hans Hanthofer bir konuşma yaparak, ulusal kurtuluş mücadelesiyle dayanışma içinde olduğunu belirtti ve "Bugün Kürdistan'da halk PKK ile bütünleşmiş ve direniş onda somutlaşmıştır. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi bugün Türk faşizmini ve Alman emperyalizmini zor durumda bırakmıştır. Bu bizim için en sevindirici bir durumdur. Tüm demokratik ve anti-faşist güçleri bu mücadeleyi desteklemeye çağırıyorum" dedi.

Kutlama Koma Berxwedan'ın direniş türküleri ardından çekilen "APO Hatê Hilvanê" halayı ile sonuçlandı.

Avustruya televizyonu (Seiten Blick), geceye görüntülerini ekrana getirerek, yer verdi.

Kıbrıs'ta Kürdistan intifadası ile dayanışma geceleri

LİMASOL

19 Mart günü, Newroz'un yıldönümü nedeniyle Kürdistan'la Dayanışma Komitesi, Kıbrıs'ın Limasol şehrinde Diatromi Grubu ve Demokratik Parti Gençlik Kolu ile ortaklaşa Kürdistan'la dayanışma gecesi düzenledi.

Gecede, Dayanışma Komitesi üyesi Theophilos Georgiades, Kürdistan tarihi ve günümüzdeki ulusal kurtuluş mücadelesine ilişkin bir konuşma yaptı. Konuşmasında Kürt halkının 3000 yıllık tarihini özetledikten sonra, günümüzde Kürdistan'da PKK önderliğinde verilen mücadelenin bir halk savaşı karakterinde geliştiğini belirtti. Konuşmasında ayrıca, "ABD'nin Vietnam'da iflas eden özel savaş deneyi, TC'nin özel savaşının da Kürdistan'da iflasa mahkum olacağını gösteriyor" dedi. Devamla, Kürt halkının zaferinin Kıbrıs'taki Türk işgaline de son vereceğini belirterek, "Bu nedenle Kürdistan halkının mücadelesini desteklememiz ve gerekli dayanışmayı yükseltmemiz gerekiyor" dedi. T. Georgiades, Türkiye'nin Pantürkizm ve emperyalist emellerinden vazgeçmediğini de belirterek, Türkiye'nin yayılmacı emellerinin önüne geçmek için bölge halklarının birliğinin gerekli olduğunu açıkladı. Ayrıca, PKK

Genel Sekreteri'nin konu ile ilgili görüşlerinden de alıntı yapan T. Georgiades, Kıbrıs devletinin Kürdistan'ın dünyaya açılan penceresi rolünü oynaması ve kuzey cephesinde ARGK gerillaları silahlı mücadele verirken, Kıbrıs devletinin de güney cephesi olarak uluslararası alanda diplomatik savaşı yürütmesi gerektiğini belirterek konuşmasını bitirdi.

LEFKOŞE

Diğer bir dayanışma gecesini de Kıbrıs'ın başkenti Lefkoşe'de, yine Kürdistan'la Dayanışma Komitesi, EDEK-Sosyalist Partisi ve EDEN Gençlik Örgütü ortaklaşa örgütlediler.

Dayanışma gecesine konuşmacı olarak emekli general Dimitris Matafias, Dayanışma Komitesi üyelerinden Demokratik Parti milletvekili Andreas Paneyiotou, EDEK Partisi milletvekilleri Katsanotos ve Lakis Pingoras katıldılar.

Emekli general Matafias konuşmasında, yeni Yunan politikasının belirlenip, Kıbrıs sorunun Kürdistan sorununa bağlanması gerektiğini vurgulayarak, Kürdistan halkının mücadelesinin tanıtılması gerektiğini belirtti. Ayrıca, TC'nin yayılmacı karakterini ortaya koyarak Kıbrıs sorununun bu yayılmacı karakterden kaynaklandığını açıkladı. Matafias konuşmasına devamla, Türkiye için Kürdistan'ın birincil bir sorun olduğunu ve bunun bir milli sorun olması nedeniyle de TC'nin hemen sorunu tasfiye etmek istediğini belirtti ve "Çünkü Kürdistan sorunu, Türkiye'nin diğer stratejik hedeflerinin yanında, AT'ye girmede gösterdiği 'güzel' imajına da büyük bir darbe vuruyor" dedi. Kürdistan halkının dayanışmasız bırakılmaması gerektiğini de belirten emekli general Matafias, "Bu vesileyle Kıbrıs ve Yunanistan'da Kürdistan sorununu tanıtma faaliyetlerimizi yoğunlaştırmalıyız" dedi.

Kürdistan'la Dayanışma Komitesi'nden Lakis Pingoras ise, Kürdistan tarihi üzerinde kısaca durduktan sonra, Mahsum Korkmaz Akademisi'ne yaptığı ziyaretini ve PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN ile görüşmelerine ilişkin gözlemlerini anlattı. Konuşmasını, bir ARGK gerillasının, "Bizler Diyarbakır'a bir gün zaferle girerken; umuyoruz ki sizler de Türkiye ile bir anlaşmaya bağlanarak değil, birer kurtuluşçu olarak işgal altındaki Girne'ye bizler gibi gireceksiniz" sözleriyle sonuçlandırdı.

F. Almanya-PKK Davası'na gözlemci olarak katılan diğer iki konuşmacı milletvekili de, davaya ilişkin gözlemlerini açıkladı ve Kürdistan intifadasıyla dayanışma gecelerinin devam edeceğini belirtti.

Hamburg'da Newroz coşkulu kutlandı

Batı Almanya'nın Hamburg şehrinde Newroz 3000'i aşkın kitle katılımı ile coşkulu bir şekilde kutlandı. Kitleler salona sığamadıkları halde, kutlamayı coşkulu slogan ve alkışlarla izlediler.

Devrim şehitlerine saygı duruşuyla başlayan Newroz kutlamasında, kültürel etkinlikler kitlenin büyük beğenisini kazandı ve alkışlarını topladı. Hamburg'dan çocuk, karma folklor ekipleri ve Hannover'den Koma Amed folklor ekibi, Kürdistan'ın çeşitli yörelerinden sundukları oyunlarla kitleleri coştururdular. Ozanlardan Şemdin, Beşir, Şiar, Şah Turna, Zozan, Bawer ve Şiyar'ın söyledikleri devrimci halk türküleri coşkun alkışlarla dinlendi. Tiyatro oyununda ise, TC sömürgeciliğinin ulusal kurtuluş mücadelesine yönelik oyunları teşhir edildi. Newroz'un anlamı, ulusal kurtuluş mücadelesindeki yeri ve son gelişmeleri değerlendiren konuşmalar üç dilde (Türkçe, Kürtçe, Almanca) dia filmleri eşliğinde yapıldı. Kitleler, gür sloganlar ve alkışlar eşliğinde konuşmayı dinlediler.

Ayrıca Newroz kutlamasına, Türkiyeli dost örgütler ile Alman demokrat dostlar mesaj gönderererek dayanışmalarını dile getirdiler.

Gece, "APO Hatê Hilvanê" halayı çekilerek sonuçlandı.

Sağmalcılar Cezaevi'nde Newroz kutlaması ve dost güçlerden mesajlar

Sağmalcılar Cezaevi'nde 29 Mart'ta PKK'li savaş esirleri, Kürdistan halkı için doğuş, direniş, özgürlük ve bağımsızlık sembolü olan Newroz'u, zor koşullara rağmen coşkuyla kutladılar.

Savaş esirlerinin, mevcut dar olanaklarla çeşitli hazırlıklar sonucu gerçekleştirdikleri Newroz kutlamasına, Türkiyeli devrimci tutuklular da katılarak dayanışmada bulundular. Ayrıca örgütleri adına birer de mesaj sundular.

Kutlamada bir konuşma yapılarak, Newroz'un günümüzde yüklendiği anlamlar ve halkımızın mücadelesi açısından önemi değerlendirildi; ve Türkiye, Ortadoğu sosyalist güçleri ile ilerici insanlığa çağrı yapıldı.

Kutlama programının kültürel bölümlerinde türküler söylendi, şiirler okundu ve folklor oyunları oynandı. Sahnelenen tiyatro oyununda Newroz'un doğuşu canlandırıldı.

Newroz kutlaması, coşkulu ve heyecanlı geçti. Ve devrimci güçler arasındaki dayanışmanın daha da gelişmesine vesile oldu.

Sağmalcılar'da kutlanan Newroz'a, devrimci örgüt ve kişilerin gönderdiği mesajlar şunlardır:

Newroz kutlama toplantısına,

1990 yılının Newroz gününü, Kürt halkının kurtuluş mücadelesinin yeni zaferlerini kutlayarak karşılıyoruz.

Yıllarca baskının, zulmün, asimilasyonun, katliamın, her türlü insanlıkdışı uygulamaların söndüremediği mücadele ateşi, bugün Kürdistan'ın dörtbir yanında gerillanın namlusunda, Yeşilyurt, Silopi, Nusaybin, Cizre'de halkın silkinip ayağa kalkmasıyla daha da yükseliyor...

Ulusal Kürt hareketini ayrılıkçı ve milliyetçi bir biçimde algılamak açıkça şovenizme ve küçük-burjuva milliyetçiliğine kapı açar. Böylesi bir bakış Kürt hareketini hor görmek ve küçümsemektir. Olayların pratik akışı böylesi temelden sakat görüşleri teşhir ve tecrit edecektir. Tüm Türkiyeli devrimciler, ulusal Kürt hareketine azami desteğini sunmalı ve özgürlük mücadelesini selamlamalıdır. Enternasyonalizm bunu emreder.

-Yaşasın Newroz!
-Yaşasın Kürdistan halkının bağımsızlık ve özgürlük kavgası!
-Yaşasın Türkiye ve Kürdistan halklarının mücadele birliği!
-Yaşasın Devrimci Birlik!

SVP/THKP-C (Acilciler)/DKP Sağmalcılar Cezaevi temsilcilikleri

□

Newroz kutlama toplantısına,

Ezilen ve sömürülen halkların bağımsızlık, kurtuluş mücadelelerinde Kawa'lar bitmeyecektir. Bu anlayışla 1984 yılından beri her geçen gün gelişerek, Kürdistan'ın dağlarında mevzi kazanan ve daha sonra Silopi'de, Cudi'de, Cizre'de TC devletinin aczini gösteren Kürdistan Kurtuluş Hareketini devrimci coşku ve kardeşlik duygularıyla selamlıyoruz.

Bu uğurda yüzlerce şehit vermiş olan yiğit Kürt halkının "yeni gün" anlamına gelen Newroz kutlamalarını yakın olan bu yeni günler inancıyla, bizzat pratik mücadelemizde destekliyor ve başarılar diliyoruz.

-Yaşasın Kürt halkının kurtuluş savaşı!

SHB (Silahlı Halk Birlikleri)

□

Newroz kutlama toplantısına,

Arkadaşlar,

Bundan 2700 yıl öncesine dayanan, tarihin en keskin direniş efsanelerinden birini oluşturan Newroz'da Dehak zalimine karşı yakılan isyan ateşi, başta Kürt halkı olmak üzere, tüm Ortadoğu halklarının direniş ve mücadelesinin meşalesi olmuştur. Ulusal ve sınıfsal kurtuluş mücadelelerinin durmadan geliştiği çağımızda, Newroz geleneğinin ateşleri de Kürdistan'ı her yönüyle sarmış durumda.

Kürdistan'da gelişen ulusal ve sınıfsal kurtuluş mücadelesinin durdurulamaz akışı, Newroz ateşini her geçen gün daha da alevlendirmektedir. Bugün kendine marksistim diyen her enternasyonalist ve yurtseverin başta gelen görevlerinden biri de, gelişen ulusal ve sınıfsal kurtuluş mücadelesine her yönüyle sahip çıkarak, bulunduğu her alanda iktidar perspektifiyle enternasyonalist görevinin tam bilinciyle örgütlü savaşını sürdürmektir.

-Nerede zulüm varsa orada devrim olacaktır!
-Yaşasın Kürt ve Türk halklarının kurtuluş mücadelesi!
-Yaşasın birlik, mücadele ve direniş geleneği Newroz!
-Yaşasın birleşik devrimci silahlı mücadele!
-Kahrolsun oligarşik dikta!

THKP-C/ Halkın Devrimci Öncüleri Sağmalcılar temsilcisi

□

Tertip Komitesine,

NUROJ/YENİ GÜN; zamanla geçirdiği ses değişimiyle Newroz adıyla günümüze kadar isyanı, başkaldırıyı simgeleyip, giderek efsaneleşerek Ortadoğu halklarının toplumsal yapısında önemli bir yer tutmuştur.

Efsaneler halkların yaşam kaynağıdır. Efsaneler, içi boşaltılmış günü kutlamak için kutlanan günler değil; efsaneler, toplumun yaşam ve istemlerine uygun biçimde, halkın mücadelesiyle anlamlaştığı günler olarak gerçek değerini kazanır.

Günümüzde Demirci Kawa'nın yaktığı isyana çağrı ateşi Türkiye Kürdistanı'nda giderek harlanarak gerçek anlamını kazanmaktadır.

Kürdistan'da Demirci Kawa ardıllarının isyan, başkaldırı ve mücadelelerine yürekten katılırken, Newroz Kürt, Türk ve tüm dünya halklarına kutlu olsun.

-Yaşasın silahlı başkaldırı geleneği!
-Yaşasın tüm halkların kurtuluş mücadelesi!

MLSPB/A.Ö.

□

Kürdistanlı yoldaşlara,

1984 Eruh, Şemdinli şanlı atılımıyla tırmanan Kürdistan direnişi, daha bir on yılını bile doldurmadan, akıttığı kanlar ve ateşlediği dağlarla zorlu ama o ölçüde de başarılı bir ulusal dirilişi yaratmış ve Silopi, Nusaybin ve Cizre'de halk isyanlarına, intifadaya dönüşerek dosta düşmana tarihsel haklılığını ve zaferinin müjdesini kanıtlamıştır.

Bir Newroz bayramının Kürdistan'da yüzyıllardır ilk kez bu denli görkemli yaşanması ulusal direnişin niteliğini ve zaferinin işaretini göstermektedir.

Arkadaşları kutluyor, ulusal diriliş günü olan Newroz bayramlarını ülkemizin devrimci mücadelesiyle kazanacağımız bayramlarımızda bütünleştireceğimiz savaş yoldaşlığının inancıyla, sıcaklığıyla selamlıyor, kutluyor ve başarılar diliyoruz.

ÇAYAN Sempatizanları Sağmalcılar/1

□

Tertip Komitesine,

Son sözü hep direnenler söyledi. Newroz direniş bayrağını taşıyanların dillerinde türküleşti.

Direneceğiz, savaşacağız, Newroz'ları yaşatacağız.

Kürdistanlı ve Türkiyeli yoldaşlara selam olsun.

Sosyalist Gençlik

□

Demirci Kawa'nın önderliğinde yüzyıllar önce başlattığı direniş ve mücadele günü olan Newroz, bugüne dek coşkuyla kutlanmış olup günümüzde de başta Kürdistan topraklarının her parçası olmak üzere, Kürt ve Türk halklarının coşkuyla kutlayıp ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesinde zaferle taçlandıracağı o güzel günlere dek coşkuyla kutlanacak ve bu günden o güzel günlere dek mücadelenin daha üst boyutlara sıçraması, birlik, isyan direniş anlamına gelecektir, Newroz.

Halklarımızın ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesinde dayanışma, dostluk ve mücadele birliğinin simgesi Newroz hepimize kutlu olsun.

-Bijî Newroz!
-Yaşasın Kürt ve Türk halklarının ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi!
-Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

Türkiye İhtilalci Komünistler Birliği Sağmalcılar Cezaevi Temsilciliği

□

Newroz Tertip Komitesine,

Bundan yüzyıllar önce Ortadoğu'da Dehak zalimine karşı Demirci Kawa önderliğinde Kürt halkının başkaldırı günü olan Newroz, ezilen halkların baskıya başkaldırı günü olarak kutlanagelmektedir.

Bugün Kürdistan toprakları üzerinde estirilen devlet terörü esas olarak bölgenin stratejik konumunun yol açmış olduğu misyonun bir sonucu olarak bütün acımasızlığıyla devam etmektedir. Bugün Kürdistan ve Türkiye toprakları üzerinde verilen gerilla savaşı, emperyalizmin ve yerli uşağı olan komprador patron-ağa devletinin korkulu bir rüyası olmakta, bu korku yarın daha da büyüyerek devam edecektir.

-Bijî Newroz!
-Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

TKP/ML-TİKKO

□

Newroz'un, halkımızın ulusal kurtuluş mücadelesindeki özel anlamı son günlerde yaşanan sıcak olaylarla bir kez daha kanıtlandı.

Dünya halkları, özel bayramlarını genellikle eğlencelerle, karnaval ve festivallerle kutlarken, Kürt halkı 2700 yıllık tarihi olan böylesi anlamlı bir günü, zafere olan inancını bir an bile yitirmeden, yiğit evlatlarını elde silah, güle oynaya ölüme gönderek kutlamaktadır.

İşte bu onurlu mücadelede şehit düşen halkımızın yiğit evlatları Mazlum DOĞAN, Mahsum KORKMAZ ve tüm şehitlerimizi saygıyla anar, direniş ve mücadele günü Newroz'un, halkımızın özlemi olan özgür günleri yakınlaştıracağına olan inancımızı belirtiriz.

Sağmalcılar Cezaevi Deng Dergisi tutukluları

□

Newroz'u kutlama haftası vesilesiyle buradan bir kez daha, başta Kürt halkı olmak üzere, ifadesini direniş, dostluk, birlik, dayanışma ve mücadelede bulan ve bu güzel geleneği günümüze dek yaşatıp getiren bölge halklarının Newroz bayramını kutlar; yine Halepçe'de katledilen Halepçe şehitlerini ve Newroz'u kutlama haftasına bir başka anlam katan Mazlum DOĞAN ve Mahsum KORKMAZ'ların şahsında tüm devrim şehitlerini bir kez daha anıyor ve devrim şehitleri ölümsüzdür diyoruz.

-Yaşasın Kürt halkının birlik, dayanışma ve mücadelesinin sembolü Newroz!
-Yaşasın Kürt halkının ulusal bağımsızlık mücadelesi!
-Yaşasın Türk ve Kürt halklarının devrimci savaşımı!
-Yaşasın sosyalizm!
-Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

C/12'de kalan devrimci tutsaklar

□

Newroz Kutlama Komitesine,

Siz savaş esiri yoldaşlarım; bu şartlar altında böylesine coşkulu ve böylesine zengin bir kutlama programı yaratmanız, hele bu kutlamayı sadece burada değil, Cizre, Silopi, Nusaybin, Midyat ve Silvan'da görkemli bir şekilde yaygınlaştırmanız nedeni ile siz PKK'lı yurtsever ve taraftarlarını yürekten kutluyorum.

Ve; kutlu olsun diyorum, Kürdistan halkına Newroz'unuz.

Kutlu olsun diyorum, savaşan yurtseverlere.

Kutlu olsun, savaş esirlerine.

1990 Newroz atılımını daha ileri götürmek için, ileri...

Artık sizlere sadece başarı dilemek yetmiyor. Ya da sadece kağıt üzerinde kalan destekleri sunmak da yetmiyor.

Bundan sonra PKK'lı yurtseverlere her türlü gerçek desteği vereceğimden hiç kimsenin şüphesi olmasın.

-Bimre koledarî!
-Bijî Kurdistan!
-Bijî Newroz!

Rıfat Eroğlu

ERNK-Avrupa Örgütü'nün "Türk Mallarını Boykot Kampanyası" nedeniyle yayınladığı bildiriyi yeniden veriyoruz:

YİĞİT KÜRDİSTAN HALKI "TÜRK MALLARINI ALMA, PROTESTO ET" KAMPANYASINA KATIL!

Tarihin en zorba güçlerinden faşist Türk sömürgeciliğine karşı verdiğimiz kutsal bağımsızlık ve özgürlük mücadelemiz, tarihinin yeni ve bir o kadar da görkemli bir aşamasına girmiş bulunuyor.

Dağlarda altı yıldır büyük bir kararlılıkla sürdürülen silahlı savaşımız, şehir kitlelerinin siyasal başkaldırısı ile birleşmiştir. Ulusal kurtuluş gücümüz milyonları eyleme kaldırmaktadır. Nusaybin'i, Cizre'si Diyarbakır'ı, Dersim'i, Batman'ı, Yüksekova'sı ve Van'ıyla tüm Kürdistan ayağa kalkmış ve patlamaya hazır bir devrim volkanına dönüşmüştür. Kadını, yaşlısı, çocuğu, genci, işçisi, esnafı, köylüsü, öğrencisi ve aydınıyla tüm Kürdistan halkı taşla, kürekle, yumrukla eline geçirdiği her şeyle direnmekte ve mutlaka bağımsızlık ve özgürlük istemektedir.

Direnen, bilinçlenen, birleşen ve ayaklanan halk geçekliğimiz, barbar Türk sömürgeciliğini çıkmaza sokmuş, inkara ve soykırıma dayalı Kürdistan politikası ve vahşi özel savaşını iflas ettirmiştir.

Bunun içindir ki Türk sömürgeciliği çare üzerine çare düşünmekte, ısrarla inkar ve şiddet yolunda diretmektedir. Bu amaçla yeni soykırım yasaları çıkarmakta, katliamları gündemleştirmekte, mecburi iskan yasalarını tekrar yürürlüğe sokmakta, Kürdistan'da hiçbir yasayla sınırlı olmayan keyfi bir baskı ve yönetim rejimi kurmakta, Türkiye'deki demokratik muhalefeti susturmakta, sağı ve solu'yla Türkiye'deki bütün yedeklerini "Milli Birlik" sloganlarıyla etrafında toplama stratejisini izlemektedir.

Türk sömürgeci devleti, aldığı önlemleri kendisi için son şans olarak görmektedir. Fakat artık çok geç. Tarihin ölüm çanları Türk sömürgeciliği için çalıyor. Barbar sömürgeciliğin karşısında ülkesinin efendisi, özgür, ulusal ve kültürel değerlerinin sahibi olma ve çağdaş yaşama istemiyle ayaklanan, bu istekleri için ölüme gitmeyi kabullenen bir halk vardır.

Kürdistan Yurtseverleri

Düşmanımız Türk sömürgeciliğine karşı savaş her cephede; askeri, siyasi, diplomatik, ekonomik, kültürel vd. bütün alanlarda olmak zorundadır.

Bu savaşın en önemli ögelerinden biri ekonomik olanıdır. Türk sömürgciliği ulusal değerlerimiz üzerindeki talanı ve Türkiye emekçileri üzerindeki sömürüyü arttırmakta, emperyalist güçlere her türlü tavizi vererek ekonomik yardım almakta ve tüm bunları Kürt halkının katledilmesinde kullanmaktadır.

Türk sömürgeci devletinin en önemli gelir kaynaklarından biri de Batı Avrupa ülkelerinden sağladığı dövizdir. Bu döviz, Kürdistanlı ve Türkiyeli emekçilerden sağlanmaktadır.

Türk bankalarına, yatırım firmalarına, THY gibi ulaşım araçlarına ve Türk ihraç mallarına yatırdığımız her kuruş doğrudan faşist Türk devletinin kasasına akmakta, bilmeyerek ve istemeyerek de olsa barbar rejime kan vermektedir.

Bilincinde olmadan Türk mallarına yatırdığın her kuruş Türk sömürgeci devleti için daha fazla savaş uçağı, savaş helikopteri, kimyasal gaz, cezaevi, özel tim ve köy korucularına daha fazla ve daha öldürücü silah demektir.

Kürdistan Yurtseveri

Faşist Türk sömürgeciliğine bilmeyerek ve istemeyerek verdiğin desteği kesmek ve ekonomik darboğazını arttırmak senin elindedir. Bir yurtsever için istemeyerek bile olsa barbar bir rejime destekte bulunmak ayıp ve günah sayılmalıdır.

Bunun için Türk bankalarındaki ve yatırım şirketlerindeki paranı çek. Türk ihraç mallarını alma. Komşunu, tanıdığını ve ilişkide bulunduğun yabancıları da protestonun amacı konusunda aydınlat ve kampanyaya katılmaya sevk et. Böyle hareket etmek senin için bir yurtseverlik ve insanlık görevidir.

Tavrın ve eylemin Türk sömürgeciliğini ekonomik yönden felce uğratacak, teşhirini hızlandıracak ve Kürdistan'daki varlığını daha güçsüz bırakacaktır.

Türk mallarını protesto edelim, faşist- sömürgeci rejimin yıkılışını hızlandıralım.

"Türk mallarına beş kuruş yok" parolasını yaygınlaştıralım.

- **Yaşasın Kürdistan Halkının Bağımsızlık, Halk Demokrasisi ve Birlik Mücadelesi!**
- **Yaşasın PKK, ERNK ve ARGK!**
- **Faşist Türk Sömürgeciliğine Ölüm!**

ERNK-Avrupa Örgütü
30 Nisan 1990

ERNK-YKWK (Kürdistan Yurtsever İşçiler Birliği)'nin "1 Mayıs" bildirisini yayınlıyoruz:

İşçi sınıfının 1 Mayıs ruhu Kürdistan Serîhildan'ında yaşıyor

Tüm dünya işçi sınıfı yeni bir birlik, dayanışma ve mücadele gününe ulaşmanın heyecanını yaşıyor. Dünya işçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günü 1 Mayıs, doğuşunun 104. yılında bir kez daha tüm dünyada coşku ile kutlanıyor.

1 Mayıs geleneği, kapitalizmin baskı ve sömürü mekanizmasına karşı mücadelede dökülen işçi kanı temelinde doğdu. 1 Mayıs 1886'da Amerika-Şikago'da 8 saatlik işgünü ve çocuk işçilerin iş koşullarının düzeltilmesi istemi ile işçiler bir günlük genel greve gittiler. Bu direniş yeni direnişlerin kıvılcımı oldu. İnsanca yaşam ve iş koşulları için mücadele eden işçiler karşılarında burjuvazinin zor güçlerini buldular. İşçiler üzerine ateş eden polis çok sayıda işçiyi öldürdü, birçoğunu yaraladı. Ve tutuklanan işçi önderlerinden altısı idam edilerek, işçi sınıfının direnişi boğulmaya çalışıldı. Ancak, kavgası şehitlerle taçlanan işçi sınıfı daha büyük mücadeleler içine atılmakta tereddüt etmedi. İdam sephasında, "Zaman gelecek; mezarlarımızdaki sessizlik, yaşarken yaptığımız konuşmalardan daha etkili olacak" diyen işçi önderinin sözleri gerçeğe dönüştü. Ekonomik taleplerle başlayan işçi sınıfının mücadelesi iktidarı hedefleyen siyasal mücadeleye dönüşerek tüm dünyaya adım adım yayıldı. 1889'da Paris'te toplanan II. Enternasyonal'in kararı ile 1 Mayıs tüm dünya işçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günü olarak karara bağlandı ve kanla doğan 1 Mayıs kanla beslenerek bugünlere geldi.

İşçi sınıfının burjuvaziye karşı iktidar mücadelesinin ayırdedici bir doruğu olan 1 Mayıs geleniği, kapitalizm ve emperyalizme karşı sosyalizm mücadelesinde olduğu gibi, halkların bağımsızlık ve özgürlük mücadelelerinde de anlamlı bir yere sahiptir. Ekim Devrimi'nin açtığı yeni çağda işçi sınıfı, salt sınıfsal mücadelenin değil, ulusal mücadelenin de önderi olarak, tarihin ilerletici tek önder gücü sıfatını kazanmıştır. Ve bu önderlik rolünü dünyanın dörtbir yanında kesintisiz sürdüren sınıfsal ve ulusal kurtuluş mücadelelerinde oynamış ve oyanamaktadır.

1 Mayıs'ın tarihi, ulusal ve sınıfsal mücadelelerin tarihi ile özdeştir. Bu mücadelenin zafere ulaştığı alanlarda 1 Mayıs geleneği de zafer kazanmış; yasal ve kitlesel olarak kutlanan bir güne dönüşmüştür. Ancak henüz sınıfsal ve ulusal mücadelelerin sürdüğü alanlarda ya 1 Mayıs, işçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günü olma özelliği revize edilerek legal kutlanmakta, ya da yürütülen savaşımın dişe diş karakterine uygun olarak kanlı çatışmalar ortamında geçmektedir. Hangi biçimde kutlanıyor olursa olsun, 1 Mayıs, işçi sınıfının mücadele tarihinin önemli bir kazanımı ve yeni atılımlar için güç kaynağı olma özelliğini sürdürmektedir.

Dünyada, bölgemizde ve ülkemizde önemli gelişmelerin yaşandığı bir ortamda 1990 yılı 1 Mayıs'ına ulaşmış bulunuyoruz. Emperyalist ve sosyalist sistem arasındaki yumuşama politikasının tüm dünya gündemine damgasını vurmaya çabaladığı, reel sosyalizmin iflası ve yaşadığı sorunlar çerçevesinde sosyalizme saldırıların ve inançsızlığın arttırılmaya çalışıldığı bugün, 1 Mayıs Dünya İşçi Sınıfının Birlik, Dayanışma ve Mücadele Günü daha da anlam kazanmaktadır. Dünya işçi sınıfı bugün her zamankinden daha fazla bilimsel sosyalizme sahiplik etme, onun çarpıtılması ve çözümleyici gücünün örtbas edilmesine karşı durma ve devrimi başta ezilen ve sömürülen halklar bünyesinde olmak üzere canlandırma tarihi görevi ile karşı karşıyadır.

İşçı sınıfı her dönemde burjuvazinin kanlı saldırıları, ideolojik-politik-örgütsel tahribatları ve örtülü-örtüsüz engellemeleri ile yüzyüze gelmiştir. Bugün bu saldırılar daha da tehlikeli biçimlere bürünmektedir. Yumuşama adı altında sosyalizmin bugüne kadarki kazanımlarının yanısıra, sosyalizme dair umut ve inanç da en alçakça bir tarzda ortadan kaldırılmaya çalışılmaktadır. İşçi sınıfı kendi sınıf düşmanının bu yönelimlerinin yanısıra, hatta denilebilir ki ondan daha fazla, maskeli düşmanlarının, kendi bağrında bir truva atı rolü oynayan sahte dostlarının tehditi altındadır. Bugün saldırılar çeşitli ideolojik kılıflar altında, pembe vaadlerle yönelmektedir ve bu nedenledir ki, daha da büyük tehlike arzetmektedir. Bilimsel sosyalizmin ilkelerinden uzaklaşma, sahte sosyalizm biçimleri ortaya çıkarma, sınıf mücadelesinin ve proletarya diktatörlüğünün "modasının geçmiş olduğunu ve bir yana itilmesi gerektiğini" savunma, sınıfsal ve ulusal kurtuluş mücadelelerini "barış"ın en büyük tehditi sayarak emperyalizmin yumuşadığı ve iki sistemin sivri uçlarının törpülenmesiyle yepyeni ve gerçek barışı temsil eden bir sistemin doğacağı iddialarına sarılma gibi, işçi sınıfının gerçek çıkarlarıyla asla bağdaşmayan eğilimler hızla yaygınlaşmakta, beslenmektedir.

İşte dünya işçi sınıfı 1990 1 Mayıs'ını bu koşullarda karşılıyor. Ve bu nedenle de, dünya işçi sınıfı tarihinin en zorlu, en canalıcı mücadelelerinden birine atılma; bilimsel sosyalizmin doğru temsilini gerçekleştirerek, sosyalizm etrafında örülmek istenen gerici çeperleri yerle bir etme görevi ile karşı karşıya bulunuyor. Görev; yalnızca sosyalizmin bugüne kadarki kazanımlarını korumak değil; bundan daha da fazla bilimsel sosyalizmin doğru uygulamasını gerçekleştirme, devrimci dalgayı başta kapitalist emperyalizmin en zayıf halkalarına olmak üzere tüm dünya sathına yaymadır. Görev; çürümüş ömrünü uzatmak için en sinsi saldırılara başvuran, kirli pençelerini ezilen ve sömürülen halkların gırtlağında tutmanın yanısıra, sosyalist ülkelerin içlerine dek uzatarak yeniden can bulmaya çalışan emperyalizmi nihai çöküşe götürecek karşı atağı geliştirme, yaygınlaştırma ve zafere götürmedir.

Tüm dünya işçi sınıfının yüzyüze bulunduğu bu görevlere, Kürdistan işçi sınıfı, öncü örgütü PKK önderliğinde sonuna kadar sahip çıkmakta, gereklerini yerine getirmeye çalışmaktadır. Dünya insanlık ailesinin en geri bıraktırılmış, neredeyse insanlığın dışına itilmiş bir üyesi olan Kürdistan halkının bağrında bugün insanlığın en yüce değerleri yaşam şansını buluyor, burada korunuyor ve temsil ediliyor. Dün gericiliğin odağına dönüştürülmüş olan Kürdistan, bugün bilimsel sosyalizmin en ileri savunuculuğu ve yaşatıcılığını yapıyor. Dünya çapında mezara gömülmeye çalışılan devrimci ruh ve eylem Kürdistan'da en soylu temsilini yaşıyor.

PKK şahsında ideolojik-politik ve örgütsel temsiline kavuşmuş bulunan Kürdistan işçi sınıfı yüce bağımsızlık, özgürlük ve sosyalizm bayrağını yükseklerde dalgalandırmanın coşku ve gururunu yaşıyor. Evet, bir kez daha çözümsüzlüğün ve çürümenin en katmerli olduğu yerde en görkemli çözümleyicilik ve gelişme boy veriyor. Halklar hapishanesi ve insanlığın en çok düşürüldüğü gericilik odağı olan Çarlık Rusya'sında 1917'lerde yaşanan devrimci ruh bugün, klasik sömürgeciliğin yaşandığı tek odak olan ve çağdışılığın en çok yaşandığı Kürdistan ülkesinde bir kez daha varlık buluyor. Ekim Devrimi nasıl devrim bayrağını Batı'dan Doğu'ya taşıdıysa, Kürdistan Devrimi'nin şimdiden ortaya çıkan etkileri de bu bayrağı Ortadoğu'ya taşıyor. Ve emperyalizm en çok beslendiği kaynaktan vurulmakla yüzyüze geliyor. Kürdistan Devrimi bilimsel sosyalizmin mücadeleci ve dönüştürücü geleneğini bugün en yüksek düzeyde temsil etme görev ve sorumluluğunu taşıyor.

Kürdistanlı işçiler, emekçiler, yurtseverler!

1990 yılı 1 Mayıs'ını, Kürdistan Serîhildan'ıyla mücadele bayrağını en yükseklerde taşıyan Kürdistan halkının devrimci ayağa kalkışı ile karşılıyoruz. PKK önderliğinde, ERNK bayrağı altında halkımız ARGK silahıyla en görkemli direnişleri gerçekleştiriyor. Mücadele bayrağını Kürdistan'ın dağlarından sonra şehirlerinde de kararlılıkla dalgalandıran Kürdistan halkı bugün bağımsızlık, özgürlük ve sosyalizm kavgasının en önünde yürüme onuruna kavuşmuş bulunuyor. Dünya işçi sınıfının şanlı mücadelesi dünyanın birçok alanında kazandığı zaferlerden sonra bugün de Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin şahsında Ortadoğu'da zafere yürüyor. Kürdistan halkı bilimsel sosyalizm ışığında giriştiği ulusal kurtuluş kavgasıyla bugün sosyalizmi koruma ve yüceltme mücadelesinde ayırdedici bir rol oynuyor. Ve bu rol, bağımsızlık ve özgürlük mücadelemize ulusal ve bölgesel olmanın da ötesinde uluslararası bir nitelik kazandırıyor.

Devrimimizin uluslararası alanda sosyalizm açısından taşıdığı anlamın bilincinde olarak, ulusal kurtuluş görevlerimize daha da sıkı sarılalım!

Öz örgütümüz Cephemiz ERNK ve onun işçi sınıfı kolu YKWK içinde örgütlenerek, görevlerimizin üzerine daha örgütlü ve daha güçlü yürüyelim!

Kürdistan dağlarında ve şehirlerinde yakılan kutsal isyan ateşine bulunduğumuz her alandan güç verelim!

Dünya işçi sınıfının sosyalizm mücadelesi karşısındaki enternasyonalist görevlerimize dört elle sarılalım! Halkların kardeşliği şiarıyla her milletten sınıf ve dava kardeşlerimizle omuz omuza ortak hedeflere yürüyelim!

Türkiyeli işçiler, emekçiler, devrimci-demokratlar!

Faşist diktatörlük altında yıllardır en katmerli baskı ve zulme maruz bırakılan Türkiye işçi sınıfı ve halkı bugün devrime en yakın olduğu koşulları yaşıyor. Türkiye, devrim sancısının en derinden yaşandığı ülkelerden biri durumunda. Faşist diktatörlüğün ekonomik, siyasi, askeri, her alanda çözümsüzlüğü Kürdistan'da yükselen ulusal kurtuluş mücadelesiyle daha da içinden çıkılmaz bir hal alıyor. Buna bir de Türkiye işçi sınıfı ve emekçilerinin giderek düzenden daha da kopması ve mücadeleye çekilmesi eklendiğinde, Türkiye devrimci-demokratik güçlerinin devrimi zafere götürme koşulları daha da olgunlaşıyor. Bu noktada Türkiye devrimci-demokratik güçleri tarihi bir sorumlulukla yüzyüzedirler. Türk faşizmi aldığı son kararlarla toplumdan daha fazla kopmuş, devrim tek seçenek olarak daha da yakıcı hale gelmiştir.

Türkiye işçi sınıfı ve devrimci-demokratik güçleri, Kürdistan'daki kardeşlerinin mücadelesiyle en güçlü dayanışmayı gerçekleştirerek bu tarihi fırsatı devrimle taçlandırma yolunda gücünü seferber etmelidir!

Sayısız defalar kanla sulanan 1 Mayıs geleneğine devrim yolundaki mücadele yükseltilerek sahip çıkılmalıdır!

Tüm halklardan işçiler, devrimciler, ilericiler!

Dünya işçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günü 1 Mayıs, gerçek anlamına ve tarihine layık bir öze kavuşturularak, dünya çapında devrimci mücadelelerin yükseltilmesinde bir kıvılcım olmalıdır!

Dünya insanlığının en soylu değerlerinin yılmaz savunucuları olan devrimci, sosyalist ve ulusal kurtuluşçu güçlerle proleter dayanışma en üst düzeyde temsil edilmeli ve güçlendirilmelidir!

Bilimsel sosyalizmin zaferi için 1 Mayıs direniş ruhu tüm alanlara egemen kılınmalıdır!

Zafer; bilimsel sosyalizmin ışığında emperyalizm, sömürgecilik ve her türden gericiliğe karşı mücadele bayrağını yükseltenler ve 1 Mayıs ruhunu temsil edenlerin olacaktır!

– Bijî Yekê Gulanê!

– Yaşasın Dünya İşçi Sınıfının Birlik, Dayanışma ve Mücadele Günü 1 Mayıs!

– Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

– Kahrolsun emperyalizm, sömürgecilik ve her türden gericilik!

ERNK-YKWK
(Kürdistan Yurtsever İşçiler Birliği)
Avrupa Örgütü

İsmail Beşikçi'yi yargılamak isteyenler şimdiden mahkum oldu

"Devletlerarası Sömürge Kürdistan" adlı kitabı yazdığı için 12 Mart tarihinden beri tutuklanan İ. Beşikçi'nin ilk duruşması 18 Nisan'da İstanbul 2 Nolu DGM'de yapıldı.

Sömürgeci devletin savcıları, "yayın yoluyla milli duyguları zayıflattığı ve bölücülük yaptığı" iddiasıyla İ. Beşikçi ve kitabını basan Alan Yayıncılık sorumlusu Ayşe Zarakol hakkında 7,5 ila 15 yıl arasında hapis cezası istedi.

İ. Beşikçi ise "Türkiye'nin Kürt sorunu konusunda bilimsel çalışma yaptığını", aynı suçlamalarla birkaç kez daha yargılandığını, 10 yıldan fazla hapiste tutulduğunu, doğruların yasalarla sınırlandırılamayacağını söyleyerek, "Devletlerarası Sömürge Kürdistan" kitabında dile getirdiği bilimsel görüşlerini savundu.

Yoğun alkış ve dayanışma sloganları altında konuşmasını sürdüren İ. Beşikçi'nin itham niteliğindeki savunması karşısında büzülen sömürgeci rejim hakimleri, duruşmayı keserek 15 Mayıs'a ertelediler. Ayrıca İ. Beşikçi hakkında ikinci kitabı olarak basılan ve toplatılan "Bilim, Resmi İdeoloji, Devlet, Demokrasi ve Kürt Sorunu"ndan dolayı açılan dava da, birincisi ile birleştirildi.

Duruşma günü sendikacı, avukat, milletvekili, çeşitli uluslararası kuruluş ve Ankara'da bulunan yabancı elçilik temsilcileri, öğrenci ve işçilerden oluşan 1.000'nin üzerinde dayanışmacı salonu doldurduğu gibi, mahkeme binası etrafında da bir çember oluşturdu. Duruşma yargılamak isteyenleri teşhir eden bir mitinge dönüştü.

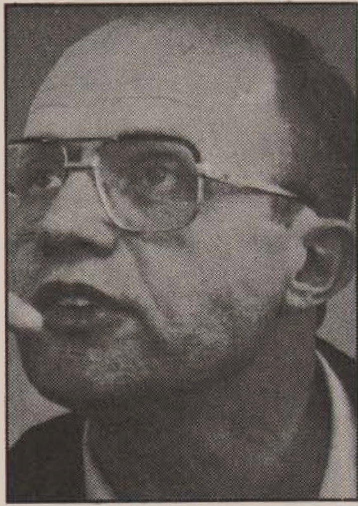
Türkiye halkının kaderini, demokrasiyi, basın özgürlüğünü doğrudan ilgilendiren davayı, Türk burjuva gazeteleri ya hiç vermediler ya da çarpıtarak bir kaç satırla geçiştirdiler.

Fakat durum nettir; kamuoyu davayı izliyor ve engellere rağmen izleyebildi. İ. Beşikçi, belki zorla içeride tutulabilir, ama düşünceleri asla! Çünkü, düşüncelerini içinde topladığı kitaplar herkesin elindedir, satış ve okuma rekorları kırıyor. Harıl harıl yabancı dillere çevriliyor.

İ. Beşikçi kitabında, Kürdistan halkının ulusal kurtuluş mücadelesi zaferini ve Türk devletinin sömürgeci politikasının iflasının kaçınılmazlığını bilimsel açıdan vurguluyor. Sürecin bilimsel tanımlamasını yapıyor. Türk sömürgecileri, bu süreci nasıl durdurabilirler ki? İlk duruşmada bile hakim ve savcılarda somutlaşan sömürgeci devlet, İ. Beşikçi ve fikirleri karşısında küçüldü, ezildi ve yenildi.

KÜRDİSTAN HALKI İSMAİL BEŞİKÇİ'Yİ BAĞRINA BASTI

Kürdistan Yurtsever Aydınlar Birliği-YRWK (Yekîtiya Rewşenbîrên Welatparêzên Kurdistan)'ın başlattığı İsmail Beşikçi ile dayanışma kampanyası gelişerek sürüyor

● **YRWK, 21 Mart 1990'da İngilizce yaptığı yazılı bir açıklamayla demokratik kamuoyunu İ. Beşikçi'nin tekrar özgürlüğüne kavuşması için etkin dayanışma ve mücadeleye çağırdı. Dağıtılan açıklama şöyledir:**

"Sömürgeci Türk devleti insanlık dışı uygulamalarını tırmandırarak sürdürüyor. Özellikle son dönemlerde savunmasız sivil Kürt halkına yönelik katliamlar gerçekleştiriyor. Demokrat ve ilerici bilim adamlarını tutukluyor.

Yaşamını bilime adamış ve yaşamı boyunca bilime hizmet etmiş Sosyolog Dr. İ. Beşikçi bilimi savunduğu için geçmişte 10 yıl cezaevlerinde tutulmuş, işkence ve baskılara maruz bırakılmıştı. Kürdistan ve Türkiye halklarının toplum sorunlarını bilimsel temellerde incelemiş, özellikle Türk sömürgeciliğinin Kürdistan ve Kürt halkı varlığını inkar eden resmi ideolojisini eleştirmiş, bilim dışılığını ortaya koymuştur. Son olarak yazdığı 'Devletlerarası Sömürge Kürdistan' adlı kitabı nedeniyle 12 Mart'ta yeniden tutuklanarak cezaevine konulmuştur. Kitabında Kürt ulusunun bağımsız yaşama hakkını, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin meşruluğunu savunmakta; Kürdistan gerçekliğini, Kürt halkı ve Türk devleti arasındaki ilişki biçimini ve Türk devletinin Kürt halkı üzerindeki terörünü bilimsel temelleriyle açıklamaktadır. Dr. İ. Beşikçi, tüm baskı ve tehditlere rağmen ürkmemiş, her zaman gerçekleri dile getirmesini bilmiştir.

İ. Beşikçi en güzide Türkiye aydınlarından ve onurlu bir şahsiyettir. Türk halkının geleceği ve Kürdistan sorununa gerçekçi, bilimsel yaklaşımından dolayı tutuklanmıştır.

Bu saldırı bilime, uluslararası temel hukuk prensiplerine yönelmiş bir saldırıdır. Demokrasiye döndüğünü iddia eden sömürgeci faşist Türk devleti, tutumuyla öz karakterini bir kez daha ortaya koymuş ve kendini yalanlamıştır. Saldırı, İ. Beşikçi şahsında bilime, demokrasiye, özgür basına yöneliktir; anti-demokratik ve faşist niteliktedir.

İ. Beşikçi'ye yönelik bu saldırı karşısında sessiz kalınamaz. En sert biçimde kınıyor, İ. Beşikçi'nin serbest bırakılması için tüm ilerici kamuoyunu Türk devletine karşı etkin mücadeleye çağırıyoruz."

● **ERNK bünyesinde Kürdistanlı yurtsever kitleler, İ. Beşikçi'ye aşağıdaki dayanışma kartını gönderme kampanyası başlattı:**

"Sayın İsmail Beşikçi,

Düşünce ve bilim tezleriniz karşısında güçsüz ve aciz kalanların başvurduğu yöntem, her zaman olduğu gibi yine Sizi tutuklamak olmuştur. Kitaplarınız toplatılmak ve yasaklanmak süretiyle düşüncelerinizin halk kitlelerine ulaşması engellenmek istenmektedir. Bu nedenle, birçok kere özgürlüğünüz gaspedilerek cezaevlerine konuldunuz, çeşitli tehditlere ve işkencelere maruz bırakıldınız ve ağır cezalara çarptırıldınız.

Ama, gerçek bilim adamı tavrınızdan bir milim bile şaşmadan, mağrur ve başı dik olmasını hep bildiniz. Her zaman 'Dünya dönüyor!' diye haykırdınız. Sizi yeniden özgürlükten mahrum bırakan çağdaş tiranların gücü yetiyorsa, dünyanın dönmediğini kanıtlasınlar.

Bilimi, bilimsel yöntemi her şeyin üzerinde tutan, gerçek bir bilim adamı, yürekli ve onurlu kişiliğinizi selamlar, mücadelenizde başarılar dileriz."

Adres: *İ. Beşikçi, Sağmalcılar Cezaevi, İstanbul-Türkiye*

● **YRWK Merkez Yönetimi, İ. Beşikçi'ye aşağıdaki dayanışma telgrafını gönderdi:**

"Sayın İsmail Beşikçi,

Bir bilim adamı olarak verdiğiniz onurlu mücadelede sürekli yanınızda olduğumuzu belirtir, sevgi dolu selamlarımızı iletiriz."

● **YRWK Merkez Yönetimi, TC Cumhurbaşkanı T. Özal, Başbakan Y. Akbulut, Adalet Bakanı O. Sungurlu ve DGM Başkanlığına birer protesto telgrafı gönderdi:**

"Dr. İ. Beşikçi'nin yazdığı bir kitaptan dolayı tutuklanmış olduğunu öğrenmiş bulunuyoruz.

Bilime karşı açık bir düşmanlık olan Türk devletinin bu faşist tutumunu protesto ediyoruz.

Dr. İ. Beşikçi kayıtsız, şartsız derhal serbest bırakılmalıdır."

● **ERNK bünyesinde yurtsever kitleler, TC Başbakanı Y. Akbulut ve Adalet Bakanı O. Sungurlu'ya Türkçe ve İngilizce yazılı aşağıdaki protesto kartlarını gönderme kampanyası başlattı:**

"Türk bilim adamı Dr. İ. Beşikçi, yıllarını bilimsel çalışmaya adamış, bilimsel araştırmalarla Kürt ve Türk halklarının toplumsal sorunlarını dile getirmiş, daha önceleri 10 yıl cezaevinde tutulmuş ve her türlü baskı ve işkenceye maruz bırakılmış, onurlu bir şahsiyettir.

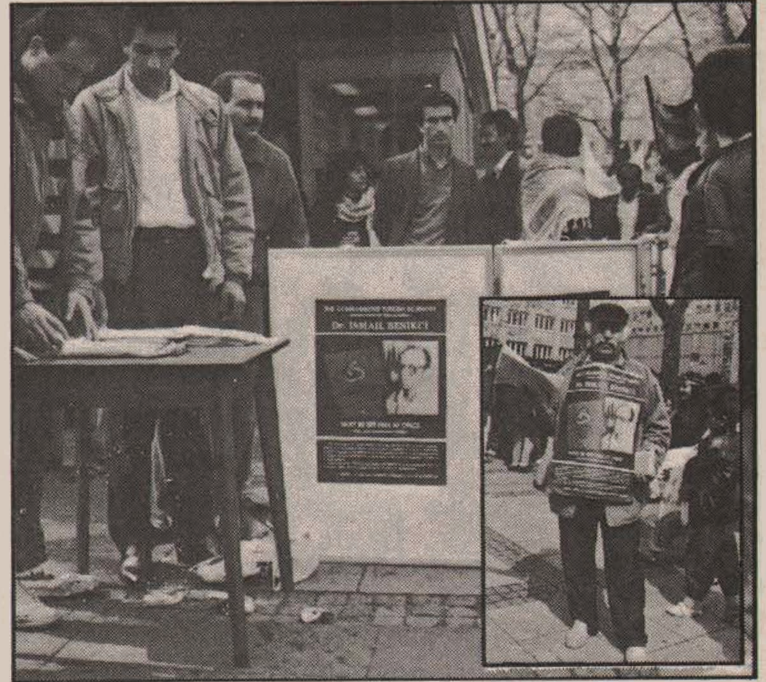
Son yazdığı 'Devletlerarası Sömürge Kürdistan' kitabından dolayı Mart 1990 tarihinde yeniden tutuklanarak cezaevine konulmuştur. Dr. İ. Beşikçi'nin bilimsel çalışmalarından rahatsız olan faşist-sömürgeci Türk devleti onu susturmaya çalışıyor. Şimdiye kadar hiç bir baskıya boyun eğmeyen, onurlu bir bilim adamı olarak görevini sürdüren Dr. İ. Beşikçi'ye yapılan her türlü faşizan uygulamayı protesto ediyoruz.

Dr. İsmail Beşikçi derhal serbest bırakılmalıdır."

Adres:

1- Oltan Sungurlu, Adalet Bakanı, TBMM, Ankara-Türkiye.

2- Yıldırım Akbulut, Başbakan, TBMM, Ankara-Türkiye.

● YRWK girişimiyle ERNK bünyesinde Kürdistan'lı yurtseverler, tüm Avrupa ülkelerinde açtıkları standlarla (enformasyon masaları) imza topluyor, çeşitli etkinlikler geliştiriyor ve İ. Beşikçi ile ilgili diğer enformasyonları dağıtıyorlar.

THE COURAGEOUS TURKISH SCIENTIST

– Mutiger türkischer Wissenschaftler –

Dr. ISMAIL BESIKCI

MUST BE SET FREE AT ONCE

– Muß sofort freigelassen werden –

The sociologist Dr. Ismail Besikci dedicated his life to the scientific research concerning the social problems of the peoples of Kurdistan and Turkey. Due to his scientific criticism of the official denial of the existence of the Kurdish people and of Kurdistan he was imprisoned for several times in the past and stayed for 10 years in Turkish prisons.

YRWK - UNION OF PATRIOTIC INTELLECTUALS OF KURDISTAN

● YRWK, İ. Beşikçi'nin tutuklanması ardından başlatılan serbest bırakılması ve dayanışma kampanyası vesilesiyle bir de afiş ve pullar çıkardı.

● **YRWK, "Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu Başkanlığı", "UNESCO Başkanlığı", "Avrupa Parlamentosu İnsan Hakları Komisyonu Başkanlığı", "Tüm devletlerin hükümet ve parlamentoları", "Tüm uluslararası bilim kuruluşları", "Tüm sendikaların sorumlu organları" ve "Uluslararası Af Örgütü"ne iletilmek üzere imza kampanyası başlattı.**

To (the)
President of the Human Rights Commission of the UN,
President of the UNESCO,
President of the Human Rights Commission of the European Parliament,
Parliaments and governments of all states,
all international scientific institutions,
all responsible organs of trade unions,
amnesty international

İSMAİL BEŞİKÇİ'NİN TUTUKLANMASINA İLİŞKİN: TC HUKUKU VE GERÇEKLER

İsmail Beşikçi, Mitoloji'deki "ateş hırsızı" Promete'ye benzer.. Hani Zeus'un gazabına uğrayan; yaptığı işle insanlara aydınlıkları sunan ve asla pişman olmayıp da yaptığıyla çağdaş bir onurun haklı meşruiyetine layık olabilen bir direnç'tir O... Canını ülküleri için bir yaya ok gibi gerip, zaferin kazanılması için diyetini sonuna değin ödeyebilen, sonsuz ve sınırsız bir özveri cüretinin tıpkısıdır.

Bir Kawa'dır İsmail Beşikçi; bıkıp usanmadan Dehaklara ve zulmüne karşı döğüşen bir azimdir, isyandır, bayraktır... Ya da engizisyonun karşısındaki bir Galilei'dir İsmail Hoca, "Dünya dönüyor" diyebilen.

Aslını ararsanız Anadolu toprağının yetiştirdiği Pir Sultanlardan, Celalilerden, Şeyh Bedrettinlerdendir. Tüm bunların ötesinde ve bunlarla birlikte bir öğretmendir, hocadır, bir bilim zahmetkeşidir, onurlu bir aydındır. Türk ve Kürt halklarının olduğu kadar, ilerici insanlığın proleter enternasyonalist yüzaklarındandır bizim İsmail Hoca.

Ve en kısa tanımıyla düşünen, direnen, boyun eğmeyen, teslim alınamayan bir insandır İsmail Beşikçi. 1971 yılından bu yana ki yaşantısının 16 yıl 10 ayında mahpusların kadim bir kıdemlisidir. Masrafsızdır, ısrar doludur, insandır, insanın hasıdır İsmail Hoca. Hiç bir önemi olmasa da anası babası Türk olduğu halde, TC'nin sıkıyönetim savcısını hayrete düşürmecesine de olsa "Kürtçü"dür; halkların kardeşliğinden yana bir sosyalist aydındır.

Yeniden ve bir kez daha, **"Devletlerarası Sömürge Kürdistan"** adlı kitabını yazdı diye, şimdi kelepçeleriyle DGM'nin karşısında ve Sağmalcılar'da tel örgülerin ardındadır.

...

Gerçeği söylemeden mutlu olamayan, masrafsız ve sevgili İsmail Hoca'nın bir çoğumuz gibi kelimenin "dar" anlamında hiç öğrencisi olamadım. Ama resmi ideoloji ile paralize edilmiş, Emin Oktay'ın tarih kitapları ile eğitilmiş ve çocukluğundan bir "yavrukurt" olmuş birçoğumuz gibi, ben de "Doğu" sorununa onunla gözümü açtım. Kürt sorununu, ki bu kimileri için sosyolojik bir konu olsa da, onun kitaplarından öğrendim.

Tüm bunlardan ötürüdür ki, "ol hikâyat'ın kadim sevdaları"nın bir yüzünü onunla ve onun kitaplarından tanıyan birisi olarak, kendimi onbilercesi gibi, İsmail Beşikçi'nin sıradan bir öğrencisi olarak tanımlamakta hiç bir sakınca görmüyorum.

Hocamız şimdi Sağmalcılar'da.. Hocamızı yine kelepçelediler.. Özgür olduğu için, yine ve bir kez daha onu, uğruna döğüştüğü haklı ülkülerin onuru ile ödüllendirerek, tel örgülerin ardına kapadılar.

Evet O, tel örgülerin ardında ve kelepçeli. Ama ayağa kalkarak kepenklerini indiren bir Nusaybin'i, Cizre'yi, Silopi'yi, Midyat'ı, Kızıltepe'yi, Derik'i, Mazıdağı'nı, Silvan'ı ya da en son örneği ile Diyarbakır'ı tel örgülerin ardına kapatarak kelepçeleyebildiler mi?.. Bu gerçeğin bilincinde olan İsmail Hoca, maltada volta atarken gülümsüyor.

Bundan eminin.

Bilinmez değil; burası, TC'nin işgali altındaki Anadolu'muzda "tesüs" edilmiş Türkiye!.. Abdülhamid'in, kuyucu Murat Paşa'nın vd.lerinin Osmanlılığının ya da İttihat ve Terakkici Türkçülüğünün yaşatıldığı; Türk-İslam Sentezi'nin ve Eylül kırması, takunyalı tombik Şikago oğlanının Washington onaylı Türkiyesi!..

Bu ülkede İsmail Beşikçi oldun mu, her şey olasıdır. Her türlü, cefa ve melanet eşiktedir. Malum ya, TC'nin işgali altındaki bu ülkede, özgür düşünmenin ve kendini, her ne kadar yasalarca "yasak" sayılsa da, meşru zeminlerde ve de haklı davalar yolunda ifade etmenin diyeti vardır. Bu diyet ise, "Red Kit" okumakla övünenlerin sultası altındaki bir ülkede Sağmalcılar'da -ya da bu diğerleri ve Diyarbekir de olabilir- olmak, "görülmüştür" damgalı mektuplar almak veya almamaktan tutun da aklınızın alabileceği kadar binbir pasifikasyon ve zulme mündemiçtir.

> ***"Kendi kimliğini, kişiliğini inkar eden bir 'Kürt' herşey olabilir. Fakat bu eşitlik değildir."***
> **(İ. Beşikçi'nin savunmasından)**

Hocamız şimdi Sağmalcılar damındadır. "Suç"u çok büyüktür. Hocamız kitap yazmıştır. Hem de resmi ideolojinin "yoktur" diyerek, asimilasyon ve jenosidlere tabi tutarak "halletmeyi" seçtiği bir konuda, Kürt sorununda. "Şunu yaz bunu yazma" diyen "yasa"ları çiğnemiştir.

İşte bu nedenle de, TC'nin yasalarınca bu "zındık ve fitneci" hocanın "hapsi ve katli vacip"tir!

TC yasalarınca "hapsi ve katli vacip" olan İsmail Hoca'mızın son kitabı, şimdi yine zulalarda ve okunma anlamında ise "bestseller"dir. "Toplatıldığı" düşünülen, ama asla ele geçirilmeyen kitapların satırlarının altı çizikleri dolu ve haşiyelenmiş... Sonra da, kısa denilebilecek bir süre "eskitilmiş"...

Ne diyeyim size Hocam? Deneyimlisiniz, gün görmüşsünüz, bilirsiniz türkülerimiz bile söyler: **"Sabahın sahibi vardır"**

Evet, elbette, sabahın sahibi vardır! Onlar şimdi İstanbul'un varoşlarında, Yeni Çeltek'in maden dehlizlerinde, Cudiler'de, Nusaybinler'de yangınlar zamanını muştulayan birer kıvılcım, teslim alınamayan cüret dolu bir direnç ve baştan ayağa kızıla kesmiş kandırlar...

Ve bu kesitte, sabahın sahipliğinden yana İsmail Beşikçi gibi, devrimci bir bilim adamı ve politikacı olmak ise, doğru söyleyenin dokuz köyden kovulmasından da beter edilmesi demektir. Örneğin yüzbinlerce pasifikasyon önlemi ve terörü ile demir parmaklıkların ardına kapatılmaktan tutun da, DAL hücreleri, DGM, geceleri alıp götürmeler ve nihayetinde TC'nin yasal zulüm kapılarına kadar uzatılan "ol-hikayet" ne demeli? Burası Türkiye! Böyle gelmiş olsa da, bundan sonra böyle gitmemesi gereken ve gitmeyecek olan Türkiye!

Burası Türkiye, aslında Anadolu'nun tümüne şamil olmasa da bir kısmına, Sıvas'ın bazı yakasına denk düşen bir coğrafya... Rejimine "hayır" dediğimiz ve emekçilerinin olması, özgür kılınması kavgasını verdiğimiz Şeyh Bedrettinler'in, Nazım Hikmetler'in, İsmail Beşikçiler'in ve başka kardeş bir ulusu düşman bilmeyenlerin, hülasa bizim, hepimizin yurdu... Karanlığa gark edilse de, karanlığın "tül-u haşre" değin sürmeyeceği ve de "ateş hırsızlarının" o ulu yangını çıkartmak için cirit attığı, münbitliğiyle "vaat edilmiş topraklar" olacak olan Türkiye, bizim ülkemiz..

Altını çizerek vurgulamadan edemeyeceğim: Ülkemiz işçi varoşlarına, ve de kalemi, beyni, yüreği ve dili asla zincirlenemeyen İsmail Beşikçilere ve radikal sosyalistlerine sahip olduğu için şanslıdır.

Lakin bu ne menem gidiştir ve bu ne acaip iştir ki, deyip eklemeden edemeyeceğim: Anlayamıyorum, anlıyamıyorum kardeşlerim; asker-polis kırması ve Eylül uzantısı bir barbarlık, insana ait inceliği yok etmenin ve aklı kurşuna dizmenin bir "çözüm" olduğunu sıkılmadan savunurken, kendine "aydın" diyen bir alay "entel" ya da "yarımünevver"lerin bu durumunda ve topraklarımıza Eylül sonrasında bir kez daha ve yeniden cemre düşmüşken, ne diyebilirim ki?!

Bilmekteyiz ki, İsmail Hoca'mız da tıpkı ulusal kurtuluş kavgası veren Kürtler gibi, haklı davaları yolunda TC barbarlığından payına düşeni, "sesiz ve sakin" bir mütevazilikle göğüslediği gibi, göğüsleyecektir.

Onlar, yaşamın hiç bir alanında yalnız bırakılmamalıdır. Onlar, sadece kendi özgürlükleri için değil, bizim ve bizlere ait olması gereken ortak bir özgürlüğün ve kardeşliğin kazanılması için döğüşmektedirler.

Unutmayalım: Özgürce düşünmenin ve gerçekliği yine özgürce ve bilimsel temellerde ifade etmenin "suç" sayıldığı ülkemizdeki, olağanüstü hukuk anlayışı ve rejim uygulamaları; hangi boyutu ile olursa olsun özgürlüğümüzün önündeki en büyük engeldir!

TC'nin sınıfsal karakterinden kaynaklanan özgürlük ve kardeşlik düşmanı uygulamalarının ruhu, yani sömürgeci ve yeven düzenleyici zorbalığının işlerliği, açıkça "hukukun temeli" ilan edilmiştir. TC'nin elitist ve monist devlet gerçeğinin, aslında ve özetle egemenlerden yana baskı ve zulüm işlevsel kılınması için örgütlenmiş olağanüstü bir önlem kompleksi olduğundan bir an dahi şüphe duyulmamalıdır.

Evet, TC'nin sözümona hukuksallığının bir "parlamento" ya sahip olan "yasama ve yürütme" erki, temsil ettiği parababalarının baskıcı anti-demokratik devletinin "selameti"nden başkaca hiç bir şey düşünmeyen ve düşünmesi de olası olmayan bir korku ve baskı rejimidir.

Bu korku ve baskı rejimi karabasanının kolları arasındaki ülkemizde özgürlükten yana olan rejim muhaliflerinin "sakıncalı" ilan edilerek "fişlenmesi"nin ya da gözaltında "kaybolup", işkencede katledilmesinin gayet doğal olduğunu bilmeyen yoktur. Tüm bunların yasalar uyarınca yapıldığı Türkiye'de, kara 12. Eylül rejimi ile "tahkim" edilmiş olan "hukuk"un ve onun bir uzantısı olarak da DGM'de ifadesini bulan yargıların niteliği ise, bir sır değildir.

Evet bugün, İsmail Beşikçi Hoca'mızı ve ayrıca devrimci kardeşlerimizi de DGM'lerde "yargılayan" hukukun seceresi, Eylül'ün anti-demokratik uygulama ve zihniyetinin takipçiliğinde ifadesini bulmaktadır. Parababalarının sınıf çıkarları için Evren ve şürekasının sıkıyönetimlerini müteakiben DGM'ye devredilmiştir.

Bu bağlamı içinde diğer binlercesi gibi, bir bilim adamını, İsmail Beşikçi'yi ve bir sorumlu yazı işleri müdürünü, Tunca Arslan'ı tutuklayarak "yargılayan" DGM'lerin, Eylülzâdelerin zorbalığını "hukukun temeli" ilan eden düzenleyiciliği, hiç bir demokratik anlayışla bağdaşmaz.

Ama bu tür tehdit ve çıplak baskıların olmasına rağmen de bu zulüm karşısında asla ve asla susulamaz.

"Söylecekleri sözleri varsa, insanlar bunları her yerde söylemeli. Anayasa kısıtlıyor, kanunlar kısıtlıyor dememeli. Kürt ulusunun, Kürt dilinin, Kürt kültürünün varlığını inkar eden mevzuat ister 5 general tarafından yapılsın, ister 450 milletvekili tarafından yapılsın, hiçbir meşruiyeti yoktur. Hukukta meşruiyet yasallıktan çok daha önemlidir." **(İsmail Beşikçi)**

"Susulmamalıdır" dedim. Şunun altı çizilmelidir: Engizisyon da Borjiya'lar gibi "adalet" dağıttı. Tarih bunu, "Engizisyon ve Borjiya'ların adaleti" diye değil de bir süre sonra da olsa, zulmü diye yerli yerine oturttu.

Engizisyon da, Borjiya'lar da "müesses nizamlarının bekaası" için yasalarını yaptılar; uyguladılar. Ve onlar kendi lanetli egemenlikleriyle "yasal" olanı yaptılarsa da, tarihten ve tarih içindeki uygar insan toplumlarınca mahkum edilerek, tarihin fosteptik çukuruna havale edilmekten kurtulamadılar.

"Dünya dönüyor" diyen Galilei adlı o büyük bilim adamının başına engizisyon tarafından getirileni bilirsiniz. Engizisyon o zaman, yasalarıyla, yasaları uygulayan kurumlarıyla ve de "adalet dağıtan" bakanı ya da sorumlusu ile, kendisine ve temsil ettiği egemenliğe ilişkin yasal bir işi yapmasına yapmıştı, ama!..

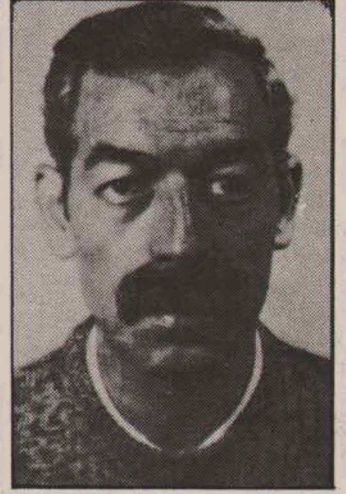
Evet, bir de "ama"sı vardı. Ama yapılan iş meşru değildi. Sonrası ise malum. Dönmesi, engizisyon yasalarınca engellenemeyen dünya, onun döndüğünü ifade edebilen bilimsel bir cüretin "cezalandırılması"na rağmen, dönmeye devam etti ve bir çok şeyi de, sözde "yasallıklar"la değil, meşrulukla yerli yerine oturttu.

Susmamak, boyun eğmemek ve zulmün karşısındaki direncin tarihinden dersler çıkartmak gerek. Hem bilmeyen mi var? **Eşkiya dünyaya hükümdar olmaz!**

Temel Demirer / Paris

Tevgera Sosyalista Kurdistanê-TSK (Kürdistan Sosyalist Hareketi) lideri Zeki ADSIZ yaşamını yitirdi

1948 Bingöl doğumlu olan **Zeki ADSIZ**, yakalandığı kanser hastalığından kurtulamayarak 17 Nisan 1990 tarihinde vefat etti.

Basın Yayın Yüksek Okulu mezunu olan **Zeki ADSIZ**, genç yaşta politik yurtsever mücadeleye atıldı. Politik mücadelede aktif olan **Zeki ADSIZ**, 12 Mart'ta tutuklandı.

Daha sonra siyasal çalışmalarını sendikal çalışmalarla birleştiren **Zeki ADSIZ**, sırasıyla Bingöl'deki Bay-Sen sendikasının kuruluşunda yeraldı; Disk'e bağlı Genel-İş sendikasının Diyarbakır şube başkanlığı ve DİSK 10. Bölge temsilciliğini yaptı. 1979'da tekrar tutuklandı.

Zeki ADSIZ, 1980 öncesi dönemde Özgürlük Yolu hareketi için de yer aldı ve TKSP-MK üyeliği yaptı.

1980 12 Eylül askeri-faşist darbesinin ardından pekçok devrimci ve yurtsever gibi **Zeki ADSIZ** da yurtdışına çıktı. Önce Doğu Kürdistan'a, sonra Avrupa'ya geçen **Zeki ADSIZ**, politik faaliyetlerini TKSP içinde sürdürmeye devam etti.

Reformist bir hareket olan TKSP'nin 1980 sonrası dönemde bu anlayışını derinleştirerek tümüyle tasfiyeci bir kaçkınlar hareketine dönüşmesi üzerine **Zeki ADSIZ** ve bir grup arkadaşı 1982 sonlarında ayrılarak TKSP-Roja Welat adıyla politik faaliyetlerini sürdürdü. TKSP-Roja Welat ile DDKD'den ayrılan ve "Sendikacılar" olarak bilinen grup 1986 Mayısı'nda birleştiler. **Zeki ADSIZ**, daha sonra TSK adını alan bu birliğin başkanlığını yaptı.

Kürdistan'da silahlı mücadeleye bağlılığını dile getiren **Zeki ADSIZ**'ın bu amaçla Kürdistan'da girişimleri oldu. Uludere'ye sokulan ilk grupları, sömürgeci askerler ve köy korucusu çeteler tarafından katledildi

Reformist grupların halka suskunluk ve teslimiyeti dayattıkları koşullarda, **Zeki ADSIZ**'ın bu çabası süreklilik kazanmamışsa da anlamını bulan cesur ve olumlu bir tutum olmuştur. Faşist sömürgeciler ve uşakları tarafından direniş içinde şehit edilen her insanımız, Kürdistan'ın şehididir.

En dinamik politik üretkenlik yaşında elim bir hastalıktan yaşamını yitiren **Zeki ADSIZ**'ın vefatı dolayısıyla ailesi ve dava arkadaşlarına başsağlığı dileriz.

Berxwedan

Faşist Türk sömürgeciliği, FAC'nde yeni komplolar peşinde

Varlığını komplolarla sürdüren köhnemiş rejim, şimdi yeni bir komplo peşinde. 1987 yılından beridir FAC'nde PKK ve Kürdistan'lı yurtseverlere karşı sayısız komplo bildirisi dağıtan, şaibeler yayan, FAC polisine, savcılarına ve istihbarat örgütlerine abartma ve yalan raporlar sunan ve bizzat Düsseldorf'taki PKK davasının senaristlerinden olan faşist Türk devleti, bu komplolarının başarısız kalması nedeniyledir ki bu defa daha değişik komplolar deniyor.

TC'nin FAC'taki Genelkonsolosluk Temsilcisi **Birgen Kesoğlu** adıyla, FAC kriminal polisine gönderilen 22 Mart 1990 Tarihli ihbar teleksinde şunları ileri sürmektedir:

"Değerli bay ve bayanlar; sizleri PKK militanlarının beklenen tehlikeli ve planlanmış faaliyetleri konusunda bilgilendirmek istiyoruz.

"19.3.1990 tarihinde THY Oslo bürosunun işgal eden PKK sempatizanları, dışarıda bulunan bütün Türk Temsilcilik ve THY bürolarının işgalinin planlanmış olduğunu açıkladılar.

"Ayrıca verilen liste de adı geçen tehlikeli şahısların Almanya'dan Danimarka'ya yollandığına dair bilgiler aldık. Bunlar tutuklu bulunan PKK militanlarının serbest bırakılması amacıyla

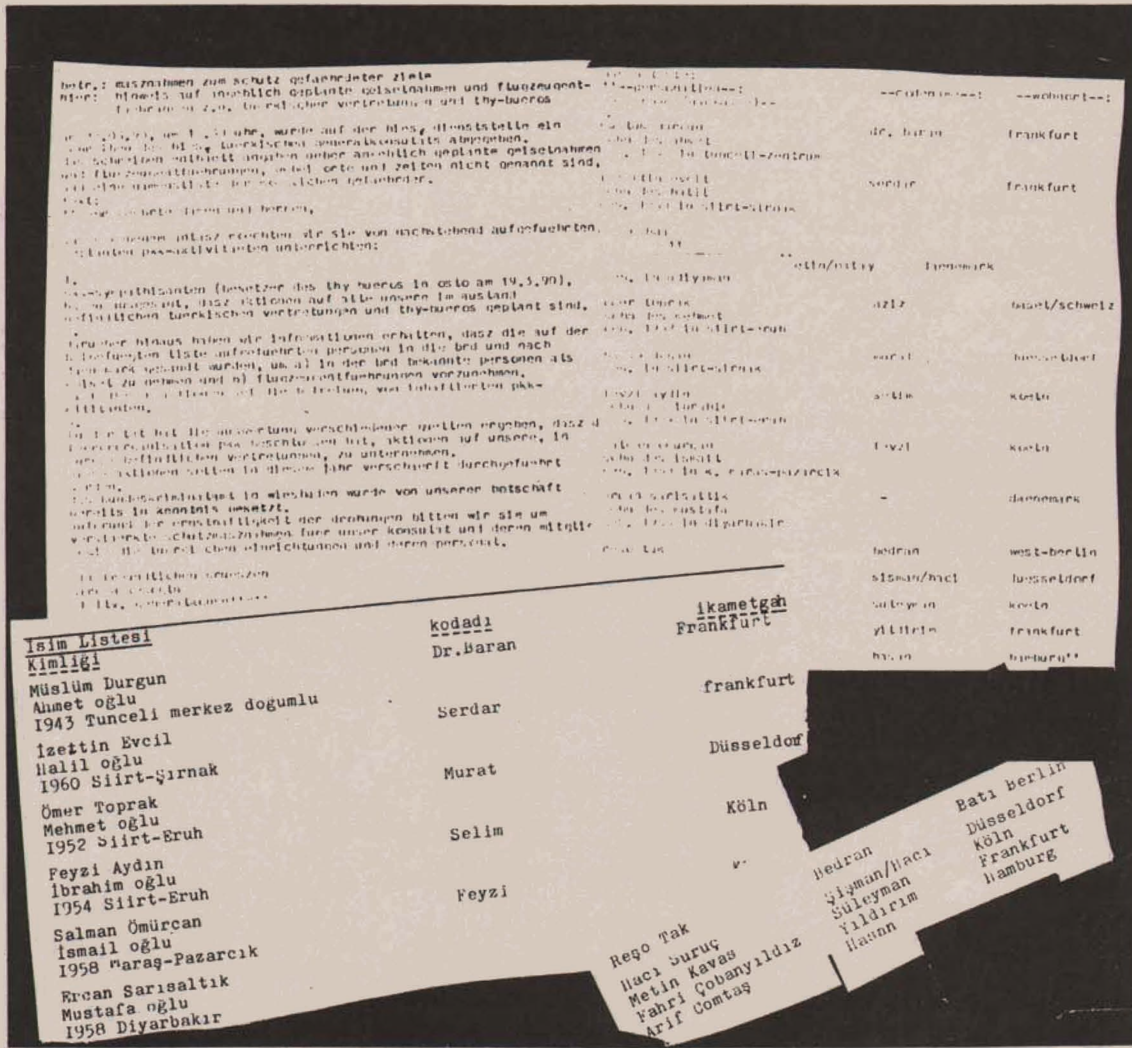
"a) FAC'ta tanınmış kişileri ve

"b)Uçak kaçırmayı planladıkları haber alınmıştır.

"Çeşitli kaynaklardan aldığımız emin bilgilere dayanarak terör örgütü PKK'nin bizlerin Avrupa'daki temsilciliklerine yönelik eylemler kararlaştırdığını ve bu yıl bu eylemleri daha da sertleştireceğini öğrenmiş bulunuyoruz.

"Bu konuda Wiesbaden'deki Kriminal Polis bilgilendirildi.

"Tehditin ciddiyeti karşısında sizden başkonsoluklarımız ve üyeleri ile Türk kurumları ve personellerine yönelik güvenlik önlemlerini güçlendirmenizi rica ediyoruz."

Konsolos kılıklı MİT ajanı Birgen Kesoğlu teleksine birde isim listesi ekliyor. Listede adı geçenlerin çoğu yaşamadıkları ve Almanya'da hiç bulunmadıkları, tam aksine Kürdistan'da savaş içinde oldukları halde Almanya'nın Frankfurt, Köln ve Düsseldorf gibi şehirlerinde yaşadıklarını iddia etmektedir.

FAC konsolosunun komplo planı, Ankara kaynaklıdır ve çaresizliğin ürünüdür. Çünkü, PKK'ye örülen komplo bozuldu. Bugün Düsseldorf'ta faşist Türk devleti ve FAC emperyalistleri yargılanmaktadır. FAC savcıları da PKK'li tutukluları tehlikeli teröristler olarak gösteriyor ve bunu gayri-insani önlemlerine vesile yapıyorlardı. Savcılar, kimseyi ikna edemeyince geri adım attılar. Şimdi davayı en az zamanla kapatmanın hesabı ve telaşı içindeler.

FAC'taki MİT faaliyetleri açığa çıktı ve televizyon ile basında teşhir edildi. TC, konsolos kılıklı ajanlarından 15'ini geri çekmek zorunda kaldı. Şimdi herkes biliyor ki Türk konsoloslukları ve THY yolları benzeri ticari ve kültürel kurumları birer ajan yuvası halindeler.

Özellikle son bir yıldır, faşist Türk sömürgeciliğinin teşhiri hızlanmıştır. ERNK bünyesinde Kürdistan'lı yurtseverlerin yürüttüğü aktif bildiri dağıtma, afişleme, toplantı, yürüyüş, miting ve konsolosluklar önündeki yasal işgal ve protesto gösterileri, Türk sömürgeci devlet yetkililerini çaresiz bırakmakta ve çılgına çevirmektedir.

Bu çaresizliktedir ki konsolos kılıklı MİT ajanları, bayatlanmış komplo girişimlerine bir daha başvuruyor. Düşkün konsolos Birgen Kesoğlu'da aynı çaresizlikle, FAC'lı dostlarına başvurmakta ve FAC polisini Kürt yurtseverlerine yönelik saldırılara teşvik etmektedir. Yalancının mumu yatsıya kadar yanar. Faşist rejimin sözcülerine artık dostları bile inanmıyor.

Öte yandan Kürt yurtseverleri, MİT'in komplolarından yılmayacak ve hepisini boşa çıkaracak politik bilinç ve kararlılığa sahiptirler. Faşist sömürgeci rejime karşı meşru ve yasal teşhir ve protesto faaliyetlerimizi yoğunlaştırarak caniler rejiminin teşhirini hızlandıracağız.

Atatürk Barış Ödülü; asıl sahibi, faşist general eskisi Kenan Evren'e verildi

Başlığı okuyan ya da haberi radyodan dinleyen ve gazeteden okuyan her insan şaşırmıştır kuşkusuz. Asıl ilginçlik ise şurada; birincisi "Atatürk" ve "barış" kelimelerinin birarada kullanılması, ikincisi ise bu ödülün sahiplerinin bu denli açık sözlü davranmaları. Çünkü, tencere yuvarlanıp kapağını buldu misali; caninin ödülü de dönüp dolaşıp diğer bir caniyi buldu. Bu kadar uygunluk doğa da ve toplumda çok zor bulunur.

Türk burjuvazisi, ilginç ve hünerli; bir o kadar da sahtekar ve utanmazdır. "M. K. Atatürk" ve "barış" kavramları, artı ve eksi kadar biribirine zıt iki kavram. Bir osmanlı Paşası olan M. Kemal sosyalizm, demokrasi ve emek düşmanı bir ırkçı. Anadolu halk hareketinin başına komployla oturdu. Sosyalizm ve demokrasiye düşmanlık yaparak ve emperyalistlere yaranarak Kemalist devleti kurdu. Yunan, Ermeni ve Arap halklarını boyunduruğu altına almak istedi. Gücü yetmedi. Elinde kala kala Kürt halkı kaldı. Barbarlığını Kürt halkı üzerinde denedi. Kürdistan üzerinde klasik sömürgeden de kötü bir egemenlik sistemi kurdu. Bir halk ülkesiyle birlikte inkar ediliyor ve soykırımla imhası programlanıyordu.

İnsanlık; bilime, tıpa, insanlığın kurtuluşuna kendisini adayanlar ve büyük değer yaratanlar adına ödüller koyar. Türk hakim sınıfları, bu değerleri tanımaz. Onlar bilim ve sanatın düşmanıdırlar. Onların hüneri yıkmak ve katletmektir. Bu konuda dünyaya örnek olacak kadar hüner sahibidirler.

O halde ödül bu alanda konulmalıydı. Adı da "Atatürk vahşet ve soykırım ödülü" olmalıydı. M. Kemal'in "yurtta sulh, cihanda sulh" sözü, bir Hitler'in ya da Pinochet'in barış ve demokrasiden sözetmesine benzer.

M. Kemal adına ödül koymak, 12 Eylül askeri-faşist rejimine nasip olur. Gerçekten de onlar haketmiştir. Çünkü, demokrasinin ırzına geçilmiş, cezaevleri doldurulmuş, işkence de yüzlerce insan öldürülmüş, Kürdistan'da devlet terörü yasal duruma getirilmiştir. 12 Eylül'ün paşaları hünerlerinin karşılığını isterler.

Bir ödül konur. Adına "Atatürk Barış ödülü" denir. Ödülün kime verileceğini kararlaştıran kurulun on kişisinden altısını Kenan Evren seçmektedir. Böylece Kenan Evren, tek başına seçici durumuna geçer.

FAC'ın faşist Türk sömürgeciliğine desteğinden ve iki rejimin özel ilişkilerinden dolayı, bu günah ödülü, 1987 yılında FAC Devlet Başkanı Weizsäcker'e verilir. Ancak, Weizsäcker halen bu ödülü almanın utancından kurtulmuş değil. Ardından ödül, Japon imparator velihatına verilir. Velihatın kabul edip etmediği bir sır olarak kalır. Çünkü, ödülü almaya gelmez.

Ardından gelen yıl hiçbir devlet başkanı, bu ödülü almayı kabullenmez. Zira ödül ve sahipleri, lekeli ve halklar nezdinde sabıkalıdırlar. Üstelik Ziya Ül Hak ölmüş, Pinochet ise koltuğunu kaybetmiştir.

Ödül sahipsiz kalacak değildi ya. Türkiye cani general doluydu. 12 Eylül 'ün ürünü uşak politikacılar, hükümet üyeleri ve devlet başkanı, velinimetleri generallere sadakat borçlarını yerine getirmeliydiler.

Bazı Türk burjuva politikacıları, "Evren'e barış değil utanç ödülü vermek gerkir", "Evren, çok insan idam ettiği için ödüle layık görüldü", "Bu yıl Evren'e ödül verenler, bir daha ki yılda Pinochet'e verirler" açıklamalarıyla ödülün! Evren'e verilmesine tepki duydular.

Bizce haksızlık ediyorlar. Evren'e Nobel Barış ödülü verilecek değildi ya. M. Kemal bir caniydi. Adına ödül konmuştu. Ödül bir caniye verilmeliydi. Seçici kurul isabetli seçim yapmış, en büyük caniyi seçmiştir.

Herşey bir yana. Türkiye'deki rejimin karekteri bir daha ortaya çıkıyor. Devlet başkanlığı, hükümeti, parlementosu ve tüm kurumlarıyla rejim ordu ve emekli generallerin gölgesinde. Hiçbir kurumda sivil burjuvaların ağırlığı yok. Olan ağırlık sadece görüntü ve biçimde geçerlidir.

FAC Başsavcısı Rebmann arlanmıyor

18 Nisan '90 tarihinde FAC'ın Aachen şehri ana istasyonunda tren bekleyen Adil Kılıç adlı bir Kürt tutuklandı.

Tutuklanma olayının hemen ardından 19 Nisan 1990 günü bir basın açıklaması yapan Rebmann, yine PKK hakkında eskiden beri ileri sürdüğü tutarsız iddiaları tekrarlayıp durdu.

Adil Kılıç'ın PKK ve ERNK ile hiç bir bağının olmamasına ve Kürt yurtseverlerinin hiç bir derneğine üye olmamasına rağmen, Rebmann tarafından PKK Avrupa örgütü yöneticiliğine ve olmayan "istihbarat, güvenlik ve denetim" örgütüne üye yapılıyor.

Rebmann'ın iddiasına konu olan terör örgütü, savcı ile ihanetçi Ali Çetiner'in komplo senaryosunun ürünü. Yine bu senaryonun ürünü olarak birçok hayali cinayet ve sanıkları yaratıldı.

Altı aydır Düsseldorf'ta görülen dava boyunca Rebmann'ın komplosu ortaya serildi ve tüm iddiaları çürütüldü. Bu sonuç, Alman basın ve yayın organlarına yansıdı ve Rebmann'ın suçlamalarının fiyasko haline geldiği gerçeği basında işlendi ve bu sonuç kamuoyuna yansıdı. Netice olarak komplocular, tuzaklarına düştüler. Rebmann'ın koltuğu sallandı, emekliliği gündeme geldi.

Rebmann, defalarca aynı gayri ahlaki oyuna başvuruyor ve her defasında güya demokratik olduğu iddia edilen FAC hukukunu kullanıyor. Defalardır, sansasyonel açıklamalarla ya sıradan bir Kürt insanı ya da bir Kürt yurtseveri tutuklanıyor, teşhir ediliyor, baskı altında tutuluyor, yalan itirafa zorlanıyor, sonuç alınamayınca, hiçbir şey ispatlanamayınca bir kaç ay sonra sessizce bırakılıyor.

Bu defa da Rebmann, aynı oyuna başvuruyor. Düsseldorf PKK Davası'ndaki yenilgisini örtmek, kamuoyundaki olumsuz görüntüsünü düzeltmek istiyor.

Fakat boşuna. Rebmann, yeni Hasan Doğanlar, Nusret Aslanlar ve Ali Çetinerler bulamaz. Bu ajan onursuzların mesleğine, zerre kadar kendine saygısı olan bir insan tenezzül etmez.

Eğer, Rebmann Düsseldorf mahkemesindeki durumu kendi lehine çevirmeye niyetleniyorsa beyhude bir çabanın içindedir.

Rebmann, herhalde İsveç'deki sonuçtan korkuyor. Palme cinayetini, PKK'ye ve Kürdistan'lı yurtseverlere yüklemek için her türlü komployu deneyen SÄPO yetkilileri şimdi hesap veriyorlar. FAC'taki demokratik geleneği bir yerde "zayıflığı" belki bu sonucu geçiktiriyor. Fakat, FAC yetkililerinin PKK davasındaki başarısızlıklarından dolayı içlerinden günah keçisi seçmeleri kaçınılmaz gibi. Rebmann'ın çırpınışı, günah keçisi olmaktan kurtulmak isteme çabasını andırıyor.

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın mesajı

"1990-2000 yılları arası, bütün Kürdistan halkının birlik, dayanışma, ayağa kalkma ve isyan yılları olmalıdır"

Bütün Kürdistan'ın mazlum halkına! Antep, Urfa, Maraş ve Malatya'nın kahraman, şanlı ve gazi halkına; halkımıza!

Baştarafı 1. sayfada

80'lere doğru geldiğimizde çok alçakça ve hainane bir biçimde, bunun için katliamları devreye soktu. Bunun için Maraş katliamını, Malatya'daki mezhep çatışmalarını ve katliamları, Adıyaman'da, Antep'te ve Elazığ'da katliam sahnelerini düzenledi ve uyguladı. Halkımızı yoksul bıraktı, açlığa mahkum etti, yerinden yurdundan kaçmak için ne lazımsa onu dayattı. Ve çok iyi biliyoruz ki; tarihimizin en büyük kaçışı -hem de çok düşkünce ve biraz da teslim olarak- 80-90 yılları arasında yaşandı. Nüfusumuzun en dinamik, en canlı ve genç kesimi bu yıllarda bu güzelim toprakları terketti, dünyanın dört bir tarafına savruldu. Arabistan çöllerine, Afrika çöllerine, Avrupa'nın bütün metropollerine, Anadolu'nun metropollerine, büyük kentlerine taşınıp durdu. Bütün zor işlerde bir köle gibi çalışmaya mahkum edecek bu kaçışa, altta düşmanın sinsi oyunları, üstte ise halkın kendi zayıflığı, örgütsüzlüğü, mücadelesizliği yol açtı.

Siz değerli halkımız; sevgili hemşerilerimiz!

Belki şimdi biraz farkettiniz bu acı oyunları. Unutmayalım ki; kaybettiğimiz yalnızca bir on yıl değildir; binlerce yıldır yerleştiğimiz vatan topraklarına -eğer tedbirler alınamazsa- bir daha üslenemeyiz! Dersim'i unutmayalım; Dersim'e dayatılan katliam, Dersim'i tanınmaz hale getirdi. Dersim katliamla ve ardından asimilasyonla, düşmanın en çok kendine malettiği, benzettiği, kullandığı bir alan durumuna getirilmek istendi. Ve bugün de Güney-Batı eyaletimizde halkımız daha tehlikeli bir biçimde kendisinden uzaklaştırılıyor, toprağından uzaklaştırılıyor. Erkek, kadınından, çocuğundan, yaşlısından koparılıyor. Kadın harap ve bitap haldedir, çocuklar ve ihtiyarlar hakeza öyledir. Aileler dağıtılmış, parçalanmıştır. Hiçbirisinin geleceğe ilişkin güvencesi yoktur. Dünyaya bu kadar savrulan bir halkın elbette ki ne güvenliği olur ve ne de sağlıklı, kendine saygın bir yaklaşımı sözkonusu olabilir.

Buna kader demeyeceğiz, kader bizi buraya getirmedi. Bilinçli hain eller bu durumu yarattı. Önce katlettiler, sonra korkuttular, sonra ucuz bir yolla pasaport tutuşturdular ellerine ve yolu böylelikle açtılar. Bir de sahte bir yaşamı, ucuz bir soysuz yaşamı dayattılar. Ve böylece, sanki hiç de düşmanın rolü ve etkisi yokmuş gibi, kölelik çemberini kendi ellerimizle boynumuza geçirdiler. Sonuçta bizi vatana ihanet etme, ulusal kimliğine son verme gibi tehlikeli bir yola soktular. Bu en büyük tehlikedir. Vatanını köklü kaybedenler, ulusal kimliğini kendi elleriyle, büyük savaşım vermeden kaybedenler, hemen belirtelim, tarihin ve günümüzün en lanetli insanları olarak adlandırılırlar. Ve unutmayalım ki, bugünkü düşkünlük, acı ve soysuzluk, bu lanetli durumun bize dayatılmasından ötürüdür. Bu lanetliliği yırtamadığımızdan ötürüdür. Bu konuda aldanmayalım ve aldatmayalım! Böylesine lanetli bir yola sokulduktan sonra, ne kadar sahte cennet hayalleri önümüze serilirse serilsin, bizi her gün bir adım daha cehenneme yaklaştırır.

Vatan topraklarından henüz kopmamış insanlarımız! Gurbetten mektuplar alıyorsunuz, gurbettekiler cennetten değil, ancak biraz daha cehenneme yaklaştıklarından bahsedebilirler. Eğer çok soysuz değillerse, bunun bir kader olmadığını da biraz daha iyi biliyorlardır. Çünkü, bugün çok iyi biliyoruz ki; düşman bunları bilinçli yapıyor. Halkımızın tarihine bir güneş gibi doğan, onun yeniden dirilişini, özgürlüğünü, namusunu, onurunu, insanlık adına ne varsa onu temsil eden Partimizin doğuşuna düşman bir karşı-devrimci dayatmada bulundu ve bu durumu yarattı. Bunu bugün çok iyi biliyoruz, çok iyi bilmeliyiz.

Siz değerli halkımız!

Size biz her ne kadar uzaktan sesleniyorsak da, bilmeniz gerekiyor ve de biliyorsunuz ki; biz de bu toprakların çocuklarıyız ve sizlerin evladıyız. Amansız karanlık bir ortamda, bir-iki kelimeyle bu işe başladık ve günümüze kadar gelmeyi başardık. Bugün yanıbaşınızda günbegün mücadele eden şanlı silahlı savaşım birliklerimizden tutalım, Partimizin düşüncesini her gün aranızda yayan kahraman Parti çalışanlarımıza kadar mensuplarımız vardır. Biz en zor dönemlerde bile sizleri yalnız bırakmamayı ilke edindik. Eğer sonuna kadar yaşadıysak; bizlere ve size dayatılan alçakça ve sonuçta lanetli olmaya götürecek olan bu yaşama ve bunu bize dayatan düşmana dur demek için yaşadık. Eğer biz bu dayatmaları olduğu gibi kabul etseydik, bizden daha alçağı bulunamazdı. Bana sık sık sordular; "Bu meseleyle neden bu kadar ilgileniyorsun, neden bu kadar sarılıyorsun" diye. Cevabı çok basit: Birazcık namusluydum, bu yüzden de direnmek zorundaydım, dedim. Öyle şu kadar marksistim veya şu kadar solcuyum, sosyalistim demiyorum. O kadar alçakça ve namussuzca bir yaşam dayatılmıştı ki bize, halkımıza; öyle bir soykırım dayatılmıştı ki; insanlığa yakışmayacak o kadar baskı, sömürü, küfür ve katliam dayatılmıştı ki; eğer bende birazcık namus varsa, ben başka bir şey yapamazdım. Dedim ki; benimki biraz namusu kurtarma meselesidir. Ve bu yalnız benim için değil, hepiniz için geçerli bir meseledir. Yalnız ben namuslu olamam, hepiniz namuslu olmak durumundasınız.

Namus yalnızca kadın meselesi, tarla meselesi değildir. Namus günümüzde; tamıtamına vatanına, ulusuna, hatta sınıfına ve onun çıkarına doğru bağlı olmak meselesidir. Günümüz insanının bağımsızlık ve özgürlük tutkularına sahip olmak meselesidir. Biz kendimiz için de bu ölçüyü esas alırız. Bizim için namus, bağımsız olabilme, özgür yaşayabilmedir. Hele hele bize dayatılan bu kadar alçaklığa karşı, biraz da olsun teslim olmayanlar namusludur. Namus; düşmanın dayatmalarına karşı kişi eğer savaşamıyorsa da, hiç olmazsa yüreğinde onu mahkum etme, yüreğinde onu boğma meselesidir. Bize ekmek, su kadar lazım olan; böylesi bir namus anlayışıdır. Biz bu yüzden direndik ve bugün sizlere daha güçlü bir sesle diyoruz ki; namuslu olun! Bunun temel ölçüsü; bağımsızlık ve özgürlük mücadelesine destek olmaktır. Eğer imkanlarınız elveriyorsa siz de savaşın. Bunu yapamıyorsanız dahi, düşmanı yüreğinizde mahkum edin. Yürüyüş yapın; akrabalarınızla, köylülerinizle, ahbaplarınızla iyi temelde birer taraftar, dürüst birer insan olun. Bize yardımcı olamıyorsanız dahi, düşmana da hizmet etmeyin; bu kadar hainane bize yokolmayı dayatanlara asla alet olmayın, diyoruz. Ve bundan daha anlamlısı, daha doğrusu yoktur. Yüzyıllardan beri bizi aldatanlara uymayalım, diyoruz. Mücadeleyi bizzat yapamıyorsanız, yüreğinizde yapın, diyoruz. Herhalde bunu da herkes yapabilir. Ve herhalde en azından bu kadarlık bir namusluluğu hepiniz gösterebilirsiniz. Onun için size sesleniyorum.

Uzak diyarlarda da olsam, sizlere yüreğimden daha yakın olarak seslenecek durumdayım. Çünkü biz sizin çıkarlarınızı, bütün yaşamınızın tek maksadı haline getirdik. Yani sizin bağımsızlığınızı, özgürlüğünüzü, hatta namusunuzu tek yaşam hedefi haline getirdik. Bizim yaşamımız halkımızın yaşamıdır, dedik. Halkımıza dayatılan amansız baskı ve sömürü durdukça, bizim için bireysel yaşantı haram olsun, dedik. Ve çok iyi biliyorsunuz ki; bugün bizim, PKK'lilerin yaşamı, Kürdistan'ın, onun halkının bağımsız ve özgür yaşamına eşittir. Bizi duyduğunuzda, özgürlüğü dinliyorsunuz, bağımsızlığı dinliyorsunuz, direnişi dinliyorsunuz. Adımız bunun garantisidir. Biz hiçbir zaman bir önceki günden daha geri bir durumu kabul etmedik. Her geçen gün, her geçen ay, her geçen yıl, daha önceki günleri, ayları ve yılları çok çok geride bırakan bir gelişme günüdür, bir gelişme ayıdır, bir gelişme yılıdır. Biz sizlere bu biçimde bağlıyız. Sizleri bu biçimde dünyaya kanıtladık. Belki eskiden bu kadar iddialı konuşamazdık; ama, şimdi dünya alem şahittir ki; sizlerin onuru temsil edilmiştir. Dünyanın neresine giderseniz; PKK'nin bayrağı altında şerefli bir biçimde kendinize yer yapabiliyorsunuz. Düşmanın mahkemelerinde şerefle adınızı haykırabiliyorsunuz. Zindanda bile şereflice, onurluca direnilebiliyor ve bu ad her yerde bir etki yaratıyor. Düşmanda korku, dostlarda bağlılık ve sevgi yaratıyor. Bu kanıtlanmıştır. Size bu temelde bağlı olduğumuzu çok önceden, çok ısrarla söylememize rağmen, bugün savaşla günbegün daha da kanıtlıyoruz.

Bundan elbette ki kuşkunuz yok. Biz ilk bir-iki kelimeyle işe başladığımızda da siz halkımıza güvenerek yola çıkmıştık. Bugün de esasta halkımıza güvenerek bu mücadeleyi yürütüyoruz. Düşman dünyayı bizim için zindana çevirmek istedi. Sadece ülkeyi değil, dünyayı da en az onun kadar zindana çevirmek istedi. Gittiğimiz her yeri yaşanmaz hale getirmek istedi. Biz büyük çabayla, sabırla, olgunlukla onun bu diplomatik-politik manevralarını boşa çıkarmaya çalıştık. Yani yaşam dışarıda da kolay geçmemiştir. Çok iyi biliyorsunuz ki; zindanda da kolay geçmemiştir. Ve kendi öz yaşamımız, köyde ve kentte de kolay geçmemiştir. Evet, şimdi daha iyi görüyoruz ki; bu bir kader değildir; bizzat düşmanın çok sinsi, işkenceci, aynı zamanda da aldatan bir biçimde bize dayattığı kahredici bir yaşamdır. Ve biz bu temelde özellikle bu son on yılımızı iliklerimize kadar direnerek karşıladık. Ve bunda da çok zorunluyduk, çok haklıydık. Bu on yıl eğer bizim on yılımız haline getirilmişse, bu temelde getirilmiştir.

Bugün Parti size biraz daha yakındır. Parti militanları yanıbaşınızdadır. Az da olsalar, zayıf da olsalar, bunlar sizin en büyük güvencelerinizdir. Onlara gözünüzün bebeği gibi bakmalısınız; uyarmalı, eleştirmeli ve aynı zamanda da azami desteği sunmalısınız. Bunları kolay yetiştiremiyoruz. Bir tanesi bize yıllara

mal oluyor ve sizin sevgili çocuklarınızdırlar, sizin en değerli evlatlarınızdırlar. Onları mutlaka yaşatmanız gerekiyor, onları doğru yolda yaşatmanız gerekiyor. Eğer biri hayırsız bir evlatsa, serseri ise, o bizim evladımız değildir, varsın yerin dibine girsin. Eğer biz sizin hakiki evladınız isek, mutlaka sizleri namuslu bir biçimde temsil etmeliyiz. Sizin çıkarlarınız uğruna, özgürlüğünüz uğruna layık bir biçimde savaşmalıyız. İşte bizim size emanet ettiğimiz, sizlerin bize emanet ettiğiniz evlatlarınıza yaklaşımımız böyledir.

Size, zor da olsa, bir savaşçı yaşamı dayatıyoruz, PKK'nin önderliğinde Kürdistan halkının Türkiye halkının gün geçtikçe gelişen bir savaşı sözkonusudur. Direnmeyi biz geçmiş yıllarda da gösterdik. Hiç kimsenin ummadığı, beklemediği kadar direndik ve başarılar elde ettik. Unutmayın ki; sizin bir evladınız vefat ettiğinde çok üzülürsünüz; oysa biz, sayıları binleri aşan ve her birisi bizim için yüreğimizin bir parçası olan, en değerli yoldaşlarımızı şehit verdik. Zordur ama, özgürlük mücadelesi o kadar kutsaldır ki; onun uğruna bu kadar değerli evladımızı şehit verdiğimizde, bu dava için değer, diyoruz.

Söyleyeyim; ben kendim bir damla kanın akmasından büyük üzüntü duyarım. Ama, eğer vatanın bağımsızlığı, halkımızın özgürlüğü, namusu, onuru içinse; o zaman bir tek damla kanımız kalmamacasına hepsi bu yolda sarfedilmelidir, diyoruz. Bizim bütün kanımız bu yolda dökülmelidir. Hatta temel bir ahlaki ilke olarak; büyüteceğimiz bütün çocuklarımızı, bu mücadeleye kan verecek yaşa geldiklerinde, mutlaka kanlarını -hem de damla damla- bu yolda dökmeleri için yola çıkarmalıyız. Kürdistan'ın bütün aileleri bundan sonra böyle evlat yetiştirecekler, böyle savaşım için yetiştireceklerdir. Bunun dışında namusu, onuru kabul etmeyecekler, hayırlı evlat yetiştirmenin zor olduğunu bilerek kendilerini tümüyle mücadeleye vereceklerdir.

Bu yıllarda büyük bir onur savaşını biz böyle verdik. Sizin çok değerli evlatlarınız şehit olduklarında gerçekten bu değerler uğruna şehit olmuşlardır. Siz bunu bilerek, bunların büyük acısına ancak böyle katlanabilirsiniz ve katlanmalısınız da. Daha fazla şehitlerimiz olur. Bu temelde katlanacaksınız. Eğer böylesine mutlaka reddedilmesi gereken bir işgal varsa, biz her şeyimizi ortaya koyarak, son ferdimiz kalana dek ayakta kalmasını bilmek zorundayız. Çünkü, insana biraz da bu gerek. Tarihimizde her türlü alçaklık yerli işbirlikçiler tarafından bize dayatılmıştır. Bu lanetliler yanıbaşımızda ve sağdırlar. Topraklarımızı çoğunlukla bunlar ele geçirmiş, çoğunlukla bunlar düşmanla işbirliği ederek palazlanmışlardır. Bu son on yılda da çok sayıda böyle palazlanma örneği vardır. Bunlar bizim en başta yerle bir edeceğimiz hainlerdir. Bunlara elbette başlangıçta düşmandan kaçma, halka ve Partiye sığınma hakkını verebiliriz. Ama eğer işbirliğinde ısrar ederlerse bunlara karşı en kahredici cevabı vereceğiz. Çünkü, bunlar bize en büyük zararı vermektedirler.

Tarih üzerine, düşman üzerine çok konuştuk, konuşuyoruz. Hiç fazla açmaya gerek görmüyoruz. Düşman bize insan olma hakkını vermiyor, asgari ihtiyaçlarımızı giderme hakkını vermiyor. Adımızla büyüme hakkını bile vermiyor. Afrika'nın siyah halkından daha da geri bir konum içine sürüklemek istiyor; soyumuzu inkar etmeyi, insanlığımıza sahip çıkmamayı bize politik olarak dayatıyor. Böylesi büyük bir haysiyetsizliktir. Böylesi bir düşman için biz daha ne diyeceğiz? Belki günümüzde biraz adımızı kabul etmeye yanaşıyor ama bu bize ne verir? Partimiz olmazsa bizi bir daha dirilmemecesine mezara koyacak. Tıpkı tarihte birçok halka dayattığı gibi, bize de bunu layık görüyor. Hem de 20. yüzyılın sonuna doğru geldiğimiz bir çağda bunu yapıyor. Elbette ki sıradan namuslu olanlarımız dahi, gerekli karşılığı vereceklerdir buna.

Sizler acıyı, yoksulluğu, duyarsızlığı, her gün size dayatılan alçaltıcı davranışları görüyorsunuz. Biz bunlara son vermek için mücadele ediyoruz. Böylelikle ancak size yaklaşabildiğimize inanıyoruz. En tehlikelisi de, katliamlar dayatılmıştır. Her şeyinizi bırakıp canınızı kurtarmaya çalışıyorsunuz. Sanmıyorum ki, daha iyi bir yaşam için olsun. Aslında aç bırakıldığınız, sinsi bir biçimde bu size dayatıldığı içindir. Bu bir kader değildir. Parti bunun için savaşıyor, bunun için her şeyimizi ortaya koyuyoruz.

Size Parti tarihimizi, kurtuluş savaşımızı bütün yönleriyle anlatmak isterdim. Yaşlılarımıza, kadınlarımıza, çocuklarımıza, siz köylülerimize ve işçilerimize neleri nasıl yaptığımızı uzun uzun anlatmak isterdim. Kaldı ki bunları kitaplarımızda, gazetelerimizde yazmışız. Yoldaşlar her gün size aktarıyorlardır. Ama, yine de bilmeniz lazım ki, eşsiz bir mücadele var, destansı bir mücadele veriliyor.

Kendim her yerde nefes nefese bu mücadeleyi bütün yönleriyle hazırlamaya çalıştım. İğne ucu kadar bir fırsattan yararlanarak büyük ordular yaratmaya çalıştım. Bir fişek temin etmekten tutalım tüm Kürdistan'ı silahlandırmaya kadar, çalıştım. Akla hayale gelmez bir sabır, direnme ve azimle en küçük bir ilişkiden sonuna kadar yararlanmak üzere sizlere bazı insanları ulaştırmaya çalıştık. Bunları bir fedakarlık olarak, bir cesaret olayı olarak alabilirsiniz. Ama yetmez. Her şeyi mutlaka yiğit olmamızın gereği olarak yaptık. Ve sizler bizi ulaşılmaz bir önder olarak değil, zaferimiz için çaba sarfeden biri olarak kabul etmelisiniz. Ve hepiniz de bu konuda gerekli çabayı göstermelisiniz. Hizmetinizi yapmalısınız. Bunları özgürlüğe, insan olmanın gereğine inandığımız için yapıyoruz. İnsanlık uğruna hepiniz de yapmalısınız. Biz bunları insan olmanın bir gereği olarak yapıyoruz. Bütün insanlara olduğu gibi bize de bu gerekli olduğu için yapıyoruz. Vatan mücadelesi uğruna her şeyi yapmak gerektiği için yapıyoruz. İnsanlık ölçüsü budur. İnsani değerler böyle korunur. Bunlar hepimiz için gereklidir. Bugün Kürdistan'da bir önderlikten bahsediliyorsa, bu değerler uğruna bir savaş yürüttüğümüz için böyledir.

Savaş sizin için veriliyor. Ama siz uzaktan seyrediyorsunuz, hatta korkuyorsunuz. Bu doğru değildir. Gücünüz oranında tarlada, mahallede, fabrikada, okulda, nerede ne kadar yapabilecekseniz o kadar çalışacaksınız. Bütün bu zorluklara katlanarak sizlere gerçekten ulaşabilmek, sizleri ayağa kaldırabilmek, sizleri bir güç haline getirebilmek, sizi bir maşa olmaktan çıkarmak, her türlü işe sürülen, sömürülen bir hamal, bir işçi olmaktan kurtarmak için bunları yapıyoruz. İtilen, satılan, horgörülen, hergün küfredilen kişiler olmamanız için bu savaş veriliyor.

Düşman ise sizi yanıltmaya çalışıyor. Düşmanın yaklaşımı çok sahtekarcadır, ama çok iyi biliyoruz ki; Partimiz onun yanına bırakmıyor. Parti halkına sahip çıkıyor, o ise halkı yanıltmak için bu kadar "şirin" yaklaşmaya çalışıyor. Daha dün katliamı dayatan bugün kardeşlikten bahsediyor, birlik bütünlükten bahsediyor. Bundan bahsedenler, aynı dinden-imandanız, kardeşiz, birlik bütünlük içinde olmalıyız diyenler, acaba kardeşin kardeşe, müminin müminlere asla yapmayacağını bize yapmadılar mı? Hani bir söz vardır; gavurun müslümana yapmayacağını bizlere yapmadılar mı? Bölgede bir katliam yürütüldü, bizzat devletin adamları bunda görev almadılar mı? Ve bütün bunlar Maraş'ta, Malatya'da, Antep'de zenginleşmediler mi? Kimisinin acentası var, kimisinin fabrikası var, kimisinin ele geçirdiği bir sürü toprağı var; kaçırdılar ve ele geçirdiler. Geçmişte Ermenilerin, Rumların mallarını gaspettiler, şimdi de Kürtlerin ve bir de yoksulların -Türk yoksulları da dahil- ellerinde ne varsa gaspediyorlar. Siz bunları çok iyi biliyorsunuz. Bunlar kardeşlik için olur mu? Birlik bütünlük için mi bunları yaptılar? Hayır; bunlar gözükara faşist bir çeteydiler. Çıkar bağları ile birbirlerine bağlıydılar. Bölgede acımasız bir biçimde bunu yaptılar. Bütün ülkede bunu yaptılar, Türkiye'de de yaptılar.

Bugün ANAP adı altında, faşist ordunun ve devletin bütün güçleriyle bir çapulcular sürüsü olarak halka yaptıkları budur. Malından mülkünden alabildiğine kopma, satma ve şimdi de yurtdışından döviz getirme, en ucuz çalışma, ürünleri yok pahasına elden çıkarma... Bütün bunlardan kim yarar görüyor? Bir avuç çete yarar görüyor. Dolayısıyla bunların Partimize "bölücü-terörist" demeleri en büyük yalanları olduğu gibi, tam tersine en alçakça terörü uygulayanlar da kendileridir. Yine, halkı soyup soğana çevirenleri, işkence ve baskı uygulayanları biliyorsunuz. Dolayısıyla bunlar halklar arasındaki işbirliğinin de düşmanıdırlar.

Biz Türk halkı ile bağımsız, özgür ve eşit temellerde birlik olmak isteriz. Nasıl ki 1920'lerde Urfa'da, Antep'te, Maraş'da Fransız işgalciliğine karşı, başta biz Kürtler olmak üzere Türklerle ortaklaşa bir savaş yürüttüysek, bugün de Türk halkı ile ortaklaşa savaşmak isteriz. 1920'lerde "vurun Kürt uşağı" diyorlardı; vurduk ve Antep'e "gazilik", Maraş'a "kahramanlık", Urfa'ya "şanlılık" ünvanını kazandırdık. Kürtler savaştılar ama daha sonra inkar edildiler, adları yasaklandı. Günümüzde de hepsi bu topraklardan sürülüyor. Bu kardeşliğe sığar mı? Din bunu kabul eder mi? İnsanlık bunu kabul eder mi? Hayır. İşte bunlar bu kadar suçludurlar. Devleti ellerine geçirdiler; hileyle ve işkenceyle üzerimize geldiler, bizi hiç de hakketmediğimiz çok kötü durumlara düşürdüler.

Şunu dayattılar: "Kendini inkar et, buralardan kaç!" Kardeşlik böyle değildir. Dünyanın hiçbir yerinde bu yapılmamıştır. Güney Afrika'daki ırkçılık bile bunu yapmaz. Hatta siyonizm bile Filistinlilere bu kadarını yapmamıştır. Hiç olmazsa, Filistinlilere "siz Arapsınız" der. Oysa bizim adımız bile söylenmiyor, adımızla, dilimizle bir türkü söylememizi bile kabul etmiyorlar. Dünyada bu derecede bir baskı daha yok. Tarihi ve günümüzü araştırıyoruz; böyle bir şey yok!

Bu kadar gaddar bir düşmanın birlik-bütünlükten bahsetmesi alçakçadır. Dinden, imandan, kardeşlikten bahsetmesi en büyük sahtekarlıktır. Siz değerli halkımız şimdiye kadar dostu-düşmanı tanımadınız, ama artık karar vermelisiniz. Düşmanı, dostu iyi tanımak zorundasınız. Düşmanın partileri ne sağcıdır, ne solcudur; onlar düşmandır. Bunlar, karşılarında duracağımız güçlerdir. Sağcısı da, solcusu da sahtekardır. CHP'si katliamı uyguladı, AP'si de uyguladı. Bunu ANAP'ı da uygular, SHP'si de uygular, DYP'si de uygular. Bunlara aldanmayalım. Bizim Partimiz, evlatlarımızın şahadetiyle, kanıyla kurulan partidir. Şerefiniz, onurunuz olan partidir, çocuklarınızın içinde olduğu Partidir; PKK'dir. PKK'nin oluşumu iyi bilinmektedir ki, kahramancadır; yıllardır bize dayatılan imha ve inkar politikalarına karşı zindan direnişçilerinden dışarıdaki direnişçilere kadar tüm direnişçilerimizin kararlı karşı koyuşlarına dayanır, şehit kanına dayanır. PKK dağdaki kahraman savaşçılara, direnişçilere dayanır. Bu uğurda kan dökenlerin kızıllaştırdığı bir partidir PKK. Bu Parti Kürdistan halkının varı-yoğudur. Günümüzde Partimiz Türkiye halkının da varı-yoğudur. Çünkü, Türk faşizmine en çok Partimiz darbe vuruyor. Vurulan her darbeyle Türkiye emekçileri de nefes alıyor. Biz sadece Kürdistan'ı değil; Türkiye'yi de kurtuluşa doğru götürmenin tarihi görevini yerine getiriyoruz.

Onun için; Parti gerçeğimize sıkı sıkıya bağlı kalacaksınız. Onun siyasetine, örgütlenmesine ve eylemlerine gücünüz oranında katılacaksınız. Katılmak için ölçüler değişiktir; yüreğinizde dua etmekten tutalım, taşla, sopayla saldırmaya kadar çeşitli yolları vardır. Gösteri, miting, yürüyüş yapın; köyde yapın, kentte yapın, köyler arasında yürüyün. Bir cenaze merasiminde yapın, bir düğünde yapın, kahvede yapın, camide yapın. Olduğunuz her yerde, dua ederek, slogan atarak, toplantı yaparak, katılın. Nasıl ki bizim burada bir saniyemiz bile boş geçmiyorsa, sizin de orda gücünüz ölçüsünde zamanınız boş geçmemelidir. Bunu kabul etmemelisiniz. Yeni yaşam budur. PKK önderliğindeki soylu, onurlu yaşamı siz de yaşamalısınız. Bu zor değildir. Hiçbir şey yapamıyorsanız, evinizde, çocuklarınız içinde namuslu yaşayın. PKK'nin hayır duasını eden bir ailesi olun. Akrabalarınızla dayanışmada olun, köyünüzde bunu yapın. Daha fazlasını mı yapmak istiyorsunuz; o zaman köyde bir hain varsa, onu

temizlemek zor değildir. Partimizin silahlı gücü her yerdedir. Gizlice kendi içinizdeki haini temizleyin, size zarar gelmez. "Kim yaptı" denilirse, cevap hazırdır: "Dağdan geldiler, yaptılar." İşte o kadar! Bir muhbir mi var aranızda, atın bir yere; nasıl kaybolduğunu kimse bilmesin. Bir zalim mi var, bir gece aniden kıskıvrak bağlayın onu, yerle bir edin. "Kim yaptı" denilirse cevap yine bellidir: "PKK yaptı!" Eskiden bunlar yapılmadı, ama şimdi rahat yapılır. Neden? Çünkü biz her yerdeyiz. Gözükmeyin, yakalanmayın, yeter. Bu fırsat bugün sizin için vardır. Gündüz yapmayın, gece yapın; tehlikeli ise tehlikeli olmayan bir zamanda yapın. Silahla yapabilirseniz silahla, taşla yapabilirseniz taşla, bıçakla yapabilirseniz bıçakla yapın. Hiçbir şey yapamıyorsanız da, evini yakın, malına zarar verin; varsa tarlasındaki ağaçlarını yakın, buğdayını ateşe verin, fabrikası varsa fabrikasını, dükkanı varsa dükkanını yakın. Neden? Çünkü onlar böyle yaparak ellerimizdekini aldılar.

Yani düşmana hizmet eden, aramızda kolay yaşayamasın. Bunu her köy, her mahalle başarabilir. Bunlar sizin görevlerinizdir. "Elimizde silah yok, ne yapabiliriz" demeyin. Siz bir milis gibisiniz, her şeyi yapabilirsiniz. Fırsat elinize geçtiği anda çekin bıçağınızı, bir köşede haini cezalandırın. Gün onlardan intikam alma günüdür. Çünkü bunlar bize çok zarar verdiler, çok şeyimizi yitirttiler.

Bir grup bir gece birleşin, saldırın işbirlikçinin, hainin evine, benzin döküp yakın; evini yakamıyorsanız tarlasını, arabasını, varsa fabrikasını yakın. Gün biraz da böyle direnme günüdür. İşte bu sizin savaşımınızdır. Halk savaşı dediğimiz savaş budur. Bazılarınız açığa çıkarsa dağa çıksın. Yanıbaşınızda gerillalar vardır. Onlara katılın. Eğer biraz daha gücünüz büyüdüyse, köyde hepiniz Partinin dostu olduysanız, aranızda toplantılar yapın. Aranızda tek bir hain kalmadığı zaman köyünüz bir kaledir. Bir kale de kolay kolay yıkılamaz. Hepiniz köyünüzü bir kale haline getirin! Kale haline getirmek için de birkaç haini, korkağı alanınızda temizleyin, çelikten bir birlik olun, o zaman düşman gücü sizi yıkamaz. Bunu şehirlerde de yapın, mahallede de yapın. İnsanlarımız birleşmeli, zaman zaman gösteriler yapmalı. Örneğin; Filistin halkı taşlı sopalı saldırılar yapıyor İsrail askerlerine karşı. Beğenmediğiniz o siyah Güney Afrika halkı gülerek her gün gösteri üstüne gösteri yapıyor. Sizler de böyle yapabilirsiniz. Bir insanımız şehit düşünce, cenazesine onbinlerce kişi katılın. Aranızda bir yoksul varsa onu doyurun, yardımcı olun. Her alanda gücünüzü birleştirin. Bakınız; köylüler ürünlerini yok pahasına satmamak için direniyorlar, pamuk üreticileri direniyor, sizler de direnin. İşçiler yok pahasına çalıştırılıyor, hakkınızı arayın, ücret artışı için sonuna kadar direnin.

Dünyanın dört bir tarafında halklar direniyor. Görüyorsunuz; en son Doğu Avrupa'daki halk bile bürokratlara karşı nasıl direniyor; hem de yüzbinlerce kişiyle direniyor. Bugün dünyanın her tarafında halklar direniyor. Zalim yöneticilere ve bürokratlara karşı direniyorlar. Kaldı ki bunların yöneticileri bizimkiler gibi düşman da değil. Onların yöneticileri onlara tam bağımsız ve gelişmiş bir ülke verdiler, ama buna rağmen onlara karşı direniyorlar, diyorlar ki; "birçok yanlışlıklar yaptınız." Evet birkaç küçük yanlışlık yaptıkları için, onları alaşağı ettiler. Ama bizim başımızdaki yöneticiler değil birkaç yanlışlık, canımıza okuyorlar, insanlarımızı elimizden alıyorlar. Bunun için; dünyada en çok direnecek bir halk varsa o da Kürt halkıdır. Bizim kadar direnmeye muhtaç, bizim kadar zalimleri başından atmaya muhtaç hiçbir halk yoktur. Dünyanın hiçbir halkı bizim kadar geri değil, bizim gibi baskıyı sinesine oturtmuyor.

Bu lanetli durumdan kurtulmak için, bütün fırsatlardan yararlanarak direneceğiz. Her şeyimizi ortaya koyacağız.

Siz değerli halkımız!

Tarihi bir dönemin içine girerken, ilk defa böyle derli-toplu, Partimiz önderliğinde bir ayağa kalkma şansına kavuşuyorsunuz. Ben, hiçbir dönemde bu kadar iddialı konuşmadım. 1970'lerde aranıza geldim, köylerde toplantılar yaptım. Sizler ilgi gösterdiniz, bu da bize güç verdi ve biz de bu işe devam ettik. 80'lerden sonra çok acımasız günler gördük, ama yine de direndik.

Kürdistan'ın mazlum ve çilekeş halkı!

Bütün bu söylenenlere dayanarak diyoruz ki; artık gün kendi kaderimizi bizzat kendi ellerimizle tayin etme günü haline gelmiştir. Bugüne kadar bizi inkar ederek, bizi aldatarak, sonumuzu getirmeye çalıştılar. Ama bağrımızdan çıkan en değerli evlatlarımızın kahramanca direnişleri ve kanları pahasına PKK önderliğinde yükselen ulusal kurtuluş mücadelesindeki büyük cesaret ve fedakarlık bu imha ve inkara son vermiştir. Tarihimizde ilk defa halkımızın hayati çıkarları için her şeyini ortaya koyan ve günümüze doğru bunu başarabileceğini ispatlayan Partimiz vardır. PKK artık Kürdistan halkını dosta ve düşmana karşı bütün yönleriyle temsil edebilecek güce erişmiştir. Halkımızın üzerindeki tüm baskıları göğüsleyebileceği gibi, onun adını kullanarak kendisini aldatmak isteyenlere de izin vermeyecektir.

Faşist Türk sömürgeciliği kapkara zulüm çehresiyle sadece barbarlığı ve işkenceyi uygular ve yok eder. Ama buna karşı direnişimizin geldiği aşamada artık bu politikanın tutamayacağını biliyor. Bunun yerine, biraz daha sahtekarca sözümona sosyal-demokrat, sahte Kürtçü maskeleri bazı çevrelere takarak kendini gizlemeye çalışıyor. Buna da aldanmayalım, fırsat vermeyelim. Halkımızın kurtuluşu uğruna bir damla kan dökmeye gelemeyenler asla halkımıza sahip çıkamazlar, onun davasını temsil edemezler; en ufak bir zor karşısında satarlar. Geçmişlerinde olduğu gibi, kendi şahsi çıkarlarını halkın çıkarlarının önüne koyarlar. Buna da izin vermeyeceğiz. Günümüzde PKK muazzam cesaret ve fedakarlıkla çıkarımızın nasıl savunulması gerektiğini gösterdiği gibi, daha çok da bundan sonra da gösterecektir. Şimdi her zamankinden daha fazla PKK'ye güveneceksiniz. Şunu çok iyi bilmelisiniz ki; bir hareket kendi halkı için ancak bu kadar fedakarlık yapabilir, bu kadar cesaret gösterebilir. O halde gün; PKK önderliğinde direnme günüdür; onun uğruna her şeyini ortaya koyma günüdür.

Şimdiye kadar yaşadığımız baskıya, çektiğimiz çilelere, uğradığımız sömürüye belki bir dereceye kadar tahammül edilebilirdi. Çünkü ortada bize önderlik edecek öncü güç, önder güç yoktu. Şimdi bu aşılmıştır. Her bakımdan mücadelemize önderlik edecek Partimiz vardır. O halde; bundan sonra eskisi gibi yaşamak doğru değildir. Hiçbir gerekçe ile eski yaşam, köle yaşam savunulamaz. Şunu açıkça belirtelim; köleliğe özgürlük tanınmaz, hiç kimse bizden kölelik için af istemesin. Kendisini ve bizleri kölece yaşamaya mecbur olduğumuza inandırmaya çalışmasın. Neredeyse dünyada bizim halkımızdan başka köle halk kalmamıştır. Özgürlük bizim de hakkımızdır. Lanetli köleliği yerle bir etmek bizim de görevimizdir. O halde diyoruz ki, şimdiye kadar belki izah edilebilir sebeplerle istediğiniz gibi direnemediniz, direniş görevlerinizi yerine getiremediniz, ama artık bu söz konusu olamaz. Herkesin yapacağı görevleri vardır. Biz buna dayanarak diyoruz ki; önümüzdeki on yılı halkımızın büyük direnişinin on yılı haline getirelim. 1990'dan 2000'e doğru tırmanış, halkımızın bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinde zafere tırmanış yılları olmalıdır.

Partimiz ilk on yılda, 70-80 arasında, devrimci bir doğuş yaptı. 80-90 arasında genç bir devrimci hareket olarak başarılı imtihan verdi,size layık bir parti olduğunu kanıtladı. Yüzlerce idam mahkumu, binlerce şehidiyle, her türlü işkenceye dayanmasıyla ve de günümüzde dişini tırnağına takıp savaşmasıyla, önder olabileceğini kanıtladı. Artık bu on yıl sizin yıllarınızdır. Halkımızın artık kendisini örgütlemesi ve savaştırması yıllarıdır. 1990-2000 yılları arası, bütün Kürdistan halkının birlik, dayanışma, ayağa kalkma ve isyan yılları olmalıdır. Denilebilir ki, tarihimizde en şanlı bir dönem, bu on yıl olacaktır. Artık burda yalnız Parti direnmeyecek, sizler bizzat direneceksiniz. Köylüsü-kentlisiyle, kadını-erkeğiyle, çocuğu-ihtiyarı-gençiyle herkes en basit bir biçimden tutalım en zoruna kadar gerekeni yapmalıdır. Yüreğinde mücadelemize dua etmekten tutalım, sopayla, taşla, maddi destekle direnişe katılmaya kadar ve gerekirse her aileden bir savaşçı saflara yollayarak, görevlere sahip çıkılmalıdır. Halkımız fırsat bulursa gösteri yapmalı, yürüyüş yapmalıdır. Hangi imkanı yakalarsa onunla savaşarak bu isyana katılmalıdır. Tarihte her zaman böyle fırsatlar ele geçmez. İlk defa böyle bir fırsat ele geçmiştir, büyük mücadeleler sonucu buna ulaşılmıştır. Kıymetini iyi bilmeliyiz. Kaçışın sınırı yoktur. Belki Avrupa'yı, Türkiye'nin batısını bize cennet gibi yansıtırlar. Fakat gerçekten oralar bizim için içinden çıkılmaz cehennemlerdir. İnsanlar cenneti ancak kendi memleketi, kendi halkı ve toprağı içinde yaratabilirler. Bütün dünyada bu böyle olduğu gibi bizim için de böyledir.

O halde yanılmayalım, bize dayatılan kaçış yollarına sapmayalım. Zor durumda olanlar, dört tarafa savrulanlarımız tekrar yurdumuza, anavatana dönüş yapmalıdırlar. Özgürlüğü kendi topraklarımızda yaratarak nihai kurtuluşa ulaşabileceğimize inanmak ve bunun günbegün savaşı içinde olmak tek kurtuluş çaresidir.

Köylülerimiz gittikçe yoksullaşıyorlar. Ne şehire göçmek, ne de dünyaya dağılmak onları bu durumdan kurtaramaz. Onların kurtuluş yolu, kendi gerilla savaşımının yoludur. Köylüler gerçekten morali de, ahlakı da, maddiyatı da kurtarmak istiyorlarsa, halk savaşına, gerillaya destek sunabilmeli ve katılabilmelidirler.

Ezici bir kesim olan kadınlar kurtulmak istiyorlarsa, ulusal kurtuluş savaşının en çok onların savaşı olduğunu bilmelidirler. Muazzam bir köleliği yaşıyorlar. Kendilerine her türlü baskı, açlık, düşürülmüşlük, yoksulluk dayatılıyor. Bundan kurtuluşun yegane yolu, her şeyi ile ulusal kurtuluş savaşına katılmaktır. Filistinli kadınlar gibi düşmanı lanetleyerek, taş atarak, her gün mahallede, köyde gösteri yaparak, toplantı yaparak, hainlerin suratlarına tükürerek, kendi evlerinde bile varsa böyle hainler, işbirlikçiler, onları da evinde mahkum ederek Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesindeki tarihi rollerini oynamalıdırlar. Kürdistan ulusal kurtuluş savaşı hiçbir halkta görülmeyecek biçimde, Kürdistan kadınlarının kurtuluş savaşıdır. Buna derinden inanarak bu savaşın en önde bir gücü haline gelmelidirler. Bunun için örgütlenmeyi, dayanışmayı kendi kendilerine geliştirmelidirler.

Gençliğimiz metropollerde ve dünyanın dört tarafına savrularak tüketiliyor. En verimli yaşlarda boş işler peşinde koşturuluyor, ya da işsizlik içinde, berduşluk içinde sağa-sola kaçarak ve böylece yıllarını harcayarak tükeniyor. Bu bir oyundur. Bazıları sınırlı da olsa okuyorlar, ama onlara da gelecek yoktur. Hepsi düşmanın ucuz yaşama aldatmacası içine alınarak kutsal ulusal kurtuluşçu görevlerinden koparılmak isteniyor. Ulusal kurtuluşun öncü bir gücü olarak mutlaka bu savaşa katılmalı ve tarihi rollerini 70'ler-80'ler öncesinde olduğu gibi, tekrar, daha da güçlü bir biçimde oynamalıdırlar.

Çocuklar da bu savaşa katılmalıdırlar. Onlar da Filistin çocukları gibi en azından taş atarak, hainlerin evlerini taşlayarak görevlerini yerine getirmelidirler. Çocuklarımız için yegane gelecek ulusal kurtuluş mücadelesi yoluyla çiziliyor; onlar bununla büyümeli, bununla yaşamlarına temel bir yön vermelidirler. Çocuklarımızı savaşarak büyütmeliyiz.

İşçilerimiz, kentlerdeki emekçilerimiz de bireyciliği ve bireysel kurtuluşu değil, toplumsal kurtuluşu esas alarak mücadelemize tüm güçleriyle omuz vermelidirler. Kendilerinin önderliği altında Kürdistan'ın kurtulabileceğini bilerek buna layık bir örgütlenmeyi ve direnişi oldukları her yerde göstermelidirler.

Halkımızın bütün kesimleri, ilk defa önlerine çıkan bu şanlı ulusal kurtuluş dönemine tüm güçleriyle yönelerek kendi kaderlerini özgürce çizmeyi bilmelidirler. Önümüzdeki on yılı kendilerinin nihai kurtuluşunun on yılı haline getirmelidirler. Kendi kaderimizi ancak kendi savaşımımızla çizebiliriz. Yüzyıllardan beri bize dayatılanlar bir aldatmacadır. Bugün bu aldatmacaları ve arkasındaki baskı düzenini yerle bir ediyoruz. Bu en büyük mutluluktur. Halk savaşı halkın bayramıdır. Kendi öz bayramımızı kendi ellerimizle bizzat kutluyoruz. Bize dayatılan vatana ihanet, özgürlüğe ve kimliğine ihanet artık yerle bir olsun. Bunun yerine, kendi coşkulu savaşımımızla kendimiz için olan toprağı kazanmak, özgürlüğü kazanmak, kimliğimizi ve kurtuluşu kazanmak, bize ekmek ve su kadar gerekli olan bir değerdir. Her şeyimizi bunun için ortaya koyalım. Yaşamı yeni temellerde, özgür temellerde, kendi ellerimizle, emeğimizle, devrimci çabalarımızla kuralım. Bizim için bundan daha değerli bir şey düşünülemez.

Değerli Kürdistan halkı; Urfa'nın, Antep'in, Maraş'ın, Malatya'nın yiğit Kürdistanlı halkı, bu temelde siz de ulusal kurtuluş savaşımımızın bu aşamasında tüm gücünüzü vererek savaşa katılın. 1920'lerde yabancı işgalciye karşı ortak olduğumuz mücadeleyi, ondan daha tehlikeli ve alçakça bir şekilde her şeyimizi yıkmak isteyen faşist Türk sömürgeciliği ve onun işbirlikçilerine karşı da vermeliyiz. Bu savaş bizim için daha değerlidir ve her şeyimizdir. Bunun için her şeyimizi ortaya koyalım. Dağdaki Partili militanları sonuna kadar destekleyelim. Her aileden bir evlat vererek, onlara yiyecek, barınak ve her türlü imkanı sağlayarak destek olalım. Bununla da yetinmeyelim, tarlada, fabrikada, okulda, her yerde bizzat savaşa katılarak, nasıl şanlı, yiğit ve büyük bir halk olacağımızı kanıtlayalım.

Sizlerin bu temelde, bu tarihi dönemde bu savaşa, bu kutsal isyana katılmanızın tek kurtuluş yolu olduğuna derinden inanıyor; bu yolda benim de kendi üzerime düşeni bundan sonra da daha amansız ve doğru bir biçimde yerine getireceğime bir kez daha söz veriyorum. Ve mutlaka başaracağımıza da inanıyorum.

Sizlere bu temelde üstün başarı dileklerimi iletirken en derin selam ve sevgilerimi sunuyorum.

-Var olsun Kürdistan halkı!
-Yaşasın onun kutsal ulusal kurtuluş mücadelesi!

PKK Genel Sekreterliği
Şubat 1990

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

Yeraltı zenginlik kaynaklarıyla tanınan bir beldemiz

SEMSÛR

(Adıyaman)

-I-

ADI NEREDEN GELİYOR?

Eldeki verilere göre, Adıyaman'ın en eski adı Farîn ya da Pirîn (Perre)'dir. Daha sonra Hisnî Mansur adını almıştır. Bu adın, VIII. yüzyılda yöreye gelen Emevi komutanlarından Mansur İbn-i Canena'nın Bizanslılara karşı yaptırdığı Hısn-ı Mansur (Mansur Kalesi)'dan geldiği söylenmektedir.

Diğer bir kaynağa göre ise, Vadi-i Leman (Güzel Vadi) sözü, zamanla değişime uğrayarak Adıyaman ismine dönüşmüştür. Bir başka söylentiye göre, Yedi Yaman'dan geldiği belirtilmektedir. Yedi Yaman, inançlarına karşı geldikleri için putperestlerce öldürülen yedi kardeşe verilen isimdir. Bu kardeşlerin şehrin güneyinde gömülü oldukları söylenmektedir.

Kürdistan halkı arasında ise, Adıyaman'ın ismi Semsûr olarak bilinir. Semsûr adının, Mansur'un değişikliğe uğramasından geldiği sanılıyor.

KISA TARİHÇESİ

Adıyaman beldemiz, tarihte çok sayıda halkın yerleşim alanı olarak kullandığı, dolayısıyla çeşitli uygarlıklara tanık olan bir ilimizdir.

Adıyaman'ı ilk defa Hititler, M.Ö. 1650 yıllarında yerleşim alanı olarak seçtiler. Hititlerin egemenliği M.Ö 1340 yıllarına kadar devam etti. Hititlerin zayıfladığı son egemenlik yıllarında, Hurriler etkin bir güç olarak Zağros Dağlar'ında yayılma alanları peşindeydiler. Hititlerin de egemenliğini kırarak, Adıyaman'ı egemenlik sahalarına kattılar. Kimi kaynaklara göre, Nemrut Dağı'ndaki mağaralar Hurrilerden kalma eserlerdir. Hurrilerin egemenliğine kısa bir süre sonra Mitanniler son verirler.

M.Ö. 1000 yıllarında Mittannilerin egemen olduğu topraklarda birçok krallık ortaya çıktı. Bunlardan Kummuh Krallığı Mitannilerin egemenliğine son verdi. Asur Krallığı ise, M.Ö 708 yılında Kummuh Krallığı ile girdiği savaştan egemen güç olarak çıktı. Asur egemenliği M.Ö 605 yılına kadar devam etti. Medlerin Asurları yenmesi ve Perslerin de Medleri yenmesi sonucunda, Adıyaman'a Persler egemen oldular. Persler egemenlikleri döneminde, önemli kültürel izler bıraktılar. Büyük İskender'in seferinde yenilenler arasında Persler de oldu.

Büyük İskender'in kurduğu Helen İmparatorluğu'nun egemenliği M.Ö. 333'ten 323'e kadar sürebildi. Büyük İskender'in ölümü ardından, yörenin egemeni, Selökid Krallığı oldu. Bu krallık, Kommagene Krallığına yenildiği 69 (M.Ö) yılına kadar devam etti. Bu yıllardan 72 (M.S.) yılına kadar, Adıyaman daha çok irili-ufaklı krallıkların üzerinde savaştığı bir alan konumundaydı. Herhangi bir güç üstünlük sağlayamıyordu.

M.S. 72 yılında Romalılar dönemi başlayarak 395 yılına kadar sürdü. Bu yıllardan sonra Bizans egemenliği gelişti. Bizanslılar, egemenlikleri döneminde sürekli Araplar ve Perslerle savaş halinde oldular.

670 yılında Arap ordularının saldırısı sonucu Bizanslılar yenilgiye uğradı. Bölgenin egemen gücü Emeviler oldu. Daha sonraları Abbasiler ile Emeviler arasında çıkan savaştan Abbasiler galip çıktılar. Abbasilerin egemenliği Selçuklu Türklerinin akınlarına kadar devam etti.

Adıyaman, Yavuz Sultan Selim döneminde Osmanlı İmparatorluğu topraklarına dahil edildi.

Türkiye Cumhuriyeti döneminde Adıyaman, Besni dışında diğer tüm ilçeleri ile birlikte Malatya'ya bağlı bir ilçe idi. Besni, sömürgeci statüye göre 1926'da Malatya'dan ayrılarak Antep'e bağlandı; 1933'e kadar Antep'e bağlı kalan Besni, daha sonra tekrar Malatya'ya bağlandı. 1954 yılında Adıyaman, Malatya'nın ilçesi olmaktan çıkarılıp il haline getirildi. Şimdiki ilçeler de Malatya'dan Adıyaman'a bağlandılar.

COĞRAFİK KONUMU

Adıyaman, Güneydoğu Torosların uzantıları üzerinde kurulmuştur. Toprakları genellikle dağlık ve yaylalıktır. 7.614 kilometrekarelik bir alana sahiptir. Denizden yüksekliği 725 metredir. Yerleşim alanları çayların ve dere sularının bol olduğu dağlar ile yaylalar arasında kurulmuştur.

Dağlar:

Torosların güneydoğu uzantıları, belde topraklarının büyük bir bölümünü kaplar. Torosların Adıyaman'daki uzantıları Malatya Dağları olarak bilinir. Bu dağlar genellikle beldenin kuzey kesimlerinde yoğunlaşır. Adıyaman'ın Çelikhan ilçesi bu dağ yükseltilerinin arasında kurulmuştur. Bu dağların zaptedilemez sarplıkta olması nedeniyle tarih boyunca çeşitli imparatorluklar tarafından yerleşim alanları olarak seçilmişlerdir. Çünkü bu dağlarda korunmak ya da bir saldırıya karşı buraları savunmak da kolaydır. 2.150 metre yüksekliği ile Nemrut Dağı, bu dağ silsilelerinin bir kolu olarak buna örnektir. Kommagene Krallığı, yöreye egemen olduğu dönemde tapınakları buralarda yapmıştır. Şimdilerde de bu tapınakların kalıntıları mevcuttur.

Malatya Dağları'nın bölgedeki yükseltileri şunlardır:

Akdağ: 2.551 metre. Dibek Dağı: 2.549 metre. Tucak Dağı: 2.533 metre. Gördük Dağı: 2.206 metre. Nemrut Dağı: 2.150 metre. Borik Dağı: 2.110 metre. Bozdağ: 1.200 metre. Karadağ: 1.115 metre.

Göksun (Aksu) Nehri...

NEMRUT DAĞI

Adıyaman'ın Kahta ilçesinin doğusunda yükselir. Dünyanın birçok yerinden onbinlerce turist çeken bir dağdır. Yapılan araştırmalar sonucu, Nemrut'ta bulunan tarihi eserlerin Kommagene Krallığına ait olduğu ortaya çıkmıştır. Dağ, aynı zamanda bu krallık için kutsal olarak kabul edilmiştir.

Nemrut'un doruğuna çıkıldığında Urfa, Diyarbakır ve Adıyaman'ı kapsayan geniş bir alan görülür.

Ayrıca, Nemrut'ta güneşin doğuşu ve batışı muhteşem güzelliktedir. Güneşin ilk doğuşu ile birlikte tümü kızıla boyanır. Bu esnada Nemrut tarihi eserleriyle görkemli bir manzara sunar. Dünyanın hemen her alanından gelen turistleri büyüleyen de onun bu özelliğidir.

Platolar:

Adıyaman'ın güney kesimleri genellikle engebelidir. Yerleşim alanları genellikle burada yoğunlaşmıştır. Bölge toprakları kuzeye doğru gittikçe yükselir.

Ovalar:

Belde topraklarında ovalık alan %10.7'dir. Bu ovalık alanlar daha çok akarsuların kıyılarındadır. Denizden yükseklikleri 600-700 metre arasında değişir. Bölgenin en önemli ovaları Adıyaman Ovası ve Kahta Ovası'dır.

Akarsular:

Fırat, Adıyaman'ın en önemli akarsuyudur. Malatya Dağları'nın güney eteklerinden çıkan bütün akarsular Fırat'a dökülürler.

Göksu, Nurhak Dağları'ndan doğar. Geniş bir kesimden akan dere sularından beslenir. 150 kilometre uzunluğunda olan Göksu, Kızılın yakınlarında Fırat'a akar. Sofraz Suyu, Göksu'ya katılan en büyük koldur. Kalburcu Çayı ile Kahta Çayı bölgenin önemli akarsularıdır. Aksu (Göksun), Adıyaman'ın Maraş sınırında akar. Belli bir mesafeden sonra Ceyhan Nehri'ne katılır.

Göller:

Beldenin dört önemli gölü vardır. Bunlar bölgenin batı ve güney kesimlerinde oluşmuşlardır. Gölbaşı Gölleri, Azaplı Gölü, İnekli Gölü ve Sazlıca Gölü, Adıyaman'ın belli başlı gölleridir.

Zenginlik kaynakları:

Adıyaman'ın başlıca yeraltı zenginlik kaynakları bakır, krom ve petroldür. Hemen her ilçede maden yatakları bulunur. Petrol zenginliği bakımından Siirt'ten sonra Adıyaman gelir. Sömürgeciler, son yıllarda çok önemli petrol yatakları ortaya çıkardılar.

SÜRECEK

Bir hain; Ali Çetiner ve anatomisi

Yusuf Xerzanî

Düsseldorf PKK davasını duymayan kalmamıştır. Yakın tarihin en ilginç davası durumundadır. PKK ve Kürdistan halkına karşı olan bu davayı faşist Türk sömürgeci devletinin savcıları yerine, FAC emperyalizmiminin savcıları açtı.

Sömürgeci Türk devletinin ve emperyalist tekellerin ortak çıkarlarının ürünü olarak sahnelenen bu dava, tümüyle komplocu bir tarzda düzenlendi. Tutuklu devrimcilerin açıkladığı gibi, *"Önce davanın açılmasına siyasal olarak karar verildi; sonra hedeflenen devrimci ve yurtseverler tutuklandı. En sonunda da tutuklananlar için suçlar oluşturuldu."* Amaç netti; 1988'de Türk sömürgeciliği PKK'yi imha planını hayata geçirmeye çalıştı. Türk ordusu tüm gücüyle saldırıyor; FAC de Avrupa cephesinden saldırıyordu. Bu saldırıları, eş zamanlı olarak harekete geçirilen hain Hüseyin Yıldırım ve etrafındaki birkaç kişiden oluşan çetenin provokasyonu tamamlıyordu.

Tutuklanmaların ardından iki yıldan fazla ve davanın başlamasının ardından altı ayı aşkın bir zaman geçmiş bulunuyor. Komplocular hiçbir amaçlarına ulaşamadılar. PKK gelişerek devleşti. Dava, yargılamak isteyenlerin aleyhine dönüştü.

Bu dava ilginçtir diyoruz. Aynı zamanda da "demokratik bir hukuk sistemine sahip olduğunu" iddia eden bir ülkede açılması da, davayı açanlar için utanç vericidir. Zira dava, Alman hukuk sisteminin tüm gerici ögelerinin harekete geçirilmesiyle yürütülebilmektedir.

Çünkü, davayı açan güçlerin öndeki temsilcisi görünen Federal Başsavcı Rebmann, bu davayla Alman kamuoyunu şartlandırmayı, gerici yasaları çıkarmayı ve FAC emperyalizminin dünya bekçiliğini oynaması önündeki engelleri kaldırmayı hedefledi. Bu hedeflerine ulaşması için de "PKK davasını", mümkün olduğunca abartılı bir biçimde terör davası(!) olarak lanse etti. Bu doğrultuda basını, televizyonu vd. bütün iletişim ve propaganda araçlarını kullandı.

Kullandığı araçların başında ihanetçiler vardı. Halkın dilinde bunlara iblis denir. Ulusuna, partisine, kendisine, tüm insani değerlere ihanet etmiş; kişiliksiz, robot, rezil bir yaşam için tüm kutsal değerleri satmaya, her türlü sefilliği yapmaya amade robotlar, FAC Başsavcısı Rebmann'ın bu davadaki en büyük kozu oldular.

Bu amaçla yasalar çıkarıldı. FAC hukuk sisteminde "Pişmanlık Yasası" yoktu veya benzer şekillerde sadece uyuşturucu davalarında kullanılan bazı yasalar bunun yerini alıyordu. İnsanlar, kurtulabilmek için yalan söylemekte, düşkünleşmekte, salt az ceza almak için başkalarının üzerine yalan ifadeler vermektedir. Görüldüğü gibi gayri insani olan ve burjuva hukuku için bile olsa, hukukun inkarı anlamına gelen "Pişmanlık Yasası", inançsız, düşkün ve ihanete yatkın kişiliklere hitap etmektedir.

Kuşkusuz Kürdistan insanı, bu yasaya yabancı değildir. Çünkü, 1980'den beri Türk sömürgecileri, özellikle PKK davalarında ihanetçileri kullanmaktadır. Bunların yalan ifadeleriyle binlerce Kürt yurtseveri tutuklanmış ve ağır cezalara çarptırılmıştır.

FAC savcılarında PKK davasında bu yasaya sarıldılar. 1989 yılı Eylül'ünde Bonn Meclisi, pişmanlık yasasını, siyasal alanı da kapsayacak şekilde çıkarttı. Hem de üç yıllığına. Tam PKK davası için saptanan bir yargılama süresine eşit bir zamanlama. FAC savcıları, ekonomik güçlerini, Gestapo deneylerini ve FAC'nde bulunan yabancıların güçlüklerini koz olarak kullanarak, Kürdistanlı yurtseverlere "Pişmanlık Yasası"nı dayattı. Basılan yüzlerce ev, onlarca dernek ve işyerinde bulunan her yurtsevere ajanlık ve muhbirlik teklif edildi. "Ya PKK'den ayrılın, ya bilgi verin, ya da sınırdışı ederiz" türünden ikilemleri yurtseverlerin önüne koydular.

Sonuç alamayınca, bu defa doğrudan Türk devletininden "piyon" talep ettiler. Önce savcının da deyimiyle, *"Son derece korkak ve ürkek"* Hasan Doğan ile ispatlı bir MİT ajanı, provokatör Nusret Aslan bulundu. 1988 yılı Şubat'ından itibaren bunlara dayalı olarak iddianame hazırlandı. Ancak yetersiz kaldı. Bu kadar saçma ve temelsiz iddialara sahiplerinin kendileri bile inanmamış olacak ki, yeni bir piyonun peşine düşüldü. Ve piyon bulununcaya kadar dava açılmadı.

Rebmann'a piyonu, SÄPO ve MİT ortaklaşa sundular. Bulunan hain Ali Çetiner idi. Sadece kahramanlar tarihe geçmez. İhanetçiler de meşhur olur. FAC hukuk dilinde "Pişmanlık gösteren"e "Kronzeuge" denir. Ali Çetiner de, FAC tarihinde ilk "Kronzeuge" olarak manşetlere geçti.

Kendi halkına ve ulusal kurtuluş örgütüne karşı emperyalist güçlerin ve faşist Türk sömürgeciliğinin gönüllü piyonluğunu yapan bu hainin kişiliğini özetlemek ve *"samimi itiraf"* dediği iftiralarından bazı örnekler vermek istiyoruz.

Yarı aydın ve işçi sınıfına uzak, yarı asimile bir küçük-burjuva sınıf konumundan gelen bu unsur, 1980 öncesi dönemde PKK'nin yarattığı kitlesel kabarmayı fırsat bilerek Antep'ten ulusal kurtuluş saflarına sızar. Amatörlük döneminin zayıflıkları içinde kendi sınıf anlayışını gizlemeyi becerir.

12 Eylül Cuntası'yla birlikte PKK, kadrolarının bir kısmını geri çeker. Ali Çetiner de bunların arasındadır. Lübnan ve Güney Kürdistan'da sürdürülen hazırlık çalışmaları içinde Ali Çetiner, muğlak, görüş açıklamayan, netlikten kaçınan, doğru veya yanlışlığına bakmadan çoğunluk olan tarafın yanında yer alan, belirsiz kişiliği ile dikkati çeker. Yapıcı hiç bir işlev üstlenmez. PKK, henüz ülke ortamına açılım atılımına başlamadığından Ali Çetiner, kendini gizlemeyi sürdürebilmektedir.

PKK II. Kongresi'nde de bu muğlak tutumunu sürdürür. Sonra ki açıklamalarına bakılırsa, "devrimcilik ve tasfiyecilikten hangisinin üstün geleceğini beklemekte, fakat kesin olarak tasfiyeciliğin başarısını dilemektedir." Çünkü, FAC savcıları ve hakimlerine verdiği ifadede, *"Ben, 1982'den beri PKK ile görüş ayrılığı içindeydim"* diyor.

Korkak, kararsız ve inançsız tutumuyla ülkeye yönelen grupları rastgele hududa süren bu iblis, 1982 sonu ve 1983'te bir çok devrimcinin heder olmasına sebebiyet verir.

Semir provokasyonunun geliştirildiği 1983 yılında Avrupa'da olan Ali Çetiner iblisi, provokasyonla mücadele yerine, uzlaşmayı seçer. PKK Genel Sekreteri'nin kadrolarla ilişkisinin arasına girer. Talimatları kadrolara ve kitleye yansıtmaz. Devrimci-yurtsever yapıyı atıl bırakmaya çalışır. Korkak ve bilinçli önlemsiz tavrıyla provokasyona cesaret verir ve tahribatın büyük olmasına yol açar.

Provokatör ruhlu iblis, bununla da kalmaz, yapının tasfiyecilikle mücadele konusunda deneyimsizliğinden yararlanarak, kadroları ve kitleleri PKK çizgisine ters ve PKK'yi, içinde bulunan ülkelerin yasaları karşısında zor durumda bırakacak pratiklere sürükler. Bu tutumuyla tahribatta provokasyonla yarışır.

Provokasyonun ezilmesinden hemen sonradır ki Ali Çetiner, Partiye, *"Provokasyonun inine kadar kovularak şiddetle ezilmesi gerektiği"* vb. türünden raporlar verir. Çünkü, provokasyon yenilmiş, parti zafer elde etmiştir. Ali Çetiner, yine beklemiş, üstün gelenden yana gözükmüştür.

Bu sefil, FAC savcısına ifade verirken önce, *"Semircilik diye birşeyin olmadığını"* söylemekte, PKK'ye verdiği tüm raporları inkar etmekte, sonra *"Esas olarak PKK çizgisine karşı Semir'in görüşlerinden yana olduğunu, Avrupa'da sürekli olarak PKK talimatlarını boşa çıkarmak için uğraştığını"* itiraf etmektedir.

Piyon, 1983 ve 1984 pratiğini ve yöneticiliğini de inkar etmekte, PKK çizgisine ters provokatif pratiğinin sorumluluğunu, çoğu şehit olmuş ve Avrupa çalışmalarında daha alt düzeyde sorumluluklar üstlenmiş, hatta 1983 ve 1984 yıllarında Avrupa'da hiç bulunmamış kadrolara yüklemektedir.

1984 yılında provokatif pratiğinden dolayı Ali Çetiner, görevinden alınır. Partiye özeleştiri verir. Özeleştirisinde, provokasyona karşı çaresiz pratiğini ve bunun korkak, kararsız küçükburjuva yapısından kaynaklandığını itiraf eder ve Partiden bir şans daha ister.

Bu arada 15 Ağustos 1984 Ulusal Kurtuluş Atılımı olmuştur. Atılım, PKK düşmanları kadar PKK bünyesinde de provokatif ruhlu, tasfiyeci ve korkak unsurlara da darbe olur.

Ali Çetiner de bunlardan biridir. Ulusal Kurtuluş Atılımı içinde yeralmayan bu unsura bir şans daha tanınır. Kürdistan'a yollanır. Önce Güney-Doğu Kürdistan'daki kamplarda bir grup savaşçının eğitimi görevi kendisine verilir. Çökmüş karanlık ruhunu eğitime yansıtır. Değil savaşçıları eğitme, çökmüş yapısıyla onları kaçırtır.

FAC savcılarına verdiği ifadede, *"Türk sömürgeciliğine karşı olmadığını, sadece hakim yönetime muhalif olduğunu, silahlı mücadeleye ise kesin olarak karşı olduğunu"* söyler.

1985 yılında Türk sömürgeciliği özel savaş uygulamalarını hayata geçirir. Köy koruculuğu ve pişmanlık yasası, bu uygulamalar arasındadır. İhanet yasası Ali Çetiner'in beyninde yankılanmaktadır. 1985 Eylül'ünde Mardin bölgesine sorumlu gönderilir. Yanında ilişki adresleri ve bölgedeki kadrolara mutlaka ulaştırılması gereken talimatlar vardır. 1986 kış değerlendirme çalışmaları Mardin bölgesinde de yoğunlaştırılacaktır. Ulusal kurtuluş çalışmaları açısından hayati önemde olan bu görevi Ali Çetiner boşa çıkarma telaşıyla hareket eder. Bölgeye henüz girişte uzaktan gördükleri birkaç askerin varlığını gerekçe göstererek yanındaki savaşçı grubunu dağıtır. Talimat ve adres defterini atar. Çok sayıda yurtsever bu yüzden tutuklanır. Üstündeki otomatik silahı ve tabancayı da düşmana bırakan iblis, rahatlıkla alanda barınabileceği, Güney-Kürdistan'a geçebileceği ya da Botan'a geri dönebileceği halde, kendi yıkılışında bütün dünyanın yıkılışını gören bir korkak küçük-burjuvanın ruh haliyle doğrudan Türk sömürgeciliğine doğru kaçar.

Kendi izahıyla önce Antep'e ailesine gider. Ailesi sahip çıkmaz. Fakat sonradan ortaya çıkar ki Ali Çetiner, en az on gün Antep'te serbest dolaşır. Yine kendi izahına göre İstanbul'a gider. Parti örgütünü bulmaya çalışır. Sonradan ortaya çıkarki iblis, Ankara'da ajanlık yapan Şamil adlı kişinin yanına gitmiştir. Ali Çetiner'ın durumundan haberdar olmayan İstanbul'daki PKK kadro ve taraftarları kendisine yardımcı olurlar. Çok geçmeden bu devrimcilerin birçoğu tutuklanır. Sorgulamalarda devrimcilerden birine, *"Sirkeci postahanesinin önünde yanındaki Ali Çetiner değil miydi"* sorusu sorulur. Polisler Ali Çetiner'i izlemekte, görmekte, fakat tutuklamamaktadır.

Şaibeli bir tarzda Avrupa'ya geçen Ali Çetiner'in, kaçış olayını izah etmesi için Ortadoğu'ya gitmesi gerekmektedir. Yanında sınıfsal bir bunalımı yaşayan Mahmut Bilgili vardır. Ali Çetiner, provokatif tutumuyla bu kişinin paniğini arttırır ve tutuklanmasına yolaçar. Mahmut Bilgili, çok sonradan Hollanda'da ölü olarak bulunur.

Ali Çetiner; FAC savcısına verdiği ifadede kaçış olayını ve Türkiye üzerinden Avrupa'ya gelişini gizler. Hiç bahsetmez. *"Mahmut Bilgili'yi ise hiç tanımadığını"* ileri sürer ve ölümünü tutuklu PKK kadrolarına yüklemeye çalışır.

PKK III. Kongre'si, yapıya sinmiş bütün karşı-devrimci ve yanlış anlayışları ortaya serdi. Teşhir ve mahkum etti. Özeleştiriden geçen zaaflı yapı sahiplerine tekrar şans tanıdı. Bu tutum, PKK içinde bir zayıflık değil, bir güçlülük, büyüklük ve yapıcılıktır.

Ali Çetiner, III. Kongre'de verdiği özeleştiri raporunda, pratiği ve kişiliğindeki zaaflı yapıyı mahkum ediyor, Mardin bölgesinden kaçışını "ihanet" olarak değerlendiriyor, PKK'nin yapıcı özelliklerini övüyor ve kendisine bir şans daha verilmesini istiyordu. FAC savcı ve hakimlerine verdiği ifadede ise bu raporu inkar etmektedir.

Ali Çetiner'e bir şans daha verildi. 1986 sonunda Avrupa'ya yollandı. Yönetim biriminde yeralmaktaydı. Avrupa'da yurtsever kitle örgütlenmesinde kabarma vardı. Bu kabarmayı III. Kongre kararları doğrultusunda düzenlemek görevi ortadayken Ali Çetiner, tam bir bozguncu gibi çalıştı. III. Kongre kararları, içi boşaltılarak pratiğe aktarılmaya çalışıldı. Ancak kadro ve kitlenin inisiyatifi, Ali Çetiner ve benzerlerini aştı. Bu arada Ali Çetiner'in provokatif ve ajana taş çıkartacak pratiğinin sırları ortaya tek tek çıkmaya başladı.

1987'de bu gelişmeler olurken, Türk İstihbarat Örgütü-MİT ve Alman polisi, KOMKAR'ıda yanlarına alarak, PKK'ye karşı yoğun bir karalama kampanyasına girişiyor, PKK aleyhine provokatif bildiriler dağıtıyor, komplo planları hazırlıyorlardı. Sözde PKK, kendisinden ayrılanları ve kendilerinden olmayanları "vurmak" amacıyla bir "İstihbarat, denetim ve güvenlik" örgütü kurmuştu.

Ev ve dernekleri basmak, hedeflenen PKK ve ERNK kadrolarını tutuklamak için FAC savcılarının daha elle tutulur gerekçelere ihtiyacı vardı. Bir provokatör aranıyordu. Ali Çetiner, FAC polisiyle sanki planlı bir işbirliği içindeymiş gibi Haziran 1987 sonlarında kaçar. FAC savcıları kaçmasının gerekçelerini sorarlar. Ali Çetiner, *"Haksız yere görevimden alındığım için"* cevabını verir. Rapor yazma ve görev alanı değiştirme, piyon için "haksız yere görevden alınma" olur.

Ali Çetiner, 24 Temmuz'da ağlayarak geri döner. *"Aman, Parti beni affetsin"* der. Nerede olduğu ve ne yaptığı ise sır kalır. Ancak bir müddet sonra bu sır çözülür. Çünkü, FAC polisi 27 Temmuz 1987 gecesi Kürt yurtseverlerine ait üç evi basar. Ortalığı dağıtır, evlerde bulunan tüm döküman ve bağışlarla toplanan 700.000 DM'ye el koyar. Ancak baskının asıl amacı para ve belgeler değildir. FAC Kriminal Polisi-BKA'nın yazılarında operasyonun asıl amacı, *"Parti gözetimine alınan Ali Çetiner'i bulmak"* olarak geçer. Ali Çetiner'in bu fiili ajanlık durumu tabi ki bu belgelerin çok sonra açıklanmasıyla netleşir.

Kaçmayı ve çökerek yalvarmayı meslek seçen sefil bukalemuna yine yardım edilir. Düşmanın oyuncağı olmaması için yardım edilir. Bu arada gerek Ali Çetiner gerekse Hüseyin Yıldırım tarafından FAC polisine isimleri verilen devrimci ve yurtseverler hedef yapılmaya ve tek tek tutuklanmaya başlanır. Bu tutuklamalar Ali Çetiner'in 27 Ekim 1987'de tekrar kaçışıyla doğrudan ilintilidir. Ali Çetiner Ocak 1988'de İsveç'e gider. Bu arada geçen iki aylık sürede FAC'nde Hüseyin Yıldırım ve FAC polisiyle ilişki de olduğu mutlak bir gerçektir.

FAC savcıları, Ali Çetiner'e bu son kaçışının gerekçesini de sorarlar. Onun cevabı; *"Kendimi subjektif olarak tutukluluk hissediyordum. Tutukluluk kişinin ruh haline bağlı"* şeklinde olur. Devrimci yapı, bir ajan ruhlu küçük-burjuva unsura tutukluluk olarak gelir. İlginç olanı, FAC savcılarının bu açıklamayı suçlama olarak işleme sokmalarıdır. İzahlarımızdan Ali Çetiner'in sorgulandığı anlamı çıkmamalı. Önce anlaşma sağlanıyor, ardından soru soruluyor ve planlanan cevaplar veriliyor.

Devamı 23. sayfada

Avrupa Basınında Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi

Frankfurter Rundschau, 3 Nisan

"Palme soruşturmacıları zan altında" Telefonların izinsiz dinlendiği iddiası

29 Mart Perşembe günü İsveç Başsavcısı Jan Danielsson, eski ve hala görevde bulunan 6 polis şefi hakkında öncelikle Olof Palme olayı koğuşturması sırasında kanun dışı yöntemlerle çalışma yürüttükleri ve telefonları gizlice dinledikleri suçlamasıyla dava açtı. Suçlananlar; Palme olayının eski soruşturma şeflerinden Hans Holmer, eski polis şefi Hölger Romander, daha önde SÄPO'nun şefi ve şimdi de Stockholm polis şefi olan Sven-Ake Hjälmroth, ayrıca SÄPO'nun üç şube şefi. Bunlar iki yıl hapis ve ayrıca para cezasına da çarptırılabilirler.

Danielsson'un suçlamaları, 1987 ve 1988 yıllarında 8 olayda telefonların gizli dinlenmesiyle ilgilidir. Dinlenmeye alınan telefonlar, muhtemelen Kürt örgütü PKK' ye üye olanlara ait olanlardı. Hans Holmer, Olof Palme olayında bunları sorumlu tutmuştu. Hjälmroth ve Romander de bu yöntemlere müdahale etmedikleri için suçlanmaktadırlar.

Çok sayıda kaset ve tutanak ortadan kaybolduğu için, polis şeflerine karşı yapılan ilk soruşturmada zorluklarla karşılaşıldı. Suçlananlar, soruşturmada devletin böyle yasadışı yöntemleri tasvip edeceğine dair sandıklarını ileri sürerek kendilerini müdafaa ettiler.

Romander, böyle bir konuşmanın Adalet Bakanlığı'nın en yetkili memurlarından birisiyle yapıldığını ve başkana karşı yapılan cinayeti soruşturmanın bir "ulusal sorun" olduğunu ve bu durumlarda normal hukuk kanunlarının askıya alınabileceğini belirtmişti.

Zamanın adalet bakanı Sten Wickborn, kendisi huzurunda yasadışı telefon yöntemleri üzerine konuşulduğunu hatırlamıyor. Danielsson da, devletin böyle yasadışı yöntemleri tasdikleyeceğine dair kanunun mevcut olmadığını söylüyor.

Kölner Stadtanzeiger, 19 Nisan

Türkiye'nin Güneydoğusunda bir halk savaşı, cumhuriyetin tabanını sarsacak tarzda tehdit ediyor!

"Vahşi" Kürdistan'da kanlı ayaklanma

Bugün durum dramatik bir tarzda kızışıyor. Çatışma gerginleşiyor. Bağımsızlık için mücadele veren PKK (Kürdistan İşçi Partisi)'nin gerillaları, Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı büyük bir saldırı başlattı. NATO ülkesinin Güneydoğusunda cumhuriyetin tabanını çatırtacak bir halk savaşı tehdit ediyor.

PKK, ilk olarak Kürt sivil halkının çoğunluğunu kendi tarafına çekebildi. Çatışmalar, artık salt engebeli dağlarda, sınır köylerine yapılan ani saldırılar ve askeri üslere saldırılarla sınırlı değil. Artık çatışmalar şehirlerde sürmektedir ve böylelikle yeni boyut kazanmıştır. Bugün bir halk hareketi gelişmektedir.

Doğu Anadolu'dan gelen haberler, İsrail'in işgal altında tuttuğu Batı Şeria'yı hatırlatmaktadır: Grevler, boykotlar, gövde gösterileri, yol kapatmalar, kargaşalık ve yanan barikatlar. Güneydoğu'da bir halk ayaklanması şekilleniyor. İkinci bir intifada.

Kitle üzerine kurşunlar

Rahatsızlıklar, Mart'ın sonlarına doğru Suriye sınırında olan Nusaybin şehrinde başladı.

Polisler tarafından vurulan bir PKK'linin cenaze merasiminde 10.000'e yakın kişi toplandı. Bunlar, paramiliter jandarma ve askeri birlikler tarafından dövüldüler ve ondan sonra kurşun sıkıldı. 18 yaşında bir genç öldürüldü.

Esnaf, ordunun müdahalesine karşı dükkanlarını birkaç gün kapattı. 600 kişi tutuklandı. Nusaybin'deki ayaklanma Midyat, İdil ve tarihi ipek yolu üzerindeki Cizre kasabasına sıçradı.

Buralarda da dükkanların binlercesi kapandı, binlerce kişi caddelerde toplandı, tekerlek yakarak barikatlar kurdu. Resmi daireler işgal edildi. Bazı devlet binaları ve askeri araçlar yakıldı ve cumhuriyeti kuran Atatürk'-ün büstleri tahrip edildi.

Ordu, cevap olarak önce gözyaşartıcı gaz kullandı ve sonra kitleye kurşun sıktı.

Kanlı bilanço; dört ölü ve dokuz yaralı.

Türk rejmi, tutmayan bir azınlık-politikasının sorunlarıyla karşı karşıyadır.

Ankara bazı tavizler verse de, geçen haftalarda olan olaylar bunların artık çok geç olduğunun kanıtıdır.

Junge Welt, 12 Nisan (D. Almanya)

Kürtlerin İntifadası

Serhildan, Kürtçe'de ayaklanma demektir. Muhtemelen bu, ileride Arapça'daki intifadanın anlamını kazanacaktır. Çünkü son haftalarda Türkiye'de kendi kaderini tayin etme için mücadele eden 10 milyon Kürdün savaşı yeni bir nitelik kazandı. Bu öyle bir düzeyde hayata geçirildi ki, Türk yönetimi, Kürt halkı üzerinde zaten daha önce de varolan baskıyı ve kendi dilini serbestçe konuşma yasağını daha da sertleştirdi. Salı günü Kürt isyancılara ve taraftarlara yönelik yeni sert önlemler paketi hazırlandı. Böylelikle örneğin, "çatışmaları kışkırtanlar", Kürtlerin ulusal azınlık olarak tanınmadığı yerleşim birimlerinden çıkarılıp, başka yerlere sürgün edilebilecektir.

Mart ortalarında sınır kenti Nusaybin'de Türk ordusunun, binlerce Kürdün katıldığı bir cenaze törenine saldırması üzerine büyük bir çatışma meydana geldi. Göstericiler, "bölücü" zanıyla kurşuna dizilen bir Kürdü anıyorlardı. Ordu, kendilerini taşlarla savunan göstericilere karşı jop, süngü ve silah kullandı. Sıkıyönetimin ilan edildiği Nusaybin olaylarını takiben Türk resmi makamlarının Güneydoğu Anadolu dedikleri ve az gelişmiş Kuzey-Batı Kürdistan'da, olaylar büyük bir yankı uyandırdı. Pekçok şehirde öğrenciler dersleri boykot ederken, esnaflar da dükkanlarını kapattılar. Bu yayılan direniş ile 6 yıldır devam eden silahlı kurtuluş mücadelesi, artık Ankara için tehlikeli bir yük teşkil ediyor. Bu sorunun çözümü için Kürtlere karşı vahşet ve de her türlü iletişim yasağı uygulamaya konulmuştur.

Le Matin, 6 Nisan (İsviçre)

Kanlı hareketlenmeler. Ankara, ulusalcılar karşısında tedirgin

Yılın başlarından itibaren Türkiye'nin doğusunda kanlı olaylar yaşanmaktadır. Bu bölgede 10 Milyon Kürt yaşamaktadır. Kürtler, Ankara'nın tüm baskılarına rağmen bağımsızlık istemlerinden vazgeçmemektedirler.

Türk devleti, stratejik bir öneme sahip olan Yakındoğu'da Türk olmayan bir gücün etkinlik kazanmasından rahatsızlık duymaktadır.

30 Ocak tarihli Hürriyet gazetesi, bir haberinde Suriye ve Irak sınırlarında 112 köyün boşaltılacağını yazmıştır. 27 Şubat tarihli Milliyet gazetesi ise Kürdistan'ın merkezinde bulunan 400 köyün daha boşaltılacağını ve Türk devletinin, boşaltılan bu alanlara yasak bölge gözüyle bakacağını yazmıştı.

İki aydır 25 Ulusalcı PKK militanı, çatışmalarda öldürüldü. En tehlikelisi 14 Mart'ta öldürülen militanların Nusaybin'de yapılan cenaze törenine katılan 5000-6000'in üzerindeki insan kitlesine askerlerin ateş açması, bir kişiyi öldürmesi, 6 kişiyi yaralaması ve 300 kişiyi tutuklaması oldu. Ardından sokağa çıkma yasağı kondu. Halk ise protestolarını belirtmek amacıyla kepenk kapattı.

Birbiri ardından diğer şehirlerde de gösteriler alevlendi. Aynı şekilde 22 Mart'ta Cizre'de binlerce insan PKK'ye olan desteklerini belirten sloganlar attılar, taş ve sopalarla saldırarak ve eski araba tekerleklerini yakarak gösteriler yaptılar.

Ayaklanan halk, belediye binasına saldırarak Türk bayrağını indirip yerine ERNK bayrağını çekti. Eylem sonucu dört ölü, dokuz yaralama ve 68 tutuklama olayı gerçekleşti. Ayaklanma daha sonra İdil ve Silopi kazalarına kaydı. 12 yerleşim alanı ordu tarafından kuşatmaya alındı. Tanklar ve helikopterler de kullanılarak şehirlerin dışarıyla bağlantıları kesildi

Kriz odağı

Türk yetkilileri, eskiden beri yaptıkları açıklamalarda bir avuç ayrılıkçı teröristin, halktan insanları rehin aldıklarını belirtmekteydiler.

Halkın yönetime karşı memnuniyetsizliği ve PKK'ye olan desteği karşısında çözümsüzlüğe düşen ve gelişmeleri "Kürt ayrılıkçıların yükselişi" olarak nitelendiren Türk yetkilileri, bölgeye yedek kuvvetler yollamaktadırlar.

Degens Nyheter, 30 Mart (İsveç)

İsveç'te PKK'ye Komplo Düzenleyen Altı Polis Şefi Hakkında Dava Açıldı

İsveç'in en üst düzeyde görevli altı polis şefi hakkında dava açıldı.

PKK ile ilişkileri olduğu sanılan Kürtleri yedi defa, ayrıca bir defa da bir Filistinli çifti, evlerine yasadışı olarak dinleme aygıtı yerleştirerek dinlemekten suçlu bulunmuşlardır. Bunlar dışında, her ne kadar bunlar bir kaç defa daha yasadışı dinleme olayına başvurmuşlarsa da, savcı yeterli oranda kanıt getiremediğinden, ayrıca soruşturma açamamıştır.

Başsavcı Jan Danielsson; "Soruşturmadan pek memnun değiliz, çok uzun bir zamana dayandığı için epey zorluklar yarattı. Aslında suçlular, suçlarını zamanında kabullenmiş olsalardı, hem SÄPO daha fazla yıpranmaz ve hem de daha fazla bozguna uğramazdı" diyor.

Fakat bu açık duruma rağmen, polis şeflerinin hiç birisi kendisini suçlu olarak görmüyor. Kendilerini haklı göstermek için, o dönemde içinde bulundukları durumun aciliyetini ileri sürüyorlar: "PKK taraftarlarının eylem hazırlığında olduklarına dair ihbar almıştık, muhtemel bir eylemi engellemek için gizlice dinleme olayına başvurmak zorunda kalmıştık."

Davanın başta gelen sorumlusu eski SÄPO harekât şefi P. G. Näss'tir. Kendisi Kürtlere karşı yedi, Filistinli bir çifte karşı da bir defa gizli dinleme yoluna başvurmuştur. Ve bu davalardan dolayı yargılanacaktır.

Ayrıca P. G. Näss hakkında, 1984'te de bir başka gizli dinleme olayından dolayı dava açılmıştı.

P. G. Näss, Stockholm'de Fridhelm caddesinde oturan bir Kürdün evine mikrofonların yerleştirilmesi için emir verdiğini itiraf etmek zorunda kalmıştır. Bunun dışında başka hiç bir olaya tanık olmadığını, duymadığını ve bu olaylarda da parmağının bulunmadığını söylüyor. İfadesinin bir çok yerinde çelişki bulunuyor. Unutkanlık ortaya çıkıyor. Fakat bu unutkanlığı ve çelişkileri, kendisi ve arkadaşlarının suçlarını gizlemek için kullandığı açık.

P.G. Näss'in dışında, iki olaydan dolayı yargılanan SÄPO Büro Şefi Christer Ekeberg'in hafızası daha kötü ve çelişkili. Kendisi, iki dinleme olayından birini kabulleniyor. Diğerini ise hiç hatırlamadığını söylüyor.

Savcılığa göre 80 kişinin (bunlar, SÄPO içinde değişik düzeylerde görev üstlenenlerdir), ayrı ayrı verdikleri ifadelerin sonuçları birbirine benzerdir. SÄPO içinde alt düzeyde görevli bulunan kişiler, P. G. Näss ile Ekeberg'i sorumlu görüyorlar.

Diğer taraftan birçok polis şefi, suçu Hans Holmer'e ve PKK izini sürdürmekle görevlendirilen Stockholm Başkomiserliği'ne yüklüyor.

Eski SÄPO şefi Sven Ake Hjälmrot ve eski İsveç Yüksek Polisi Holger Ramander, Hans Holmer' in Palme cinayeti masasından sorumlu olduğu dönemde, Adalet Bakanlığı aracılığıyla SÄPO' yu kendi himayesine almak istediğini, ancak SÄPO'nun ona yalnız terörizm masasını bağladığını söylüyorlar. O zaman Adalet Bakanı olan Sten Wickborn, Romander'e işlerin neden hızlı gitmediğini sormuş. Bundan dolayı da, Hjälmrot ve Romander, Hans Holmer'i gizli dinleme operasyonuna baş olarak görmüş ve onun, dinleme için Adalet Bakanı'ndan izin aldığını sanmışlar. Şimdi, Hjälmrot ve Romander, bu davadan haberdar olup, dinleme operasyonuna engel olmamaktan dolayı yargılanıyorlar.

Savcılığa göre, Adalet Bakanlığı'nın gizli dinleme olayı polis şeflerine izin verdiğine veya haberdar olduğuna ilişkin bir ispat yoktur.

Diğer taraftan ise Romander, Adalet Bakanlığı'nın kurul üyesi olan Johan Muck'un, "Başbakan cinayetinin milli güvenliğimizi tehlikeye soktuğu ve bunun için bir çok kanuni engeli bir tarafa bırakmak gerektiği" şeklinde konuştuğunu söylüyor. Bu sözlerden dolayı Romander, yasadışı yöntemler kullansalar bile, iktidarın onları anlayışla karşılayacağını sanmış.

P. G. Näss, Fridhelm caddesindeki Kürdün evine gizli mikrofonları yerleştirmeden önce, Adalet Bakanı Sten Wickborn ile sorunu konuşmuş. Sten Wickborn da, "Evet, evet iyidir. Fakat benim bundan haberim yok ve duymamış olayım, oldu mu?" demiş.

Daha sonra Hans Holmer, P. G. Näss'ten gizli dinleme izni istediğinde Näss de, Holmer'in dinleme iznini aldığını sanarak, ona izin vermiş. Bundan dolayı eski Adalet Bakanı ve sekreterleri, gelecek mahkemeye çağrılıp savcılık tarafından sorgulanacaklardır.

Hans Holmer, kendisinin üç gizli dinleme olayında emir verdiğini söylemiş. Fakat iki olaydan dolayı yargılanmaktadır. Çünkü olayı P. G. Näss gerçekleştirmiştir. Holmer de, dinleme emrini kendisinin verdiğini ve Adalet Bakanlığı'nın bu olayla hiç bir ilgisinin olmadığını söylüyor.

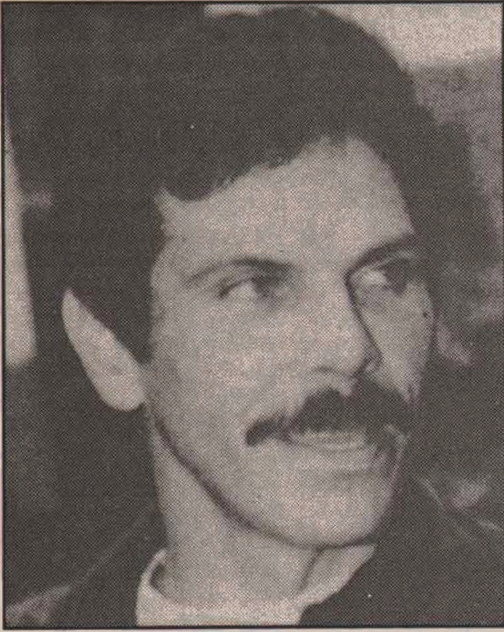
Fakat Holmer'in hükümet ile ilişkileri olmuştur. Palme cinayetinden üç gün sonra, yeni Başbakan İngvar Carlsson'u arayan Holmer, SÄPO'unun terörizm masasından yardım istemiştir. Bunun üzerine Adalet Bakanı, Holmer'in kendisini devreden çıkarmasına kızarak, kendisine telefon etmiş ve kendisi varken Holmer' in neden Başbakan'ı arayıp SÄPO'dan yardım istediğini sormuştur.

Hans Holmer'in iktidarla olan ilişkilerinin düzeyi, 1988 sonbaharında gizli dinlemeden dolayı savcıların yaptığı sorgulama sırasında aydınlanmıştı.

Sorgulama, Adalet Bakanlığı' nın daire şefi K. G. Ekeberg tarafından durduruldu ve Ekeberg, savcıların gözü önünde Holmer ile yalnız başına gizli bir konuşma yapmıştı. Savcılar, onların ne zaman, ne konuştularını halen bile bilmiyor.

P. G. Näss, Ekeberg'in sorgulanmasını istemişti, ancak savcılar, bunun dava açısından fazla önemli olmadığını öne sürmüşlerdi.

Kolombiya'da gerilla lideri öldürüldü

Kolombiya M-19 gerilla hareketinin lideri **Carlos Pizarro Leongómez** uğradığı silahlı saldırı sonucu öldürüldü. Pizarro, Kolombiya'nın başkenti Bogota'da bindiği yolcu uçağının içinde bir kişi tarafından silahlı saldırıya uğradı. Ağır yaralı olarak yakındaki bir hastahaneye kaldırılan Pizarro kurtarılamadı.

Saldırgan da, Pizarro'nun koruma görevlileri tarafından olay yerinde öldürüldü.

Tanınmış gerilla liderinin bir suikaste kurban gittiğinin duyulmasından sonra, başta başkent Bogota olmak üzere Kolombiya'nın bütün büyük kentlerinde kitlesel gösteriler düzenlendi.

Pizarro'nun öldürülmesiyle boşalan M-19 hareketinin liderliğini üstlenen Antonio Navarro Wolf'un çağrılarına rağmen, kitlesel protesto mitingleri sırasında göstericiler polisle çatıştı.

Pizarro, devlet başkanlığına adaylığını koyduktan sonra öldürülen dördüncü kişi oluyor. Her ne kadar cinayetin devletle çatışma içinde olan kokain tekelleri adına işlendiği ileri sürülüyorsa da, arka planda oligarşik devlet güçlerinin bulunduğu güçlü bir ihtimal.

Kolombiya'nın kimliği

Yüzölçümü: 1.138.914 km²
Nüfusu: 27,8 milyon
Başşehri: Bogota (4,1 milyon)
Resmi dil: İspanyolca
Din: Hristiyan (%90'nin üzerinde Katolik, %5 Protestan)
Devlet biçimi: Temsili başkanlık sistemi
Para birimi: Kolombiya Pezo'su
Yıllık gayri safi milli hasıla: 32,6 milyar dolar (1981 verilerine göre)

Orta-Amerika'nın Meksika'dan sonra en büyük ülkesi olan Kolombiya da, kıtanın diğer ülkeleri gibi ABD emperyalizminin "arka bahçe" ülkesi ya da diğer deyimle yeni-sömürgesidir. Başta kahve ve diğer tropikal tarım ve orman ürünleri ile zengin sanayi hammaddelerinin sahibi olmasına rağmen, Kolombiya'da halkın %70'i en alt yoksulluk sınırlarında yaşamaktadır.

ABD tekellerinin ve CIA'nın cirit attığı ülkede, asker-sivil karışımı oligarşik üst sınıf grupları hem yönetimi, hem toprakların büyük kısmını ve hem de varolan sanayi ve ticareti ellerinde tutmaktadırlar.

Kolombiya, aynı zamanda dünya kokain üretimi ve ticaretinin merkezi durumundadır. Kokain tekelleri, yönetim ve CIA ile beraber çalışmakta. Bunların ekonomik, siyasi ve askeri güçleri o denli büyüktür ki, hükümet güçleriyle savaşabilmektedirler.

Diğer Latin Amerika ülkeleri gibi Kolombiya'da devrimci hareket, gerilla karakterli olup, tarihi çok eskilere dayanır. Kolombiya'da aralarında blok kuran en önemli üç büyük gerilla örgütü vardır. Bunlar; **Kolombiya Devrimci Silahlı Kuvvetleri - FARC, M-19** olarak bilinen **19 Nisan Hareketi** ve **Halk Kurtuluş Ordusu - EPL**'dir.

Kolombiya'da gerilla güçleri ile toprak ağaları, uyuşturucu tüccarları, ordu güçleri ve onlara bağlı ölüm komandoları arasındaki çatışmalar yıllardır sürmektedir. Gerilla gruplarının önemli hedeflerinden biri de toprak reformudur. Bu amaçla yıllardır zaman zaman gerilla grupları ile hükümet bir araya gelmekte, fakat hiçbir anlaşmaya varılamamaktadır.

ABD'nin bölgede izlediği gerilla hareketlerini bazı tavizler karşılığında görüşmelere çekme ve silahlı mücadeleden caydırma stratejisi, Kolombiya'da da uygulanmakta. Denebilir ki, Kolombiya, bu stratejinin bölgedeki uygulama merkezi durumundadır.

Bu doğrultuda ABD, Contadora Devletler Grubu içinde Kolombiya'ya liderlik rolü vermektedir. Yönetimin baskıcı karakterine ve ülkede sürekli varolan devlet terörüne rağmen, 1980'lerin başından beri Kolombiya'da siviller yönetimde. 1982'de başa geçen muhafazakar devlet başkanı Betancur Cuartas, bir yanda gerillaların tabanı olan köylülüğü çökertme politikasını şiddetle sürdürürken, diğer yanda ise gerilla gruplarıyla sürekli olarak görüşme yolunu açık bıraktı.

Latin-Amerika gerilla mücadelelerinden çıkarılması gereken bazı dersler

1970'lerde kurulan ve Latin-Amerika'nın en etkin gerilla gruplarından olan M-19 hareketi, gerek kıtadaki genel siyasal gelişmelerin, gerekse de bünyesinde taşıdığı sınıfsal zaafların ve bundan kaynaklanan politik tıkanmaların sonucu olarak, legal zeminde mücadele etmek koşuluyla, hükümetle 1989 yılı sonlarında görüşmelere oturdu. Daha doğrusu, bu tarihlerde görüşmelerden uzlaşma çıkacağı eğilimi ağır bastı.

Bu yılın Mart ayında ise iki taraf kesin anlaşmaya vardılar. Bu anlaşmayla gerilla grupları silahlarını hükümete teslim ederken, karşılığında tutuklu gerillalar serbest bırakılıyor, aranan gerillalar affediliyor ve gerilla gruplarının yasal partiler olarak legal alanda politik mücadelelerini sürdürmelerine izin veriliyordu.

M-19 gerilla örgütünün öldürülen lideri Pizarro, silahları bıraktığı günlerde şunları söylüyordu: *"Biz büyük bir yarışı sonuçlandırdık. Ya yanıldık ya da doğruya parmak bastık. Son söz Kolombiya halkının geleceğindedir."*

Fakat gerek son suikast olayı ve gerekse de çoğu Latin-Amerika ülkeleri gerilla hareketlerinin karşı karşıya bulunduğu ve neredeyse bir politik tıkanmaya varan durumları gösteriyor ki, içine girdikleri uzlaşma sürecinin ciddi hata ve yanılgıları vardır.

Nasıl oluyor da yakın döneme kadar ABD emperyalizmi için ciddi tehdit olan ve dünyadaki ulusal kurtuluş ve demokrasi hareketleri için moral ve cesaret öğesi olan genç, dinamik ve kitlesel Latin Amerika gerilla hareketleri birden bire, hem de sınıf çelişkilerinin çok derin olduğu bir dönemde emperyalizmin gölgesindeki rejimlerle uzlaşmaya gidiyorlar.

Küba örneğinde olduğu gibi, emperyalist kuşatmaya rağmen sosyalist değerler korunabilmektedir. Diğer yandan Nikaragua'da silahla alınan iktidar seçimle terkedilebilmektedir. Bunlar dışında hala susturulamayan, diri olan, fakat belli bir tıkanmayı yaşayan El Salvador, Guatemala ve Peru gerilla mücadeleleri vardır. Diğer Latin Amerika ülkelerine oranla daha hareketli ve canlı bir pratik sergileyen Peru gerilla mücadelesi, askeri ve politik çizgisindeki yetmezlikler ve ittifak anlayışındaki sol sekter yaklaşım nedeniyle gelinen aşamada elindeki mevzileri korumada bile zorlanmaktadır. El Salvador'daki FMLN gerilla hareketi, 1989'da başlattığı ve başkenti de yarı yarıya kontrol etmeye kadar varan genel taarruzunu, iktidarı ele geçirme amacıyla hazırlamadığı için yarıda kesti ve ele geçirdiği çok önemli bir fırsatı kaçırmış oldu. Bunun yerine saldırı avantajını, sağcı-hıristiyan yönetimi görüşme masasına oturtma gibi dar bir amaç için kullandı. Birleşmiş Milletler'-in gözetiminde olan bu gelişmeler halen sürmekte, ve FMLN'nin bazı isteklerinin yerine getirilmesi durumunda silahları bırakıp, legal bir parti olarak seçime girmesi beklenmektedir.

Latin Amerika zafer yıllarında

Latin Amerika gerilla hareketleri 1970'ler boyunca Küba ve SSCB tarafından destekleniyorlardı. 1980'lerin ortalarında SSCB ile ABD arasında gelişen uzlaşmanın olumsuz bir sonucu, gerillalara verilen bu siyasal ve donanım desteğinin kesilmesi oldu.

Bu sonucun gerilla hareketlerini etkilememesi imkansızdı. Öte yandan, ABD destekli Latin Amerika ülkelerinde uygulanan bir yanda baskı, diğer yanda "reform" gösterileri ve "sivilleşme" görüntüsü altındaki uzlaşma planı da, etkileyici bir öge olarak alınabilir.

Bu dış ögeler gerilla örgütlerinin sınıfsal politik zayıflıklarıyla birleşince, günümüzdeki tıkanma ve bunun ürünü olarak uzlaşma çabası ortaya çıkmaktadır. Latin Amerika ülkelerindeki gerilla hareketlerinin en büyük sınıfsal temeli köylülüktür. Gerek katılım ve gerekse de program olarak daha çok aydın-gençlik ve küçük-burjuva eğilimler öncülüğe damgasını vurmaktadır. Tabanda ve yönetimde proleteryanın zayıf etkisi, mücadele sürecinde gerek program, gerkese de pratik mücadelede yığınla sorun ve -Nikaragua örneğinde olduğu gibi- devrimden sonra da iktidarı kaybedecek kadar zorluklar ortaya çıkmaktadır.

Reel sosyalizm cephesindeki yıkıntı ve sağcılık, tabi ki en fazla silahlı devrim mücadelelerini etkiliyor. Çünkü emperyalist güçler, önemli bir ittifak gücünden yoksun kalan gerilla mücadeleleri üzerinde saldırı ve propaganda gücünü daha çok yoğunlaştırabiliyor.

M-19 gerilla örgütünü de uzlaşmaya iten bu dış etkenler yanında sınıfsal zaafları olaması-dır. Çünkü, sivil bile olsa, yenisömürge ülke yönetimleri -özellikle de Latin Amerika ülkelerinin-baştan aşağı silahlı terör şebekeleri durumundadırlar. Demokrasi geleneği olmayan bu ülkelerde, silahlardan arınmış bir devrimci mücadelenin başarı şansı hemen hemen yok gibidir.

Devrimci mücadelede uzlaşmaların varlığı bir gerçektir. Her ülkede bunun biçimleri değişik olabilir. Fakat hiçbir uzlaşma devrimci güçleri silahsızlandırmayı doğurmamalıdır.

M-19 gerilla örgütünün öldürülen lideri, Kolombiya'da Mayıs ayında yapılacak devlet başkanlığı seçimlerine solun adayı olarak katılacaktı. Görülüyor ki, egemen sınıflar çok değişik kılıflarla kendini silahlardan arındırmış devrimci önderleri çok rahat avlayabilmektedirler.

Latin Amerika deneyimleri evrenseldir. Zira onların üzerindeki reel sosyalizm tahribatı ve emperyalist güçlerin özellikle silahlı devrimci güçleri tasfiye planı da evrensel güncel bir tehlikedir.

Bu deneyimlerden ortaya çıkan derslerin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi için büyük bir öğreticiliği vardır. Zira emperyalist ve sömürgeci güçler aynı dayatmayla Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine saldırmaktadırlar. Filistin direnişinin başına getirdiklerinin aynısını Kürdistan'da da uygulamak istiyorlar.

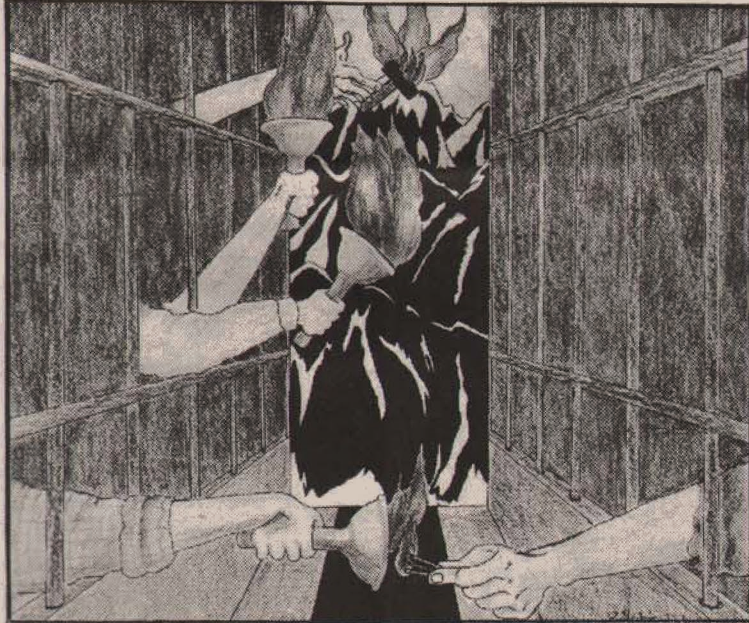
Tabi ki sıkı sıkıya yapışılması gereken değerler, bilimsel sosyalizm ilkeleri olmalı ve siyasal ile silahlı mücadeleyi en geniş halk güçlerini kapsayacak şekilde geliştirmeli. Nasıl ki ulusal kurtuluş hareketleri 1960'larda Küba ve 1970'lerde Vietnam devrimlerinin zaferiyle atılım yapmışsa, bugün de ulusal kurtuluş hareketleri aynı şansa sahiptirler. Ancak silahsızlanmayla değil silahlı olarak direnmeyle.

Yaşamın onurlu olanı güzeldir

Uyandığında arkadaşları henüz uyanmamıştı, bir süre uyur uyanık gözlerini tavana dikerek öylece kıpırtısız kaldı. Akşamdan beri yüreğine dolan korku yeniden uyanmıştı. Hafiften titredi, içinde bir sıkıntı, bedeninde bir ağırlık vardı. Gece ne çabuk geçmişti. Hep gece olsun, sabah olmasın, güneş doğmasın istiyordu. Sanki her şey karanlıkta güzeldi. Canan, sıkıntılarından arınmak istercesine derin bir soluk aldı. Bir sigara içme istemini duydu. Fakat bu istemini bastırdı. Sigara içtiğini görürlerse koğuşun hepsini işkenceden geçirirlerdi. Yasaklar ne kadar da kötüydü, «her şeyimizi kurallara bağlamışlar» diyerek içinde bulundukları koşullara sitem etti. Ama huzursuzluğu daha da büyüdü. Yatak diken gibi saplanıyordu vücuduna. Her tarafı ağrılar içindeydi. Cop darbelerinden sızlayan sol yanına döndü. Gözlerini yumarak günün getireceklerini ürküntüyle düşünmeye başladı.

Bahar'ın gün görmemiş sesi koğuşa yayıldı. Önce annesini öperek uyandırdı, sonra ranzaları tek tek gezerek diğer ablalarını uyandırmaya çalıştı. Esmer yüzüyle, siyah kıvırcık saçlarıyla, pırıl pırıl parlayan gözleriyle, bir sevgi yumağı gibi koğuşun neşesiydi. Tutsaklık nedir bilmiyordu ama her şeyin en acımasızının yaşandığı tutsaklığın koyu ortamında doğmuştu Bahar. Tüm dünyası ablalarıydı, en güzel şeyleri onlardan öğreniyor, insanlık erdemlerinin en yücesini yine onlardan öğreniyordu. Tutsak kadınların yaşamını renklendiren tek varlıktı Bahar.

Bahar, Canan'ın ranzasına yanaşarak yel gibi hafif sesiyle; «abla, abla» diye seslendi. Canan yüzünü Bahar'a çevirerek; «günaydın yavrum» deyip sevgiyle kollarından tuttu, yatağına alıp bağrına bastı. Boynundan, yanaklarından öptü. Analık duygularının verdiği hasretlikle saçlarını okşadı. Kalkmak zorunda olmasaydı, Bahar'ıyla gün boyu koyun koyuna kalabilirdi.

- Haydi Canan, kalk artık, sayım gelecek şimdi, dedi Ayşe.

- Biri hasta diyemez misin abla, her yanım sızlıyor, kendimi hiç iyi hissetmiyorum.

Bu sözler Ayşe'nin yüreğine inmişti. «Uyumayı bile bize çok görüyorlar...» diyecekti ama susmayı yeğledi. Gidip yanına oturdu. Bir ana şefkatiyle elini avuçlarının içine alarak ona hissettirmeden nabzını dinledi. Eli ateş gibi yanıyordu, Canan'ın. Derinden bir iç çekerek;

- Bak Canan, derim demesine de, bu ruhsuzlar anlarlar mı sanıyorsun? Hem seni hasta olarak yatakta görmelerini istemiyorum. Dün, sana yaptıkları o korkunç işkencenin bir amacı olmalı. Gözünü korkutmak istiyorlar. Alışılmış taktikleri bu. Önce şiddetli işkenceden geçiriyorlar, peşinden çirkin emellerini açığa vuruyorlar. Cesur olmalısın. Sakın ikircikli davranma. Böylesi durumda daha çok üzerine varırlar. Unutma ki, işkencenin acısı geçer, ama onurunda açılan bir yaranın acısı bir ömür boyu sürer. Haydi kalk bakayım, hep iyi şeyleri düşünmelisin.

Canan, kendine gelip azıcık rahatlamıştı ama yine de korkuyordu. Ayşe'nin boynuna sarılıp ağladı. Sanki içindeki korkuyu gözyaşlarıyla akıtmak istiyordu. Aksine, dökülen her damla yaş korkusunu daha da yoğunlaştırıyordu. Askerin (gardiyan);

- Sayım düzenini al, bağırışıyla birbirlerinden ayrıldılar.

Sabah sayımından sonra kahvaltıya oturdular. İştahı yoktu Canan'ın. Tabağa tiksinerek baktı. Isıtılmış bulanık suyun üzerinde birkaç şehriye tanesi duruyordu. Dünden beri ağzına bir lokma yiyecek bile koymamıştı. Açtı ama, bulaşık suyunu andıran çorbaya baktıkça midesi bulanıyordu. Bir lokma ekmeği ağzında iyice evirip çevirdikten sonra zorlukla yuttu. Bir lokma daha alarak gidip yere serili battaniyenin üzerine oturdu. Bahar, Canan'ı hayretle izliyordu. Dertlerini paylaşmak istercesine usulca kucağına atıldı.

Canan duygulanmıştı. Teşekkür edercesine yanaklarından öptü Bahar'ın. Sonra o küçücük, yumuşak ellerinden tutup koğuşun içinde beraberce gezindiler.

Koğuşun kapısındaki gözetleme yeri açılınca tüm dikkatler kapıya yöneldi. Koğuşa bir sessizlik çöktü. Gardiyanın (asker) her zamanki ahmak sesi duyuldu;

- Canan hazırlan, seni istiyorlar. Çabuk, oyalanma.

Canan, gardiyanın ezici bakışları altında ürkek adımlarla yürüdü. Ara koridora geldiklerinde, cezaevine ilk getirildiği günü anımsadı. Vücudu diken diken oldu, gözleri buğulandı. «İşte burada» dedi; burada keçi kırpar gibi saçlarını kesmişlerdi. O gün onurunu yaralamışlardı, oracıkta. Biraz duraksadı; «düşman ne kadar da alçak» diye geçirdi içinden. Ülkenin kalbinde bir hançer gibi saplı duran bu zindan, onur öğüten bir değirmen gibi işkenceyle işliyordu. Başını önüne eğdi, askerlerle göz göze gelmek ağırına gidiyordu. Neden, nereye götürüyorlardı kendisini? Henüz mahkemesi de açılmamıştı. Avukat mı? Yok hayır, avukatı yoktu ki... Peki nereye olabilir? Karşılıksız kalan sorular beynini kemiriyordu. Tedirginliği gittikçe artıyordu. Belleğinde hiç iz bırakmadan küçük bir dere gibi akıp giden düşünceler Canan'ı bilinmezliklere doğru sürüklüyordu. Askerin «dur» demesiyle yerinde çakılıp kaldı.

- Burada bekle, dedi asker.

- Beni koğuştan neden çıkardınız?

- Bilmiyorum, çıkar dediler çıkardım işte, deyip gitti.

Tek başına koridorda beklemesi akşamdan beri yüreğini kemirip duran korkunun aynısını duymasına neden oldu. Tepeden tırnağa titredi. İçinde bir hıçkırık dalgası koptu. Hıçkırıklar birbirine karışarak yükseldi; bir hıçkırık yumağı oluştu, sıkılmış bir yumruk gibi boğazını tıkadı. Ağlamak istedi, ama gözyaşları düşmana umut verir diye hıçkırıklarını bastırdı. Yüzüne sakin ve kendinden emin bir ifade verdi, bakışlarına cesaret yükleyerek öylece durdu.

Koridorun kapısı açıldığında başını çevirip bakmadı bile. Yüzbaşı gelip önünde durmuştu. Hiç konuşmadan alaylı alaylı süzdü Canan'ı. Sonra;

- Cezaevinde yatan akraban var mı, diye sordu Canan'a.

Canan'ın yere bakan gözleri daldı, yüreğinin derinliklerini bir mutluluk esintisi yalayıp geçti. «Söylesem mi acaba?» Kimbilir belki de görüştürmek için getirmişlerdi. Umutlandı.

- Evet, nişanlım var.

- Görmek ister misin?

- Evet.

- Güzel, her ikiniz hakkında yeterince bilgiye sahibim. Örgütle ilişkilerinizi iyi biliyorum. İsteğim, bana yardımcı olmandır. Söylediklerimi yaparsan sizi hergün görüştürürüm. Koğuşunda olup bitenleri bana bildireceksin. O zaman hem rahat edersin, hem de mahkeme durumunu gözönünde bulundururum. Az ceza alırsın, istersem ceza almadan çıkarırım seni.

Canan sarsıldı. Yüreği için için vurdu, dizleri takatsiz kaldı, kan beynine sıçramıştı. Kendisinden bir şeyler yitirdiği hissine kapıldı. En güzel duygularını kurşunluyorlardı. Sessiz kalması bir güçsüzlüğün ifadesi mi acaba? Elini yumruk yapıp sıktı. Avucunun içi terlemişti. Ne alçakça bir istekti bu. Korkusu cesarete dönüşmüştü. Gözlerini Yüzbaşı'nın gözlerine dikti, kurulan pusuyu gördü gözlerinde. Sinsilik, puştluk, sadistlik vardı bu gözlerde. Sessiz kalmamalıydı, konuşmalıydı. Ama konuşacaklarını sonuna kadar sürdürebilecek miydi? «Bu görüşmeyi onur, haysiyet karşılığında yapmak istiyorsunuz» diyecekti fakat kısa kesip atmayı daha uygun gördü.

- Görüşmek istemiyorum, dedi Canan.

- Dur hele, kestirip atma. Tatlı tatlı konuşuyoruz. Sevgilini görmek fena mı? Aynı çatı altında yaşıyorsunuz ama bir kerecik olsun görüşemiyorsunuz. Yazık değil mi size! Ben sevgiye önem veririm. İnsanlık öldü mü? Senin yerinde olsam bir an bile yalnız kalmak istemezdim. Sen kuş beyninle bunu anlamıyor, sunduğum bu olanağı geri tepiyorsun. Bilgi vermek çok mu zor? Koğuşta olup bitenleri bana aktaracaksın. Yalnız sen değil, Cuma da rahat eder. İyi düşün. İyi düşün, ahmaklığa gerek yok.

Yüzbaşı, yumuşak ve duygusal konuşmalarıyla kurduğu pusuyu derinleştiriyordu. Canan onu dinlemiyordu bile. Ayşe'nin bu sabah söyledikleri kafasında yankılanıyordu: «Onurunda açılan bir yaranın acısı bir ömür sürer» cümlesi durmadan tekrarlanıyordu. Kararlı davranmalıydı. Tüm cesaretini biriktirerek yeniden;

- Görüşmek istemiyorum, dedi.

Yüzbaşı sahte öfkeli pozlara bürünerek;

- Burada benim söylediğim her şey yapılır. Her isteğim emirdir. Kitabımda «olmaz» diye bir şey yazmaz, canını acıtmak istemiyorum. Kızlık onuruna leke gelmesini istemiyorsan dediklerimi yapmalısın. İyi düşün.

Bu sözler bir balyoz gibi indi Canan'ın kafasına. Korku, acıdan bir çığ gibi çöktü içine. Başı döndü, gözleri karardı, yüreği sıkıştı, bastığı beton zemin kayıyordu. Yüzbaşı, Canan'ın yüz hatlarındaki umutla umutsuzluğun çatışmasını farkederek bu boşluktan yararlanmak istedi. Tüm kurnazlığını sergilemenin tam zamanıydı. Canan'ı en hassas yerinden vurmak için en zayıf anını yakalamak istiyordu. Eğer karşısında ürkek ve mağrur duran Canan'ı tuzağına düşürebilirse, ne zamandan beri ihanete sürükleyemediği Cuma'yı da avucuna alacaktı. İşkenceyle başaramadığını, insanı insan yapan yüzyılların birikimi olan insancıl duyguları kullanarak başarmak istiyordu. Ama yine de vazgeçmeyeceği tek silah işkenceydi. Yanında put gibi duran askere;

- Oğlum, çavuşla birkaç asker çabucak buraya gelsin. Bu hanım kız insanlıktan anlamıyor, dedikten sonra Canan'a dönerek;

- Şansını yitirdin, daha beterini istiyorsun. Bana karşı gelmenin bedelini ağır ödeyeceksin. Ocağını söndüreceğim senin. Şimdi Cuma'yı çağıracağım, onunla ilişkini keseceksin. Beni bu hallere sen düşürdün, içerde sürünmek istemiyorum, doğru yolu buldum, diyeceksin. Mahkemede örgütsel faaliyetlerini ve kimlerle çalıştığını bir bir açıklayacaksın. Ben böyle istiyorum. Yoksa başına neler gelir sen düşün artık.

Canan beyninden vurulmuşa döndü. Ne yapacaktı? Nasıl kurtulacaktı bu beladan? Yapamazdı, işkenceden kurtulmak için insanlığını, ne umutlarla beslediği sevgisini ayaklar altına alamazdı. Bu her şeyin sonu olurdu. Nasıl bakardı insanların yüzüne? Ülkesinin ufkunu karartanlar şimdi de onu canevinden vuruyorlardı. Yıllardır yeşerttiği umudunu, yaşama sevincini, belleğinde dipdiri beslediği anılarını kendi elleriyle dinamitleyemezdi. Tedirgindi, yüreği bir kuş gibi çırpınıyordu. Bir anlık boşluk onu bataklığa çekebilirdi. Kendini uçurumun tepesinde hissetti. İhanet ne kadar korkunçtu. Bal rengi gözlerinden boşalan yaşlar yanaklarından süzülüp aktı. Titrek parmaklarıyla yanaklarındaki gözyaşlarını sildi. Dili tutulmuş gibiydi, konuşamıyordu.

Sırtına inen cop sesi koridorda yankılandı. Yüzbaşı ilkel, sadist duyguların verdiği kabalıkla saçlarından tuttuğu gibi kafasını birkaç defa üst üste duvara çarptı. Canan sarsıldı, mecalsiz yere yıkıldı. Askerler ellerindeki coplarla kafa, göz, kulak, mide, ayırdetmeden vurmaya başladılar.

Canan'ın birbirine karışarak yükselen çığlıkları, feryatları duvarlara çarparak yankılandı, yeniden yüreğine doldu. Canan'ı yerde sürükleyip koğuşun kapısı önüne getirip bıraktılar. Ama hemen içeri almadılar. Artık hiçbir şey düşünemiyordu. Gördüğü işkencenin acısını bile duymuyordu. Bir süre koridorda yalnız başına kaldı. Bedeni bir yaprak gibi titriyordu. Yüzü duvara dönük olduğu için olup bitenleri göremiyordu. Yüzbaşı çıkıp gelmişti. Canan'ın ruh halini çözümlemek için uzun uzun baktı. Sonra elini omzuna vurarak;

- Elimden kurtulamazsın. Kafama taktığımı yaparım. Kadınkız dinlemem. Yarın Cuma'yı ça-

ğıracağım, ondan ayrıldığını söyleyeceksin tamam mı? Yoksa ayaklarından asarım, eşek sudan gelinceye kadar döverim seni.

Yüzbaşı'nın şakırdayan parmak sesleri ve aşağılık gülüşü Canan'ı tiksindirdi. Ne kadar küfür varsa, içinden savurdu...

Koğuşa aldıklarında gidip ranzasında oturdu. Başını avuçlarının arasına alarak derinden derine ağladı. Arkadaşları meraklı ama kuşku dolu bakışlarla süzüyorlardı onu. Kimisi acıyor, kimisi de aralarında yorum yapıyorlardı:

- İkinci defadır götürüyorlar, mutlaka koğuşu ispiyonluyor.

- Öyle, öyle bacım, ağlaması bizi yanıltmasın.

Ayşe yerinden kalkıp, kendi aralarında fısıldaşanlara «bir bardak suda fırtına koparıyorsunuz» dercesine ters ters bakıp geçerek, gidip Canan'ın yanıbaşında oturdu.

- Nereye götürdüler seni? Konuş rahatlarsın, deyip, Canan'ın başını usulca göğsüne dayadı. Koruma duygusuyla saçlarını okşadı. Canan'ın sinesini parçalayan hıçkırıkları Ayşe'nin yüreğine doğru akmıştı. Bu dost insanın yüreği ne kadar da engindi. Sevinçleri, mutlulukları paylaşmasını bildiği gibi acıları da bölüşmeyi seviyordu. Hep «yaşamak paylaşmaktır» demiyor muydu? Elini Canan'ın çenesine dayayıp yüzüne baktı; acılı bir hüzün gördü, «bu gözlerde alçalma yok» dedi kendi kendine. Fakat olanları da bilmek, yardımcı olmak istiyordu.

- Ne olur anlat, beni de ağlatacaksın şimdi.

- İspiyoncu olmamı istiyorlar; size, kendime, her şeye yabancılaşmamı istiyorlar. Cuma ile olan ilişkimizi kullanıp bizi ihanete sürüklemek istiyorlar. Ne aşağılık bir şey bu, değil mi? Nasıl yaparım bunu? En kutsal değerlerimizi ayaklar altına alırsam insanlığım kalır mı? Korkuyorum abla, sen de olmasan ben ne yaparım?..

Ayşe bütün dikkatiyle dinliyordu Canan'ı. Kan çanağına dönen gözleri tutunacak bir dal arıyordu. Kızaran yüzünde tüm acılarını okuyabiliyordu. Hüzünlendi, kalkıp koğuşun içinde gezindiler. Canan, içini bir sincap gibi kemiren Yüzbaşı'nın sözlerini, gördüğü işkenceyi anlattı.

- Yarın Cuma'yı getirecekler, ona küfür etmemi, beni bu hale kendisinin düşürdüğünü, artık onu sevmediğimi söylememi istiyorlar. Biliyorum, Cuma'yı bu yolla düşürmek istiyorlar. Cuma'yı nasıl üzerim? Ya bunalıma girip düşmanın tuzağına düşerse... O, davanın sadık bir adamı biliyorum ama, insanlık hali hiç belli olur mu? Fakat nedeni ben olmamalıyım. Hayır, hayır ne olursa olsun...

Sonu zihninde kalan bu cümleyi bitiremeden, Yüzbaşı'nın «kızlık onuruna bir leke gelmesini istemiyorsan...» sözlerinin bir kırbaç gibi suratına indiğini hissetti yeniden.

- Ne olursa olsun katlanmalıyım, dedi Canan.

XXX

Çavuş, hücrenin kapısını açarak Cuma'yı dışarı çıkardı.

- Bak oğlum, Yüzbaşı seni istiyor. Yanına varır varmaz yüksek sesle kısa künye yapacaksın. Sesin çıkmazsa yaktım seni.

Cuma bir an sustu, direniş günlerini anımsadı. Utanarak başını önüne eğdi.

- Olur veririm, dedi Cuma.

Dün Canan'ın işkence gördüğü koridora geldiler. Cuma burayı hiç görmemişti. Cezaevine gelir gelmez hücreye kapatmışlardı. Şaşkın şaşkın etrafına bakındı. Çavuş yanında duruyordu. Koridorun öteki yanında Yüzbaşı göründü, Cuma heyecanlandı, yüzü kızardı. Teslim olduktan bu yana ilk defa tekmil verecekti. Tam yüksek sesle tekmil verecekti ki, Yüzbaşı'nın arkasından gelen Canan'ı gördü. «Cuma Çe...» dedi, «Çetin» demeden sesini kısarak öylece durdu. Onuruna yedirememişti. Kimbilir, belki feodal yanı ağır basmıştı. Öyle ya, teslim olmamış mıydı? Ama sonuçta işkence de olsa göze alıp bağırmamıştı. Kaldı ki o an bu kadar ince düşünecek durumda değildi. Kaç aydan beri görmemişti Canan'ı. Zindanda buluşacaklarını hiç aklına getirmemişti. Fakat bu koşullarda görüşmek Cuma'ya acı vermişti. Canan'ın elini sıkarak;

- Merhaba, nasılsın, dedi

- İyiyim, sen nasılsın?

Gözgöze geldiler. O baharı andıran yüzünde umutluca bakan gözler şimdi bulutlanmış, bir şeyler anlatmak istiyordu. Cuma anlamakta zorluk çekiyordu. Yeniden;

- İyi misin, dedi.

Canan, tüm duygularını, düşüncelerini gözlerine yüklemiş,öylece ifade etmek istiyordu. «Anla beni» diyordu bakışları.

Bu durumdan huzursuz olan Yüzbaşı kızgınlıkla Canan'a dönerek;

- Haydi konuş, bir daha görüştürmem, diye bağırdı.

- Ne konuşacağım?

Cuma'nın huzursuzluğu artmıştı. Bu görüşmeye bir anlam verememişti. Daha «Sen mi görüşmek istedin» diye soracaktı ki, Yüzbaşı bir kez daha bağırdı;

- Çavuş!

- Emret komutanım!

- Al götür bunu.

Çavuş Cuma'yı kolundan tutup çekti, ana koridora geldiklerinde hırsla üzerine yürüdü;

- Ulan yavşak, sana tekmil vereceksin demedim mi?

Cuma susuyordu. Karşılık vermedi. Karnından yediği bir yumrukla iki büklüm oldu. Sırtından yediği cop darbeleriyle boş bir çuval gibi yere yığıldı. Kapının önünde duran onbaşı ve askerler vahşi bir hayvan gibi saldırdılar. Sonra yerde süründürüp «Co» adlı kurt köpeğini saldırttılar. Bir yandan «Co» rastgele Cuma'yı ısırırken, bir yandan askerler sırtına, kafasına potinleriyle basıyor, vuruyorlardı. İşkence hücreye kadar devam etti. Cuma olup bitenlere bir anlam veremiyordu. Bir şeyler yapamamanın ezikliğiyle yatağına uzandı. Yüzünü yastığa gömerek tüm benliğiyle Canan'ı düşündü.

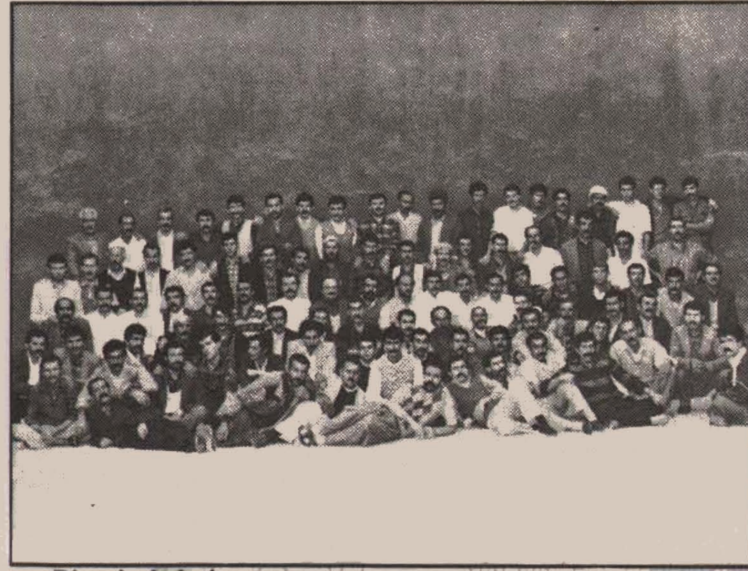
Canan gördüğü işkence, tehdit ve küfürlere rağmen sevinçliydi. Havalandırmaya girdiğinde doğruca Ayşe'nin yanına gitti. Duvarın gölgesinde oturarak elini omuzuna attı. Gözlerinin içi gülüyordu. Ayşe aynı içtenlikle arkadaşına tebessüm etti. Mutluluktan uçacak gibiydi. Saçlarını arkaya doğru itti. Ayşe, Canan'daki coşkuyu anlamıştı.

- Ne oldu sana böyle? Cuma'yı gördün değil mi? Anlat hele, iyi miydi, ne konuştunuz?

- Hiçbir şey konuşmadık. Ne diyebilirdim ki? Yüzbaşı ısrarla beni konuşturmaya çalıştı, fakat hiçbir şey umurumda değil. Zaten her günümüz işkenceyle geçmiyor mu? İnadına konuşmadım. Ölürüm de ihanetle tanışmam. Cuma da şaşkındı. Ama elimi kuvvetlice sıktı. Bana güven vermek istercesine bakıyordu. Bir ara, «benden yana ne duyarsan inanma, yalandır» diyecektim lakin, yanımda Cuma'nın gururunu incitirler diye sustum. Sadece gözlerimle anlatmak istedim, anladı mı anlamadı mı bilmiyorum. Peki abla, neden konuşmadı? Yoksa onu da mı...

basit, insanlık erdemleriyle bağdaşmayan, alçaklıktan da öte bir anlayış gibi geliyordu kendisine. Felsefesizlerin en çok bağlandığı bir felsefe. Yaşamak güzeldir ama onurlu ve insanca olanı güzeldir. Yaşamak; üretmek, yeniden yaratmaktır. Yaşamak; yemek, içmek, uyumak değildir. Hayvanlar da yiyip, içip uyurlar... Yaşamı böyle anlamak, yüzyılların birikimi olan insanlık değerlerinden nasibini almamış olmak demektir.

Canan, kendisiyle hesaplaşırken değer yargıları yeniden güçleniyor, canlanıyor, tüm hücrelerinde yeniden filizler yeşertip, kanına karışıp oradan beynine akıyordu. Değer yargılarından, inançlarından kopmak, insanı bir hiç yapar. Geçmişle gelecek arasında ince bir geçitti, içinde yaşanan ortam ve süreç. Düşmeden bu geçidi geçmek her insanın kârı değildi. En küçük bir yalpalama ihanetin korkunç

Direniş kalesi
Diyarbakır cezaevinde kalan savaş esirleri-1990

- Evet Canan, onu da sıkıştırıyorlar. Ama üzülme, o kendisini korumasını bilir. Asıl sen dikkatli olmalısın. Seni rahat bırakacaklarını sanmıyorum. Net ve kesin olmalısın. İnan, her şey düzelecek. Bak seni gözlüyorlar. Aldırma, sinirlerini yıpratmak istiyorlar. İnan bana, başaracaksın. Yeter ki, güçlü ol. İnancını, iradeni taze tut...

Canan, kendi içine gömülmüş gibiydi. Ruhu tırnaklarından beton zemine doğru süzülüp akıyordu sanki. Ayağa kalktı. Ayşe'nin zorlukla duyduğu bir sesle;

- Koğuşa gidiyorum abla, dedi. Bir heykel gibi dimdik yürüdü. İçinde kopan fırtınaya kapılmış gibiydi. Rüzgarın bilinmezliklere sürüklediği bir yaprak kadar cansızdı. Koğuşa gireceği sırada merdiven altında duran şişe her zamanki çekiciliğiyle dikkatini gene çekti. Şişe fare zehiri doluydu. Kaçıncı defadır içmeye yelteniyor ama iradesi, yaşama sevinci alıkoyuyordu kendisini. En çok da güçsüz olduğu anlarda ve işkence sonraları bu düşünce onu tüm varlığıyla etkisi altına alıyordu. Aynı korku dolu anları bir daha yaşamamak için ölmeyi düşünüyordu. Yüreği heyecanla çarpıyordu. Ölümü düşündü, ölüm nasıl bir şeydi? Kafasında bir sürü soru düğümlendi kaldı. Neden insanlar yaşama bu kadar derinden, güçlü bağlarla bağlanmışlardı? Bir solucan gibi yaşayanların yaşamdan beklentileri neydi acaba? «Bir kurtçuk da olsan yaşa» anlayışı, ne kadar

dalgaları arasında kendini bulmak demekti. «Hayır, hayır, hayır olamaz, asla» dedi. Merdivenin altına çömeldi. Zehir dolu şişeyi koynunda gizleyerek tuvalet bölümüne geçti. Gözlerini yumdu, şişeyi dudaklarına götürdü. «Onurumda yara açmamalıyım» düşüncesinden güç alarak şişedeki acılı sıvıyı yudumladı. Son yudum acı yumağı gibi göğsünün tam ortasında yuvalandı, şiddetli bir ateşin bütün bedenini kapladığını hissetti, midesi bulandı, her tarafı alev alev yanıyordu.

Koğuşa girdiğinde duvarların döndüğünü, ranzaların yürüdüğünü, her adımında yerin yarıldığını sanıyordu. Dili, ağırlaşmıştı, Ayşe'yi çağırmak istedi, yapamadı. Vücudu gittikçe uyuşuyordu. Takatsiz kalmıştı. Ayakları üzerinde duramıyordu. Ranzası yakın olmasına rağmen çok uzak, ulaşılmayacak kadar uzak görünüyordu ona. Bir kaç kez seslendi, ranzasına ulaşırsa rahat edeceğini, içindeki fırtınanın dineceğini umuyordu; yanılmıştı. Yatağına uzandığında midesinde bir burgu gibi işleyen acıdan kıvranmaya başladı. Sağa-sola kıvrandı, ne yapacağını bilmiyordu. Davranışları kontrolünden çıkmıştı. Bağırmak istiyordu, fakat sesi duyulmasın diye yüzünü yastığa gömdü, dişlerini yastık kılıfına geçirip olanca gücüyle dişledi. Ama nafile, içindeki sızı dinmedi, dinmiyordu. İlaç etkisini göstermişti. Şiddetli ağrılarla peltekleşen dili çözülmüştü. İradesi dışında avazı çıktığı kadar bağırdı. Ne dediği anlaşılmıyordu.

Havalandırmadan haykırışları duyulmuştu. İlk koşan Ayşe oldu. Peşinden diğerleri de koğuşa girdiler.

Canan ranzasının üzerinde ayağa kalkmış, ağzına köpük dolmuştu. Dudaklarından sarkan ak köpükler Ayşe'yi ürkütmüştü.

- Neyin var bacım, sakin ol anlat, nasıl bu hale geldin?

Ayşe bir yandan konuşurken bir yandan da arkadaşını yatıştırmak için kollarından tutmaya çalışıyordu. Fakat yetersiz kalıyordu, zaptedemiyordu. Diğer arkadaşları da yardıma geldiler. Ama Canan hiç kimseyi yanına yaklaştırmıyordu.

Canan'a kuşkuyla bakanlar suçluluk duygusuna kapılmışlardı. Şimdi iradesini yitirmiş Canan'a acıyarak bakıyorlardı.

Ayşe, şaşkınlığından sıyrılmış, durumu hemen anlamıştı. Koşarak dışarı çıktı. Korktuğu başına gelmişti. Yeniden koğuşa döndü, o kadar öfkelenmişti ki, sinirinden Canan'ın suratına bir tokat indirdi.

- Beğendin mi yaptığını, dedi Ayşe.

Koğuşta sadece Canan'ın bağırtıları duyuluyordu. Herkes olduğu yerde donmuş, donuk gözlerle; saçları darmadağınık, gözlerinde yaş, perişan duran Canan'a bakıyorlardı. Ayşe arkadaşlarına kızarak;

- Bu durumu idareden gizleyemeyiz artık. Fare zehiri içmiş. Ne duruyorsunuz? Midesinin yıkanması lazım. Gecikirse kötü sonuçlar doğabilir. Hemen idareyi çağırmalıyız, dedi.

Daha Ayşe konuşmasını bitirmeden aralarından biri koşup kapıyı dövmeye başladı. Ve olanları gardiyana anlattı.

Az sonra Yüzbaşı, çavuş ve birkaç asker koğuştan içeri girdi. Ranzada ağzı köpükler içinde bağırıp çağıran Canan'ı görünce;

- Bunu tutup dışarı çıkarın, dedi Yüzbaşı.

Askerler Canan'ın başına çullanıp kollarından tuttukları gibi ranzadan aşağı indirdiler.

Ayşe, arkadaşının bu haline dayanamayıp birkaç adım öne çıkarak Yüzbaşı'nın yanında durdu;

- Bu kızı bu hale siz getirdiniz. Baskı ve işkence canına tak etmişti. Dayatmalarınız canından bezdirdi kızı.

- Öyle mi, ben gösteririm size, zehir içmenin ne demek olduğunu!..

Ayşe'nin bu güçlü çıkışı Yüzbaşı'yı ürkütmüştü. Bu koşullarda karşı koymak da ne demek oluyordu! İnsanların haddine mi düşmüş, bu zindanda başkaldırmak! Başka zaman olsaydı, koğuşta bir işkence kasırgası estirecekti ama, şimdilik «sonra görürsünüz» dercesine ters ters bakmakla yetindi...

Koğuştan çıktıktan sonra Canan'ı susturmaya çalıştılar. Ama o, şuursuzca bağırıyordu. Ellerini arkadan kelepçelediler. Arabanın yanına götürdüklerinde zorlukla bindirdiler. Araba hastaneye doğru yol alırken, Canan'ın haykırışları arabanın gürültüsüne karışarak Diyarbakır'ın mavi göklerine doğru yükseliyordu.

S. Günyeli

Bir hain; Ali Çetiner ve anatomisi...

Baştarafı 18. sayfada

Ali Çetiner'in İsveç'e gitmesi de boşuna değildir. SÄPO, Olof Palme cinayetini PKK'ye yüklemede çaresiz kalmıştır. Kamuoyunu aldatacak yeni kanıtlara ihtiyaç duyar. Çetiner, bu ihtiyacı giderecektir. İsveç'e varır varmaz kendine bir ev tahsis edilir. Ali Çetiner, SÄPO'nun elinde yeni bir bülbül olarak çalışır. Olayın içinde doğrudan MİT de vardır. Çünkü, Hürriyet gazetesinin muhabiri olan ve aynı zamanda MİT ajanı kimliğini gizlemeyen M. Ali Yula, 23-24 ve 25 Ağustos 1988 tarihli Hürriyet sayılarını kapsayan bir yazı dizisi hazırlar. Dizinin başlıkları ilginçtir. *"Apo'nun vur emri nasıl kayboldu"*, *"Palme'nin Kürt Planı"*, *"İşte, Apo'nun maşası Chris"* vb. uydurma dizide miyop Ali Çetiner'in adı sık sık geçmektedir. Piyon'un PKK tarafından tutuklu tutulduğu ileri sürülmektedir. Halbuki Mart 1990'da Batı Berlin'de yargılanan Ali Çetiner'in mahkemesinde, *"5 Eylül 1988 tarihinden itibaren tutuklandığı"* kayda geçiyor. Gerekçesi de gösteriliyor. Yine mahkeme tutanaklarına göre SÄPO'nun Olof Palme cinayetini PKK'ye yükleme komplosunun boşa çıkmasından ve Carlson skandalından sonra SÄPO, pili ve rolü biten piyonları Ali Çetiner'i başından savma kararını alıyor. (Olof Palme cinayetini soruşturmakla görevlendirilen CİA ajanı Carlson'un SÄPO şefi Hans Holmer'le homoseksüel ilişkileri ortaya çıkmıştı).

Piyon, PKK davasında "Pişmanlık Yasasına uyan sanık ve tanık" olarak 12 Ocak 1989 tarihinde şartlı olarak FAC polisine teslim edilir. Bundan sonra ilginç gelişmeler olur. Ali Çetiner'in Batı Berlin'de Mart 1990'da yapılan mahkemesinde tanık olarak dinlenen Federal Başsavcı yardımcılarından Senge (bu aynı zamanda Düsseldorf PKK davasında da iddia makamı savcılarındandır ve Ali Çetiner'in ilk sorgusunu yapan savcıdır) şunları söyler:

"Ali Çetiner, bize işbirliği önerdi. Dedi ki; 'ben de siz de PKK'ye karşıyız.' Fakat önce hakkındaki iddialardan vazgeçmemizi, güvenlik ve geçim sorununu çözmemizi istedi. Ortada cinayet ithamı olduğu için önce reddettik. Sonra kabul ettik. Onunla, onu PKK takibatından nasıl koruyacağımızı uzun uzun konuştuk. Çetiner, güvenlik önlemlerinin açıklanmasını istedi. Bize isteklerini yazılı olarak da bildirdi... Çetiner, halkın huzurunda (açıkta bn.) *ifade vermek istemediğini söyledi..."*

Bu hazırlık devresi Şubat-Ekim 1989 sürecinde oluyor. Bu arada "Kronzeuge" yasası kanunlaşır. Nasıl Hasan Doğan'ın içeride ve dışarıda FAC polisine ajanlık için yalvarıp, yakarmaları yerine getiriliyor; nasıl Nusret Aslan, BKA'ya bağlı fiili ajanlık görevini icra ediyorsa; Ali Çetiner de taçlanacak, "Kronzeuge" olacaktır. Boynuna ihanet tasması takılacak, önüne birkaç kemik atılacaktır. Piyon, artık ruhsuz ve sefil bir köpektir. Tasması emperyalist efendilerinin elindedir. Takla atacak, efendisine yaranacak, istendiği yöne havlayacaktır. İnsan bir defa alçalmaya görsün!

Empeyalizmin savcıları, aradıklarını bulmuşlardır. Türkiye'de Şahin Dönmezler, İsveç'te Baki Karerler, FAC'nde de Ali Çetiner... Ali Çetiner, önüne sürülen herkesi suçlayacaktır. Kendi rolünü hiçe indirgeyecek, PKK'de diktatörlük var diyecek, Semirci olduğunu ileri sürecek, hümanizm ve demokratlıktan dem vuracak, hayali cinayet senaryoları oluşturacak, savcının önüne sürdüğü her devrimci ve yurtsever için bir suç yaratacak, hayali "istihbarat, denetim ve güvenlik örgütü", "özel işler örgütü"nü oluşturacak, tüm yurtseverleri ve derneklerini kapsayan şemalar sunacak, rapor yazma ve özeleştiriyi işkence gibi gösterecek, silahlı mücadele ve halka küfredecek, emperyalist demokrasinin meziyetlerini övecektir.

Piyonlarla takviyeli emperyalist komplo tutmayacak, PKK'nin öncülüğünde Kurdistan ulusal kurtuluş mücadelesi gelişecek, kitle atılımı olacak, PKK davasında emperyalistler yargılanacak, "Kronzeuge" yasası teşhir olacak, yasanın düzenleyicilerine karşı basın ve kamuoyunda büyük tepki oluşacaktır. Bu gelişme, Rebmann'ın komplosunun düğümlendiği şekilde yansıyacak, sekiz tutuklu devrimci ve yurtsever serbest bırakılacaktır.

Gelişmelerin, davanın düzenleyicilerinin aleyhine dönmesi üzerine yeni bir hukuki düzenbazlığa başvurulur. Dava savcıları ve ardındaki güçler, Düsseldorf kentindeki davayla eş zamanlı olarak Batı Berlin'de Ali Çetiner'i yargılamaya başlarlar. Olan bir yargılama değil, bir senaryodur. Savcıların amacı, programlanmış robotları Ali Çetiner'in açıklamalarıyla durumu kendi lehlerine çevirmektir.

Bir cam kavanoz içinde mahkemeye çıkarılan ve en az on polis gorilinin eşliğinde tuvalete götürülen tasmalı uşak Ali Çetiner, tıpkı faşist Türk sömürgeciliğinin bir savcısı gibi PKK'yi ve Kürdistan halkını suçlar ve hakaret eder.

Hakimler eğer yorgunsa ara verebileceğini söylerler. O, *"Hayır"* der. Eline mikrofonu almış. Efendileri sırtını sıvazlamaktadırlar. Suçladıkça suçlar, istenmediği halde, Kürdistan ve Türkiye'den bile isimler verir. *"Baştan itibaren PKK içinde, PKK çizgisini boşa çıkarma işlevini yerine getirdiğini ve bunun için mükafatlandırılması gerektiğini"* ileri sürer.

Bu robotun söyledikleri, diğer bir robotun ikametgah adresi, kayıtlarda FAC Kriminal Polisi olarak gösterilen Nusret Aslan'ın söyledikleriyle tasdiklenecektir. Mahkemeye büyük bir koruma içinde getirilen ve mahkeme salonunda bile kurşun geçirmez cam kavanoz içine alınan ajan Nusret Aslan, Ali Çetiner için, *"O, PKK'nin küçük-burjuva kanadından idi"* der. Doğru bir söyleyişle Nusret Aslan, düşkünleşmenin ve ajanlaşmanın radikal kanadından; Ali Çetiner ise reformist ya da ajanlığı da en sefilce yapan kanadından.

Sefil ve düşkün Ali Çetiner'e ihanetinin bedeli olarak önüne atılan köpeklik payı 5 yıl olur. Uşak, bu mükafat karşılığında efendilerine şu methiyeleri dizer; *"Alman demokrasisine ve hukukunun üstünlüğüne inanıyorum. İyi ki pişmanlık (Kronzeuge) yasasını çıkardınız. Fakat PKK ve Kürtlere karşı pek başarılı olamazsınız."*

Ali Çetiner'in rolü daha bitmiş değildir. Efendileri onu daha kullanacaklardır. Devrimciler, yurtseverler ve halk olarak bu yasanın anlamını bildiğimizden bir daha açmıyoruz. Bu yasa insan onuruna aykırıdır, bir ahlaksızlık yasasıdır. Eğer, bir hukuk sistemi bu yasayı meşrulaştırıyorsa; o hukuk sistemi yozlaşmaya ve ahlaksızlığa doğru gidiyor demektir. Varlık yokluk kavgası veren bir halka, haklı ve meşru ulusal kurtuluş mücadelesine ve öncüsüne karşı, satın alınmış, ajan unsurları kullanmak, Alman hukuku adına utanç vericidir.

Uygulamanın sahipleri amaçlarına ulaştıklarını ve ulaşacaklarını sanıyorlarsa derin bir yanılgıyı yaşıyorlar. Davanın düzenleyicileri, davayı çoktan kaybettiler. Türkiye ve isveç örnekleri var. Türk faşist devleti, tüm işkence vd. gayri insani yöntemleri kullandı. Ceza indirimi uygulamasıyla Şahin Dönmez, Mehmet Girgin, Yıldırım Merkit vb. onlarca ihanetçi buldu. Onlardan örgüt oluşturdu. Netice ortadadır. Direniş egemen oldu. İhanetçiler, polis kordonu ve estetik ameliyata rağmen, halkın ve devrimcilerin adil yargılamasından kurtulamadılar.

SÄPO, İsveç devletinin tüm olanaklarını, Kürt reformist örgütlerini ve çok sayıda ihanetçiyi kullanmasına rağmen, amacına ulaşamadı. Komplonun sahipleri şimdi başarısızlığın doğurduğu bir iç hesaplaşma peşindeler.

FAC'nde de "Kronzeuge" yasası, Başsavcı Rebmann'ın boynunda bir değirmen taşına dönüşmüştür. Bu ağırlıktan kurtulmasına da olanak yoktur.

İhaneti meslek haline getirenler ise halkla yüzyüzedirler. Bu konuda hüküm belirleme bir yurtsever olarak beni aşar. Sadece hakem olarak gerçeği söylemek durumundayız. Halkların hukuku, en adil olanıdır. Bir halkın yargılama hakkı, o halka ait dokunulmaz bir haktır. Bir halka karşı en ağır suç, o halkın değerlerine ihanet etme ve bu değerleri düşmana peşkeş çekmedir. Tarihi anlamlı kılan da halkların körelmeyen intikam duygusu ve uygulamasıdır.

Soykırım ve sansür kararnamesine...

Baştarafı 5. sayfada

Dünya kamuoyunda kararnameye gelen tepkiler

Avrupa'nın NATO üyesi hükümetlerinin tümü, yasalar konusundaki endişelerini Türk hükümetine bildirmelerine rağmen, hiçbir açık tepkilerini göstermediler. Fakat demokratik ve sol güçler sert tepki gösterdiler. Hemen hemen tüm Batı Avrupa ülkelerinde kararnameye karşı büyük tepki doğar ve bu tepki parlamento görüşmelerine kadar yansır.

FAC'nde **Yeşiller Partisi** milletvekilleri, Turgut Özal'a çektikleri telgrafta *"Kararnamenin kaldırılmaması durumunda Türkiye'ye yönelik geniş çaplı bir turizm boykotu uygulaması çağrısında bulunacaklarını"* yazdılar.

Son kararname, *"Türkiye ve Kürdistan'da İnsan Hakları, Kürt Bölgesinde Ayaklanma" adıyla, 27 Nisan 1990 tarihinde* **Bonn Meclisi**'nde tartışıldı.

Görüşmede Yeşiller Partisi adına konuşan milletvekili **Angelika Beer**, yaptığı konuşmada şunları söyledi:

"Türkiye ve Kürdistan'da insan haklarının çiğnenmesi üst boyutuna varmıştır. Türkiye sözde 'demokrasi' yolunda. 40 tutuklunun idam kararının infazı onaya sunuluyor. Özal'ın kararnamesi Kürdistan'daki ayaklanmalara karşı çıkarılmıştır. TC. Kürt halkının varlığını inkar etmekte, 15 milyon Kürdü yok etmek istemektedir. Halepçe'de 5000 Kürt insanı kimyasal silahlarla yokedildi. FAC de, bundan sorumludur. Günümüzde Kürdistan'da uygulanan politikaya FAC ortaktır ve bundan dolayı suçludur. FAC; yaşanılan gelişmeler karşısında neden tavrını belirlemiyor, sessiz kalıyor. Kürdistan ve Türkiye'de insan haklarından bahsederken, Federal Almanya'da da insan hakları çiğneniyor. Örneğin, 'terörist bir örgüte üye olma' iddiasıyla Kürtlere yönelik dava açılmıştır.

"Talebimiz; FAC'nin, Türkiye'ye askeri, ekonomik vd. her türlü yardımına son vermelidir. Çünkü bunlar, Kürt halkına karşı kullanılmaktadır. Son gelişmeler üzerinde ciddiyetle durulmalıdır."

Son kararname ve Kürdistan'daki insan hakları ihlallerinin Mayıs ayı içinde sosyalist ve komünist parlamenterler tarafından Avrupa parlamentosu'na getirilmesi bekleniyor.

Uluslararası Af Örgütü-AI, Uluslararası Basın Enstitüsü-IPI ve daha birçok uluslararası kuruluş, İsveç devlet yetkililerine gönderdikleri telgraflarda kararname yasalarını kaldırmalarını istediler.

Kürdistan'daki halk ayaklanmalarına bağlı olarak TC'nin 413 sayılı savaş kararnamesi hemen hemen tüm Avrupa basınına yansıdı. Alman, Fransız, İngiliz, Yunan, Avusturya, İsveç, Danimarka ve diğer ülke gazeteleri, geniş yorumlarla *"Kürdistan'da sıkıyönetim"*, *"Sürgün serbest"*, *"Hukuk rafa kaldırıldı"* vb. başlıklar attılar.

TC'nin çözüm olarak çıkardığı kararname'nin Kürdistan'da muhalefeti keskinleştirdiği, Türkiye'de ve dışarıda da TC'nin teşhirini yoğunlaştırdığı şimdiden kesin olarak alınan önemli bir sonuçtur.

Kuşkusuz belirleyici sonucu verecek örgütlü halk muhalefetidir. Nitekim kararnameye en net cevap Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinden geldi. ARGK, eylemlerini artırarak sürdürüyor. Şehir kitlelerinin direnişi yeni yöntemlerle sürüyor. Kürdistan'ın çoğu şehirlerinde Türk burjuva gazetelerini almama ve okumama kampanyasa geliştirildi. ERNK ve Devrimci-Birlik'in çağrısıyla, kampanya Avrupa'daki Türkiyeli ve Kürdistanlı devrimci yurtsever kitleler arasında da başlatıldı. Bu kampanyanın başka kampanyalarla besleneceği mutlaktır.

Görülüyor ki, Türk devleti'nin kararnamesinin başarı şansı yoktur. Kararnamenin örgütlü muhalefeti ve mücadeleyi daha da yükselteceği ve artık Türk devletinin hiçbir önlemle bu patlamayı durduramayacağı, kararnameyi değerlendiren tüm güçlerin ortak yorumu durumundadır.

Impressum
Metin Özkan
Adlerstr. 7
2085 Quickbron

Yazışma adresi
BERXWEDAN
c/o Feyka-Kurdistan
Postfach 15 31
5300 Bonn 1

Ödeme adresi:
BfG. - Bonn
Konto Nr: 12 05 24 21 00
BLZ: 380 101 11

Avustralya	3.00 $	Hollanda	3.00 hlf.
Avusturya	18.00 s.	İngiltere	0.80. £.
Belçika	60.00 bfr.	İsveç	6.00 skr.
Danimarka	8.00 dkr.	İsviçre	2.50 sfr.
Fransa	6.00 ff.	Norveç	10.00 nkr.

Destpêk di rûpela dawî de

vînçek, dozerek û pênc pîkabên dijmin hatin şewitandin û tunekirin. Hêzên dagirkerên ku hatibûn hewarê û xwe gihandibûn cihê livbaziyê, û cerdevanên wan, dest bi şerekî li dijî pêşmergeyan kirin. Di şerî de ûstegmenek û du cendirme hatin kuştin. Helîkopterek jî li erdê hate xistin. Kesên di helîkopterê de tev mirin. Herweha pêşmerge du cerdevanên welatfiroşê bi navê Osmanê Ehmedê Qasim jî tevlî xwe birin, ku tevlî dagîrkeran li dijî pêşmergeyan şer dikiran. Di şer de pêşmergeyekî ARGK jî pêşî birîndar ket û paşê şehîd bû. Çeka têkoşerê şehîd ji aliyê hevalên wî hat rakirin. Çek tevlî xwe birin û ji dijmin re nehat hîştin.

Serekê Partiya SHP li Êrdima Wanê L. Oztunç hate kuştin. Bi hiceta, ku di livbaziya kuştina û cezakirina vî kesî de cih girtiye, mirovekî ji eşîra Mamxuran hate girtin. Kesê hatiye kuştin ji girgire û pêşmêrên eşîra Jirkî ye. Vî kesî, di rêkxistinkirina "parêzkariya" gundan de, vatinî û delametên di gehîneka pêşketî de girtibû ser xwe û rolekî bi posîde leyistibû. Nemaze di destpêka sala 1990'an de vî kesî, çiqas axayên xayin û serokên eşîran hebin, tevan li Wanê di civîneke de anîbû cem hevûdu. Bi van kesan sund û peymana şerê li dijî PKK dabû xwendin. Di weşanên burjuwaziya Tirkan de bi rojan wêneyên kesên tevlî civînê bûbûn hatin weşandin û bi vê riyê, pesna cerdevaniyê hatibû dayin.

Eşîra Mamxuran xwediye taybetiyeka berxwedêr e. Kesê ku hatiye girtin, ji vê eşîrê ye û bi hiceta cezakirina welatfiroşî niha girtiye. Eşîra Mamxuran, di vê dema dawiyê de, cerdevanî nepejirand, ku ji aliyê dewleta Tirk bi kotekê li pêşiya vê eşîrê jî dihat danin. Heya, hinek ji endamên eşîra Mamxuran, çekên dijmin tevlî xwe anîn û tevlî ARGK bûne. Eşîra Mamxuran ji ber taybetiyên xwe yên berxwedanî, bi berdewamî rastî êrîşên cerdevanan û dewleta Tirk bûye. Di van êrîşan de jî, kesê hatî kuştin, rolekî mezin û pêşketî leyistiye.

Cezakirina Serekê Partiya SHP li Êrdima Wanê, bû pêşketineke nuh. ARGK li bajarê Wanê bi belavkirina belavokekê vê livbaziyê girte ser xwe. Belavok bi firehî di nava bajêr de belav bûye. Di belavokê de herweha bang li cerdevanên çehş jî hatiye kirin, da çekên xwe deynin.

Pêşmergeyên ARGK dafek li pêşiya hêzên şerê taybetî vedan, ku operasyonekê birêvedibiran. Di navbera pêşmergeyan û hêzên dagîrker de şerekî mezin derket. Ev şer, roja 18'ê Nîsanê li nêzîkî gundê Işikvêren navçeya Şirnexê çêbû û di teviya dirêjahiya rojê de doma. Şer di bin serperiştiya pêşmergeyan de doma û dagîrker bi dehan mirî û birîndar li dûv xwe hîştin. Lê hundabûnên xwe weke, " leşkerek mir, dido jî birîndar ketin" daxweyan kirin. Pêşmerge jî bê hundabûn karîn ji şer derkevin û vegerin parêzgeha xwe.

Êrîşeke duwemîn ji çû ser hêzên dijmin ên operasyonê dimeşandin, di navbenda bajarê Şirnexê de. Roja 19'ê Nîsanê hêzên şerê taybetî li Şirnexê operasyonekê birêvedibiran. Koneka pêşmergeyên bajaran a ARGK êrîşekê bire ser wan. Di domana vê êrîşê de du endamên komên taybetî hatin kuştin û dido ji birîndar ketin. Ji ber ku dijmin di navenda bajêr de jî lêdan xwar û rastî hundabûnan bû, ev rewş, di nava rêzên gel de dilxweşî û moraleka bilind afirand û tirs berda dilê dijmin.

Dîsa her di van rojan de pêşmergeyên ARGK di navenda bajarê Şirnexê de xwepêşdanekê pêkanîn. Avahiya hikûmetê kete ber gulleyên çekên giran. Zirarên mezin di avahiyê de peyda bûn. Dijmin nekarî xwe li hemberê êrîşê rabigire û dest hilneda. Pêşmergeyên ku livbaziya xwe bi jîrî kutandin, paşê xwe paş ve kişandin.

Bilî van, pêşmerge mala serekê cerdevanan, Tahir Adiyaman jî şewitandin. Agir berdan xanî û zivirandin kavileki. Di dema livbaziyê de serekê cerdevanan ne li mal bû, lewma niha karî canê xwe yê gemar ji mirinê xilasbike. Lê ev bêbext dereng an zû wê hisaba xwîna rijandî bide û nikare xwe ji vê encamê rizgar bike.

Roja 19'ê Nîsanê li derdorên devera Baxtepe navçeya Şirnexê şerek çêbû. Hêzên dijmin operasyonekê diajotin. Bi êrîşa pêşmergeyan şer derket. Dagîrker rasti hundabûnên mezin bûn.

Roja 23'ê Nîsanê jî li nêzîkî gundê Kirkkuyu navçeya Şirnexê şerek derket. Şer di navbera hêzên dijmin ên operasyonê û pêşmergeyên ARGK de çêbû. Hêza dijmin, xwediyê bi sedan endamên komên taybetî, leşker û cerdevanan bû. Şer bi saetan û bi dirêjahî doma . Hêzên dijmin gelek mirî û birîndar dan. Lê di rojnameyan de hate nivîsandin, ku tenê leşkerek hatiye kuştin.

Li nêzîkî gundê Dîbek navçeya Çelê êrdima Çolamergê di navbera pêşmergeyên ARGK û hêzên dagîrkeran ên operasyonê de şerekî gelekî mezin pêkhat. Di vî şerî de, ku roja 23'ê Nîsanê çêbû, dijmin bi dehan mirî û birîndar li şûn xwe hişt.

Dîsa di vê rojê de, li zivinga Sixirli qopaniya Doxanca navçeya Berwarî êrdima Sêrtê pêşmerge dafek vedan pêşiya hêzên dagîrkeran ên operasyonekê birêvedibiran. Dijmin ma bin barana berikên pêşmergeyan û bi dehan kes jî dijmin hatin kuştin an jî birîndar kirin Weşanên dagîrkeran hejmara hundabûnên xwe weke, "mirina onbaşiyekî cendirman" xweya kirin.

Di şerên li êrdima Dêrsimê de, dewleta Tirk lêdanên giran girt

Pêşmerge dafek vedan pêşiya hêzên şerê taybetî yên operasyonekê dimeşandin. di domana dafê de şerekî mezin derket. Daf, li devera Akdoxa navçeya Palî êrdima Mazra hatibû vedan. di bin barandina berikên pêşmergeyan de hêzên şerê taybetî lêdan û hundabûnên giran girtin. Lê di derbarê hundabûnên dijmin de saloxên esehî hîna negihane me. Çi hindabûneka pêşmergeyan nebûye û pêşmerge vegeriyane parêzgeha xwe. Livbazî roja 10'ê Nîsanê 1990'an pêkhatiye.

Roja 13'ê Nîsanê jî li nêzîkî gundê Doxanli navçeya Dara Hênê êrdima Çewlikê şerekî mezin derket. Şer, bi desthildan û serketina pêşmergiyên ARGK dawî bû. Dijmin lêdanên jidil û mezin girt.

Li êrdima Mazra lêdan li perwerdekirina dagîrkeriyê hate xistin. Livbazî roja 14'ê Nîsanê li zivinga Yenimahalle û gundê Bukardî navçeya Aricakê pêkhatin. Êrîşek çû ser lojmanên (avahiyên) dibistanan. Pênc "mamhostayên" sîxuriya dijmin dikiran, bi mirinê hatin cezakirin. Ev lêdan, di hilgavtina bihara 1990'an de bû lêdana mezintirîn, ku li Kurdistanê li sîstema perwendekirina Tirkan hate xistin.

Roja 20'ê Nîsanê li navçeya Nazmiye êrdima Dêrsimê pêşmerge bi rokêtavêtan êrîşekê birin ser avahiya komên taybetî. Bi dijwarî gulle û rokêt li ser avahiyê hatin barandin. Dijmin nekarî bersivê bide. Di şerê derketî de çar endamên komên haybetî yên bi xinizî êrîşan dibin ser gelê me û xwînrijên mirovên me me, rast û rast di hêlîna xwe de rasti êrîşekê bûn û lêdaneka mezintirîn girtin. Di demekê de, ku dagîrker li dora "jêhatîbûnên" komên taybetî qêrînên kêfê diavetin, ev livbazî pêkhat. Bi vê livbaziyê, careka din li pêşiya çavan hate raxistin, ku Kurdistan wê ji mêtingeran re bibe goristan.

Li êrdimên başurê-rojavayê Kurdistanê livbaziyên biharê bi xurtî pêşveketin

"Parêzkarê" gundê Kiralik navçeya Heweng (Bozova) êrdima Ruhayê Hasan Bozkuş bi mirinê hate cezakirin. Pêşmerge, roja 12'ê Nîsanê êrîşekê birin ser mala vî cerdevanî. Wî girtin, ji xênî derêxistin û ji ber berikan derbas kirin. Bi vî awahî, ev kesê ji demeka dirêj bû cerdevanî dikir, ceza mafkiribû ji xwe re peyda kir.

Roja 15'ê Nîsanê êrîşek çû ser Fabrîkaya Şekerî li navçeya Elbîstanê êrdima Mereşê. Livbazî di dana êvarî de pêkhat. Pêşmerge narînçok (bombe) avêtin fabrîkayê û berikên xwe barandin ser. Di agirê derketî de, fabrîka xusarên diravî yên mezin girt. Pêşmergeyên ARGK vê livbaziyê pêkanin û lêdaneka din, bi vî rengî, li aboriya dagîrkeriyê hate xistin.

Di şerekî de, ku li ser tixûbên Suriyê li nêzîkî navçeya İslahiye êrdima Dilûkê çêbû, **İbrahim BÛLBÛL** şehîd ket. Di nîvê meha Nîsanê de, hevrê **İbrahim** tevlî komeka pêşmergeyan xwe ditevgirand. Gava şerek li hemberê hêzên dijmin derketî, pêwendiyên wî bi komê re hatin birîn. Endamên komê bê hundabûn xwe paş ve kişandin. Lê hevrê **İbrahim** nekarî xwe paş ve bikişîne, ji ber ku biyanê derdorê bû û nezanî bi kîjan alî ve here. Dîsa dikeve nava çembera dijmin. Bi qehremanî şer kir û di dawiyê de şehîd ket.

Hevrê **İbrahim**, ji gundê Delîzbur navçeya Sariz êrdima Kayserî ji Tirkiyê bû, lê bi xwe Kurd bû.

Ji aliyê din, hêzên dagîrker li gundên navçeya Erebanê êrdima Dilûkê hinde operasyon pêkanîn û hêşt welatparêz girtin. Hiceta girtina wan, "alîkarî û piştgiriya pêşmergeyan" e. Ev girtinên vê nolê, mîna parçeyeka teslîm girtin û tirsandina gelê me pêşvediçin. Lê weke heya niha bûye, ji niha û pêve ji dagîrker wê nekaribin encamekê bi destê xwe ve binin.

Êrîşên dewleta Tirk ên li ser gelê me, wê dawiya wê bînin

Dagirker, roja 16'ê Nîsanê li navenda bajarê Bêdlîsê di encama operasyonekê de 16 kesan girtin. Ev operasyon, nimûneyeka pêşemîn bû, ji bo bikaranîna Biryarnameya 28'ê Adarê. Ji bo girtinan hiceta li cem xwe hebûna benê-peyvdar ên Kurdî û weşanên Kurdî û belavkirina van hate şanî kirin. Ev nimûne jî, sextekariyên dagîrkeran carek din berçavî dike. Berpirsiyarên dewletê yên bilindtir digotin, "Kurdî nehatiye qedexe kirin." Lê bi vê bûyerê derewên wan dîsa xweş ronahî bûn.

Êriş çû ser avahiya polîsên parastinê li navçeya Hezexê

Şeva 23'ê Nîsanê pêşmergeyên ARGK bi rokêtavêtan êrîşekê birin ser avahiya serfermandariya polîsên parastinê, li navçeya Hezexê êrdima Mêrdînê. Di domana vê êrîşê de hêzên dijmin deliva bersiv-dayînê peyda nekirin. Avahî zîrarên gelekî mezin girt. Bi dehan polîs man bin kavilên avahiyê de, mirin an jî birîndar ketin. Dewleta Tirk daxweyankir, ku tenê du polîs birîndar ketine.

Mîlisên gelî bombeyekê di minîbûsekê de bi cih kirin. Di encama peqîna de heşt cerdevan hatin kuştin 12 jî birîndar ketin. Ev livbazi roja 15'ê Nîsanê li zivinga Asaxiqonak navçeya Dêrika Çiyayê Mazî êrdima Mêrdînê çêbû. Di navginê de tenê cerdevanên zivinga Aşaxiqonak hebûn. Ev livbazî jî, carek din şanî dike, ku cerdevanî nikare li Kurdistanê hebûna xwe bidomîne. Bermayên cerdevanan ên dawiyê jî dibin, hedefên berikên pêşmergeyan an jî dibin hedefên êrîşên gelê me, ku navgînên şerî bi destê xwe diafirîne. Bi vî rengî cerdevanî dimire û diçe.

Li Çiyayê Gilîdan (Agirî) şer

Roja 25'ê Nîsanê 1990 li Çiyayê Gilîdan şerek çêbû. Hêzên dijmin li ser giliyekê yekeniyeke pêşmergeyên ARGK zivirandin û şerekî mezin derket. Pêşmerge bi şerê xwe yê bi biryar û serketî, karîn çembera dijmin bişikînin. Di vî şerî de gelek endamên dijmin hatin kuştin an jî birîndar ketin. Hêzên dagîrkeran piştî vî şerî jî operasyona xwe domandin. Lewma cih bi cih şerên nuh di navbera pêşmergeyan û hêzên dagîrkerên Tirk de çêbûn. Cih bi cih jî ev şer hîna berdewam dikin.

Gelê me weşanên burjuwazî yên Tirk boykot dike

Gelê Kurdistanê di meha Nîsanê de jî serîhildana xwe domand. Pêşemîn li dijî şerê taybetî ku bi Biryarnameya 28'ê Adarê hate dijwar kirin, gelê me bi livbaziyên nuh rabû û bersiva dijmin da. Gelê me bi şêweyên babêtî serîhildana xwe û rabûna xwe li hemberê bikaranînên dagîrkeriyê didomîne. Di serê van de yek ji eve: Rabûna li hemberê qedexebûnên li derbarê weşanên netewî yên Kurdî, sosyalistî û demokratîkî. Li hemberê vê qedexekirina dewleta Tirk, di serî de li navendên bajarên Amed, Sêrt, Çolamerg û Mêrdînê, dîsa li navçeyên Mêrdînê yên mîna Mistbîn, Cizîra Botan, Hezex, Midyad û Girgê Amo, li teviya Kurdistanê, gelê me nekirrîna û nexwendina weşanên burjuwaziya dagîrkeran danezane kir û boykotekê da destpêkirin.

Boykot, roja 20'ê Nîsanê destpêkir. Wê heya roja 1'ê Gûlanê bidome, roja ku di dîroka proletaryayê cîhanê de xwediyê ciheki bi wate ye. Boykot li Kurdistanê serdestiya xwe xweş da şanî kirin. Firotina weşanên burjuwazî heya pîvaneka mezin rawestî. Berpirsiyarên dagîrkeran ji neçare man, ku vê rastiyê bipejirînin. Gelê me bi vê livbaziya xwe bersiveka baş da meyla nuh a şerê taybetî ya dagîrkeriyê. Herweha gelê me baş danî holê, ka bi çi giyanê xwe amadeyê, roja yekê Gûlanê, roja yekîtî, hevkarî û têkoşîna proletarya, dike.

Herweha li hinde deran jî, serîhildan bi livbaziyên girtina deriyên dikkanan û cihêreng doma.

Roja 11'ê Nîsanê, bi armanca hevkariya şerê mezin ê li Elkê û protestokirina hovîtiya dagîrkeriya Tirkan, hemû destkarên navçeya Qilaban dergehên dikkanên xwe anîn xwarê. Livbazî heya êvarî doma. Di domana livbaziyê de hêzên şerê taybetî êrîşî gel kirin. Lê bilî hemû êrîşan, destkar bi piştgiriya gel livbaziya xwe bi biryarî domandin.

Roja 14'ê Nîsanê jî, li navenda bajarê Mamikan êrdima Dêrsimê, destkar dergehên dikkanên xwe girtin. Dagîrker bi hovî êrîş birin ser destkaran û gelê me. Hêzên dijmin êrîş birin ser dikkanan jî. Gelek derî û cemekan şikandin, dikkanan talan kirin. Li kolanan jî bi hovîtî êrîşî gel kirin, mirovan ji ber lêdanê derbas kirin. Lê bilî van hemû bikaranînan, livbazî giha armancên xwe.

Piştî vê livbaziyê bi du rojan, vê carê jî, destkarên navçeya Nazmiye êrdima Dêrsimê, deriyên dikkanên xwe girtin. Li vir jî dijmin êrîşên xwe dijwar kir û domand. Lê dîsa jî livbazî bi çalakî biserket.

ŞEHÎDÊN ELKÊ
Di şerê "afirandina parçeyeka xaka niştimanî azad" de wê jiyan bimînin

Di hejmara bihurî de, me nameyeka nûçegihandkarê **"Berxwedan"**ê ji bajarê Elkê, li ser şerê li Elkê weşandibû. Li gora hûrkolînên me, yên paşî me birin serî, şerê li Elkê bi vî rengî bûye û pêşveketiye:

Li cihê şer derketî, eşîra Kaşuriyan bi cih e. Li vî cihî têkoşerên ARGK qampekî perwerdekirinê avakirine. Cerdevanên Kaşuriyan agahdarî hebûna qampa li vê derê dibin. Napejirînin û dest bi êrîşan dikin. Lê êrîşa wan ji aliyê pêşmergeyan dihên şikandin.

Piştî vî şerî, hebûna qampê li vî cihî, ji aliyê gundên hawîrdorê jî dihê bihîstin. Lê pêşmerge ji ber hoyên erdnîgarî yên dijwar, hebûna berfeka giran cihê qampê naguhurînin. Ji aliyê din çûyina cihê qampê ji hema hema bê derfet bû û pêşmerge hevkarî û alîkariyên gundiyên derdorê jî digirtin. Pêşmerge piştî şerî jî, karê xwe yê perwerdekirinê didomînin.

Welatfiroşê bi navê Behçet Edîş, ku serekekî ji serekên Kaşuriyan e û sîxuriya bi dizî dike, cihê qampê agahdarî dijmin û cerdevanên eşîra Jîrkî dike. Piştî êrîşên pêşîn bi 15 rojan, dijmin haydarê qampê dibe û xwe dilivîne. Endamên komên taybetî cilên cerdevanan li xwe dikin û tevlî cerdevanan dest bi êrîşan û badana dora qampê dikin.

Şer roja 7'ê Nîsanê destpêdike û roja 8'ê Nîsanê heya êvarî didome. Roja 8'ê Nîsanê dijmin, derdorên gundê Bêrman ku qamp li wir bû û Newala Ava Xeburê dide ber narîçokan. Firok bombeyan dibarînin.

Barandina narînçokan û hoyên erdnigarî yên dijwar, derfeta liva pêşmergeyan teng dikin. Piraniya şervanan ji ber narînçokan şehîd dikevin. Heşt têkoşer jî dîlî dikevin destê dijmin, lê serokekî cerdevanên eşîra Jîrkî yê bi navê Ebubekir, wan dide ber berikan û bi xinizî dikuje. Bi vê kirina xwe, dixwaze rola Jîrkiyan di vê qirkirinê de veşêre.

Di encamê de 21 pêşmerge şehîd dikevin û 15 jî dibin dîliyên dijmin. Hema hema hemû têkoşerên şehîd û birîndar, nuh hatibûn nava rêzên pêşmergeyan. Hîna nuh dihatin perwerde kirin. Nêzîkî teviya pêşmergeyên şehîd, birîndar û dîlî, ji eşîrên Elkê bûn. Ji eşîra Gewdaniya heşt, ji eşîra Jîrkî pênc, ji eşîrên Mamxuran, Pîrozan û Hemkan neh û ji eşîra Guyî ya li navçeya Qilaban pênc şervan şehîd ketin an jî birîndar ketin destê dijmin.

Pêşmerge, heya dawiyê bi lehengî têkoşîn. Gelek ji dijmin jî hatine kuştin an jî birîndar kirin. Ji destpêka şerî heya dawiya şerî dijmin, bi helîkopteran mirî û birîndarên xwe kişandiye.

Dagîrker armanc kirin ku vê qirkirinê derêxînin pêşiya "Serîhildan"ê. Wezîrê Karên Hundurî bi xwe, çû serdana cerdevanan. Hinde civînan çêkir û "nîşan"an da cerdevanan. Weşanên dagîrkeran jî, bi dirêjahiya hefteyan bûyerê çewt weşandin û bihîstandin. Lê ev qirkirina dewleta Tirk bê bersiv nema. Hîna cendekên şehîdên me zuwa nebûbûn, her di wê roja şerî de, pêşmergeyên ARGK di Rêbaza Dara Hênê de dafek vedan û sê cerdevanên eşîra Jîrkî bi mirinê ceza kirin. Dîsa li gelek derên cihêreng li dijî cerdevanan livbaziyên din ên rêz bi rêz hatin pêkanîn û bi dehan "parêzkar"ên gundan hatin kuştin.

Dewleta Tirk vê baş dizane; hisaba qirkirinan bi caran hatine pirsîn û wê werin pirsîn. Hisaba vê qirkirinê jî wê bi caran were pirsîn. Şehîdên me wê bibin sedema "afirandina parçeyeka xaka niştîmanî azad."

PLANA QIRKIRINÊ JI BO KURDISTANÊ

Hikûmeta Tirk a dagîrker û faşist, zagona "Takrîr-î Sukûn" dîsa danî pêşiya xwe

Çima dîsa zagonên "Takrîr-î Sukûn"?

Bersiva vê pirsê di rastiya Kurdistanê de û di pêşveçûna rastiya têkoşîna rizgariya netewa Kurdistanê de veşartiye, ku xwe gihandiye raperîn û serîhildanan.

Partiya Karkerên Kurdistan-PKK, civaka Kurdistanê bi tevayî rakiriye ser piyan, ku heya niha hebûna wê ji nedihat pejirandin, rêkxistiniya wê ya hundurî hatibû rûxandin û belavkirin, û ji bo ramanên serdemî girtî hatibû hiştin. Dagîrkeriya Tirkan xwest PKK belav bike û bipalifîne. Lê bi ser neket. PKK, ji aliyê bîrdozî (îdeolojîkî) bêhtir pijiya, ji aliyê ramyarî xurttir bû, ji aliyê rêkxistinî bêhtir xwe jidand û girsên gel bêhtir li dora xwe civand. Li ser vê bingehê derkete pêşiya dagîrkeriya faşist a Tirkan.

Têkoşîna rizgariya netewa Kurdistan a di bin pêşengiya PKK de, bi Hilpişkîna 15'ê Tebaxê sala 1984'an, ji hemû bereyan (eniyan) zivirî şerekî karvanî li dijî dagîrkeriya Tirkan. Têkoşîna rizgariya netewa Kurdistan, bi pêşveçûnên xwe yên di demeke kin weke şeş salan de, xwe gihand rewşekê, ku bikaribe li hemberê hemû hêzên dagîrkeriya Tirkan seriyê xwe hilde û bejna xwe bipîve. Otorîteya dagîrkerî wusa li Kurdistanê lerizî û hejiya, ku tu caran dîsa nekaribe bê avakirin.

Berpirsiyarên dewleta Tirk a dagîrker, têkoşîna rizgariya netewa Kurdistan a bi rêberiya PKK, weke "tevlîdana hêzên derveyî yên dijminê Tirkiyê" dan şanikirin. Lê ev revîna ji rastiyan bû. Ji bo di karvaniyê de bikaranîna formûlên veriştinên çekdarî serî dan vê riyê. Lê ev formûl bû formûla xwe xepandinê, ku xwe avêtibûn hîmbêza wê. Bi destpêka sala 1984'an dagîrkeriya Tirkan, ji bo bi zor û koteka leşkerî xwe bigihîne encamê, şêweyên koteka leşkerî yên hişk û dijwartirîn cariband. Şerê taybetî yê dagîrkerî, ku bi yekeniyên leşkerî, komên (tîmên) taybetî, "parêzkarên" gundan, tora sîxur û gilîkaran hat ajotin, xwe bi bikaranînên weke bikaranînên çavşikandin û pasîfîkasyona li ser girsên gel û pêşemîn ji li ser gundiyan, herweha ji cih hilkirin û bi kotekê çêkirina cerdevanan ve girêda. Dagîrkeriya Tirkan piştgirên xwe yên împeryalîst kire hevpar û şirîkên kompiloyên xwe. Bi dewletên mîna Iraqê re, li dijî têkoşîna rizgariya netewa Kurdistan, peymanên leşkerî danî û girêda. Tehdîtên xwe barand ser gelên ciran. Ji tixûbên xwe yên dagîrkerî ji derbas bû û şê caran êrîşên terorîst ji erdê û baniyan bire ser parçeyên Kurdistanê yên din. Bi formûla otonomiya çandî xebitî, ku hêzên Kurdî yên reformîst li dijî PKK rake û betevgirîne.

Gelê Kurdistanê gelek êş û tivancan jiya. Hejmara girtiyan, penahan, koçberan û mirovên ji cih hatin hilkirin, zêde bû. Hejmara goristanan ji bo goriyên (qurbanên) terora dagîrkerî zêde bûn. Gelê Kurdistanê bêhtir hêjar û belengaz bû. Lê êdî nepejirand, ku her rojê rûmeta wî were şikandin, ew bi xwe were koçber kirin û bikevê ber lêdan û hingavtinan. Terora dagîrkerî tenha wê encamê afirand, ku gelê Kurdistanê yê welatparêz baweriya xwe ji bo PKK xurttir bike û bigihe wê armancê, ku pêwîst e bi şer û cangê rizgariya xwe bi destê xwe ve bîne. Bilî vê encamê, çi encameka din diyar nebû.

Têkoşîna rizgariya netewa Kurdistan, ji hêlekê xwe zivirand têkoşîneka girseyî, ji hêlekê jî xwe gihand artêşbûneka pêşmergeyî (gerîllayî), ku li hemû qadan, wê artêşa dagîrkeriyê tengezar bike û bimelisîne. Têkoşîna rizgariya netewa Kurdistan a bi rêberiya PKK ji bo civakeka serbixwe û demokratîkî, sîstema dagîrkeriya Tirkan anî pêşiya gelşên leşkerî, ramyarî û aborî yên wusa, ku tu caran nekaribe xwe ji wan xilasbike û dîsa rewşa xwe baş bike. Dewleta Tirk, bi serhişkî nexwest rastiyan bibîne. Dewlata dagîrker ne xwedî-maf bû. Kijan gavê avêtibe, bêhtir noqî herî û gemarê bû.

Bi destpêka meha Adara 1990'an li êrdimên Mêrdîn, Amed, Sêrt û naçeyên van êrdiman, xwepêşdanên ramyarî yên rizgariya netewî û dij-dagîrkerî di karvaniyê de pêkhatin, ku bi kêmasî 1.000.000 welatperêzên Kurdistanê tevlî bûbûn. Di vê serîhildana ramyarî ya gelê Kurdistanê de, pêşengiya ramyarî û rêkxistinî ya PKK, li ber çavan e. Ev vebûn û koçbera nuh, ku ketiye destê têkoşîna rizgariya netewa Kurdistanê, li Kurdistanê teviya otorîteya dagîrkerî ber bi jêr ve kişandiye û li şûna wê, otorîteya gelî ya şoreşger avadike. Ev hilbijartina gelê Kurdistanê ya livbaziyên zanabûnê, êdî ji bo dagîrkeriya Tirkan îşareta dawî bi her tiştî hatinê ye. Ji xwe pirs ji ew bû, ku neteweyek armanc û hedefên xwe zelal bibîne û li ser riya wê armanc û hedefê şerkirina xwe bipejirîne û bi ber çavan anîna mirinê seriyê xwe hilde û rabipere. Gelê Kurdistanê niha ketiye ser vê riyê. Riya hatina xwe hilbijartiye. Terora dewletî ya dagîrkeriya Tirkan, tenê karî hoyên serîhildanê bipijîne û bigihîne; nekariye encameka bilî vê biafirîne.

Li hemberê her pêşveçûna hilgavtina têkoşîna rizgariya netewa Kurdistanê, dewleta Tirk serî dide wan azîneyan, ku naveroka wan her demê weke xwe diminin û naguhurin. Her carê bi mejiyê "ezê biperçiqînim" bersiva xwe dide. Cuntaya 12'ê Êlûnê, şerê taybetî û zagona girêdana awerte (îdareya orfî), herweha hemû bikaranînên bi vî rengî, berhemên vî mejiyê dagîrkeran in. Her carê ev formûlên dagîrkerî di karvaniyê de dihên pêkanîn. Lê heya niha nekarîne encamekê bi destan ve binin, bilî kûrkirina tengezariya dewleta Tirk. Niha rewş gelekî hatiye guhartin; ne weke berê ye. Gelê Kurdistanê ketiye domana serîhildanên seranserî û gelemperî. Wusa, ku gelek caran, serîhildanên girsên gelî, jî amadekariyên pêşengiyê bi xwe jî derbas dibin.

Ev rastiya têkoşîna rizgariya netewa Kurdistanê, ku xwe gihandiye serîhildanên seranserî û raperînên tevayî, dagîrkeriya Tirkan a hov û dirinde didehfîne wê derê, ku serî bide plan û tevdîrên qirkirinê yên ji faşîzmê jî reştir û dijwartirîn.

Dewleta Tirk a dagîrker bi zagonên nuh çi datîne pêşiya xwe?

Zagonên nuh bi tevayî armancên leşkerî danîne pêşiya xwe. Heke pêwîst be, bi qirkirinan rawestandina têkoşîna rizgariya netewî danîne pêşiya xwe. Zagonên "Takrîr-î Sukûn" ên nuh, ji aliyê serleşkeriya artêşa dagîrkeriya faşîst hatine danîn. Roja 28'ê Adarê di civîna "Encumana Parastina Netewî - Millî Güvenlik Kurulu", ango "Serokatiya Şerê Taybetî - Özel Savaş Kurmayi" de gihane formasyona xwe. Roja 3'ê Adarê bi Serokê DYP (Dogru Yol Partîsî) Sûleyman Demîrel û Serokê SHP (Sosyal-Demokrat Halkçi Partî) Erdal Înonû jî dabûn pejirandin. Roja 9'ê Adarê jî, di civînên pêşemîn de, ji aliyê "Encumana Wezîrên - Bakanlar Kurulu" hikûmeta, ku piraniya endamên wê di xwe de ne, weke "biryarnameka bi hikmê zagonî" hatin danezane kirin.

Zagonên nuh, dibin birek ji "Zagona Rewşa Ne-normal", ku roja 19'ê Tîrmehê 1987'an hatibû derxistin. Ev zagonên zor û kotekê, dagîrkeriyê digihînin xalên bilind û tujtir. Waliyê dagîrkeriyê Hayrî Kozakçioxlu, ku di wê demê de weke "paşayekî sivîl" bi rengê "Qralê Kurdistanê" hatibû danezane kirin, bi zagonên nuh giha rewşekê, ku Neron jî li şûn xwe bihêle; ango wî gihandin rewşa "Qralê Xuda" ji bo Kurdistanê.

Li gora "Zagona Rewşa Ne-normal" pêşî heşt, paşê jî yanzdeh êrdimên (wîlayetên) Kurdistanê bi waliyê dagîrkeriyê ve hatin girêdan. Li gora zagonê, serdestiya Hayrî Kozakçioxlu wê li ser waliyan, li ser serdarên ramyarî yên bi hemû fonksiyonan, li ser polîs û cendirmeyan hebe; wê bikaribe rêkxistina saloxdariyê ya taybetî avabike; wê bikaribe gundan vala bike; wê bikaribe kontrola xwe li ser jiyan û saziyên çandî, civakî û aborî deyne; wê bikaribe dibistanan bide girtin, derketina şeqem û kolanan qedexe bike, grevan qedexe bike, mirovên me koçber bike û bazarganiya (ticareta) hinde tiştên aborî qedexe bike.

"Zagona Rewşa Ne-normal- Olaganûstû Hal Yasasi", zagoneka bingehîn a bi serê xwe û cuda ye. Bi vî rengî dewleta Tirk a dagîrker, cara yekemîn e bi fermî dipejirîne, ku ramyariya inkarkirinê ya ji bo Kurdistanê îflas kiriye û vê rastiyê bi riya bikaranînên xwe gihand delîlên bi dokument. Ji ber ku, zagoneka bingehîn ji bo Kurdistanê cuda jî zagoneka bingehîn ji bo Tirkiyê, danî pêşiya xwe. Heke nav jî nede, statûkoya dagîrkeriya jî bo Kurdistanê êdî pejirandiye.

Gava ev zagon hatî derxistin, berpirsiyarên dagîrkeriya Tirkan û weşanên burjuwazî hingê, vê bikaranînê mîna planeka wusa pêşkêş kirin, ku hema bi lez wê bigihe encaman. H. Kozakçioxlu mîna "rizgarkareki" hatibû danezane kirin. Ev pisborê terora dagîrkeriyê, digot "Di çend mehan de emê PKK tunebikin."

Hina sê sal jî, jî ser vê bikaranînê derbas nebûne. Lê bîlançoya hovîtiya waliyê dagîrkeriyê, gelekî stur û mezine. Bi hezaran mirovên me jî lêdanan hatine derbas kirin. Bêhtirî 100 gundan bi tevayî hatine vala kirin û mirov hatine koçber kirin. Kurdistan bi xwînê hatiye sewandin. Bermayên eşîrên feodal bi çekan hatine xemilandin û wan diajon ser gundiyên Kurdistanê. Artêşeka "parêzkaran" û gilîkaran jî hezaran kesan avabûye. Li qîrexên tixûban amadekariyên parastinê yên ne-normal birêveketine. Zagona poşmaniyê, tevlî kompîloyan hatiye domandin. Terora komên taybetî Kurdistan zivirandiye rengê xwînê. Zagona koçberî û ji cih hilkirinê di karvaniyê de hatiye bikaranîn. Milartêşeka cendirmeyan hatiye avakirin.

Encam li ber çavan e. Waliyê dagîrkeriyê biserneket, jêhatîbûna wî nayê dîtin. Hemû bikaranînên wan, serîhildana gelê me bêhtir lezandin û bûn bingehek ji bo xurtbûna hîma girseyî ya gelê me. Rê ji bo pêşveçûneka bi vê nolê vekirin.

Dokument û beyanên dewleta Tirk a dagîrker, pejirandina nejêhatîbûnê bi xwe ne. Ji ber vê sedemê dewleta dagîrker, serî dide tevdîr û amadekariyên nuh, zagonên nuh derdixîne, şerê xwe yê taybetî dilezîne û xurttir dike; teviya hebûna xwe ya ramyarî, aborî, çandî û civakî li Kurdistanê, bi hebûna xwe ya leşkerî vê girêdide. Hebûna dagîrkeriya Tirkan li Kurdistanê, dizivire tenê terora artêşî. Ev encam, serfiraziya têkoşîna rizgariya netewa Kurdistan e, îflasa dagîrkeriya Tirkan e. Lewma amadekariyên nuh weke ku ne nuh in, wusa jî, ji bo dewleta Tirk a dagîrker ne serketinek in, rastûrast tengezariyekê dihênin zimên, ku dewleta Tirk tu caran nekaribe xwe ji wan xilas bike û xwe derêxîne rastê.

Zagonên nuh bi xwe re çi dihênin?

— Her babêt rojname, kovar, pirtûk, benê-peyvdar, wêne û hwd., ku li ser Kurdistnê hatibin derxistin an jî nûçe li ser ramyariyên dagîrkeran ên li Kurdistanê belav dikin û diweşînin, dikarin werin qedexe kirin. Fîrotina rojname û kovarên li ser Kurdistanê diweşînin, dihê rawestandin. Çapxaneyên van çap bikin, dihên girtin. Xwedî û berpirsiyarên rojnameyan ji ber weşanan dikarin werin girtin û li kêleka pirsyariya cezakirinê, wê di navbera 30 û 100 milyon Lirên Tirkî de cezayên diravî bidin. Heke ev rojname li Tirkiye hatibin weşandin, ango ne li Kurdistanê jî, dîsa ev encam wê hebe. (KKK -Biryarnameya Bi Hikmê Zagonî / 413, Bend: 1). Bi vî nolî, hemû şaxên weşanî yên netewî (Kurdî), sosyalîstî û demokratîkî qedexe dibin. Rojnameyên dagîrkeran bi xwe jî, rastî sansureke tarîtirîn a dîroka xwe dibin.

— Fermana bi kotekê koçberkirina mirovên me, li hemû êrdimên Kurdistanê yên dikevin çarçiva "Zagona Rewşa Ne-normal", Jî "daxwaza" waliyê dagîrkeriyê re dihê hiştin. Hem jî gundan û hem jî jî bajaran mirov wê bikaribin werin jî cih hilkirin û koçber kirin. (Bend: 2). Bi vî awahî, ew zagona koçberiya kotekî, ku di navbera salên 1925 û 1934'an de hatibû bikaranîn, dîsa dihê vegerandin.

— Hemû mafên ramyarî, demokratîkî, sendîkatî û komeleyî yên weke grevan, xwepêşdanan, rêveçûnan, civînên girseyî, boykotan, referandûman û hwd. li Kurdistanê qedexe dibin. (Bend: 3). Bi vî rengî, hemû mafên mirovî û ramyarî, ku jî xwe li Kurdistanê nebûn, dihên rakirin û qedexe kirin. Xebata partiyên burjuwaziya Tirkan jî, dadikeve rewşeke formalîteyî.

— Derfeta derketina li hemberê endam û xebatkarên ku jî aliyê Wezîriyeta Karên Hundurî û Saziya Waliyê dagîrkerî hatibin binavkirin, herweha derketina li hemberê bikaranînên wan, nayê hiştin. Li dijî van çî pirsyarî yan giliyeka dadmafî, dadwerî û îdarî nikare were kirin. (Bend: 4). Li gora vê, dikarin biqasî dilê wan dixwaze, di girtîgehan de lêdan û hingavtinê bikin, welatparêzan bikujin, gundiyan bisotînin û girîng jî nîne, ku bibêjin ew "terorîst" bûn. Her kesê Kurd be, dikarin ji ber gulle û berikên xwe derbas bikin.

— Hemû bernameyên radyo û televîzyonan ku li Kurdistanê dihên weşandin dikevin bin kontrol, hemû rêveçûn û berpirsiyariya Wezîrê Karên Hundurî û Waliyê Dagîrkeriyê. (Benda alîkar: 4). Bi vî awahî, weşankariya faşîst û regezperest a şerê taybetî li Kurdistanê digihe rewşeke sîstematîkî.

— Kesên bersiva zagona poşmaniyê bidin, wê kêmtir ceza bigirin û herweha wê xelatên diravî jî bistînin. Bi vê bendê dagîrker dixwazin, bi riya diravan û kotekê, îxanet û bêbextiyê li Kurdistanê berfireh bikin û di nava rêzên rizgariya netewî de kompîloyan û dubendiyan xweş kûr bikin.

— Hejmara "parêzkarên" gundan dihê du-car kirin. Mehanetiya wan dihê zêde kirin û ev jî mîna biryarekê dibe zagonî.

Li hemû êrdimên Kurdistanê yên dikevin çarçiva "Zagona Rewşa Ne-normal", jî niha û pêve, binyada kesên walî, kaymakam û hemû berpirsiyar û kargerên admînistrasyonî û ramyarî wê leşkerî be. Tev divê pisborên şerê taybetî bin û ev jî dibe biryareke zagonî. Navçeyên Êlih, Şirnex, Girgê Amo, Cizîra Botan, Mistbin, Berwarî, Dihê, Kosar, Midyad, Gever û Qilaban dibin cihên pîlot, ji bo nîr û pîkoliyan û tundkirina kontrolê. Navçeyên Êlih û Şirnexê dibin bajar, da kontrola leşkerî û ramyarî ya dagîrkeriyê were dijwar kirin. Ev jî bi biryarekê dibe zagonek.

Hinde xal jî, ku di nava biryarên "zagonî" yên nuh de hene, jî ber posîdeyên ramyarî yên navnetewan, nehatine eşkere kirin.

Biryarnameya hikumeta dagîrker û faşîst, biryarnameyeka danezane kirina cengê ye. Dixwazin xwendina rojnameyan û pirtûkan li Kurdistanê qedexe bikin. Pirtûkan qedexe bikin. Hemû mafên mirovahî jî holê rakin. Gotina "Kurd" bikin sucê mezintir. Gelê Kurdistanê, bixin di nava destê terora komên taybetî yên faşîst de.

Dagîrker niha destpêkirine, ku biryarên xwe di karvaniyê de bikarbînin. Di serî de welatparêz Musa Anter, ku 75 salî ye, gelek welatperwer jî niha ve hatine girtin. Çapkirina kovara "2000'ê Dogru" hate rawestandin. Ji hemû şaxên weşanan ên bi sixleta sosyalîst û pêşveçûyî hate xwestin, ku "li ser Kurdistanê û Kurdan tenê yek gotinê jî nenivîsinin." Fermannameyek jî bo wan hatiye şiyandin. Hemû pirtûkxaneyên li Kurdistanê hatin girtin. Dest datînin ser hemû benêpeyvdar (kaset) û weşanan, da bişewitînin.

Zagonên "Takrîr-î Sukûn" li hemberê giyana gelê me ya rizgariya netewî wê mehkumî serjêrçûnê bibin

Çiya zagona "Takrîr-î Sukûn"? Ev zagon, weke zagona "huzur û aşitiyê" dihê naskirin. Di mêjûya 24'ê Sibatê sala 1925'an de, bi armanca şikandina Serîhildana Şêx Seîdê Pîranî (Serîhildana Hênê, Palî û Dara Hênê) hatibû derxistin.

Di wê demê de hikûmeta Fetih Okyar hebû. Gava li Kurdistanê serîhildana gelî destpêkirin, bi fermana M. Kemal Atatûrk ev hikûmet jî kar dihê dûr kirin. Di bin serokatiya xwînrijê Kurdan Îsmet Înonû de, hikûmeteka cengê dihê avakirin. Teviya Kurdistanê weke qada cengê dihê danezane kirin, ku tenê zagonên cengê xwediyê bingeh û bersivekê dibûn. Kargêrî û birêvebirî dikeve destê serleşkerên artêşê. Roja 10'ê Nîsanê sala 1925'an, biryarnamek dihê derxistin. Di encama vê de, kargêrî dikeve destê waliyên leşkerî, ku hingê hatibûn binavkirin. Serdestî

û fermandariya pirsyariyê jî dimîne ji bo "Mehkemeyên Îstiklalê", ku ji nêzîk an dûr, çi pêwendiyeka wan bi maf û dadweriyê re tunebû û bi tevayî xwediyê taybetiyên leşkerî û ramyarî bûn. Bi fermana hikûmetê û li gora biryarnameyekê du "Mehkemeyên Îstiklalê" hatin damezirandin. Yek bi navê "Şarq" (Kurdistan) û yek jî li bajarê Ankara. Bi xwe ev mehkeme, mehkemeyên rewşa ne-normal bûn. Ev mehkeme ne xwediyê ciheki bûn, gerok bûn. Bi lez û bez, di cih de pirsyarî dikiran, ceza didan û cezayan dibiran serî. "Mehkemeyên Îstiklalê" yên li "Şarqê" cezayên darvekirinê didan. Nepêdivîbû ku meclisa dagirkeran biryarên darvekirinê binirxînin, ji ber çavan derbas bikin û destura bi cih anîna wan an ne anîna wan bidin. Serokên van mehkemeyan xwediyê wê destur û fermanê bûn, ku "hemû pêşengên serîhildanê û kesên wê biban pêşengên serîhildanê" bikaribin "bi dar ve" bikin. Hejmara welatperwerên Kurd, ku bi destê vê mehkemeya terorê ya dagirkeriyê, hatine bi dar ve kirin, ne diyar e.

Li gora zagona "Takrir-î Sukûn", hemû biryar ji aliyê M. K. Atatürk dihatin dayin. Alîkarên wî jî Îsmet Înonû, Kazim Karabekir, Fevzî Çakmak û Fethî Okyar bûn. Di wê demê de jî, serokên partiyên burjuwazî yên opozîsyonê Kazim Karabekir, Rauf Orbay û hwd., mîna vê rojê ku Süleyman Demirel û Erdal Înonû dikin, piştgiriya "planên qirkirina dagirkeriyê li Kurdistanê" kirin. Kazim Karabekir, bi armanca yekitiya "Misak-î Milî - Peymana Netewî", partiya xwe "Terakki-Perver Cumhuriyet Partisî", ku jî xwe çend mehan temenê wê mabû, da girtin. Û dîsa ev partî, tu caran nehatin avakirin û bi nav kirin. Di dîrokê de hundabûn. Zagona "Takrir-î Sukûn" û "Mehkemeyên Îstiklalê" ku gelê Kurdistanê perçiqandibûn, li Tirkiyê jî opozisyona burjuwazî perçiqandin, ku ji xwe gelekî jar û sist bû. Hemû serekên "Terakkî-Perver Cumhuriyt Partisî" -ku herweha pêşengên tevgera Kemalist bûn-, di "Mehkemeyên Îstiklalê" de hatin pirsyar kirin. Hinek hatin bi dar ve kirin, hinek jî cezayên giran girtin. Hêzên, ger bi sistî jî be li Tirkiyê piştgirên demokrasiya burjuwazî bûn, bi çi rengî nekarin fahmbikin û ne xwestin fahmbikin, ku ev demokrasiya burjuwazî jî, ji bi şêweyeka dadî verisandina pirsa Kurdistanê derbas dibe.

Niha Süleyman Demîrel û Erdal Înonû jî, her wê serpêhatinê didomînin. Ev herdu şovenîstên burjuwazî jî, piştgiriya hemû biryarên "Encumana Parastina Netewî" kirin. Ji bo, bi çekan çûyîna ser gelê Kurd, gotin erê! Ev herdu şovenîstên konzeratîf (muhafazakar) jî, hevparên biryarnameya qirkirinê ne. Heke niha ev herdu partiyên xwe ne dana girtin, sedem ewe, ku ev girtin niha jî wan nehatiye xwestin. Xweyakirina wan weke rexnekirina hinde bikaranînên planê, bilî sextekarî û dubaretiyê ne tiştekî din e. Hêlwestiya van jî, weke hêlwestiya Kazim Karabekir bi xwe ye. Li hemberê aliyên planê yên li dijî wan, derdikevin.

Zagona "Takrir-î Sukûn" û "Mehkemeyên Îstiklalê" tevgera sosyalista Tirkiyê û weşanên Tirkiyê jî jî serî ve birrîn, ku ji xwe gelekî jar û sist bûn. Herçiqasî şovenîstên civakî û dûvikên Kemalîzmê jî bin, berpirsiyarên van zagonan "komûnîstên" Tirkiyê jî girtin. Hema hema teviya wan, di domana girtinê de serî çemandin û teslîm bûn. Tev zivirîn Kadroyên Kemalîst. Şaxên weşanan ên mîna "Orak-Çekiç - Das û Mekut" û "Aydinlik - Ronahî" jî, ku çarika sosyalistiyê kişandibûn ser rûçikên xwe û bi tevayî şovenîstên civakî bûn, nekarin ji qedexebûnê xwe rizgar bikin, her çendê navên weke "Paşverû", "Tevgera Dengreşan", "Leyistoka imperyalistan" û "Tevgerên divê bên perçiqandin" li serîhildana gelî ya Kurdan dabûn û bi van navan tevgera Kurdî dinirxandin jî. Ev xinizên di bin çarika sosyalîzmê de, nekarîn fahmbikin û nexwestin fahmbikin, heya netewê Kurd azad nebe, derfeta şoreşê li Tirkiyê jî nabe.

Ne tenê weşanên sosyalist(!), weşanên burjuwaziya Tirkiyê jî, nekarin xwe ji zagona "Takrîr-î Sukûn" rizgar bikin û ev jî bûn gorî. Rojnamevanên weşanên burjuvazî hatin girtin, hatin koçber kirin, rojname û çapxaneyên wan hatin girtin. Ji wan tenê tiştek dihat xwestin: "Bê-qeyd û bê-şert divîbû bibin bendeyên ramyariya hikûmetê." Weşanên burjuwaziya Tirkan vê prensîbê û hoyê pejirandin, tevlî vê bêrûmetiyê bûn. Nexwestin bibînin, ku ger bi tixûb jî, azadiya weşanan bi pêşveçûna demokratîkî ya li Kurdistanê ve girêdayî ye. Her çû ev weşan xwe bi serleşkeriya gelemperî ve bêhtir girêdan. Niha jî Hayrî Kozakçioxlu bê tirs û hesanî wusa dibêje; *"Çawa ku weşan di leyistokên gokê yên netewî de aligirî dikin, divê wusa jî di pirsa Kurdistanê de û di bikaranînên dewletê yên Li Kurdistanê de, her vê aligiriya netewî bikin nêzikbûna xwe."*

Niha weşanên burjuwaziya Tirkiyê, biryaranmeya hikûmetê ya nuh, weke "ji faşizmê jî xirabtir, sansûra Abdülhamîd a nuh" dinirxîne. Ji ber ku êrişên dihên ser weşanan dijwartirin. Lê dîsa jî, hemû qelemşûrên weşanên burjuwazî ji Altan Oymen, Ugur Mumcu, Mûmtaz Soysal, M. Ali Brand heya Nazli Ilicak, heya Necatî Zincîrkiran û yên din dibêjin, "Erê jî bo 'Takrîr-î Sukûn' û qikirina gelê Kurdistanê, ne jî bo sansûrê."

Ne tenê hêzên çep ên Tirkiyê, hemû hêzên ramyarî yên Tirkiyê yên piştgirên azadiya weşanan bi rastî ne û piştgirên demokrasiya burjuwazî ne, divê êdî baş biramînin; divê dev ji durûtî û dubaretiyê berdin. Ji aliyekê piştgiriya ji bo "Peymana Netewî - Mîsaki Mîlî", ji aliyê din neditîna têkoşîna serxwebûna gelê Kurdistanê durûtiye... Ji aliyekê bêdengiya li pêşberê perçiqandina mafên mirovan li Kurdistanê, ji aliyê din xwe şanîkirina weke piştgirê azadiya weşanan, demokrasiyê, mafên mirovan û azadiya gelan nabe! Ev dubendî durûtiyeka gelekî mezin e... Heya Kurdistana azad nebe, kedkar û xebatkarên Tirkiyê jî nikarin azad bibin. Heya li Kurdistanê demokrasî bi cih nebe, li Tirkiyê demokrasiya burjuwazî jî nikare xwe şanî bike. Heya li Kurdistanê mafên mirovan werin perçiqandin, li Tirkiyê jî, bi wateya burjuwazî jî be, mirov nikare kada (behsa) azadiya weşanan bike. Faşîzma ku li Kurdistanê gavên pêş ve avêtiye, piştî avetina her gaveka xwe ya nuh, wê serê sosyalistên Tirkiyê, serê demokratên burjuwazî û serê weşanan jî bibirre. Tiştê ku vê rojê dixwazin bikin, û heya pîvanekê jî kirine, ev bi xwe ye. Lewma, weşanên ku piştgiriya ramyariya dewleta Tirk a dagirker dikin û "demokratên" burjuwazî, herweha hêzên çep ên Tirkiyê ku bersiva rewşê bi derxistina belavokan tenê didin, di rastiniyê de tenha mirina xwe hesanî dikin. Divê neyê jî bîr kirin, ku heke azadiya weşanan û demokrasî rastî jî daxwaz be, têkoşîna rizgariya netewa Kurdistan heya bê gotin derfet û gengezan pêşkêş dike; divê pêşî ev bûyer were dîtin.

Berpirsiyarên dewleta Tirk a dagirker û qelemşûrên weşanan, wusa xweya dike, ku gelek dilxweş dibin, gava domana "Takrîr-î Sukûn" û "Mehkemeyên Îstiklalê" dihênin bîra gelê Kurdistanê. Wan formûlên kevnare, mîna ku gelekî nuh bin, disa pêşkêş dikin. Ji bo "jêhatibûnên" xwe li çepikan dixin û dikin ku nekaribin dawî bi pesn û forta ji bo "jêhatibûnên" xwe binin.

Ma gelo derfet heye, ku dewleta Kemalîst a dagirker, bikaribe gaveke Kemalîst a "duwemîn" pêş ve biavêje? Ango biryarnameya "Takrîr-î sukûn" dikare jêhatibe û biserkeve?

Di serê sala 1920'an de dewleta Kemalist, domana xwe ya bilindbûn û xurtbûnê dijiya. Hingê di nava rêzên burjuwaziya Tirkan de, dijbûneka û dubendiyeka jidil nebû. Dubendiyên çînî ne kûr bûn. Mirov nedikarî kada aloziyeka taybetî ya burjuwazî di warên aborî û ramyarî de bike. Tevgera sosyalista Tirkiyê geleki jar û sist bû. Di wê demê de hem welatên împeryalîst, hem jî Yekîtiya Sowjet, bi verisandina gelşên xwe yên hundurî ve mijûl bûn. Ji aliyê din jî Kurdistan, ji aliyê ramanên serdemî, rêkxistina hundurî û têkûzbûnê hêjar û xizan bû; di xwe de girtî mabû.

Dewleta Kemalîst pişta xwe da van ûşt û hoyan û karî zagonên "Takrîr-î Sukûn" bikarbîne. Teviya Kurdistanê, ji serî heya binî, bi sê-darên qirkirinê û goristanan tijî kir. Kurdistan rûxand, weran kir û di nava kavilan de hişt. Armanca artêşa hovitiyê kuştina giyana "Kurdistana serbixwe" bû. Ji bo vê, divîbû zaro, kal û jinên bi zaro jî, bihatana qirkirin! Piştî qirkirinê, dor hate valakirina Kurdistanê. Bi destpêka sala 1925'an, bi biryarnameyên hikûmetê, koçberkirina kotekî hate destpêkirin. Girsên gel ên Kurd, ku jî Kurdistanê hatibûn jî cih hilkirin, bi pîvaneka jî sedî 50 di nava civaka Tirkan de, hatin belavkirin û jî welat dûr kirin. Dest danîn ser hemû hebûnên wan ên daringî yên li Kurdistanê. Armanc, jî holê rakirina netewê Kurd bû; afirandina neteweyekî Tirk ê "tenê û safî" bû. Bi biryarnameya koçbera kotekî ya mêjûya 14'ê Hêziranê sala 1934'an, bikaranîna koçberkirina kotekî weke hemû êrdimên Kurdistanê bixe nava çarçivên xwe, hate berfireh kirin. "Teoriya Dîroka Tirk" û "Teoriya Roj û Ziman", ku di sala 1930'an de hatibûn afirandin, ketin ser şopa biryarnameya koçberkirina kotekî. bi van teoriyan bi "zanyarî" dihat "îspat" kirin, ku netewê Kurd bi tevayî "Tirk" e, û zimanekî bi navê "Kurdî" jî binî "tune" ye.

Gelê Kurdistanê, ku ji qirkirinan hatibû derbas kirin; zivirandibûn artêşeka jaran, perişanan, guh-kerr û bê-zimanan. Sistema dagîrkeriya Tirkan, bi hemû giranî û saziyên xwe ve, xwe daxistibû ser gelê Kurdistan, ku ketibû nava vê rewşê.

Gelê Kurdistanê, vê zirxê derizand, qulkir û rabû ser piyan. Hemû saziyên dagirkeriyê, hevxebatkarên xwecih ên dagirkariya Tirkan li Kurdistanê û hemû paşmayînên civakî pirsyar kir. Têkoşîna rizgariya netewî gihand koçbera vê rojê, gehineka serîhildanên gelî.

Civaka Kurdistanê, êdî vê rojê, ne di rewşa sala 1925'an de ye. Bi ramanên serdemî û ramyariyên hemdemî xemiliyê. Hemû girêdan, têkilî û pêwendiyên xwe jî dagirkeriya Tirkan qut kiriye. Gelê Kurdistanê, ji pirsên serxwebûnê û girêdana bi dagirkeran re, hilbijartina xwe bi garantî jî bo serxwebûnê daniye. Di demên berê de gelê Kurdistanê, tu caran nebûbû rûberê vê hilbijartinê. Ûşt û hoyên hebûn, rê û destura têkoşîna serxwebûnê nedidan; derfet û gengaz xwe nedidan şanî kirin. Lê niha ev, bi zêdeyî hene. Berê dagirkeriya Tirkan li Kurdistanê pişta xwe dida çînên serdest û li ser vê bingehê ramyariya xwe diajot; le niha ev şens û nesîbê dagirkeriya Tirkan li Kurdistanê jî binî nemaye. Cerdevanî, qoz û çeka dawiyê ye, jî bo çînên serdest ên Kurdî. Cerdevanî, li ser gerden û stuyê dagirkeriya Tirkan, mîna kevirekî aşî, kevirekî destarê ye.

Civaka Tirkiyê jî, ne di rewşa kevin de ye. Bili hemû keferatên xwe, burjuwaziya Tirkan nikare şovenîzma "Peymana Netewî" derêxine pêşiya dubendiyên çînî yên kûrtir dibin. Ev êdî bi tevayî ne bi derfet e. Sempatiya xebatkar û kedkarên Tirkiyê jî bo pirsa rizgariya netewa Kurdistan û têkoşîna li Kurdistanê, ji ya hêzên çep ên Tirkiyê mezintir e û jî ya wan derbas dibe. Ev pêşveçûn jî bo me zelal û ronak e.

Dewleta Tirk wê bikaribe çawa gelşên xwe yên hundurî biverisîne? Gehînekên pirsên aborî û ramyarî û tengezariyên di van pirsan de nasin û dihên zanîn. Dewleta Tirk, ma wê pişta xwe bide gelê Tirkiyê? Xebatkar û kedkarên Tirkiyê yên di birçîbûnê û bin pîkoliyan de ne, çima li pêşberê qirkirina neteweyekî bêdeng bimînin, ku ev netew jî bi wan re bi hev re jiyana xwe didomîne? Çima piştgiriya vê dewletê bikin? Çima jî bo perçiqandina çînên xwe yên zilmkar, ku di şerê li Kurdistanê de ne jar û tengezar ketine, xwe netevgirînin? Çima li dijî wan serî hilnedin? Hêzên çep ên Tirkiyê, ku li dijî reformîstiyê rewşa xwe eşkere kirine, çima li pêşberê qirkirinên faşist û dagirkeriyê bê deng bimînin? Belê ev pirs eşkere ne.

Dewleta Tirk, baweriya xwe bi piştgirên xwe yên împeryalîst dihêne. Hêvî, tenê ew mane. Belê, ew wê alîkariyê bidin. Lê çawa dikare heya dawiyê baweriya xwe bi wan hebe? Ji niha ve hinde derdor hene, ku xwe li gora du dewletan amade dikin. Dewleta Tirk a dagirker, ji vê rewşê ne bê hay e. Çima cihan li pêşmerê qirkirina neteweyekî bê deng bimîne?

Rewş û rastiya Rojhiata Navîn, ne mîna ya sala 1925'an e. Hemû gelên herêmê di bin tehdita dewleta Tirk de ne. Ev gelên herêmê û hêzên wan ên pêşengî, ku baş dizanin serfîraziya têkoşîna rizgariya netewa Kurdistan jî bo berjewendî û sûdên wan jî bûyereke mezin e, çima piştgiriya vê têkoşînê nekin?

Gelê Kurdistanê, çima li pêşberê qirkirinan, koçber kirinan, lêdanan û jî welat dûrkirinan bê liv û tevger bimîne? Êdî dest û lingên me ne girêdayî ne; qeyd û bend çirriyane. Rêkxistina me heye, bi ramanên serdemî êm xemilî ne, pêwendiyên me bi mirovatiya pêşverû re hatine danîn. Potansiyeleka gelî ya mezin me heye ku di hişyarbûn û rabûnê de ye; pêşengekî me yê bi hîm mîna PKK heye; artêşa me ya gerilla ARGK heye û eniya me ya rizgariya netewî ERNK heye ku bi milyonan mirovan radiperîne û radike ser piyan. Gelê Kurdistanê li hemberê dijminên xwe tijî bûye. Bêzî, hêrs û rika li dijî dagirkeriyê heya bê gotin mezin bûye. Gele Kurdistanê bi tevayî bûye aşiq û evîndarê azadiyê. Bi vê evînê xwe xweş hatiye girêdan. Bêriya vê evînê wusa mezine, ku êdî her bûyerek, li vê yan li wê enîşka Kurdistanê, dibe bingeh û sedema serîhildanên girseyî. Dewleta Tirk çawa dikare doliwgerî û banduriya xwe ya tenê pişta xwe dide terorê, bidomîne! Gava ew me, dayîkên me, xuşk û birayên me dikujin û qirdikin, ma emê dest û ling girêdayî bimînin? Yek bi yekê, ser bi serî, jî xwînê re xwîn, ma gelo ne dadî û mafder e?

Tirsa çi? Gelê Kurd êdî vê gotinê nizane û nasnake! Gelê ku bi hezaran salan zilm û zordariya girantir jiyabe, êdî gotina tirsê xweş dinase? Ma mirov dikare jî bo vî gelî kada vê gotinê bike? Gelê ku bi milyonan serî hildide û jî mirinê re meydanê dixwîne, çawa jî vê gotinê ditirse? Ki dikare jî bo vî gelî behsa tirsê bike?

Mirina çi? Hêz û kesên ku tehdîta mirinê li gele Kurd dikin û dixwazin bi mirinê bitirsinin, tenê û tenê xiniz û bextreş in. Bilî vê ew ne tiştek dinê ne. Gelê ku bûye evîndarê azadiyê, gelê ku bi azadiyê bi girseyî dimeşe ser tank û panzeran, çawa jî mirinê ditirse? Tirsa çi jî mirinê? Mirin nemaye, êdî mirin dimire li ber mirinê!

Dewleta Tirk a dagirker dikare çend gundan vala bike? Gava vala bike jî, ma wê çawa xwe jî encamên vê valakirinê rizgar bike? Çawa dikare bi hezaran mirovan jî karên wan derêxine? Ma dikare çend kesan qirkibe? Weke girtigehekê, ma heya kengê û çawa dikare Kurdistanê di bin banduriya xwe de bigire. Wê bi hezaran mirovan bigire. Ma dikare çend girtîgehan avabike? Wê bi hezaran mirovan koçber bike, ma wê çawa kontrola xwe li ser van mirovan bimeşîne? Ma çawa dikare bihêle, ku bi milyonan mirov guhdariya bangeşiya faşist a jî rodyo û televîzyonan bikin û wan bişopînin?

Pir eşkere û zelal e, ku sîstema dagirkeriya Tirkan nikare van tedbîran rake û bidomîne. Zagonên "Takrîr-î Sukûn" armanc dikin, ku di demeka kin de encamê bi destê xwe ve binin. Başe, ma di demeka kin de wê çawa bikaribin xwe bigihînin encamê? Rast e; di demeka kin de wê bi hezaran mirov werin girtin, werin koçber kirin û bi hinde nimûneyan jî, wê civak hindekî were tirsandin, çavşikandin. Bi nimûneyên ronak û berçavî, wê îxanetê bikin, ku bibe karê mirovan. Her weha wê çend nimûneyên qirkirinê werin pêkanîn. Lê paşê? Başe, ma ne eşkereye, ku ev tedbîr tev wê bizivirin çewta xwe; ma ev ne li pêşiya çawan e? Hingê, wê çawa bikaribin milyonan birawestînin, ku bi hisên tolehildanê hatine dagirtin? Herweha, ev biryarên hatine derxistin, ma berî niha jî nebûn? Çi cudahî heye? Tenê ev cudaye, ku niha van kirinên xwe digihînin serê tuj. Lê ev wê çewta xwe jî wusa bi lez mezin bikin. Ev jî tiştekî diyar û bê guman e.

Mirov dikare tedbîrên dewleta Tirk a dagirker û faşîst li kijan pîvanan bixe? Em bibejin faşîzm! Rastî ev gotin wê gelekî xwedî kêmasî be. Çawa ku jî bo Kurdistanê gotina "dagirbûyî" bi kêmasî dimîne, navdana "faşîzmê" jî, jî bo dagirkeriya Tirkan bi kêmasî wê bimîne.

Dewleta burjuwaziya Tirkan a Kemalîst vegeriya 80 salên berî niha. Nexwe, tenê yek gavê jî pêş ve neçûye. Dagirkeriya Tirkan, jî bo venegere vê xalê, gelekî li ber xwe da. Niha bername, bikaranîn û qirkirinên kevin, dîsa dikevin û dihên pêşiya çavan. Dîroka li ser înkar kirina gelê Kurdistanê hatiye avakirin, dihê rastkirin û jî nuh ve dihê nivîsandin. Niha qoz, jî nuh ve dihên paykirin. Di dema berê de ûşt û hoy ne xwediyê wekheviyê bûn. Niha gelê Kurd ne bê rêkxistine, ne kerr û bê ziman e.

Dagirkeriya Tirkan qirkirinan pêkanî. Bawerkir, ku Kurdistanê kuştiye. Bawerkir, ku Kurdistan kiriye gorê. Li gora xwe, li ser jî nivisîbû, "Kurdistan weke ku disa tu caran hişyar nabe, li vir razahiye."

Lê derz û valahiyan jî bîr kir. Ji bîr kir, ku neteweyek tu caran nikare bê kuştin. Kurdistana vê rojê zînde dibe û bi teviya candariya xwe hişîn dibe, ne xewn e, ne cin û veceniq e! Neteweyek seriyê xwe hildide, mejiyê xwe dihêne serê xwe, li dor mafê xwe dikeve û doz û mafê xwe dixwaze!

Dagirkeriya Tirkan dîsa dixwaze goristanan bikole. Hem jî, jî goristanên sala 1925'an kûrtir, di axê de dûrtir. Lê vê carê xwe dixapîne. Vê carê, di goristanan de ne netewê Kurd, wê were dirêjkirin. Burjuwaziya Tirkan di domana xwe ya xurttirin de, rêz û dora xwe bikaranî, deliv û firesendê jî destê xwe derêxist êdî. Niha dor, dora netewa Kurd e. Netewê Kurd e, yê mîna muriyan dimeşe, candar, zinde, xwedî maf e û li mafê xwe digere, li dûv doza xwe diçe. Rejîma Tirk a dagirker û faşîst, ku bi nexweşiyan ketiye, gurrî bûye, bûye koma kavilên gunehan û gunehbariyê, jî hemû derên wê dilopên xwînê dipeşkin û rûreşiya dîrokê yê, êdî mirina xwe bi tevayî maf kiriye. Yê divê bikeve gorê û yê wê bikeve gorê, ev rejîm bi xwe ye. Ev rejîm goristana xwe, bi xwe dikole. Bi bikaranînên xwe, çarçiva serîhildana me ya netewî berfireh dike, ku tu caran nikare were rawestandin. Serîhildana me ya dawiyê, wê tevlî hemû hebûnên wê, dagirkeriya Tirkan bimale û biavêje; wê jî dîroka mirovatiyê bi yek carê bişu!..

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdimeke niştiman ku bi cewherên xwe yên binerdî navdar e

MAZRA

- IV -

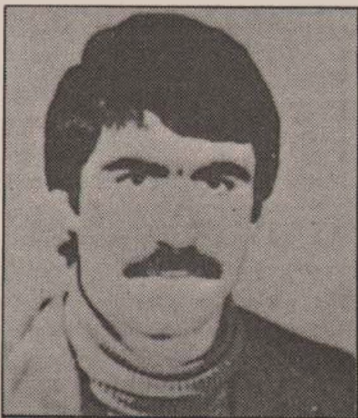
CIHÊ ÊRDIMA MAZRA DI TÊKOŞÎNA ME YA RIZGARIYA NETEWÎ DE

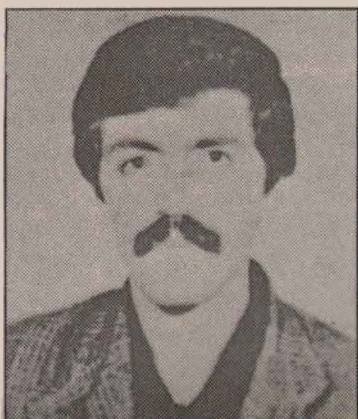
Êrdima Mazra, êrdimeke ji êrdimên Kurdistanê ye, ku asîmîlasyona dagirkeriyê bêhtirîn hatiye pêşvebirin û hîna jî daxwaz hene, da ev asîmîlasyon were berfirehtir kirin. Ev învestisyona dagirkeriya Tirkan a derî-serdemî, bi taybetî di navenda bajarê Mazra de, gihaye jordestî û giraniyeka berçavî û rewşeka diyar. Tora riyan li êrdima Mazra, heya bê gotin, fireh e. Derfetên destdayî yên riyên hene, ji bo dagirkeriya Tirkan bûne sûd, berjewendî û avantajeka herî pêwîst. Ji xwe ev tora riyan a berfireh, di encama pêşveçûneka siruştî de jî nehatiye avakirin. Êrdima Mazra, êrdimeka wusa ye, ku avahiya bandurî û dolîwgeriyê ya dewleta Tirk, pêşemîn li vir gihaye daxwazên xwe û rewşa bingeheka wusa, yekemîn li vir hatiye danîn. Berî damezirandina komara Tirk jî, êrdima Mazra, ji bo împaratoriya Osmaniyan navendekî kargêrî û banduriyê, navendeki administrasyonê bû, ji navendên bi vê sixletê. Li gora vê rastiyê, mirov dikare bibêje, ku dewleta Tirk, avahiyeka amade dewr girtiye û li ser vê avahiyê rûniştiye. Lewma jî, di demeka kin de, kariye saziyên xwe yên bandurî û leşkerî bicihbike û ji vir, destpêbike ku teviya êrdimê bîne bin kontrola xwe. Li êrdima Mazra, her babêt û cure saziyên dewletî yên dagirkeriyê hene. Êrdima Mazra, bûye qadekî wusa ji bo dagirkeriya Tirkan, da şerê taybetî bi sazendî û sîstematîktirîn bikaribe li vir bigihe bikaranîn û karvaniya xwe jî.

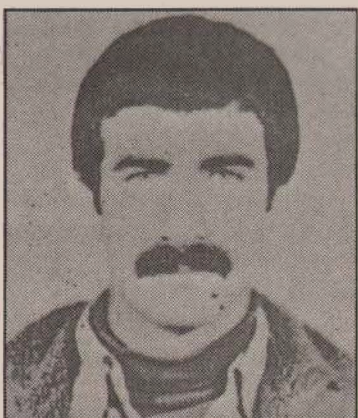
Êrdima Mazra, êrdimeke wusa ye, ku CHP (Cumhuriyet Halk Partisi) kariye pêşemîn xwe li vir rêkxistî bike. Paşê, bi damezirîna DP (Demokratik Parti), ev partî jî kariye ji xwe re bingehekî pêwîst peyda bike. Li dûv vê partiyê jî, li kêleka AP (Adalet Partisi) û MSP (Millî Selamet Partisi), di nava rêzên birên ciwan de MHP (Milliyetçi Hareket Partisi) jî bingehek ji xwe re peyda kiriye. Ev êrdim, bû êrdimeke wusa, ku faşîzma sivîl bikaribe kadroyên xwe yên çavsortirîn û hartirîn jî, ji vir derêxîne. Her babêt komeleyên paşverû û hwd., saziyên bi vê sixletê karîne li Mazra xwe rêkxistin bikin. Ev rêkxistin tev, bi alîkarî û hevkariya dewleta dagirker karîne xwe pêkbînin û bigihîn bersiva armancên xwe.

Herwusa, di salên pêşemîn ên damezirandina komara Tirk de, dagirkeriya dewleta Tirk, penahên ji Bulgaristan û Romanya, penahên ku Tirk bûn li êrdima Mazra bi cih kiriye. Bi ramyariya xwe ya asîmîlasyonistî, xwestiye xwe bigihîne encamekê, di Tirkkirina vê êrdima Kurdistanê de. Kesê bi navê Behçet Susmaz, ku ji partiya MHP serokê belediyê hatibû hilbijartin û faşîstekî har û çavsor bû, penahberekî ji bajarê Çar Sencaqê bû. Ev kesê dijminê Kurd û Kurdistanê, ku li bajarê Mazra endamê dewletê yê xas e û dewlet wî ji xwe re xweş bikardihêne, niha jî, ji bo serdestkirina faşîzmê xebatên xwe didomîne.

Me li jor anî zimên, ku faşîzma dagirkeriya Tirkan şerê taybetî yê dij-şoreşgerî bi şêweyekî bêhtirîn sîstematîkî, sazendî û rovîtî, bi şêweyekî herikandina avê ji binê kayê, li êrdima Mazra dimeşîne. Pîvana rol û jordestiya saziya olî jî li vê êrdimê, nikare piçûk were dîtin. Saziya olî jî, ber bi gehînekên bilind ve çûye û xwe xweş serdest kiriye. Dagirkeriya Tirkan, heya jê dihê û derfet hebe, hîsên gîyanî (manevî, ruhî) yên derdorên di bin posîdeyên olî de dimije û encaman ji xwe re bikardihêne. Li ser vê bingehê, wan derdorên me kada wan kiriye, li hemberê pêşveçûnên şoreşgerî dizivirîne neyarên dijwar û dixebite wan bike dijminên harên mîna agirî li hemberê xabetên şoreşin. Çiroka, "Şoreşgerî dijminahiya olî dike, dijminê olî ye" bêhtirîn li vê êrdimê serdest e û bi poside û hîkariye. Xebatên vê çîrokê, bi rengeki sistematîkî dihên meşandin, li êrdima Mazra. Lê belê, di rastiniyê de, hisên bêzî, rik û hêrsê, hisên serîhildanê yên gelê êrdimê li dijî şovenîzma Tirkan hene û ev his gelekî jî xurt in. Lê çi mixabim, ev his di encama xebata dagîrkeran de veşartî mane û hîna nekarîne baş qaşilên xwe biçirrînin û biqelişinin. Dagirker jî bi rastiyeka wusa hişyar in û vê rastiyê baş dizanin. Lewma dagirker jî, serê hisên û evînên ku wê gelê êrdimê bi têkoşîna me ya rizgariya netewî ve girêbidin, bi destê xwe ve mîna hevsarekê girtine û heya ji wan dihê ji destê xwe bernadin. Ji bo rawestandin û palaftina (tasfiye kirina) vê rewşê, rewşa his û evînan, dagirker serî didin durûtî û dubaretiyên neditî û bênişe.

Delîl DOGAN

Zekî YILDIZ

Bakî KAHRAMAN

Dagirkeriya Tirkên faşist, di komara xwe ya faşist û ne-siruştî de, xebatên tund birêvexistiye, da êrdima Mazra ji xwe re bizivirîne êrdimeka rizgarbûyî ya taybetî. Li gora daxwazên vê yekê jî, li vir pêwîstî daye pêşvebirina kapitalîzma xwe. Ji bo hinde berpirsiyarên hinde derdorên diyar, hinde derfet û gengazên cuda yên li ser gel û jordest nasiye. Van derdoran, bi alikariya taybetî ya hikûmetên xwe, gihandiye kompradorbûnê; wan kiriye kompradorên li êrdimê. Her bi vî rengî, destur û rê daye, da îndustrî bikaribe pêşvehere. Li ser vê bingehê Mazra, gihaye statuyeka taybetî. Statuyeka taybetî ji bo Mazra hatiye avakirin.

Herweha êrdima Mazra, ciheki wilo ye, ku dagirkeriya Tirkan çanda Kurdî li vir bêhtirîn talan û weran kiriye. Li ser vê bingehê jî, li Mazra çanda Kurdî ziviriye bê şêwebûn û naverokekê. Piştî şikandina serîhildanan otorîteya dewleta Tirk hatiye xurtkirin û gihaye tixûbên xwe yên bilind. Di encama vê de, mirovên êrdimê li hemberê dewletê ketine nava psikolojiya ku gunehkar bin û ev psîkolojî heya pîvaneka pêwîst jî hatiye serdest kirin. Ji ber vê sedemê jî, weke riya tenha ya ji bo ji vê "gunehkariyê" xwe rizgarkirinê, mîna bi başî "bûyina Tirk" hatiye têgihiştin. Li ber deriyê dewletê bûyina karkerekî, pêşemîn jî bûyina memurekî dewletê, mîna jêhatîbûn û hunerekê hatiye têgihiştin û ev jî mîna mezinahiyekê hatiye pejirandin. Kesê bikaribe baş Tirkî bipeyive, mirovan bi xwe heyran dihêle. Kesê Tirkiya wî sivik û jar be jî, piçûk dihê dîtin û bi çavekî, weke ku nezan û cihil be li wî dihê nêrin. Pêşemîn piştî ku ji gundan mirov barkirin bajaran, li vê êrdimê psikolojiya serdest jî bû Tirkî peyvandina endamên malbatan. Malbatên ku di pênasiya Kurdbûnê jî mezin bûbûn, piştî barkirina bajaran, ketin bin kompleksa Tirkbûnê. Malbat, di malên xwe de jî dihê û zimanê xwe yê Kurdî -pêşemîn jî birên ciwan û dînamîk- an bi tevayî jî bîr kirin an jî dikevin nava rewşekê, ku nekaribin rind bipeyivin. Evînek jî bo Tirkî derkete ser rê, lê mirovan nekarin xwe bigihînin derfetên pêkanîna vê evînê di kesaniya xwe de. Kesbûneke û pênasiyeke kozmopolîtîkî derdikeve holê, ku ev kes bûn jî, di navbera çanda Kurdî û Tirkî de gêj û şaş bûye; ango kesbûneka bi aloziyên kûr e. Li gora vê rewşê jî dagirkerî xwe digihîne armancên xwe. Kesbûneka bê his, bê berpirsiyarî, biyanî rastiya gel û welatê xwe, kesbûneka pişta xwe dayî nirxên xwe yên netewî û kesbûneka ji pênasiya xwe şerm dike, derkete olê. Kesbûneka bi vê formasyonê derkete holê. Kesbûneka ku bi çanda Kurdî gihabe formasyonekê, di rewşa kozmopolîtîkî ya Mazra de, biyan û xerîb dimîne. Mirovên wusa, gelek zorî û zehmetiyan dikişînin û nikarin li gora rewşa li Mazra xwe bitevgirînin.

Di serê êrdimên, ku li vir pêşemîn dibistan hatine avakirin û ev dibistan, bûne saziyên perwerdeyî ji bo pêşvebirina asîmîlasyona dagirkeriyê, êrdima Mazra dihê. Hejmara dibistanên li Mazra, gelek li ser pîvana hejmara dibistanên li gelemperiya Kurdistanê ne. Di van saziyên perwerdeyî de, xulamên jidil û xas ên bi dewletê ve girêdayî, dihên gihandin. Kesên bi vî rengî hatine gihandin, mîna mirovên bi nirx û hêja yên êrdimê dihên pêşkêş kirin, weke ku jî bo hemû mirovan nimûneyên bênişe bin û rewşenbîrên her tiştî dizanin tenê ew bin.

Li pêşiya pêşveçûna şoreşgerî ya li êrdimê, dubendiya olî jî aliyê dagirkeriya Tirkan, mîna çeperekê hatiye danîn. Bangeşiya, "Kesên çep dijminên olî ne û Elewî ne" dihê berfireh kirin. Bi vî rengî dagirkerên Tirk dixebitin, birê misilman ê Sunî ku piranî ye, bikin bin posideyan. Ev ramyarî berî 12'ê Êlûnê, heya pîvaneka pêwîst bi ser jî ket. Nemaze çepitiya berî 12'ê Êlûnê, biryarên gel ên olî mîna hîçekê hesiband û weke ku ramyariya dijmin rast şanîbike, karvaniyekê danî pêşiya xwe. Bi bîr û baweriya, "Elewî pêşverû ne, Sunî paşverû ne" çepitî xwe di nava tixûbên birê Elewî de hepskir, û xwe venekire birên Sunî. Ji ber vê yekê jî dijmin bi ser ket û meyla şoreşgerî jî di bin de ma, perçiqî. Heya partiya MHP jî, ku rêkxistina dewletê ya faşist bû, pişta xwe da vê bingehê û giranî, serdestî û posîdeyên xwe avakir.

Di domana berî 12'ê Êlûnê de, hêzên çep ên Tirk jî li êrdimê, xwediyê bingehkî diyar bûn. Karvaniya çepetiyê li vê êrdimê, bêhtir mîna şerê di navbera rast û çepitî çêbû. Li şûna ku hêzên çep berên xwe bidin dewletê, bêhtir berên xwe dan partiya MHP a faşist û tenê şerê vê partiyê kirin.

Pêşveçûna tevgera me jî li vê êrdimê, xwe dirêjî berî 12'ê Êlûnê dike. Gava hîna em di gehîneka komî de bûn, birdoza (îdeolojiya) tevgera me li êrdimê belav bûbû û heya xwe gihandibû bingehekî diyar jî. Berî ku pêşveçûna tevgera me hîna xwe bigihîne rêkxistinbûneka xurt û bi hîm, girêdana awerteya (idareya orfî) Tirkan, girtinên komî pêkanî. Di encama teslîmbûna hinde kesan de jî, di xebat û livbaziyên êrdimê de texrîbatên jidil xwe şanî kirin.

Di domana berî cuntaya 12'ê Êlûnê de, tevgera me li navçeya Depê û derdorên navçeya Depê êrdima Mazra, pêşveçûnên herî pêwîst afirand. Heya pîvaneka pêwîst gelê me, piştgiriya tevgera me kir û tevgera me hevkariya gel jî xwe re peyda kir.

Bi hatina rejîma faşist a 12'ê Êlûnê, dagirkeriya dewleta Tirk ji nuh ve giraniya xwe danî ser êrdimê û berê xwe da pêşveçûna tevgera me. Xwest li êrdimê, hikmê xwe û banduriya xwe jî hemû aliyan ve bingeh û xurt bike. Bi tevgera pasîfîkasyonê û çavşikandinê ya mezin, hedefa palaftina potensiyela gelê êrdimê danî pêşiya xwe, ku ev potansiyel ji bo xwe bi têkoşîna şoreşgerî ve girêbide, xwediyê meylekî vekirî bû. Dagirkeriya Tirkan, bi hemû hebûn û hîma xwe, xebitî ku çanda 12'ê Êlûnê serdest bike. Di salên 1960'an de, bi armanca berfirehkirina înkarvaniya di derbarê Kurd û Kurdistanê de, bi armanca pêkanîna Tirkkirinê û zivirandina êrdimê li ser rewşeke ku bibe modelekî dagirkeriya Tirkan, hinde komele û hwd. hatibûn damezirandin. Dagirkeriya Tirakan van komeleyan xurttir kir û wan zivirand rewşekî, ku bêhtir bi liv û tevger bin. Nimûne: Komeleya Berfirehkirina Zanyariyê û Komeleya Têkoşîna li dijî Komûnîzmê, di bin van navan de, şovenîzma Tirkan pêşvedibiran û bi armanca bervajî kirina hedefên ciwanên şoreşger xebatan birêvedibiran. Li derveyî van, dagirkeriya Tirkan hinde cihên kêf û semaye yên cihêreng û kulûbên sporê vekir. Xwest ciwanan bi van mijûl bike û wan ber bi dejenerasyonê ve bibe. Di dawiyê de dewleta Tirk, karî çanda 12'ê Êlûnê heya pîvaneka pêwîst serdest bike

Hilpişkîna têkoşîna çekdarî ya domana nuh, ku jî aliyê Patiya me di mêjûya 15'ê Tebaxê 1984'an hatiye destpêkirin, li vê êrdimê jî giha bersivên xwe û posîdeyên xwe gerand. Yekeniyên HRK (Hêzên Rizgariya Kurdistan) ên bangeşiya çekdarî, xwe gihandin vê êrdima me jî. Pêşemîn li Depê û derdorên Depê livbaziyên tund hatin pêkanîn. Serdestî û tesîra têkoşîna şoreşgerî, ku berî 12'ê Êlûnê hevrêyên mîna **Delîl DOGAN, Bakî KAHRAMAN** û hwd. afirandibûn, bêhtir hate berfireh kirin. Di encima, ku li vir têkoşîn pêşveçû de û di vê paralêlê de alîkariyên gel zêde bûn, dijmin dijwartir berê xwe da pêşmergeyan û gelê êrdimê.

Dagirkeriya dewleta Tirk, her çendê li êrdimê di hinde xalan di gihîbe armancên xwe jî, bi gelemperî nekarî xwe bigihîne armancên xwe. Piştî 12'ê Êlûnê, rêkxistina bi navê MHP a sivîlên faşist, ku bi destê dewletê hatibû pêşvebirin, dîsa jî aliyê dewletê ji dewr û çerxê hate derxistin û rakirin. Saziyên dewletê yên fermî, rola MHP jî girtin ser milên xwe. Piştî ku têkoşîna me ya rizgariya netewî, li ber ronahiya ders û fêrên dema bihurî û bi taktîkên şerî yên xurt bera xwe da dewletê û dewletê kire hedefa xwe, herweha xeta rast a şoreşgerî û gelêrî di karvaniyê de bikaranî, li êrdima Mazra jî di nava rêzên birên gelî de jî xwe re sempatiyên mezin afirand. Di nava xwendekarên ciwan û derdor û birên civakê yên din de jî, têkoşîna me serdestiyeka pêwîst ji xwe re avakir. Di navenda bajarê Mazra de Partiya me, ger bêhtir bi şêweyeka û rewşeke potensiyeli jî be, karî bangeşiya dij-şoreşgerî bişikîne, ku dijmin berî 12'ê Êlûnê jî bo bang li hinde derdoran bike û li ser vê bingehê wan bîne bin posîdeyên xwe, pêşvedibir. Partiya me bi karvaniya xwe îspat kir, ku demagojiyên dijmin li derveyî rastiyê ne. Herweha Partiya me karî, wê serdestiya dijmin a li ser vê êrdimê heya pîvaneka pêwîst birûxîne û bihilweşîne. Partiya me li ser vê bingehê, gelê êrdimê kire potansiyeleka têkoşîna şoreşgerî.

Di rojên me de, êrdima Mazra jî, di bin kontrola Waliyê Êrdimê yê Rewşa Ne-normal de ye. Êrdimeke, ku dagirker bi pêwîstî li ser disekinin. Pir eşkere ye, gava potansiyela li Mazra bê aktîf kirin û bi çalakî tevgerandin, dijmin jî wê hundabûnên gelekî mezin bigire. Li kêleka birên li gundan û xwendekarên ciwan, çîna karkerên Kurdistanê jî piştî êrdima Dilûkê, li vê êrdimê xurt e. Ev jî, ji bo têkoşîna me ya rizgariya netewî avantajeka pêwîst e.

Êrdima Mazra, êrdimeka me ye, ku gelek kadroyan daye têkoşîna me. Hevkarî û alîkariyên gel jî, di gehîneyeka pêwîst de ne. Potansiyeleka xurt jî heye, ku divê bê tevgerandin û ber bi aliyê têkoşîna şoreşê ve were kişandin.

DI HEJMARA PÊŞÎN DE: ÊRDIMA RUHA

DEWLETA TIRK BI BÎRYARNAMEYA 28'Ê ADARÊ KETE NAVA GIRÊKEKA BÊ-HÊVÎTIYÊ YA NUH

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Têkoşîna me ya serxwebûna netewî ku li Kurdistanê bilind dibe, bi hatina bihara sala 1990'an zivirî serîhildaneka girseyî. Ev rewş hişt, ku dewleta Tirk ji neçariyê berê xwe bide meylên nuh. Ji ber ku, piştî şerê me yê rizgariyê serîhildaneka bi gehînekên girseyî afirandî, ev pêşveçûn dewleta Tirk anî keviya hilweşin û rûxînê. Ji ber vê sedemê, gava neçare ma, ku hemû hêz û hîmên xwe biajo şerî, dewleta Tirk bi Biryarnameya 28'ê Adarê 1990'an, derbasbûna xwe ya ji bo sazendîkirinên nuh, bi vî rengî ji kire rewşekî "zagonî." Lê çi heye ku ev tevdîrên nuh, an jî bi gotineka dinê, ev rewşa dawî ku dihê wateya bi fermî danezanekirina şerî, nikare bi koçberên pêwist û jidil posîdeyên xwe li şerê me yê rizgariyê bikin. Ji ber ku PKK, ji destpêkê ve, baş dizanibû, çendî têkoşîn bilind bibe, di paralêla vê de jî, hindê jî êrîşên dijmin wê bihilkişin jorê. Lewma jî PKK, hêzên xwe li gora li ber çavan anîna pêşveçûnên di bereya dijmin de sazendî kiriye û amadekariyên pêwist daniye pêşiya xwe. Ji ber vê, pir eşkere ye, ku pêşveçûnên xwe şanî dikin, wê li dijî berjewendiyên dewleta Tirk bigihîne dawiyê. Ev, rastiyeka bê şik û guman e. Eşkere ye, ku şerê li Kurdistanê, bi xalên xwe yên hene, wê li gora daxwazên têkoşîna gelê me ya dijwar dibe, bigihe encamên xwe. Ji bo têgihiştina vê rastiyê, wê baş be, gava em hema bi kinahî jî be, li niyetên bingehîn binêrin, ku xwe li pişt tevdîrên nuh ên dewleta Tirk vedişêren. Berî her tiştî dewleta Tirk, ji bo zivirandina rewşê ber aliyê berjewendiyên xwe ve, serî da tedbîrên li ser normalê û gelek bikaranînên nuh. Lê dîsa jî ew bi xwe bawer nake, ku wê bigihe encamên daxwaz dike. An jî, baş dizane, ku nikare wê giyana netewî û hişyarbûna bi zanatî ya gelê Kurdistanê, ku hişyar bûye û zivirîye livbaziyan, bikuje. Ji ber ku, pênasiya netewî ya Kurdî di nava rêzên gel de, êdî bi şêweyeka bingehîn cih girtiye. Plana Tirkkirinê bi teviya xwe, di nava avê de mîna şekirî heliyaye. Lew rewş, ji çi aliyeka xwe najibihe rewşa di domana damezirandina komarê de, ku hingê serîhildanên navçeyî û xwecih pêkdihatin. Li gelemperiya Kurdistanê niha, hişyarbûna netewî di rêberiya sosyalîzma zanyarî de pêşveçûye. Bi rêkxistineka li gora vê, bi xeteka xebatê ya li ber ronahiya vê, bersiva dijmin dihê dayin û şerekî peritandinê yê demûdirêj dihê bilindkirin. Herweha, têkoşîna me ya rizgariya netewî di qadên navnetewan de jî hevalbend ji xwe re peyda kiriye û heya gehînekeka pêwist rewşa rabirîna xwe, ji holê rakiriye. Dîsa, dewleta Tirk ji aliyên ramyarî, aborî û çandî ve jî, domana xwe ya jartirîn dijîe. Ji ber vê sedemê, mirov nikare kada otoriteyeka wê ya jidil li ser gelê Tirkiyê jî bike.

Şerê gelê Kurdistanê, ku bi rêberiya PKK pêşveçûye û rabûye ser lingên xwe, her rojê parçeyeka nuh jî artêşa dijmin direvîne, ku bingeha rejîmê ya tenha ewe. Heriya ku rejîm ketî navê, dibe ev artêş bi xwe. Niha dewleta Tirk dixwaze xwe ji heriyê rizgar bike, lewma bi şêweyeka bêhêvî Biryarnameya 28'ê Adarê derêxist. Bendên cengê yên di biryarnameyê de hatine rêzkirin, tenê aliyê rewşê yê zordarî û kotekê, dijwartir dikin û pêşveçûnên bi kotekê dihên zimên. Lê vê jî dibîne; nikare kotekê bizivirîne xizmeta berjewendiyên xwe û nikare pirsê bi vî rengî biverisîne. Lewma, planekê jî xwe re amade kiriye, ku li gora xwe wê mîna verisandinekê dîramîne. Lê niha hinde planên xwe jî dîzî dihêle, dixwaze wan hêdî hêdî di karvaniyê de bikarbîne.

Serekê rejîmê Turgut Ozal di axiftineka xwe de, ku li ser pirsê, di civîneka TÜSAİD (Komeleya Îndustrî û Xwedî-Karan li Tirkiyê) de kiriye, van gotinan berziman dike: "*Li ser Başûra-Rojhilat me serî da tedbîrên berfireh. Ev ne tenê, biryarnameya hatiye danezane kirin in. Lê niha ez nikarim biryarên din li vir eşkere bikim. Şert û şirutên welatê me hene. Di serbestiyê de divê em gav bi gav pêşveherin.*" (Rojnameya "Hürriyet", Roja 21. Nîsanê 1990). T. Ozal di vê axiftina xwe de, ji bo Kurdistanê kada hebûna planeka otonomiyê ji rengê otonomiya "Bask"an li Spaniya dike.

Heke niha dewleta Tirk dixwaze dev ji inkarkirinê berde û amadekariyên naskirina hebûna gelê Kurdistanê datîne pêşiya xwe, ev encamekî gehîneka şerê me ye. Ev pirseka nirxandinê ya xweser e. Lê dîsa jî aliyekî helez û balan dikişîne ya vê pirsê heye: Rejîm dipejirîne, ku nikare bi kotekê gelê me û têkoşîna me biperçiqîne. Lê weke şertê di karvaniyê de pêkanîna plana otonomiyê, perçiqandina têkoşîna rizgariya netewa Kurdistan a bi rêberiya PKK, daniye pêşiya xwe. Dixwaze plana xw bê hebûna PKK di jiyanê de pêkbîne. Ji ber ku maneya PKK ewe, girêdayî bi şertê heke nebe nabê dimeşe serxwebûnê û bi xwe ji garantiya vê şertê ya tenha ye. Hedefa rejîmê ya heyî eve, ku hemû hîmên xwe biajo şerî û Partiya me biperçiqîne. An jî bi kêmasî Partiya me jar bike û piştî Partiyê ji tehlûkebûnê derxîne, plana xwe ya bingehîn bixe karvaniyê. Ji ber ku, baş dizane, heke PKK biperçiqîne jî, êdî nema dikare zanabûna netewî bikuje. Lewma dixwaze, bi dayîna hinde parsiyan, zanabûna netewî ya hişyar dibe, birawestîne û pêşveçûnan biherikîne rotaya xwe. Belê, hisaba vê yekê daniye pêşiya xwe.

Di rastiniyê de, hemû hêzên opozisyonê yên di sîstemê de, hemû hêzên çep heya yên rastê û rewşenbîr jî vê planê dipejirînin. Ji ber ku ev ditirsin, bikaranînên koçberkirinê wê şerê girsan dijwartir bike û riya vê yekê veke; lewma li dijî bendên koçberkirinê yên di biryarnameyê de derdikevin. Heya ditirsin, ku bi koçberkirinan şer li Tirkiyê jî bi leztirîn wê berfireh bibe. Dîsa ditirsin, ku sansûra li ser weşanan, wê eniya psîkolojîkî ya şerê taybetî jar bike. Ji ber ku gel, di şer de tora xwe ya agahdarî û saloxdariyê jî afirandiye. Rojnameyên burjuwazî dibêjine vê, "rojnameya fis-fisê." Lewma sansûra li ser weşanan jî nikare bibe çareyek ji bo verisandinê pirsê. Herweha li pêşiya awira gelemperiya navnetewan, ev sansûr, wê prestija dewleta Tirk bêhtir jar û kêm bike. Wê bibe sedema xirabûna dîmena dewletê. Di encamê de wê xizmeta şerê me yê şoreşgerî bike. Derdorên "opozisyonî" yên rexneyan dihênin ser Biryarnameya 28'ê Adarê, ji ber van sedeman rexneyên xwe dihênin.

Başe, ma gelo dewleta Tirk dikare vê planê bikarbîne? An jî, ma xwediyê himeki wusa ye? Weke me li jorê jî bi kurtî aniye zimên, dewleta Tirk ne xwediyê vê hîmê ye. Herweha domana xwe ya jartirîn jî dijê. Li hember vê, PKK û gelê Kurdistanê mîna goşt û hestu, xwediyê yekbûnekê ne. PKK vî gelî, ji xala ku digotin "mîriye" gihand xala, ku ev gel vê rojê gihaye sixletên serîhildanê. Êdî Kurdistana bê PKK tu caran wê nebe. Lewma, tenê wê encameka şerê taybetî hebe, ku rejîm li dijî gelê Kurdistanê dijwar dike: Ev jî eve, li hemberê koteka dagirkerî girsên gel wê bêhtir berê xwe bidin berxwedan û têkoşînê, wê şerê xwe bilindtir bikin. Kotek, kotekê dafirîne. Ev prensîb, vê rojê li welatê me, ji her demê bêhtir, rastiyeka berçavî ye. Li gora vê rewşê di domana pêşiya me de, weke li hemû qadan, hêza artêşî ya dagirkeriya Tirkan jî wê li Kurdistanê were palaftin û ev domana palaftinê ya destpêkirî, wê bidome.

Nemaze, piştî danezanekirina biryarnameyê, şerê me yê gelî jî kete domaneka, ku her diçe bilindtir dibe. Pêşemîn li Botanê, pêşmerge ne tenê çiyan di bin kontrola xwe de digirin. Hinde bajar û riyên bingehîn jî, bi rojan dikevin bin kontrola pêşmergeyan. Hêzên dagirkeran êdî nema dikarin bikevin gelek derdoran. Dijmin, tenha dixebite, ku bajarên mîna Çolamergê yên mezin, di bin kontrola xwe de bigire. Di dema çûyîna bajaran û derketina ji bajaran de, li enişkên bajaran kontrola kesbûnê tenê pêkdihênin. Encama ku ji vê derdikeve eve: Banduriya dijmin ku li Botanê pişta xwe daye kotekê, li bi lez dihê palaftin. Li şûna vê, otoriteya hêzên rizgariya netewî, ango demokrasiya gelî dihê avakirin. Li êrdimên Kurdistanê yên din jî, hem serîhildanên girseyî, hem jî têkoşîna çekdarî, her diçe berfirehtir dibin.

Di vê dema dawiyê de, li hinde êrdimên Kurdistnê yên cihêreng, hinde livbaziyên mezin pêkhatin û lêdanên mezin li dijmin hatin xistin. Gava em li van rastiyan binêrin, emê rastiyên li jorê me rêzkirine, bi ronahî û zelalî bibînin. Encam: Biryarnameya 28'e Adarê ya dagirkeriyê ne xwediyê çi şansekiye, bilî lezandina rûxin û hilweşîna faşîzma dewleta Tirk. Têkoşîna gelên Kurdistan û Tirkiyê ya bilind dibe, wê baş bizanibe, vê biryarnameyê jî di serê xwediyên wê de, bipeqîne.

Raman ji Berxwedan

Berxwedan giha hejmara 100'an

Rojnameya me **Berxwedan**, di sala 1983'an de, bi armanca leyîstina rola perwerdekirin û rêkxistina girsên gel, ku bûbûn daxwazên têkoşîna rizgariya netewa Kurdistan, dest bi jiyana xwe ya weşanî kir.

Lê piştî pêşveçûna bi lez ya têkoşîna me, girsebûn jî xwe pêşvebir. Pirsên rêkxistinî, perwerdeyî û têkoşînê mezintir bûn. Çarçiva weşanî ya **Berxwedan**'ê êdî teng dima.

Ji ber ku: Hilpişkîna Rizgariya Netewî ya 15'ê Tebaxê 1984'an çêbûbû; yekeniyên rizgariya netewî yên çekdar avabûbûn; berxwedana bi rêberiya PKK teviya netewî anîbû bin posîdeyên xwe; pirsa Kurdistanê bi hemû rastiyên xwe ve hilkişiyabû qada navnetewan û girsbûn roja 21'ê Adarê 1985'an xwe gihandibû damezirandina ERNK-Eniya Rizgariya Netewa Kurdistan.

Ev pêşveçûn, di pirsa weşanên şoreşgerî û welatparêzî de, dihat wateya delametên nuh.

Berxwedan, bi armanca perwerdekirina girsan di pirsên delametên şoreşger û welatparêz de; bi armanca bibe dengê têkoşîna çekdarî û ramyarî; bi armanca dengê berxwedana diliyên şer û hêrsa rizgariya netewî ya welatperweran bide bihîstandin û herweha, di destê hemû welatparêzan de bibe çekeka perwerdekirinê, rêkxistinkirinê û rakirina ji bo livbaziyan, piştî demekê, di dawiya sala 1985'an de bi Kurdî û Tirkî êdî mehê carekê û bi sazendî hate der.

Berxwedan, baweriya xwe bi armanca Serxwebûna Netewî û Demokrasiya Gelî û di têkoşînê de bi pêşengiya PKK dihêne.

Berxwedan, xwe li gora taybetiyên girseyî yên eniya ji bo têkoşîna rizgariya netewî dilivîne; pişta xwe dide hîm û alîkariyên resen ên girsên welatparêz û bi van naveroka xwe dixemilîne.

Berxwedan, di dîroka jiyana xwe de girêdayê van prensîban ma. Ji aliyê girsan wusa piştgirî girt, ku êdî divîbû 15 rojîn derkeve. Ji meha Êlûnê 1987'an heya niha 15 rojîn dihê weşandin.

Berxwedan, bi tevayî pişta xwe dide têkoşîn, deliv û karvaniyên dewlemend ên rizgariya netewî.

Berxwedan, çû ser bêbextî, welatfiroşî û xwesparîyê. Komployên împeryalîstan pîşange kir. Pêşveçûnan di germiya xwe de gihand gel. Di destê hemû welatperweran de bû ronahiyeka karvanî û xebatê, çekeka têkoşîna serbilindiya şoreşgerî. Rûçikê hêzên Kurdî yên xulamên dijmin, eşkere şanî gel kir û rabirrî.

Lê bilî xebata **Berxwedan**'ê ya jidil û desthilatî, em haydarê kêmasiyên xwe ne jî. Ji ber ku, têkoşîna rizgariya netewî xwe gihandiye koçberên bilind û daxwazên girsên gel heya bê gotin mezintir bûne. Baweriya me eve, ku piştî em hinde zehmetiyên teknîkî li paş bihêlin, di demeka kin de, emê bikaribin **Berxwedan**'ê heftemîn derînin. Potansiyela têkoşînê, alîkariyên girsên gel, bes in ji bo biserxistina vî karî. Bingeh, heya bê gotin desturên zînde û têkûz dide me.

Ev bûn heşt sal in **Berxwedan** heye û pênc sal in bi bê rawestan çap dibe. Bi vî rengî xwe gihandiye hejmara 100'an. **Berxwedan**, malê pêşmergeyên şervan, dîliyên cengê, bi sedan nûçegihandkarên dilxwaz, bi hezaran belavkarên xwe, xwendevan, nivîskar û amadekarên xwe ye. Kin bê gotin, malê me tevan, hemû welatparêzên Kurdistanê ye.

Çi weşanek mîna **Berxwedan**'ê ne berhemeka kollektîf e, ku ji destê hezaran derdikeve. Di **Berxwedan**'ê de ked û xwehdana milyonan xwe dicivîne, ku tev bûne dilketî û êvîndarên rizgariya netewî... Kurdistana bihuşt... Niştimana şêrîn...

Armancên em ev in, ku em xurttir, zûtir rojnamê derînin; zûtir bigihînin gel û derdorên firehtir; rojnamê bêhtir bizivirînin şaxekî perwerdekirinê, rêkxistinkirinê û rabûna ji bo têkoşînê.

Gava bi vê hejmarê em hejmara 100'an derdixînin; em carek din hemû xwendevan, nivîskar, belavkar û xebatkarên **Berxwedan**'ê, hemû girsên şoreşger û welatparêz ji dil û can pîroz dikin.

Sernivîsariya **Berxwedan**'ê

Di şerê li Botanê germ dibe de, du helîkopter li erdê hatin xistin

Roja 25'ê Adarê li navçeya Çelê şerekî mezin di navbera yekeniyên şerê taybetî yên Tirk û hêzên ARGK de çêbû. Şer demekî gelekî dirêj doma. Di şer de lêdanên mezin li hêzên dijmin hatin xistin. Dijmin hundabûnên gelekî mezin da. Dîsa her di vê rojê de, yekeniyeka pêşmergeyan êrîşekê bire ser tabura Şifreza ya li navçeya Çelê. Di encama vê êrîşê de jî, lêdanên mezin li hêzên dagirkeran ên di taburê de hatin xistin. Li kêleka hejmareka bilind ji leşkeran, binbaşiyek jî hate kuştin û helîkopterek jî li erdê hate xistin. Ji hêzên dagirkeran Tirk ên di helîkopterê de piranî mirin, ên nemirin jî, bi xedarî birîndar ketin.

Di herdu livbaziyan de jî pêşmerge, karvaniyeka şerê jêhatî danîn holê. Pêşmerge, ji destpêka pozberiyan heya dawiya pozberiyan serperiştiyê (insiyatîfê) ji destê xwe bernedan û li ser hêzên şerê taybetî serdestiyeka xwe ya têkûz avakirin. Ev rewş, bû sedem, ku di van şeran de artêşa ma ARGK biserkeve û encam li gora berjewendiyên artêşa me ARGK xwe gihand dawiyê. Hêzên dagirker jî, her çû ketin nava rewşeki, ku di avahiyeka teng de asê bibin û çembera li dora wan teng bibe. Ev jî, zêdebûna hejmara hundabûnên dijmin, tevlî xwe anî. Lê dijmin hejmara hundabûnên xwe dîsa bi tevayî veşartî dihêle û dixebite, ku binkeftina xwe ji çavan dûr bigire. Lê bilî hemû keferatan, mîna di şerên berî niha de jî, dijmin nekarî van herdu şeran ji gel veşêre. Livbazî li ser gel posîde û hikariyên mezin afirandin û rê ji bo dilxweşî û şahiyê vekirin.

Her di ve rojê de, hêzên dijmin, li derdorên devera Ertuşiyan navçeya Elkê êrdima Çolamergê dafek li pêşiya pêşmergeyên ARGK vedan. Lê pêşmerge saloxa cihê dafa dijmin standin, û plana tunekirina dafê amade kirin. Li gora plana hatibû danîn, pêşmerge xwe dan livbaziyekê û hêzên dijmin ên li cihê dafê ji xwe bawer rawestiyabûn, kirin nêçîra xwe û fêrekî baş dan hêzên dijmînî. Leşker û koma taybetî yên dijmin, ku rastî êrîşeka ji nişkan ve bûn, ketinnava tirs û bizdaneka herî mezin. Dijminê ku di rewşa vê tirs û bizdanê de, ber bi aliyên rast û çepê ve revî, di encama reşandina û barandina agirê pêşmergeyan ê bi posîde de, hejmareka bilind ji mirî û birîndaran li paş xwe hişt. Livbazî, posîdeyên tirseke mezin li cem dagirkeran afirand.

Roja 14'ê Nîsanê li ser riya navçeyên Şirnex û Cizîra Botanê, pêşmerge bi dijwarî berikên xwe reşandin ser mekîneyê. Di mekîneyê de welatfiroş û hevrexebatkar hebûn. Yek hate kuştin û gelek jî birîndar dikevin.

Dîsa di vê mêjûyê de di navbera navçeyên Şirnex û Qilaban de, li besta Bêlîclê devera Xabisê, pêşmerge axiftineka bangeşiyê ji bo karkerên ku xetên elektrîkê datanin, çêkirin. Paşê

Dûmahîk di rûpela 24'an de